

ОМЕЛЯН МИХАЙЛО ТИШОВНИЦЬКИЙ

УКРАЇНСЬКА РОДИНА:
ПІДСТАВА ІСНУВАННЯ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

“МЕТА”
ЛЬОС АНХЕЛЕС, КАЛІФОРНІЯ
1982

diasporiana.org.ua

ОМЕЛЯН МИХАЙЛО ТИШОВНИЦЬКИЙ:

**УКРАЇНСЬКА РОДИНА:
ПІДСТАВА ІСНУВАННЯ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ**

ОМЕЛЯН МИХАЙЛО ТИШОВНИЦЬКИЙ

УКРАЇНСЬКА РОДИНА:
ПІДСТАВА ІСНУВАННЯ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

“МЕТА”

ЛЬОС АНХЕЛЕС, КАЛІФОРНІЯ

1982

Library of Congress Catalog Card Number: 82-82084



Четар Омелян Михайло Тишовницький
11-тий Стрийський Гарматний Полк
Українська Галицька Армія 1918-1920

Оцю світлину зроблено в Україні в 1920 р.

Оця книжка так, як і мої обі попередні книжки, "МОЇ ПАМ'ЯТКИ", 518 сторінок. Вид. в 1974 р. та "У БОРОТЬБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ", 560 сторінок, вид. в 1980. Є збірок праць багатьох авторів, яких прізвища є на початку або при кінці даної праці, як теж в покажчику прізвищ при кінці книжки. Є ту теж праці авторів, які не подали своїх прізвищ. Є теж послання, звернення і заклики церковних та громадських чинників. До яких категорій належать усі ті праці, видно зі змісту на останній сторінці книжки. Майже всі праці в оцій збірці мають якесь відношення до справи, яка, на мою скромну думку, є для нашого народу так в діаспорі, як теж і на рідних землях, найважливішою, бо від нашого позитивного, чи байдужого, або й негативного підходу до тієї справи буде залежати, чи ми, як нація, зможемо втриматися під винародовлюючим тиском, чи зникнемо з лиця землі так, як це вже сталося з неодним народом світу. Тією справою ч.1 є у нас справа збереження української національної та віровизнаневої субстанції, якої джерелом і підставою є українська родина.

Оця збірка виходить у світ в другому році Декади Української Родини, отже в оцій книжці повинні б вже бути описи конкретних і практичних здобутків чи успіхів, які ми досягнули в першому році тієї декади від 9-го лютого 1981 дотепер. Але на превеликий жаль в оцій збірці нема ніякого такого опису, бо ніяких таких конкретних і практичних здобутків, чи успіхів, у нас нема. Наша молодь, та в діаспорі, як і в Україні, далі котиться в пропасть винародовлення через масовість мішаних подруж. Вже більше, як 8 літ тому /1-4.XI.1973/ СКВУ закликав усі наші організації до творення в їхніх управах Референтур Української Родини. Але так, як в тих 8 роках від 1973 до проголошення Декади Української Родини 9.II.1981 не створено ані одної такої референтури, так само не створено її від 9.II.1981 до сьогодні. Була в тім першій році тієї декади великих слів велика сила та й більш нічого. А самі слова, хочби й наймудріші та найпереконливіші, не врятують нас від винародовлення, як ми не візьмемося до конкретної і практичної та постійної і безперестанної праці на місцях в кожному поселенні. /Гл.стор.27-29/. Для того я мусів видати оцю третю збірку, щоб ми усі пригадали собі, що нас усіх обов'язує в тій декаді боротьба за збереження української національної і віровизнаневої субстанції не тільки великими словами, але нарешті теж конкретними та практичними ділами. На сторінці ч.2 оцій збірці є кілька уривків деяких праць, які підкреслюють потребу тієї пригадки.

Збірка, яку тримаєте в руках, вийшла моїм коштом тільки в дуже малій кількості і я розсилав її лишень деяким нашим бібліотекам, музеям, архівам і школам, а також деяким визначним та провідним особам безплатно, але, як Ви хотіли б зрештешуватися за цю збірку, а одночасно фінансово причинитися до збереження української національної та віровизнаневої субстанції і до боротьби за українську родину, то прошу вислати Вашу добровільну пожертву в довільній висоті не мені, тільки Центральному Бюрові Українських Подруж "МЕТА" у Філадельфії, якому я подарував усі гроші, що їх люди пришлють за цю збірку, так, що я з тих грошей не дістану ані цента. Всі працівники "МЕТИ" працюють безплатно, але потребують грошей на бюрові видатки, такі, як влаштування та утримання бюро, машини до писання, друк формулярів, поштові оплати і т.п. видатки.

„ М Е Т А ”

— ЦЕНТРАЛЬНЕ БЮРО УКРАЇНСЬКИХ ПОДРУЖ

МЕТИ організовано в 1973 р. з ініціативи Першого СКВУ і вона діє при Раді Суспільної Служби СКВУ. Діяльність МЕТИ полагословили Митрополити Українських Церков Другий СКВУ закликає нашу молодь користати з послуг МЕТИ.

МЕТА не є прибутковою установою. Її фінансова база — це добровільні датки осіб і наших установ.

МЕТА постійно бореться проти приросту мішаних вінчань.

МЕТА пропагує робити всі намагання, щоби зберегти при українстві тактом, вирозумінням і любов'ю — всіх тих, що заключили мішані подружжя.

МЕТА своїми послугами помагає в закладанні українських родин і тому дораджує, щоби ті, які бажають одружитися, а не мають і не знають відповідних українських осіб до подружжя, зверталися до ЦБУП „МЕТА“ або до котрогось Виділів того Бюра. На письмнене бажання Бюро висилає всі інформації про нескладну, а при тім строю довірочну процедуру при посередництві українських подруж.

За Дирекцію ЦБУП: Д-р Микола Ценко — Проф. Олександр Татомир
Голова Дорадчої Ради ЦБУП: Инж. Омелян М. Тишовницький
Кер. Канцелярії Бюра: Мгр. Володимир і Наталія Масюки
АДРЕСА:

МЕТА — 5222 N. 11th St., Philadelphia, Pa. 19141

U.S.A.

„Мішані подружжя — наша загибель. Наша спільнота не має більшої проблеми, як саме проблему мішаних подруж і повинна на них звернути найбільшу свою увагу, бо інакше все інше, що ми робимо, на довшу мету не має сенсу.“

Петро Саварин на 11-ому СКВУ

..... потрясачо болючою є подана Впреп.о.монс. Суликом статистика, що в його парафії "з останніх 188 подруж було тільки 18 поміж українцями, а решта мішані."
/Стор.25 і 36/

Вага оновлення і збереження української родини є переважливою й невідкладною справою! Вона не може бути полагоджена одноразовим заходом. Вона вимагає постійно уваги та зусилля всієї української громади і тому СКВУ звертається зі закликом до всіх людей українського роду, до всіх українців у світі присвятити справі збереження української родини десять років, щоб у часі цієї декади всі ми кожного року в наших родинях, установах, організаціях і громадах застановлялися як направити, будувати та розбудовувати українську родину, завжди свідомі того, що через збереження і скріплення української родини ми збережемо українську національну субстанцію, українську ідентичність і зможемо „плекати й передавати з роду в рід українську мову, культуру й традиції“.

СКВУ і СФУКО /Стор.9/

Пл. сен. Тоня Горохович :

Зовсім безслідно минув рік, і досі ні в шкільництві, ні в церковних, ні в жіночих, ні організаціях молоді, не згадуючи вже про наукові, мистецькі об'єднання, нема ні діяльності, ні плянів на майбутнє в напрямі родини, допомоги їй у вихованні. Мабуть сам залик Секретаріату СКВУ та Екзекутиви СФУЖО, щоб у часі цієї декади всі ми кожного року в наших родинях, установах організаціях і громадах застановлялися як направити, будувати та розбудовувати українську родину" не вистачає. Треба ініціативи і пляну, ентузіастів в уведення його у життя.

/Стор.121/

Хвальні Управи всіх українських організацій! Створіть у Ваших організаціях "Референтури Української Родини" проти зростання мішаних шлюбів і для допомоги в закладанні українських родин, як теж для привертання до українства всіх тих, які вже є мішаними подружжями, і їхніх нащадків, коли вони відстали від нас. Таке привертання можна досягнути тільки тактом, виrozumлістю і любов'ю.

**Торонто, 1-4.XI.1973
ДРУГИЙ КОНГРЕС СКВУ**

Постанова 41 Четвертого Архиепископського Синду УКЦ в Римі в 1969 році:
"Йдучи слідом за постійною практикою цілої Вселенної Церкви Синод перестерігає вірних і відраджує їм мішані подружжя тому, що вони стають дуже часто нагодою і причиною до релігійної, обрядової і національної байдужности для подруг і їхніх дітей"./Стор.8/

„АМЕРИКА” — ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, 2 КВІТНЯ 1982

ПАПА ЗАКЛИКАЄ СВЯЩЕНИКІВ "ВИЙТИ З ЗАХРИСТІЇ"

Асизж — Промовляючи до італійських священників та єпископів, у п'ятницю, 12-го березня ц.р., Святіший Отець Папа Іван Павло II закликав їх „вийти з захристії й активніше брати участь у житті різних товариств та в структурі соціального життя”. Папа зазначив, що він не має на думці політичних організацій, в яких священники не повинні

брати активної участі, але організації харитативного та громадського характеру, які працюють для загального добра. Папа при цьому закликав наслідувати св. Франціска.

3 нгоди 800-річчя народин св. Франціска 220 католицьких єпископів Італії взяли участь у реколекціях, на які прибув також і Папа.

**Гл. стор.
27, 28, 29,
119 і 120**

ПОСЛАННЯ ОТЦІВ СИНОДУ ДО ХРИСТІЯНСЬКИХ РОДИН СУЧАСНОГО СВІТУ

Дня 25-го жовтня 1980 р. закінчили наради Отці Папського Синоду Єпископів. Овоцем їх ціломісячних праць є "Послання до християнських родин сучасного світу".

I. ВСТУП

1. Ми, Отці Синоду, перше ніж повернутися до наших домів, бажасмо трохи побути з вами, брати і сестри.

Зібравшись у Римі зі всіх кінців світу, ми, разом із Святішим Отцем та під його проводом, призадумувалися над завданнями християнської родини в сучасному світі.

Розуміється, не бажасмо дати відповідь на всі оті складні питання, що відносяться до нинішнього подружжя і родинного життя.

Нашим бажанням є радше виявити вам почуття любови, довір'я і надії.

Цими тижнями відчували ми глибоку єдність з вами, як ваші єпископи й пастирі, одночасно ж і брати, яких лучить та сама віра.

Супроводив нас живий спогад про те життя, яке його кожний з нас провів у власній родині, спілкуючи в її радостях і журбах.

Саме в отій солідарності з нашим сімейним походженням бажасмо з усього серця виявити нашу глибоку вдячність.

II. Положення сучасної родини

2. В наших дискусіях ми відчували радощі й втіхи, одночасно ж ті терпіння й труднощі, на які нині натрапляє родинне життя.

Все ж таки, ми повинні шукати насамперед добра, його розбудувати та вдосконалювати з тією певністю, що Бог є завжди при ділі свого творення та що Його волю можемо вбачати у знаках наших часів.

Нас утїшає та заохочує така дійсність, яка нас оточує, багата на різномірні позитивні вартості.

Ми радіємо з того, що багато родин радісно живе тим завданням, яке їм доручив Бог, незважаючи на той натиск, який їх від нього відводить.

В нашому серці народжується велика надія, коли бачимо їхню доброту й вірність, з якою вони укладають своє життя, згідно з Його задумами. Бо з дня на день в кожній частині світу зростає число тих родин, які свідомо зобов'язуються жити згідно з Євангелієм, засвідчуючи цим плоди Духа.

3. Цього місяця ми прийшли до пізнання різних культур і тих умов життя, в яких перебувають християнські родини.

Церква почувається до обов'язку приймати й сприяти тій багатій різномірності, заохочуючи

Сьогодні ніщо інше не є в такій небезпеці як саме родина, хоч родина є Божою установою та основою всякого здорового суспільства та людства взагалі.

християнські родини, щоб вони успішно засвідчували той задум Божий у їх власній культурі. З другого ж боку, нашим обов'язком є розцінювати складові частини будь-якої культури у світлі Євангелія, щоб забезпечити їм сумісність із задумом Божим щодо подружжя й родини. Завданням такого розрізнення є, одночасно, приймати і розцінювати.

4. Ще важливішим від питання культури є умови життя тих родин, які перебувають у злиднях, тим часом, як довколишній світ має удосталь багатств. В розлогіх околицях світу й окремих народів існують ситуації матеріального убогства, спричиненого тими суспільними, економічними й політичними побудовами, які сприяють несправедливості й утискові.

Існують такі дуже важкі ситуації, що навіть на те не дозволяють молодим — хлопцям і дівчатам, — щоб вони могли користатися з права на одруження та щоб жити гідно.

А втім, існують також більш розвинені суспільства, що зазнають іншого убогства — порожнечі духовних вартостей: убогість ума і серця, яка утруднює людям розуміти Божу волю щодо людського життя; вони журяться теперішнім, страхуючись майбутнього. Тож у багатьох є трудність виходити назустріч і жити тим завданням, яке визначає подружжя.

Їхні руки не є порожні, але їхнє зранене серце очікує того доброго самарянина, який дав би полегшу їхнім терпінням: вином-оливою радості й спасення.

5. Не бракує таких міжнародних урядів та суспільств, які раз-у-раз наносять родині справжнє і властиве насилля. Забороняється родинну інтимність, не признаються права родини на релігійну свободу, на відповідальне родження, на виховання. Так ото чимало родин відчуває, що їх позбавлено відповідальності та що вони є радше жертвами тих ситуацій, а не протагоністами властивих їм завдань.

Родинам накладається розв'язку соціальних, економічних і демографічних проблем такою мірою, що вони приневолені користуватися тими методами, які ми рішучо засуджуємо. Такими методами є: протизачаттєві засоби, а чи просто такі стерилізація, аборт, евтанасія.

Тому Синод з усією силою вимагає, щоб укласти "Хартію Прав Родини", яка устійняла б і забезпечувала б в усьому її основні права.

6. До тих багатьох проблем, що принітають родину й увесь світ, належить також і те, що багато оспороюють і заперечують основне покликання людини бути учасником Божого життя й любови; вони є невільниками жадоби посідання, влади і розкошів. Усі інші людські істоти вони не вважають за братів і сестер у тій самій людській сім'ї, але за перешкоду і за ворогів.

Де зникає відчуття Бога як Батька, зникає також відчуття людства як одної сім'ї.

Невже люди можуть розпізнавати в собі братів і сестер, коли бракує їм відчуття одного спільного Батька? Боже батьківство — це єдина основа братерства поміж людьми.

III. — Задум Божий про подружжя і родину

7. Споконвічним задумом Божим (див. Еф. 1, 3 і наст.) є, щоб усі чоловіки й жінки брали участь у житті самого ж таки Бога, в Ісусі Христі (див. 1 Ів. 1, 3:3; 2 Петра 1, 4). Отець кличе кожну людину, щоб вона здійснила цей задум у спілкуванні з усіма іншими людьми, створюючи Божу сім'ю.

8. До здійснення цього задуму Божого, покликається відтак родина особливим завданням. Вона є начебто тією першою клітинною суспільства і Церкви, яка допомагає своїм членам, щоб і вони стали протагоністами історії спасіння, водночас же й живучими знаками Божого задуму на світі.

Бог створив нас на свій образ (Бут. 1, 26), і доручив родинні завдання рости та множитися, наповнювати землю й підпорядковувати її собі (Бут. 1, 28). А той задум тоді здійсниться, коли чоловік і жінка злучаться тісно любов'ю для спільного життя.

Подругів кличеться, щоб вони стали учасниками могутності Творця передавати дар життя.

В повноту часів Божий Син, народжений від жінки (Гал. 4, 4), збагатив подружжя своєю спасенною благодаттю, яка підносить його до гідності Св. Тайни, вчиняючи його учасником завіту спасенної любови. який Він підписав своєю Кров'ю. Ту любов і самопосвяту, яку Христос учиняє Церкві й належить вона Христовій Церкві, стає зразком любови й відданості між чоловіком і жінкою (див. Еф. 5, 22-32).

Благодать Св. Тайни Подружжя є для подругів джерелом радості і сили духа. Вони, як служителі цієї Св. Тайни, діють "у заступстві Христа" і взаємно себе освячують. Необхідно, щоб подруги дедалі більше усвідомляли цю благодать і присутність Св. Духа.

Найдорожчі брати і сестри! Слухайте Христа, який щодня каже: "Якщо б ви знали дар Божий!" (Ів. 4, 10).

9. Цей задум Божий дозволяє нам розуміти, чому Церква вірує і навчає, що той союз любови взаємовідданості подругів, злучених Св. Тайною Подружжя, є повсякчасний і нерозривний. Подружжя — це союз любови й життя. Передавання життя є невідлучне від подружньої злуки. Подружні обняття, за словами енцикліки "Людського життя", повинні бути в усю повноту людські, повні та розкриті для нового життя.

10. Такий задум Божий щодо родини можуть зрозуміти, прийняти й ним жити всі ті, що пережили "навернення серця"; а воно полягає у повній відданості Богові, якою ми роздягаємося із "старої" людини й одягаємося в "нову".

Навернення й святости вимагається в усіх, отже всі повинні прийти до пізнання і любови Бога, пережити Його присутність у нашому житті, втішатися Його любов'ю і Його милосердям, Його вирозумілістю і прощенням, любивши одні одних, як Він нас полюбив.

Подруги, батьки і діти у своїх взаємовідносинах повинні стати орудниками і служителями Христової вірності й любови. Таким чином, християнське подружжя і родинне життя стають правдивими знаками любови Бога до нас і любови Христа до Церкви.

11. Проте, страждання хреста і радість воскресіння, є частиною життя кожної людини, того мандрівника на землі, який бажає йти за Христом. Лише ті, що в усю повноту розкриваються до Пасхального Таїнства, спроможні присвоїти собі ці важкі, однак сповнені любов'ю вимоги, що їх Ісус Христос до них звертає. Якщо хтось, з людської слабкості, не виконує тих вимог, не повинен утрачати відваги: "Нехай не тратять відваги, але смиренно і постійно шукають захисту в Божому милосерді".

IV. — Відповідь родини на Божий задум

12. Але й ви, як оце ми, напевно будете питатися: Які є завдання, що їх потрібно виконати в нинішньому світі?

Гадаємо, дивившись на наш світ, що є у вас дуже важливі виховні завдання.

Вашим завданням є виховувати вільних людей, в яких було б міцне почуття моральності й сумління, здібне розрізняти в різних обставинах, разом із сприйманням власного завдання й обов'язку трудитися для створення кращих умов життя людей і для освячення світу.

Вашим завданням є виховувати людей в любові; виховувати їх, щоб вони діяли з любов'ю в усіх людських відносинах такою мірою, щоб та любов розкривалася для всієї громади, щоб їх проникало почуття справедливості і пошани до інших, щоб у них була свідомість власної відповідальності відносно того ж суспільства.

Вашим завданням є виховувати людей для віри, тобто для знання і любови Бога і для того, щоб ваша воля була готова йти за Ним в усіх речах.

Вашим завданням є передавати основні людські та християнські цінності; виховувати людей для того, щоб вони були здатні приймати у своє існування також нові цінності.

Чим більше родина стає християнською, тим більше стає людською.

13. Оті свої завдання буде виконувати родина, як "домашня Церква" — спільнота віри, яка живе надією і любов'ю, на служінні Богові й усій людській сім'ї.

Спільна молитва й Літургія є для родини джерелом благодаті. Необхідно, щоб родина, виконуючи свої завдання, шукала поживи в слуханні Божого Слова, в участі життя Св. Тайнами, зокрема ж у Св. Тайні Примирення і Євхаристії. Різновиди молитви і набожності, давні й нові, голівно ті, що відносяться до Нефрочної Діви, є справжньою допомогою у збільшенні духа побожності й життя ласки.

14. Родині доручається насамперед завдання благовісті й катехизи. На лоні родини повинно розпочинатися виховання для віри, для любови й інших християнських чеснот; і також ставе виховання. Проте увага родини не повинна звужуватися єдино до горизонтів парокії; їй потрібно розгортатися до всієї людської сім'ї.

В середовищі цієї найбільшої суспільної громади християнська родина повинна засвідчувати євангельські цінності, бути подвижницею соціальної справедливості, допомагати вбогим і пригніченим. Тож ми з усією наполегливістю заохочуємо, щоб родини з собою єдналися для захищення власних

прав, для спротиву несправедливим суспільним побудовам і усій тій приватній і публічній поведінці, яка чинить підступи на родину, для успішного впливу на засоби масових повідомлянь (преси, радіо, кіна, телевізії) для будування більш солідарного суспільства.

Гідні похвали й заохоти є ті сімейні рухи, яких завданням є допомагати іншим подругам і родинам, щоб вони розуміли й цінували Божий задум і до нього достосовувалися. Спонукуємо це служіння до взаємодопомоги тим особам, які ведуть той сам стан життя, оскільки важливу частину всього сімейного апостоляту.

15. У родині, задля вірності Євангелію, повинна сьогодні бути готовість прийняти нове життя, ділитися з убогими власними добрими і багатствами, розкритися і бути гостинними для інших.

Родина в наші дні є іноді до того зобов'язана, щоб вибрати той стиль життя, котрий протиставляється поточній культурі, ментальності й загальній поведінці в відношенні до статевості, до індивідуальної свободи й матеріальних дібр.

Ота родина за наявності гріха й неуспіхів, дає свідчення несхитності християнського духа, коли у глибині життя свого й інших спостерігає такі вартості як покаяння і прощення провин, замирення і надію.

Вона дає також свідчення, само по собі, плодів Святого Духа і блаженства; веде стиль звичайного життя та, в відношенні до інших, розгортає справді євангельський апостолят.

V. — Церква і родина

16. Під час цього Синоду, щодня, ми дедалі краще розуміли властиве Церкві завдання: підбадьорювати й підтримувати подружні пари і родини.

Цьому обов'язкові ми тепер віддалися ще більше як раніш.

17. Церкві лежить дуже на серці апостолят або служіння родинам. Цим терміном ми визначаємо діло всього Божого народу, за посередництвом місцевих громад, зокрема ж зусилля тих душпастирів і мирян, що віддаються душпастирству родин.

Вони — за співпрацею одиниць, подругів і родин — допомагають їм жити згідно з повнотою їхнього звання.

Таке служіння включає в собі приготування до подружжя, допомогу подругам в усіх фазах їх подружнього життя, відповідні для родин катехитичні й літургичні починання, допомогу бездітним подружнім парам, родинам з одним подругом, опущеним матер'ям, удовам, відокремленим і розлученим, зосібна ж тим, родинам і подружнім парам, які живуть в умовах злиднів, почуттєвого напруження, фізичних і психічних калік, наркоманів і алкоголиків або у тих проблемах, які виникають з усіляких форм еміграції чи з якихось інших обставин, які загрожують стабільності родин.

18. Священник має особливе завдання в служінні родині.

Ного завданням є давати родині поживу й утіху слова Божого, Св. Тайн і інших засобів душевного росту, поживляючи й зміцнюючи любов

родини з великою уважністю і людською терпеливістю, щоб утворилися дійсно світлі родини (див. Радість і надія, 52).

Цінним плодом цього служіння повинен бути, між іншим, розквіт священницьких і чернечих покликань.

19. Церква, звіщаючи задум Божий, має багато чого сказати чоловікам і жінкам про сутність їхньої рівності й взаємодоповнення, і про різні дари й завдання подругів у подружньому житті.

Аджеж, чоловік і жінка є різні, але й рівні; різпорідність треба шанувати й ніколи не використовувати її, щоб цим виправдувати володіння одного над одним. Церква, за співпрацею з суспільством, повинна успішно закріплювати і захищати гідність жінки.

VI. — Закінчення

На закінчення нашого Послання бажаємо сказати вам, брати і сестри, що ми цілком свідомі слабкості умов нашого людського життя. Ми аж ніяк не забуваємо про дуже важку й велику болючу ситуацію тих численних християнських подругів, які — хоч і щиро бажають додержуватися моральних засад навчання Церкви — почуваються нездатними здійснити їх у практиці з причини своєї слабкості супроти труднощів. Однак ми всі повинні мати якнайбільшу пошану до навчання і благодати Христової, і жити в її світлі.

Так ото подруги, за допомогою і зі супроводом усієї Церкви, повинні зростати на труднім шляху до дедалі більшої вірності Господнім заповідям.

Шлях подругів, як будь-який огляд життя людини, знає важкі-болючі етапи й моменти. Однак уголос треба сказати: Люди доброї волі не повинні дозволити, щоб їх огорнув смуток і тривога, бо ж урешті-решт, хіба Євангеліє не є доброю новиною також для родини, і тією благовістю, яка, хоч і вимоглива, не є в усю повноту визвольна? Усвідомити, що ми ще не досягнули своєї внутрішньої свободи, а все ще підлягаємо імпульсам своїх схильностей, відкрити, що ми тепер ще не є здатні шанувати моральний закон у такій глибокій ділянці, цілком природно розбуджує в нас реакцію зневіри. Однак це той вирішальний момент, в якому християнин, у своєму затривожненні, замість піддаватися безплідному й нищівному почуттю бунту, у своїй смиренності робить зворушливе відкриття людині перед Богом, грішника перед любов'ю Христа Спасителя" (Павло VI, Промова до Руху "Екіп Нотр-Дам", 4-го травня 1970, в ААС 62 (1970) 435-436).

21. Все те, що ми сказали про подружжя і родину, можна звести до цих двох слів: любов і життя.

На закінчення Синоду закликаємо вас, брати і сестри, щоб ви зростали в любові та в Божому житті.

Ми, з нашого боку, із смиренністю і признанням, просимо у вас молитов, щоб і ми могли рости разом з вами.

Це наше Послання до вас бажаємо закінчити словами Апостола Павла:

"А над усе, будьте в любові, що є зв'язком доскопалості, і нехай панує в серцях ваших мир Христовий, до якого ви були покликані, в одному тілі, та й будьте вдячні!" (Кол. 3, 14-15).

СВІТОВИЙ РІК РОДИНИ

Насамперед подасмо рецензію на одну книгу, яка своїм змістом тісно в'яжеться з цією статтею. Рецензент, о. Атанасій Пекар, ЧСВВ, пише:

У Лос Анджелес нещодавно появилася на книжковому ринку об'ємиста праця (560 сторінок) інженера Омеляна М. Тишовницького під заголовком „У боротьбі за українську родину”, яку він присвятив своїй дружині Олені. Ця вельми цінна праця написана для відзначення Міжнародного Року Родини, якій призначено саме 1980-ий рік. Її призначення сам автор представив такими словами:

„Книжка У боротьбі за українську родину — це передусім документация боротьби за українську родину й за припинення або бодай сповільнення нашого „самооголокусту”, себто проти добровільного національного та віровизнаневого самогубства української молоді через масовість мішаних подруж, які під московською окупацією обчислюються мільйонами, а в нашій діаспорі тисячами. Хоч Москва уживає пляново усіх велетенських засобів і ресурсів своєї гігантської невідільної імперії на те, щоб наша молодь одружувалася з чужими, бо знає, що це найшвидший та найуспішніший спосіб знищити український народ, і хоч подібний нагиск діє на українську молодь в діаспорі в усіх країнах нашого поселення із-за нашого розсівання серед чужого моря, то все ж таки ані в московській імперії, ані в діаспорі ніхто нікого не тягне фізично силою до мішаних шлюбів, а помимо того мільйони нашої молоді там, а тисячі тут, топляться в власній волі в перетоплюючих казанах мішаних подруж і пропадають для нашої нації та для наших Церков. А ми тільки дивимося спокійно на ту жахливу трагедію нашого народу і не робимо нічого, щоб її припинити або бодай сповільнити”.

На шпигонного автора міцне враження зробили слова о. мітра Олександра Малиновського: „Страшно дивитися на смерть свого народу!” (стор. 76). Тому він узився за перо, щоб на сторінках української преси у діаспорі повести ідеологічну боротьбу в обороні української родини. інженер О. Тишовницький доходить вірного висновку щодо українських подруж: „Без української родини не може бути української нації, а без української нації не може бути української держави” (стор. 9).

На книжку інж. Омеляна М. Тишовницького складається збірка різних його статей, які подавалися в пресі. — безліч

його звернень до українських організацій та визначних осіб нашого суспільства в діаспорі; також деякі його листи, писані на захист української родини від кінця 1974-го до початку 1980-го року. Тут поміщені теж деякі статті й інших авторів на цю тему, що в міжчасі появилася на сторінках української преси. На них шпигонний автор дав свої цінні коментарі (стор. 129-135).

У цім короткім огляді нам не можливо подати остаточну й вичерпну оцінку цієї монументальної праці, яка заслуговує пильної уваги кожного Українця, котрому доля його Батьківщини та його народу справді лежить на серці. Тому цей наш огляд закінчусмо словами самого ж таки автора, який пише наступні рядки:

„Оця книжка — це крик розпуки старого українського воюка та заклик до сумління цілої нашої суспільности, це прохання-благання до всіх Українок та Українців отрястися з байдужости до цієї справи і включитися активно в боротьбу за українську родину й українську націю від винародження бодай ще решток української молоді від винародження й національного та віровизнаневого самогубства через мішані подружжя, доки є ще кого рятувати” (стор. 12-13).

Інж. Омелян Тишовницький у своїй книжці має на увазі радше національний аспект наслідків мішаного подружжя. С однак ще й релігійний аспект, коли одружуються особи різних віровізнань. Наприклад, католик з православною, або католик з протестанткою, а чи навіть з нехристиянською дівчиною, і навпаки. Як тоді повинні вони поводитися?

Відповідь на це питання знаходимо в документі „Мішані подружжя”, що його видав Пана Павло УГЗ власного почину (31 березня 1970). Розглядали його відтак учасники Галісійської Єпископської конференції та видали спільне Послання під заголовком „Душпастирські вказівки щодо мішаних подруж”. Початковий розділ звертає увагу на ті загрози, які беруться з мішаних подруж, остерігаючи:

„Віровізнаневі різниці спричинюють об'єктивні й серйозні труднощі в доскопалому співжитті подругів і родини”. — „Подругам мішаних сімейних воєниць треба допомагати, щоб навчилися вони жити спільними цінностями своєї віри і давати свідчення своїм християнським життям без компромісів і без полемік”. — „Вони, більше від інших, відчувають поділ Церков, тому

слід їх заохочувати до молитви за єдність християн, і вироблювати в них глибоку екуменічну чутливість”.

Далі подасться у згаданому документі оці практичні роз'яснки:

1. Подружжя між католиками й іншими християнами. Тоді обидва душпастирі повинні співпрацювати, щоб наречених „навчити того, що є спільною цінністю подружжя, яке повинно стати його основою”. Такою спільною основою будь-якого християнського подружжя є любов, вона ж бо подружжю дає єдність і нерозривність.

2. Подружжя між католиками і нехристиянами. В цьому випадку католицький душпастир повинен навчити наречених, що „необхідно їм шукати разом загальнолюдських і релігійних цінностей, які ляжуть в основу єдності їхнього подружжя”. Такими загальнолюдськими цінностями є голововно свобода сумління і релігії.

Вищезгаданий документ закінчується ось якою відміткою: „Таким подругам необхідно виробити в собі екуменічну чутливість, якщо бажають вони дати відповідь на ті релігійні питання, що в'яжуться із співжиттям, усвідомлюючи, що мішана сім'я так і залишається об'єктивно нерозв'язаною проблемою, доки християни будуть поділені у своїй вірі та спілкуванні Церков” (4 серпня 1972).

В 1978-му році католики й протестанти видали спільний документ, в якому намагаються розв'язати основні труднощі мішаних подруж. В ньому читасмо:

„Хрищення і виховання дітей мають на увазі відповідальність батька і матері, тому не можна цього вирішувати проти сумління когось з них. Якщо Католицька Церква нагадує католицькому подругові обов'язок жити згідно з своєю вірою і робити все те, що в її нього залежить, аби забезпечити хрищення і виховання дітей у своїй Церкві, то й протестантський подруг мусить самі обов'язки, хоч цього йому вірно не нагадується... А що виховання дітей є завжди завданням батька і матері — то нікого з них не можна приневолювати, щоб діяти проти власного сумління. Вони будуть поводитися якнайкраще, згідно з умовами життя своєї родини, з тією свідомістю, що в подружньому спілкуванні треба найперше забезпечити мир і єдність”.

І це повинно бути засадою співжиття усіх мішаних подруж.

(ВВ-УС)

СОБОРНЕ ПОСЛАННЯ Ієрархії Української Помісної Католицької Церкви

Всечесним і Преподобним Отцям Духовним
Преподобному Чернецтву й Боголюбивим вірним
Української Помісної Католицької Церкви

Мир у Господі й архирейське благословення!

Дорогі в Христі Браття і Сестри!

У рамках наших приготувань до врочистого відзначення Ювілею 1000-річчя Хрищення Русі-України хочемо разом із вами застановитися над важливими завданнями християнської родини для відновлення людської спільноти.

Божественна місія родини

Вселенський II Ватиканський Собор говорить окремо про родину й каже, що "сам Бог дав родині місію бути першою школою людської спільноти" (Апост. мирян, II) Ця місія є св. Письма, що зарезує створення Адама і Єви й каже їм до них: "Тех то поділимо чоловік своїм батькам й маїрі пристав до своєї жінки, і стануть вони одним тілом" (Кн. Буття, 2, 24). "Будьте плідні й множтеся і наповняйте землю ти підпорядкуйте її собі" (Кн. Буття, 1, 28).

Сам Творець хотів, щоб родина була тою першою й основною клітиною, з якої мали постати й розвинутись народи світу. Через Родину Він започаткував історію людства на землі і через родину Він бажав злучити зі собою людину на віки в небі, за посередництвом свого Єдиного Сина, який прийняв людське тіло з Пречистої Діви Марії й став членом Святої Родини.

Родина, як перше джерело людського життя, є також першою його школою. Від неї, отже, в першій мірі залежить, якою буде і як буде розвиватися людська спільність, і з якими членами Христової Церкви буде співдіяти Святий Дух у формуванні Божого Царства на землі. Вона має в собі силу оновити лише землі, але вона може також стати причиною занепаду.

2. Якою повинна бути родина, щоб сповнити цю свою місію?

Щоб сповнити цю свою божественну місію, родина має жити згідно з волею Небесного Творця, який, як навчає той самий II Ватиканський Собор, встановив подружжя початком і основою людської спільноти та зробив його своїм великим Таїнством у Христі й у Церкві (пор. Єф. 5, 32).

Християнська родина, освячена Святим Таїнством подружжя, в якому любов Бога, Церкви й народу є найвищим законом, в якому дитина вважасться найбільшим Божим даром для батьків, а через них для Церкви й для народу, в якому родичі — батьки в єдності, любові й згоді стараються бути повновартисними членами Христової Церкви й свого народу та виховати своїх дітей у такому самому дусі, є тим джерелом, в якому постійно відроджується релігійне й національне життя народу. В такій родині можуть продовжуватися все нові християнські ідеали, в такій родині можуть формуватися нові творчі оцінки, з такої родини звичайно виходять за Божим покликом нові священнічі й чернечі покликаниї. В християнській родині є зібрані ті Божі і людські сили, які будують Боже царство на землі й занепавають духовний поступ народів.

3. Два найважливіші завдання християнської родини в сьогоднішніх часах

Першим з цих завдань є повне усвідомлення християнської родини по своїй праві й належна їй оборона.

Щоб християнська родина могла належно виконувати своє завдання в сьогоднішньому світі, християнські подружжя повинні, як навчає II Ватиканський Собор, "показати й довести своїм життям перозривність і святість подружнього життя, можливою обставиною право й обов'язок, з природи даний батькам і онукам — по-християнськи виховувати дітей, оборонити гідність і законну автономію родини" (Апост. мирян, II). Батьки повинні співпрацювати з усіма людьми доброї волі над тим, щоб цивільне законодавство не права зберігало, щоб мешканцеві потреби родин, виховання дітей, заробіток і праця, соціальне забезпечення і податок були пильно і справедливо державними правліннями регульовані на користь і добро родини.

Наші духовні Отці, всі наші парафи, організації й установи повинні поставити цю проблему як одну з головних точок своєї програми праць. Це треба б зробити вже тепер, коли Світовий Конгрес Вільних Українців проголосив Декаду Української

Родини й коли ціла українська спільнота мала б звернути свою окрему увагу на духовне й матеріальне добро нашої української родини за ініціативи Синоду Єпископів Католицької Церкви в грудні 1980 року.

Другим важним завданням нашої української родини сьогодні є питання початкового релігійного виховання дітей у родині. Це великий і святий обов'язок такі самі батьки і ніхто не може їх повністю в цьому заступити. Тільки батьки, в окремих мати, є тими Божими посланцями, що, давши життя дитині, є постійними свідками й активними учасниками перших проявів її свідомості й її духовних контактів із зовнішнім світом, з добром і злом, з правдою і неправдою, з людьми й з Богом. Вони є її першими учителями, і від них дитина починає вчитися або добра, або зла. А зла вона від них може навчитися, коли вони не говорять їй про Бога, Ісуса Христа, Матір Божу, про молитву, про любов. Брак добрих акцентів і поучень виховує в душі дитини порожнечу, яку легко заповни всім злом. Церква і школа можуть і мають батькам допомогти в цьому їхньому важливому завданні, але батьків не може ніхто повністю заступити.

Другий Вагиканський Собор про те гарно і ясно говорить і вчить: "Тому що батьки дали своїм дітям життя, на них спочиває найтяжчий обов'язок виховання їхньої родини. Як треба визнати як перших і головних виховників. А цей обов'язок такої великої ваги, що його майже неможливо відмовити заступити. До батьків належить створити таке родинне середовище, оживлене любов'ю та пошаною до Бога й людей, що сприятиме всебічному вихованню людей, індивідуальному і соціальному. Тому родина є першою школою соціальних чеснот, що її потребують всі людські спільноти. Передусім у християнській родині, збагаченій благодаттю й відповідальністю святої Тайни подружжя, діти повинні вже від ранньої молодості навчитися, відповідно до одержаної в хрищенні віри, пізнавати і почитати Бога і любити ближнього; там вони знаходять перший досвід щодо здорової людської спільноти і щодо Церкви" (Християнське виховання, ч. 3).

В християнському вихованні дітей батьки повинні передусім подбати про те, щоб передати своїм дітям правдиву Христову віру, ширю й жертвенну любов до своєї рідної Церкви й свого народу. Треба виховати глибоке почуття відповідальності про загальне добро своєї Церкви й свого народу, ширю любов до Бога й до ближнього, з відчуттям основних людських прав і суспільної справедливості для кожного. Або простіше: батьки мають пильно бачити, щоб не виховати своїх дітей самолюбими. Сьогодні в нашому світі безбожного комунізму й бездушного матеріалізму, в світі поневолення десятків народів, а в тому й України, українські батьки повинні притримувати своїх дітей духовно, інтелектуально й фізично до християнського служіння Богові, своєму народові й всім тим, що будуть потребувати їхньої допомоги.

4. Завдання нашої Церкви і народу

Наше найголовніше завдання супроти нашої української родини в сьогоднішньому світі є поставити українську родину в самому центрі уваги, щоб старатися допомогти їй всіма нашими силами, їх успішно виконати. Тут ціла наша Церква й всі зорганізовані сили нашої української спільноти — всі наші церковні, громадські, наукові, політичні організації й установи мають своє окреме завдання. Тут йдеться про саме ядро нашого церковного й громадського життя, і кожний з нас обов'язаний, зокрема тепер, у часі наших приготувань до великого Ювілею 1000-річчя Християнської України, старатися оновити нашу українську родину — оновити наш український народ.

Дорогі Браття і Сестри! Який це був би новий подих християнського життя в нашому українському народі, яка нова духовна Божя сила виповнила б наші Божі храми й шлу нашу українську спільноту, якби кожна українська родина стала правдивою родинною Церквою, оживленою животворним духом нашого Господа, в якому, "маємо відкуплення Його кров'ю, відпущення гріхів, згідно з багатством Його благодати, що й вилляв на нас щедро, у всієї мудрості та розуми" (Єф. 1, 7-8).

Ми благословимо Вас, Дорогі Браття і Сестри, всіх разом і кожного зокрема, й поручаємо наші українські родини окремій опіці Святої Родини, в якій Христос, Бог і чоловік, об'єднав у своїй особі все Боже й все людське (Єф. 1, 10) та хотів жити, виховуватися, приготуватися до спасіння цілого світу біля своєї земної матері Препоблагословенної Діви Марії Богородиці і земного прибраного батька св. Йосифа Нехай благодаті Пресвятої Родини вийдуть на наших батьків і їхніх дітей за молитвами Богоматері — Покрови України.

Благословення Господнє на Вас!

Дано при соборі Св. Софії в Римі в свято св. рівноапостола великого князя Володимира 15/28 липня 1981 року.

† Йосиф Патріарх Кардинал

Параграф 21. Мішані подружжя /опублікований в "СВОБОДІ" з 19-го травня 1970/
"Реферував Єп. Кир Іван Прашко.

Мажчи на увазі, що мішані подружжя бувають дуже часто причиною великих родинних непорозумінь, а також великою причиною релігійного індивідуалізму та денационалізації, треба конче перестерігати вірних і відраджувати від мішаних подруж."

ПОСТАНОВИ, ПРИНЯТІ ЧЕТВЕРТИМ АРХИЄПІСКОПСЬКИМ СИНОДОМ УКЦ:

ІХ. ПРАВНИЧІ ПОСТАНОВИ /опубліковані в "СВОБОДІ" з 21.5.1970/:

Параграф 41. Ідучи слідом за постійною практикою цілої Вселенної Церкви Синод перестерігас вірних і відраджус ім мішані подружжя, тому що вони ставть дуже часто нагодою і причиною до релігійної, обрядової і національної байдужности для подруг і їхніх дітей.

**ЗВЕРНЕННЯ
ДРУГОГО КОНГРЕСУ СКВУ
ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДІАНСТВА
У СПРАВІ МІШАНИХ ПОДРУЖ**



"ВІСНИК" Світового Конгресу
Вільних Українців, Рік I, Ч. 2
Листопад 1974

УКРАЇНЦІ П УКРАЇНКИ! Тому, що мішані вінчання серед українців, а головно серед української молоді, вже доходять у деяких наших поселеннях до 100%. І тому, що мішані подружжя та їхні нащадки дуже часто відходять від Українських Церков та від українського народу, а також тому, що справа припинення або бодай сповільнення росту мішаних вінчань являється чи не найважливішою і найпальнішою потребою нашої спільноти, — тому Конгрес СКВУ звертається з цим апелем до українського громадянства у Вільному Світі, а в першу чергу до української молоді.

Дорогі Українці і Українки, а головно Ти, Українська Молоде! Закладайте українські родини, щоб і Ви, і Ваші нащадки могли в майбутньому лишитися вірними Українським Церквам і бути носіями та продовжувачами з роду в рід ідеї боротьби за людські права й волю та державну незалежність для нашого народу в Україні. Якщо не маєте відповідних українських осіб до подружжя, то звертайтеся з повним довір'ям до Центрального Бюра Українських Подруж "МЕТА", яке діє з ініціативи Секретаріату Світового Конгресу Вільних Українців при Раді Суспільної Служби СКВУ та яке поблагословляти Високопреосвященніший Митрополити наших Церков — Кир Максим Германюк, Владика Мстислав Скрипник і Кир Амвросій Сенишин.

Всечесніші Українські Душпастирі! Заохочуйте бажаючих одружитися, щоб вони творили українські родини, а коли не мають відповідних українських осіб до подружжя, то радьте їм, щоб вони зверталися до "МЕТИ". Поучайте їх, що користати з посередництва подруж, тобто із сватання, не є нічим таким, щоб його соромитися.

Хвалїні Управа всіх українських організацій! Створіть у Ваших організаціях "Референтури Української Родини" проти зростання мішаних шлюбів і для

допомогти в закладанні українських родин, як теж для привертання до українства всіх тих, які вже з мішаними подружжями, і їхніх нащадків, коли вони відстали від нас. Таке привертання можна досягнути тільки тактом, виrozumілістю і любов'ю.

Хвалїні Редакції українських часописів і періодиків! Активно включіться проти зростання мішаних вінчань та поширюйте ідею творення українських родин. Поміщуйте не лише надсилає Вам на що тому матеріяли, але також редакційні статті.

Велимишановні провідні громадські діячі і діячки! Не приглядайтеся безчинно до того, як українська молоде пропадає для наших Церков і нашого народу, та не обсмужайте тільки до бідики над тим нещастям, а робіть щось проти того, кожний і кожна чиніть те, що серед Вашого оточення та в міру Ваших сил і можливостей є потрібне та доцільне. Відраджує нашу молоде від мішаних вінчань і заохочуйте її до одружвання зі своїми, а в разі потреби радьте їй звертатися до "МЕТИ".

Дорогі Українці і Українки у всіх країнах поза Рідними Землями! Станьмо всі разом, без винятку, проти зростання мішаних вінчань та допомагаймо нашим молодим людям закладати українські родини, а рівночасно старайтеся всі привертати до українства нашим тактом, виrozumінням і любов'ю тих наших людей, що вже з мішаними подружжями, і їхніх нащадків, які відстали від нас. Усі ми належимо до великого, майже 80-мільйонного народу, тож гордіться тією приналежністю, будьмо гідні її та не відракаймося її через мішані подружжя. Наш поневолений, але нескорений народ в Україні потребує нашої допомоги для здобуття людських прав, свободи й суверенности, а не нашого релігійного й національного самозлищення через мішані подружжя.

Торонто, 1-4.XI.1973
ДРУГИЙ КОНГРЕС СКВУ

СОБОРНЕ ВЕЛИКОДНЕ ПОСЛАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ, ДАНЕ В РИМІ 11-24 ЛЮТОГО 1980 І ПІДПИСАНЕ БЛАЖЕННІШИМ ПАТРІЯРХОМ І КАРДИНАЛОМ ЙОСИФОМ ТА ІСАРХІЄЮ УКЦ: "З нагоди святкування Іввілею тисячоліття нашого хрещення наш ввілейний клич "ЗА ХРИСТИЯНСЬКУ РОДИНУ" НАС СТАТИ РІВНОЧАСНО КЛИЧОМ "ЗА ХРИСТИЯНСЬКУ УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ".

Високопреосвященніший Владика Митрополит Кир Степан Сулик сказав в своїй промові 31.III.1981 дослівно так: "Українська національна субстанція може бути збережена тільки через українську родину, родину, яка свідомо своєї релігійної і національної приналежності." /"АМЕРИКА", ч.58 з 3-тього квітня 1981-шого року"/

ДЕКАДА УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ

ЗВЕРНЕННЯ СЕКРЕТАРІАТУ СКВУ

У сучасному світі проходять великі й далекосяглі зміни. Вони позначились не тільки в великому розвитку й поступі технологічних наук, але теж не поминули ставлення людини до людини, її поглядів на життя, на права та обов'язки людини в суспільності, як теж на родину.

Родина — перше, основне й найважливіше джерело народжування і зростання нового покоління, нової зміни кожної людської спільноти, стала предметом дискусії і тиску в наших

змінливих часах. Її захитання може стати загрозою для нормального біологічного чергування поколінь і їх духового розвитку й дозрівання.

Небезпеку для своєї підставової клітини — родини — відчувають сьогодні всі народи світу. Та куди більшого й нестерпного натиску та наступу на родину зазнають народи поневолені. До небезпеки для нормального існування родини вільних народів, у поневолених народів

Прову обернути

долучається додаткова загроза з боку окупанта, який намагається зробити родину підкореного собі народу знаряддям асиміляції і винародовлення. Окупаційний режим намагається за допомогою мішаних подружж зробити родину поневолених народів у СРСР знаряддям своєї політики русифікації для злиття націй.

У поневоленій Україні окупаційний російський режим намагається прискорити процес винародовлення наступом на українську родину. Засобом для цього є заперечення всіх християнських етичних чеснот, на яких спирається добра родина, підпорядкування родини державному апаратові, тотальна русифікація школи в Україні, починаючи вже від садків, переселювання українців з України і населювання України неукраїнським елементом, висилання українців на працю поза Україну, висилання українських юнаків до служби в армії поза етнічними межами України, вживання російської мови в армії, на місцях праці, на вулиці та публічних місцях — все це некорисно впливає на українську родину. Переміщення населення в Україні й поза нею створює умови для мішаних подружж і починається до денационалізації та русифікації.

Українська родина в країнах нашого поселення теж відчуває загальний тиск на її традиційні моральні й суспільно-етичні цінності. Однак вона відчуває цей тиск далеко більше, ніж її співгромадяни, бо іншомовне, культурне, релігійно-обрядове й національне докільля становить постійну небезпеку для її рідної мови, культури, прадівної релігії та почуття національної гордості — тих усіх цінностей, які є основою її здорового розвитку, найбільшим заборолем проти розкладу і заникнення української родини, її української ідентичності. Ми спостерігаємо щоденно, як тиск неукраїнського докільля на українську людину в країнах нашого поселення, зокрема на молодь, що народилася і зростає поза межами України, поступово відтягає й відчужує її від українського організованого життя та стає постійною загрозою для нашої культурної самобутності й національної ідентичності. Такий стан це стан тривоги! Він кличе всіх думаючих українців застановитися глибоко над процесом нашого життя, як спільноти в країнах нашого поселення, та усвідомити собі вагу й потребу своєчасної охорони нашої загроженої культурно-національної ідентичності.

Ніхто не може заперечити важливості родини в вирощуванні та виховуванні молодого покоління. Добре виховане, воно стається помістом між теперішнім і майбутнім. Запад української родини в Україні та країнах нашого поселення стає загрозою для українського народу на землі наших ділів і праділів та в країнах нашого поселення по всьому світі. Серед різних небезпек, на які виставлена українська родина, як в Україні, так і на поселеннях, чи не найбільшою небезпекою є мішані подружжя. Вони грозять знищенням усього того, що робить напу українську родину самобутною, неповторною, окремінною...

Свідомість небезпеки, яка постійно грозить затратою нашої української ідентичності в країнах нашого поселення, нашої мови, культури та традицій, вимагають від нас постійного зусилля дбати про збереження української родини. Наші обряди, наші традиції, Церкву, культуру, свідомість нашого походження можна найкраще затримати й плекати в українській родині.

Ми свідомі того, що з причини нашого розсіяння не завжди може наша молодь знайти собі українських життєвих партнерів. Та це не є аж таке лихо, щоб з ним не можна боротися. При сучасній розвиненій комунікації, в добу засобів масового зв'язку, справа закладання українських подружж і закладання українських родин, хоч і нелегка, але не безнадійна. Користь з однорідних, немішаних подружж є оче-

видною не тільки для збереження української спільноти в країнах нашого поселення чи в Україні, але вона не менша і для самих подружжних партнерів. Однорідне подружжя рятують українську спільноту від смерті й продовжує її існування, воно теж дає більші можливості для тривалості подружжя і родини. Цьому сприяє мовна, звичаєва, культурна, релігійна та всяка інша спорідненість подружжних партнерів, що більше єднає однорідне подружжя, ніж мішане. Переконуймо нашу молодь, що в мішаному подружжі різниці культурні, релігійні, національні та інші — навіть при домашньому вживанні обома партнерами мови країни їхнього поселення — в більшості випадків не починаються до тривалості подружжого зв'язку. Коли ж мішані подружжя навіть вдержуються, то дуже часто ціною цілковитої затрати своєї ідентичності одного чи навіть обох подружжних партнерів.

Справа відновлення й скріплення моральних основ подружжя і родини є турботою нас усіх — наших Церков та наших організацій — всіх тих, хто розуміє важливість доброї родини в житті народу, нації. Ця наша турбота одичає, не може кінчатися на змаганні за відновлення морально-етичних цінностей нашої родини, але мусить бути ще змаганням за українську родину, за її українську духовність.

Основники СКВУ вже на першому його Конгресі турбувалися долею української родини і відмітили це в статуті СКВУ, як одно з завдань СКВУ „зберігати українську національну ідентичність та плекати й передавати з роду в рід українську мову, культуру й традиції“. Ми переконані в тому, що найкраще здійснювати це завдання можна в українській родині! Щоб українська родина змогла бути основою, наріжним каменем нашого збереження всюди там, де живуть люди українського роду, ми мусимо більше та постійно присвячувати нашу увагу українській родині, її оновленню, скріпленню та збереженню. Вага оновлення і збереження української родини є переважливою й невідкладною справою! Вона не може бути полагоджена одноразовим заходом. Вона вимагає постійно уваги та зусилля всієї української громади і тому СКВУ звертається зі з великою до всіх людей українського роду, до всіх українців у світі присвятити справі збереження української родини *десять років*, щоб у часі цієї декади всі ми кожного року в наших родинах, установах, організаціях і громадах застановлялися як направити, будувати та розбудовувати українську родину, завжди свідомі того, що через збереження і скріплення української родини ми збережемо українську національну субстанцію, українську ідентичність і зможемо „плекати й передавати з роду в рід українську мову, культуру й традиції“.

Свідомі великої паги збереження української родини для задержання нашої ідентичності, ми, Президія Секретаріату Світового Конгресу Вільних Українців, проголошуємо Декаду Української Родини в роках 1981 до 1990 і закликаємо українські Церкви, українські жіночі й молодіжні організації, українські наукові установи, всю українську організовану громаду й зокрема її пресу, радіо та інші засоби інформації і комунікації, постійно в час Декади нагадувати українській громаді про загрозу занепаду української родини та пов'язану з тим небезпеку для нашої самобутності і плянувати й переносити в життя почини для нашого збереження і розвитку української спільноти.

Ми, Президія СКВУ, закликаємо всіх українців у країнах їхнього поселення та в Україні рятувати українську родину, бо рятуючи українську родину, рятуємо самі себе — велику, героїську, нескорену українську націю.

Президія Секретаріату СКВУ
Ексклюзивна Управління СФУЖО

Торонто, Канада, лютий 1981 р.

**ПРОМОВА ВПРЕОСВ. ВЛАДИКИ СТЕПАНА СУЛИКА
31-го БЕРЕЗНЯ 1981 р. В ГОТЕЛІ „ШЕРАТОН” ПІД ЧАС
БЕНКЕТУ З НАГОДИ ВВЕДЕННЯ НА МИТРОПОЛИЧИЙ
ПРЕСТОЛ**

МИТРОПОЛИТ СТЕФАН СУЛИК:

Українська національна субстанція може бути збережена тільки через українську родину, родину яка свідомо своєї релігійної і національної приналежності.

Другий Ватиканський Собор пригадав нам, а то й доручив нам — єпископам і священикам — подбати про більшу співпрацю мирян, ніж це було в недавньому минулому. Ця пригадка була скерована радше до Західної Церкви латинського обряду, ніж до нас в українській Церкві, бо миряни завжди мали видатну роль в житті нашої Церкви. Усі парафії були засновані в цій країні завдяки ініціативі мирян, замешкалих у даних місцевостях. Вони далі зберігають і піддержують свої парафії, а також усі інші установи нашої Церкви.

Я дуже бажав би знайти й засоби для допомоги нашій Мовчазній Церкві в катакомбах України. Присвята, запопадливість і дух жертви тих Владик, священиків і вірних с, на мій погляд, причиною, чому Бог і далі обдаровує нас у вільному світі ласками і благословенням. Ми зобов'язані до вдячності за їх блискучий приклад для людства, і зокрема для власної користі — ми повинні знайти способи, як могли б ми їм допомогти і їх зміцнити.

Вістки, що їх вони змогли передати у вільний світ, зокрема до Його Блаженства, вказують на те, що вони невимовно радіють і скріплюються новинами про успішний розвиток нашої української Церкви у вільному світі; як запопадливо ми сприяємо й

зберігаємо українську релігійну, культурну й національну спадщину; а яким духом єдності ми працюємо спільно для здійснення наших священних цілей і мети. Ні, ми не можемо й ніколи їх не забудемо!

Усі Владики, священики й монахи в Українській Церкві зобов'язані, на мою думку, активно піддержувати і сприяти інтересам української нації. Це зобов'язання включає вирощування і зберігання української релігійної, національної і культурної спадщини, а теж включає політичні аспірації українського народу в його батьківщині.

Українець, народжений у З'єднаних Штатах Америки, вважатиме цю країну своєю батьківщиною, але це не буде перешкодою для його любові до українського народу, і його любов до Америки може співіснувати із схваленням національних аспірацій у ставленні до України.

Священики зазнають багато пошани й любові від українських вірних. Праця священика між українцями є підбадьорлива. Найчастіше нема потреби шукати загублених овець; вони самі розшукають і домагаються священика. Після тридцяти років праці в З'єднаних Штатах Америки, я можу ручитися за те, що бути священиком між українцями, є присмністю.

Це є тільки уривки промов обох Владик, а не цілі промови.

Черговим промовцем був митрополит української католицької Церкви в Канаді, ВПреоєв. Максим Германюк, ЧНІ.

Без українського духа наша Церква не може жити, як не може вона жити без священиків. А тому що без національного змісту не може бути української Церкви, перед всіма нами велике і важке завдання”.

Заявивши, що нема ні однієї Церкви в будь якій країні, яка була б тільки католицькою і не була пов'язана із своїм народом, Владика Максим зазначив, що „волі Божої єпископських соборів — Христова Церква складається з помісних Церков. І як французи, німці чи інші народи можуть бути 100 відсотковими патріотами кожний своєї нації, а водночас 100 відсотковими католиками, так і ми маємо бути українськими католиками. Владика додав, що тільки та частина нашої Церкви збереглася, яка була і залишилася українською. Багато інших зникли, асимілювалися або пішли до інших Церков, тому що в деяких випадках наші парафії не мали українського змісту.

„Москва того свідомо, — казав далі Владика Максим, — тому вона нищить українську православну й українську католицьку Церкви, але дозволяє на існування або толерує протестанську чи римо-католицьку Церкви. Для Москви УКРАЇНСЬКА Церква найбільш немила і загрозлива”.

Високопреосвященний Владика Максим нагадав, що під час перебування у Філядельфії та в інших країнах, де є українські поселення, Святіший Отець Папа Іван Павло II недвозначно повчав: „без української Церкви ви не встоїтеся”. „Ось чому наша помісна Церква мусить мати Верховного архієпископа, чи Патріярха. В цьому напрямі будемо працювати, а в ньому допоможе Христовий Намісник” — заявив Владика Максим.

УКРАЇНКА В СВІТІ

БЮЛЕТЕНЬ

СВІТОВОЇ ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
4936 Н. 13-та вулиця, Філадельфія, Па. 19141

РІК XVII Жовтень - листопад - грудень — 1980 Ч. 4 (68)

ДУМКИ ПЕРЕД ДЕКАДОЮ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ

Впродовж усього минулого нашої нації українська родина була завжди, як основна клітина суспільства, що в найважчих історичних умовах зберігала біос нації, а рівночасно й плескала духові цінності й передавала їх із покоління в покоління; — тим самим була остоею буття самої нації, запорукою її тривання й розвитку.

Занепад української родини — це велика загроза для існування української нації, що змагається за відновлення своєї державної самостійності. Українська родина перебуває під великим тиском деструктивних сил. В поневоленій Україні (УСРСР) послідовне нищення української родини запрограмоване ворожим окупаційним режимом з центром у Москві. Про це свідчить твердження Л. Брежнева з XXIV. З'їзду КПРС, що „стала реальною дійсністю нова історична спільність людей — радянський народ”. В поясненні на зрозумілу для всіх мову — це означає — один всеросійський народ без національних диференцій. Про те, як саме проходить цей запланований державною машиною ССРСР процес, говорять демографічні студії. Приклад: у 1927 р. було в Україні тільки 6.5% міжнаціональних (мішаних) шлюбів, а за 42 роки постійного русифікаторського тиску у 1969 р. було вже 27.6% мішаних подруж і тільки 34.3% однорідних, себто українських подруж. Мішані подружжя в Україні числяться вже на мільйони. В парі з цими міжнаціональними подружжями йде майже завжди перехід на повсякденне вживання російської мови, як мови панівної російської нації і занедбання власних національних духових цінностей і традицій, занедбання релігійного життя або й повний атеїзм, що підриває в основі мораль і етику родини.

В обличчі такої грізної дійсності в поневоленій Батьківщині — величезні обсяги спадають на українців поза її межами, у вільному світі. На жаль, стверджуємо, що наше суспільство, при всіх можливостях вільного розвитку, не виконує належно цього великого і почесного завдання — творити і плекати українську родину. По наших поселеннях зростає алярмуючим потоком число мішаних подруж, які переважно доводять до асиміляції українського члена подружжя і до винародовлення дітей такого подружжя, хоча і трапляються щасливі винятки.

Справа української родини була обговорювана на Пленарних Нарадах СКВУ і також на площині СФУЖО. Має бути проголошена спільна програма дії. Покищо знаємо лиш, які завдання стоять перед нами:

1. зупинити потік мішаних подруж,
2. знайти шляхи зближення з існуючими вже мішаними подружжями, щоб виплекати пошану і прихильність дітей такого подружжя до українства.
3. удосконалювати і духово збагачувати життя українських родин через а) близькість до рідної Христової церкви, б) культурні й громадські зацікавлення, в) активну участь у житті української громади.

УКРАЇНКА В СВІТІ

БЮЛЕТЕНЬ

СВІТОВОЇ ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
4030 Н. 13-та вулиця, Філадельфія, Па. 19141

Рік XVIII Квітень-травень-червень 1981 Ч. 2 (70)

ДЕКАДА УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ

Недавно ми проголосили — спільно з Президією Світового Конгресу Вільних Українців — Декаду Української Родини. Ця подія має глибоке значення для нас. Бо родина є не тільки основою клітиною нашого народу, що передає з покоління в покоління цінні етичні й виховні перини. Але родина зберегла нашу мову й усю словесність нашого народу й виплекала національну свідомість ряду поколінь.

Тепер відчуваємо, що українська родина zagrożена. На рідних землях вона перебуває під тиском русифікації й переселення, а на наших поселеннях їй загрожує асиміляція. Великою загрозою для неї є тут і там мішані подружжя. Тому проголосили ми — спільно з Президією СКВУ — цей кліч охорони. Він повинен рушити до охоронних заходів не тільки жіночі організації. А також інші організовані одиниці, що опираються на українських родинах, як молодечі організації, професійні товариства і комбатантські об'єднання.

Ми намітили цим рід заходів, що ними впроваджуємо в дію нашу Декаду Української Родини. Найперше це — освідومлення нашого суспільства про вагу і значення родини. Для цього послужить нам наша преса відповідними статтями і в наших товариствах відбудуться панелі й дискусійні вечори на тему української родини. Далше — розглянемо обрядовість української родини і впровадимо її в життя у скріпленому виді. А вкінці приступимо до вибору Української Родини Року, що буде належним відзначенням нашого ідеалу.

Ось наша програма. Приступаймо до її здійснення. Віримо, що нашим прикладом зуміємо заохотити й інших до дії. У першу чергу нашій Церкві, які мають великий вплив на нашу родину. Віримо, що ретельно справу з місця, і що ми Вам допоможемо в тому.

Л. Бурачницька
голова

Г. Царинник
секретарка

У ДЕКАДІ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ

Що дає родина своїм членам?

(І. П.) У попередньому числі нашого кварталника відрукуваний був заклик Президії СКВУ (Світового Конгресу Вільних Українців і СФУЖО (Світової Федерації Українських Жіночих Організацій)) яким та закликком проголошено Декаду Української Родини, що має тривати в роках 1981 до 1990. Десятилітній протяз часу присвячений українській родині повинен розкрити нашу родинну проблематику, зокрема розглянути всі чинники, які входять в обсяг поняття родини і тим самим визначити роль, яку відіграє родина в українському суспільстві і національному житті. Перегортаючи сторінки книжок і преси, на яких знаходяться біографії видатних українських постатей, натрапимо зовсім певно на стверження, що почуття патріотизму винесла ця людина ще з родинного дому, так що пізніші впливи різних українських і не-українських середовищ мали міцну основу, на якій наперстувувалися національні погляди й переконання, часом навіть формувалися і суцільний світогляд. У висліді творилася українська людина, член української нації, суцільний, або національний діяч, часом активний борець за українську правду. Ведена таким сильним національним інстинктом українська людина здібна є відстоювати свою ідентичність в кожному середовищі, бо вона може поборювати різні впливи, які могли б її від цього середовища відірвати.

На заранні життєвого шляху кожної людини, є її дитячі роки. Згадкою про „щасливе радісне дитинство“ починається чи не кожна біографія менше, або більше видатної людини. Часто це є звичайна ідеалізація дитячого віку, якому притаманне незнання дійсності, невідомість зла й лихих людей, переконання, що всі батьки є такі добрі, як мої, а всі люди такі згідливі як члени моєї родини. . . Щойно коли удари життя з'являються на життєвому шляху людини, щойно фізична поява злих людей, які свідомо несуть свої порожні наміри сполучені з несправедливістю, кривдою, з почуттям шизої своєї нації чи вужчого середовища, культури, цивілізації, відкривають нам очі на дійсність. І тоді неодмінно приходять на думку невинні, щасливі дитячі роки у родинному гурті, бо лиш родина може творити оточення і атмосферу, в якій виявляється взаємна любов членів родини, безжурність молодого покоління, радість життя, прив'язання до свого дому, до українського квітника біля хати, буйного саду зі солодкими овочами, з гомоном дітей „яких усюди повно“. Часто буває, що вже в старечому віці люди живуть спогадами дитячих літ, теплої радісної атмосфери в родинному крузі. Ця атмосфера, для дитячого віку проходить незаміченою, як щось само собою зрозуміле, але пізніше у спогадах відживає і огріває душу теплим промінням родинного співжиття. Лиш одна родина може дарувати своїм членам це родинне тепло, творити піднесений радісний настрій дитячих і молодечих років.

Д е к а д а У к р а ї н с ь к о ї Р о д и н и

Через Твого Сина, Ісуса Христа, народженого з жени, і через Святого Духа, що є джерелом Божої Любови, дай, щоб кожна родина на землі була для кожного наступного покоління правдивою святою тинею життя і любови.

Із молитки Папи Івана Павла в наміренні Синоду Єпископів.

П р о с к т п р о г р а м и

1. Значення родини

Родина - це однісна клітина нації. Колись, у сиву давнину, вона складалася з цілого роду, що жив укупі, будував своє життя, й обороняв його від напасників. Потім під впливом ідеї християнства з роду виловилося подружжя, що його Церква поблагословила. Але ідея роду не вимерла, бо з одруженими дітьми жили старі батьки, бо й інші члени родини. У теперішньому часі родина здебільшого складається з батьків і ще неодружених дітей. Та якою не була б її форма - проте однаковим був дух, що проймає її. Тут у найбільш видній формі здійснюється клич любови ближнього, що є одним із головних засад Церкви Христової. Любов батьків до дітей - це та рушійна сила, що просвітлює людське життя.

2. Потреба збереження родини

Суспільні перевороти останнього часу, перевага матеріялістичного світосприймання, гін до індустріялізації - захитали основи родини. Це проявляється в посиленому числі розводів, в відділенні дорослих дітей від батьків, в браку пошани до старшого покоління. Це явище притаманне індустріялізованому суспільству ^{однаково} чи то в західному світі чи в соціялістичному блоку. А що з упадком родинного вогнища виростає нове лихо, як молодецька злочинність, ментальні заворення - то станом родини починають цікавитись, його студіювати й шукати виходу з цього загроженого стану. Тому то літом ц.р. в Америці захопили Білого Дому відбулись великі конференції Родини в Балтиморі, Мінеаполісі й Лос Анджелесі. В деяких країнах, як напр. Зах. Німеччині є встановлене міністерство родини.

Для нас, українців - чи то в рідному краю, чи в розселенні - родина має особливе значення. Вона є не тільки кузницею моральних цінностей, що їх передає молодому поколінню. Але впродовж нашої бурхливої історії родина зберегла нам наш національний скарб - українську мову зкупі з багатомисною усною словесністю нашого народу. В родині жевріла ідея нашої національної окремішности аж поки не позгорілась у

полум'я національної свідомости. І тут це с'яйво плекалось і оберігалось аж до наших часів. Тому для нас зиринас ще пекучіша потреба оберігати й скріплювати українську родину, цю підставову клітину української громади.

3. Засоби зберігання родини

Не маємо змоги скликувати численних конференцій чи встановити міністерства родини. Але усвідомити нашу громаду й працювати для добра й сили української родини - це обов'язок усіх нас. Наша Церква яка довершус на терені родини святих тайн, а саме тайну подружжя і тайну хрещення, є могутнім чинником впливу в тій ділянці. Та й вона потребує підтримки з боку української громади. Бо ж звітлія вона може зачерпнути свої покликання на те, щоб далше існувати й розвиватись. Отже духовні й національні інтереси тут сплітаються в одну велику ціль -- збереження української родини.

Засоби того змагання дуже різномодні. На початку виберемо з-поміж них одну дорогу - встановлення референтури української родини, покищо на найвишому шаблі для випрацювання засад і шляхів тієї роботи.

4. Референтура родини

Нововстановлена референтура родини при крайовій централі повинна зробити збір організацій, при допорозі яких вона могла б здійснювати свою програму. Це є:

- жіночі організації
- молодені організації
- школи українознавства
- професійні товариства
- земляцькі товариства
- товариства комбатантів

Прицерковні організації /Зратства, Сестрицтва, Марійські Дружини, Апостольства Молитви/ підлягають оо.парохам. В порозумінні з парафією вони могли би включитись у завдання Декади.

5. План праці Декади

- а./ Значення й вагу української родини обговорювати в пресі під різними аспектами,
- б./ Влаштувати дискусійні вечори або панелі на тему пробле матйки українських родин, дбаючи про підвищення рівня і національного її характеру,
- в./ Просити оо.парохів про виголошування проповідей на тему української родини,

- г./ Студіювати обрядовість української родини і переводити її в життя,
- г./ Вибір Родини Року в кожній громаді, може бути доповнений вибором Матері й Бабуні Року.
- д./ Допомогати молодечим організаціям у різній формі /збірками, стипендіями/ улаштуванням товариських зустрічей чи забав.
- е./ Допомогати школам українознавства у формі збірок чи втипеня дій. Влаштувати з"їзди дітвори чи молоді в даній окрузі.
- є./ Заохочувати родини до влаштування товариських зустрічей молоді,
- ж./ Перестерігати молодь перед заключування подружжя з не-українцями, вказуючи на можливість віровизнаневих і національних непорозумінь у дальшому співжитті.

6. Мішані подружжя

мішані подружжя, які вже створилися, треба охопити нашою опікою. Виявляючи виrozumіння для них, притягати їх до участі в наших парафіях, а також у громадському житті. Мовні труднощі треба з тактом полагоджувати. Зокрема впливати на них, щоб вони не здержували дітей від участі в школах українознавства і молодечих організаціях. Вказувати на те, що двомовні діти мають кращі вигляди в житті.

7. Посередництво подруж "Мета"

Це посередництво, засноване в 1973 р. виявило себе дуже корисним. При допомозі своєї картотеки воно має змогу запізнатись тим, що їм бракує товариського зв'язку або живуть відірвано від української громади. Повідомляє про товариські з"їзди і зустрічі, де є нагода зустрітись і познайомитись. Доволі багато кандидатів на одруження скристалало з того.

Нижче відомита редакційна передовиця у "ВІЛЬНОМУ СВІТІ" з 4-го серпня 1980 є така знаменита, мудра, доречна і цінна, що вповні заслуговує на те, щоб її зміст дійшов в передруках в інших часописах і в радіопередачах до відома та свідомості і сумління не тільки діячів КУК і діячів усіх інших наших організацій, але й кожної української людини у цілому світі. Дай Боже, щоб ця передовиця викликала в кожній українській людині постанову й завзятку до активної та конкретної участі в боротьбі проти асиміляції, себто проти національного та віровизнаневого самогубства.

Омельян Михайло Тишовницький

ВІЛЬНИЙ СВІТ

Winnipeg, August 4, 1980

Передконгресові побажання діячам КУК

2-а стор. 60

До чергового (16-го) конгресу Комітету Українців Канади залишилося небагато часу — приблизно два місяці. Все ж така та обмаль часу вистачає для того, щоб усі в Україні й українці, які цим зацікавлені, могли поставити собі питання: Чого їм можна сподіватися від цього конгресу КУК? Чи дасть він їм щось таке, що було б новим, а разом з тим суттєво важливим для української спільноти в цій країні?

Кожен конгрес КУК становить собою новий розділ в історії Українців Канади, і тому нікому з нас не може бути байдужим той зміст, яким кожен з тих розділів виповніється.

КУК є тією надбудовою українських організацій у Канаді, яка становить собою найвищу соборну репрезентацію українців у цій країні.

Майбутнєсть Комітету Українців Канади невід'ємно пов'язана з майбутнєстю нашої спільноти в цій країні, і, розуміється, кожен з нас уявляв би за понору фантазії таке припущення, що міг би настаїти такий час, що КУК уже не мав би тут кого репрезентувати, якщо б постійні удари хвилі асиміляції вкінці таки розбили скелю нашої етнічної ідентичності.

Цьому конгресові КУК треба побажати, щоб справа нашого етнічного самозбереження в Канаді стала для нього справою число один, і щоб конетичні зусилля успішні заношували засоби проти асиміляції стала для нього найвищим завданням.

Нам конче треба мати постійне бюро "експертів", які мали б займатися цією справою. Їхні завдання були б такі:

Постійно тримати нас у курсі справи щодо нашого етнічного "стану posiadання". Від них ми мали б отримувати статистичні дані про наш числовий стан у цій країні; статистичні дані про число національно-мишаних подружч у нашій спільноті; статистичні дані про наш природний приріст, статистичні дані про них, що ще вважають себе за українців, але вже не знають української мови; статистичні дані про українські школи й про ті церкви (всіх віросповідань), в яких уже не користуються українською мовою в богослужінні, і т. д. і т. п.

Благодаря з приводу того, що асиміляція постійно прориває нашу рідню всь ми чули й дало чуємо. Але ми не чули й не чуємо нічого про наш конкретні зусилля, що мали б бути спрямовані на стримання асиміляції; не чули й не чуємо про організовану експертним способом боротьбу з асиміляцією.

На конгресу КУК напевно багато з нас хотіли б почути про те, хто, коли і які методи запропонував для стримання асиміляції. Якщо ці методи виявляються неуспішними, то багато-хто з нас напевно хотів би довідатися, чому ці методи виявлялися несприятливими; і хотів би знати, чи і які нові методи будуть запропоновані.

Потреба створення такої "лабораторії" наших експертів повинна належати до невідкладних потреб КУК. А в бюджеті Шведенківської Фундації цій справі повинно бути виділене особливе місце.

Більшість наших наукових установ у відомих країнах світу проявляє все більший нахил до зосереджування своїх зацікавлень на історизмі нашої спільноти поза межами України. Звичайно, "книги бути повинні" поза межами України повинні охоплювати собою наш минулий час, а не тільки час теперішній та майбутній. Але все ж таки осередньою точкою зацікавлень наших наукових установ повинен бути стан нашої спільноти в теперішньому часі.

Досліджування історії українців Канади й видавання праць на цю тему — це справа конечна. І всім нам треба радіти фактом появи книг, книжок й книжечок на цю тему. Але понурим є той факт, що серед нас помічається все більший нахил задовольнятися й заспокоюватися тільки духовою спадщиною наших піонерів у Канаді — без додавання свого власного творчого вкладу в ту національно-духову скарбницю, яку вони нам залишили. Ба, дійшло воно ще гірше, бо ж та національно-духова спадщина, яку нам залишили наші піонери, починає потрохи... розтринькуватися.

Найбільшою загрозою є той факт, що істота душі наших піонерів, якою були їхній ідеалізм та ідейність, починає повільно зникати з лиця землі, і наші установи починають перемінюватися в канцелярії службово-біюрократичного характеру.

Разом з тим нам може загрожувати така можливість, що наші наукові установи будуть досліджувати наше минуле з такою самою метою, з якою археолог досліджує кості мамута, — з одночасним матеріалістичним нахилом уважати душу наших піонерів — з її ідеалізмом та ідейністю, за ознаки відсталості, назадняцтва, пересудив і т. п.

Треба мати на увазі, що жити, і втриматися при житті, хоче все те, що живе. Але хотіти йти по дній закону самозбереження — не це не все; тут бо ще треба знати певну спосіб самозбереження. Історія людства свідчить, що багато народів (а всі вони хотіли жити) пошедали з лиця землі, а це тому, що вони не думали над успішними методами самозбереження.

Він створив народи і вигадав їм місце на цій планеті, обдарив їхню душу бадьорим розумом, волею й почуттями, і так як чинив у всіх жинив також до них самих. Але коли якийсь народ навіть "пальцем у небо не ворухне" для того, щоб втриматися на поверхні нашої планети, то йому загрожус не менш з лиця землі, і його не чудо не врятує його. Над цим треба подумати!

Це те, до чого треба бути готовими; в ачії, яку викликає текст і в журналі і в цьому матеріалі, як і в бібліографіях, згадані на сторінках 83-87.

???

В новочасному світі проявляється велика кількість різних літературних і наукових видань. Одні з них є корисні та потрібні, другі маловартісні, а то й шкідливі. Через брак відповідних матеріальних фондів та нестачу читачів і покупців бачимо тільки незначну кількість наших видань. Ці видання в більшості є на відповідному моральному та ідейному рівні. Майже кожен появу нашої книжки треба розцінювати як акт великої посвяти її автора, диктованого почуттям відповідальності перед українською культурою та нацією.

Таким виявом тривоги за наше майбутнє є найновіше видання п. н. „У боротьбі за українську родину” інж. Омеляна М. Тишовницького. Автор колишній воїн УГА, невтомний суспільно-громадський діяч, ініціатор різних далекосяглих починів, основник модерного українського всесвітнього подружнього посередництва та автор двох великих збірників споминів, документів, статей і листів.

В часі, коли йдуть невпинні старання, щоб розводами, вільною любов'ю та сексуалізм послабити, або й розбити основну клітину людської спільноти, родину, католицька ерархія Америки проголосила „Декаду Родини”. Інж. Омелян М. Тишовницький відгукується на цей поклик весною 1980 р. видав власним накладом книгу на 570 сторінок великого формату п. н. „У боротьбі за українську родину”, що в ній стає на захист української родини, як основної та найважливішої клітини нації. Автор слушно вважає найбільшою загрозою нашої родини мішані подружжя і тому, спіраючись на багату та переконливу статистику інших народів і на власний досвід, безкомпромісово бореться проти їх основи. Тільки родина, пронизана глибокою релігійністю та щирим патріотизмом, у тісному контакті з рідною традицією, зуміє виховати повновартісних нащадків, що стануть твердою основою нації. Проблему української родини з розсі-

янні комплікує чуже оточення, яке густо-часто не визначається ні моралю, ні ідейністю, а його гаслом це безхребетність і „золотий телець”. Наша молодь в такому середовищі інколи губиться і найкращі батьки не в силі самі багато вдіяти. На допомогу батькам мусить спішити ціла українська громада, а перш усього її організації. Щоб допомогти молоді на найважливішому життєвому відтинку при творенні родини, автор ініціює Центральне бюро українських подруж „Мета” та знаходить гурток ідейних і відданих людей, які розбудовують сітку його відділів по різних країнах та континентах. Діяльність „Мети” та її успіхи, прихильну настанову до неї Ієрархів, СВКУ, керівників центральних установ, одобрення нашими науковцями, письменниками, журналістами, виховниками й рядовими громадянами — інж. О. М. Тишовницький пильно реєструє на 370 сторінках цієї небуденної книги, що є немов продовженням його попередньої праці п. н. „Мої пам'ятки”, яка появилася офсетом 1974 р. і де на 513 сторінок тексту 200 є теж присвячені українській родині та боротьбі за неї.

Автор вислав до Риму багатий статистичний матеріал про денационалізацію нашої молоді через мішані подружжя в діаспорі й на рідних землях, що його Ватиканське Радіо передавало в Україну. Боротьби за душу української молоді не припинять брудні напади й погрози совєтської партійної преси.

Книга „У боротьбі за українську родину” стоїть на сторожі української родини, яка вдоволяюче здавала іспит у всіх життєвих умовах — це неоціненний порадник для батьків, виховників і молоді, це голос сумління української нації. Вона сперта на життєвому досвіді одиниць і народів, й повинна знаходитися в домашній бібліотеці кожної української родини. Її повинні читати та передискутовувати всі члени родини.

Книга кінчається кількома світлинами молодих українських подруж, споріднених з інж. Тишовницьким, описом їхніх традиційних весільних обрядів та прекрасною весільною промовою автора.

Хоч основною темою книги це боротьба за українську родину, то автор знаходить в ній місце й на різні родинні пам'ятки та свою оживлену діяльність на пості голови Відділі ОБВУА в Лос Анджелесі.

З його іціятиви влаштовано в Лос Анджелесі свято найбільшої історичної перемоги України над Москвою під Конотопом в ХУІІ ст. та зроблено заклик до українців у вільному світі масово відзначувати цю знаменну подію.

Інж. Омелян М. Тишовницький, як зразковий патріот посвятив ціле своє життя й службу поневоленій Батьківщині. Королівський радник адр. Петро Саварин з Едмонтону в Канаді в своєму листі до інженера пише: „Ви мали незвичайно цікаве та сповнене трудів для нашого народу життя. З таким як Ви можна будувати державу навіть серед сагарських пісків...Щодо ідей, які Ви пропонуєте... це справді великі ідеї”. Інж. О. Тишовницький не зважаючи на поважний вік, бо саме почав восьму десятку трудовитого життя, живо реагує на всі проблеми українського будня, а останньо збирає в грубі томи свої багаті переживання.

Віriamo, що Всевишній доволить нашому Ювілятові видати ще й третій том його споминів. Найкращою нагородою за всі його труди для української справи буде те, коли якась наша центральна установа, або меценат допоможе перевидати масовим тиражем „Мої пам'ятки” та „У боротьбі за українську родину” і вони стануть настільною книгою кожної української родини. Досі власним накладом автора появилася тільки по 200 примірників цих книг.

Нашому Ювілятові бажаємо ще многих років творчої праці для Нескореної України! — 17

СВОБОДА, П'ЯТНИЦЯ, 20-го ЧЕРВНЯ 1980

Книга про збереження української родини

Книга інж. Омеляна М. Тишовницького „У боротьбі за українську родину”, яка нещодавно появилася на українському книжковому ринку в ЗСА, викликала зацікавлення також українських радіопередач з Риму, які веде Ватиканське радіо для пересилання в Україну. Керівник Українського відділу Ватиканського радіо о. Родіон Головацький, ЧСВВ, повідомив автора про те, що на його книгу в серії програм з нагоди Року Родини через Ватиканське радіо була переслана на хвилях в Україну рецензія о. Атанасія Пекаря, ЧСВВ, текст якої містимо тут:

„У Лос Анджелесі, ЗСА, нещодавно появилася на книжковому ринку об'ємиста праця (560 сторінок) інженера Омеляна М. Тишовницького під заголовком „У боротьбі за українську родину”, яку він присвятив своїй дружині Олені. Ця вельми цінна праця написана для відзначення Міжнародного Року Родини, що ним визначено саме 1980-рік. Призначення книжки сам автор представляє такими словами:

—Книжка „У боротьбі за українську родину” — це передусім документація боротьби за українську родину й за припинення або бодай сповільнення нашого „власного голокосту”, себто проти добровільного національного та віровизнаневого самогубства української молоді через масовість мішаних подруж, які під московською окупацією обчислюються мільйонами, а в нашій діяспорі — тисячами. Хоч Москва ужи-

вас пляново всіх велетенських засобів і ресурсів своєї гігантичної невольничої імперії на те, щоб наша молодь одружувалася з чужими, бо знає, що це найшвидший та найуспішніший спосіб знищити український нарід, і хоч подібний натиск діє на українську молодь у діяспорі в усіх країнах нашого поселення із-за нашого розселення серед чужого моря, то все ж таки ані в московській імперії, ані в діяспорі ніхто нікого не тягне фізично силою до мішаних шлюбів, а помімо того мільйони нашої молоді там, а тисячі тут топляться з власної волі в перетоплюючих казанах мішаних подруж і пропадають для нашого народу та для наших Церков. А ми тільки дивимося спокійно на ту жахливу трагедію нашого народу і не робимо нічого, щоб її припинити або бодай сповільнити.

На шановного автора міцне враження зробили слова о. мітрата Олександра Малиновського: „Страшно дивитися на смерть свого народу!” (стор. 76). Тому він узявся за перо, щоб на сторінках української преси у діяспорі повести ідеологічну боротьбу в обороні української родини. Інженер Тишовницький доходить вірного висновку щодо українських подруж: „Без української родини не може бути української нації, а без української нації не може бути української держави” (стор. 9).

На книжку інж. М. Тишовницького складається збірка різних його статей, які

появилися в пресі — безліч його звернень до українських організацій і визначних осіб нашого суспільства в діяспорі; також деякі його листи, писані на захист української родини від кінця 1974 до початку 1980 років.

Тут поміщені теж деякі статті й інших авторів на цю тему, що в міжчасі появилися на сторінках української преси. На них шановний автор дає свої цінні коментарі (стор. 129-135).

У цім короткім огляді нам не можливо подати остаточно й вичерпну оцінку цієї монументальної праці, яка заслуговує пильної уваги кожного українця, котрому доля батьківщини та його народу справді лежить на серці. Тому цей наш погляд закінчуємо словами самого таки ж автора, який пише наступні рядки:

„Оця книжка — це крик розпуки старого українського вояка та заклик до сумління цілої нашої суспільности, це прохання-благання до всіх українок та українців отрястися з байдужості до цієї справи і включитися активно в боротьбу за українську родину й українську націю для рятування бодай ще решток української молоді від винародовлення й національного та віровизнаневого самогубства через мішані подружжя, доки є ще кого рятувати” (ст. 12-13).”

Книжку „У боротьбі за українську родину” можна набути, висилаючи 20 дол., на таку адресу:

O.M. Tyshovnyts'kyi, 1009
Adelante Ave., Los Angeles,
Ca. 90042, U.S.A.

Така назва оригінального збірника, що його зібрав і видав у цьому році в Лос Анджелес, Каліфорнія, Омелян Михайло Тишовницький, учасник визвольних змагань в 1918-20 роках, інженер, член багатьох українських організацій, відомий українській спільноті в діаспорі з невтомною діяльності для збереження й рятування української родини.

Драматичну назву збірникові дав автор свідомо, пояснюючи її у вступному слові так: «Здається мені часом, що я вдруге переживаю ЧОТИРОКУТНИК СМЕРТИ. Шістьдесят літ тому назад, в осені і зимі з 1919 на 1920 рр. ми, вояки українських армій, замкнені з чотирьох сторін білими москалями /денікінцями/, червоними москалями, поляками і румунами, умирали масово на плямистий тиф разом з цивільним населенням. Тисячами гинула — пропадала тоді наша молодь — цвіт нашого народу. Світ приглядався тій трагедії нашого народу обоятно, а вороги злорадісно... Тепер так само: Наша молодь, цвіт нашого народу пропадає для нас тисячами через винародовлення і через національне та виро-визнане самогубство в мішаних подружжях, а наш загал і проводи наших організацій, яких маємо безліч, не роблять нічого, щоб рятувати нашу молодь від загибелі через мішані вінчання...»

Наведені слова людини з психологією вояка допомагають краще зрозуміти мотиви незвичайно активної діяльності О.М. Тишовницького для рятування української родини і може подекуди різку поставу питання, що помітне інколи в його контактах і листуванні з різними особами й організаціями, яке становить основну частину збірника.

Як подає автор, почав він свою діяльність із дружиною Оленою ще в 1963 році, даючи в 1974 році перші підсумки своєї діяльності за 11 років у збірнику «Мої пам'ятки». «У боротьбі за українську родину» є продовженням попереднього збірника і охоплює собою час до кінця 1979 року.

Нема сумніву, що для історика, а зокрема для дослідника питання асиміляції української діаспори збірник О.М. Тишовницького є багатим джерелом вже готового, зібраного матеріалу. Тут знайде читач відбитки десятків статей на цю тему в нашій пресі, тут має він зібрані заяви і заклики у цій справі наших централь, організацій і установ, тут і багате листування автора на цю тему з різними громадсько-суспільними і політичними діячами та окремими людьми, що підтримують акцію Бюро Українських Подруж «Мета». Окремо треба відмітити, що автор подбав про показник імен, в результаті чого легко знайти про виступ даної особи. Охоплює цей показник около 600 імен, що вже само собою є мірилом широким зв'язків і активності автора.

Подбав також автор, щоб розказати основніше про себе, про своє минуле, про рід Тишовницьких і споріднення та про свою діяльність в комбатантських організаціях.

Як було сказано попередньо, діє О.М. Тишовницький з психологією вояка, який іде в наступ проти ворога, до боротьби за українську родину. Але ворога, що перед ним, тобто, що перед нами, треба насамперед пізнати, визначити, де його позиції, які його сили, які засоби. Завдання не таке легке, не таке просте, бо ворог і перед нами у тих силах, що йдуть на наше винародовлення, конкретно в заходах русифікації шляхом мішаних подруж, ворог серед нас, бож ми і наші діти в чужому оточенні під тиском асиміляції, і ворог в нас самих, коли піддаємося тискові і не охороняємо свого.

Пише авторові з приводу мішаних подруж Петро Саварин з Едмонтону: «Мішані подружжя — це щось таке боляче, а рівночасно таке особисте, що навіть інтелігентні люди не знають, що казати і як поводитися. Ті, що

мають дітей уже подружених з іншими — мусять мовчати, бо що скажуть? А ті, що мають дітей, ще не подружених, не можуть загolosно говорити, бо їм таке саме може трапитися, а тоді що? Що взагалі можна зробити серед моря більшости, як та меншість не є жидами, які вже давно виробили спосіб протидіяти процесові? Більшість почувасться несвоя і відмовчується, а молодь іде дорогою інстинктів, мовляв, «любов» не потребує пояснення. Ось де проблема! Виховання від коліски — одинок оборона, а воно недописує в наших родинях, і знову: люди не хотять про те говорити, бо мусіли б бодай частинно признатися до вини. Словом — заворожене коло. Все таки — говорити, писати, бити на тривогу треба, і я радію, що Ви це робите».

І сам це робить автор збірником «У боротьбі за українську родину», пишучи: «... ця книжка — це крик розпучки старого 81-літнього українського вояка і дзвін на сполох та заклик до сумління цілої нашої спільноти. Ця книжка — це теж акт оскарження перед майбутнім судом історії проти усіх тих, що замикають свої очі, вуха і серце на смертельну загрозу існування української родини і української нації через винародовлення нашої молоді і потоп мішаних подруж».

Ця книжка — це прохання — благання до всіх українок та українців отрястися з байдужости до цієї справи і вклучитися активно і конкретно до боротьби за українську родину, за українську націю для рятування бодай решток української молоді від винародовлення і національного та виро-визнаневого самогубства через мішані подружжя».

Іван Смолій

Книжку в ціні 20 дол. можна замовляти в автора:

Mr. O. M. Tyshovnytsky i
1000 Adelante Avenue
Los Angeles, California 90042 29
U. S. A.

ЛОГОС

Богословський Квартальник
Periodicum Theologiae Trimestre

Т. XXXI., Ч. 4

ЖОВТЕНЬ—ГРУДЕНЬ 1980

ОСТ.—DEC.

РЕЦЕНЗІЇ

RECENSIONES

Омелян Михайло Тишовницький, у Боротьбі за Українську Родину. Лос Анжелес, Каліфорнія, 1980. Стор. 560.

Автор цієї великої книги народився 21 лютого 1899 р. у селі Гута Боянівська, повіт Ниско, Західна Україна. Виріс у селі Донголука, пов. Стрий. Його батько й дід походили з Синевідська Вижнього, пов. Сколе. До гімназії ходив у Стрию, Відні та Львові. В січні 1918 р. скінчив старшинську школу артилерії в Братиславі. Після цього перебував на італійським фронті над Півною в 24 полку польової артилерії. Від листопада, 1918 р. служив в УГА, аж доки поляки не вивезли його до табору полонених в Тухолі. Йому вдалося втекти з Тухолі, швидко заїхати на Чехи, щоб там скінчити гірничу інженерію. В 1925 р. зміг повернути до Галичини, однак йому не вдалося працювати на рідних землях, лише в західній Польщі. В 1941 р. взяли його примусово до німецької армії, однак невдовзі став звільнений та проживав у Львові до 1944 р. Деякий час проживав з родиною в Німеччині, опісля вступив до американської армії, як військовий перекладач. До Америки приїхав 1946. Працював у різних місцях, тепер проживає у Каліфорнії в місті Лос Анджелес.

У своїй великій книзі автор старається, щоб пропагувати гадку, що українці повинні втікати від мішаних подруж, тому, що такі подружжя є загрозою для винародовлення. Сьогодні в радянській Україні більшовики провадять таку політику, щоб знищити українську мову, нищать пам'ятки культури, палять бібліотеки, намагаються, щоб створити радянський нарід при допомозі мішаних подруж. Автор намагається, щоб своєю книгою протидіяти проти такого стану речей своїми статтями, виступами, цю великою книгою, що містить багато матеріалу стосовно питання української родини в ЗСА та Канаді.

Книгу легко розуміти, тому що сам автор подає план цієї великої книги. Це зроблено у Вступному Слові (стор. 9—14).

Головна й найважливіша частина книги поміщена на стор. 52-437. Це зібраний матеріал, що може бути використаний учителями, священиками, щоб ширити цю правду, як то мішані подружжя шкодять українському народові. Свої завваги до цього зібраного матеріалу автор помістив на стор. 129-135. Цікаві статті помістив автор на стор. 54, 97 і 105. Матеріал зібраний в цих статтях мал би наглядно показати, що може вчинити навчання про значення родини, та як українці патріоти справді стараються, щоб не входили в мішані подружжя. Від цього можна захоронити нашу молодь, коли є такі особи, що про це подбають.

Автор подбав про це, щоб умістити в своїй книзі Звернення Другого Конгресу СКВУ до Українського Громадянства у справі мішаних подруж (стор. 398) як також важливий документ на стор. 400-ій, яка повинна бути співпраця «Референтур Української Родини», та врешті як співпрацювати з «Метою» (стор. 404-406). З цим матеріалом наше громадянство повинне б познакомитися, щоб протидіяти проти мішаних подруж там де живуть українці.

Автор помістив свої статті на стор. 52-82. Велике число листів поміщене на стор. 136-304. Подав автор також листи, що їх писав до високопоставлених осіб у Вашингтоні. На стор. 438-490 поміщені листи писані до Президента ЗСА. При кінці книжки знаходяться родинні документи.

Авторові розходилося про це, щоб українці дружилися між собою, тому, що в мішаних подружжях пропаде рідна мова, вичаї, тратиться душа народу. Поволі нарід починає затрачувати свою відрубність, зливається з другими народами. В Радянськм Союзі більшовикам ходить про це, щоб створити один радянський народ, на американському континенті не мало є таких, що хотіли б усе загладити, зрівняти! Зібраний автором матеріал стане помічним тим усім, що дбають про це, щоб український нарід надалі лишився українським, щоб був собою. Всяди повинні творитися відділи «Мети», щоб українці могли солідно виступати проти того всього, що грозить нам винародовленням, грозить, щоб ми втратили нашу душу. Авторові належить подяка за зібраний матеріал, а також за старання, щоб рятувати свій нарід розсіяний тут у діяспорі.

о.С.С. Шавель, ЧНН.

Нові книжки

В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ

Недавно відбувся в Римі Синод католицьких єпископів, присвячений справам християнської родини. Учасники Синоду радили як протидіяти лихові, що звидусіль загрожують стійкості — стабільності, післанництву і завданням християнських подруж, отже і християнських родин.

Українські подружжя і родини також переживають тяжкі часи і дуже часто знаходяться перед важкими проблемами. Сепарації і розводи, бездітність і малодітність, мішані подружжя і нехтє до подружжя взагалі — то головні перешкоди-пороки в нормальному житті українських родин. Ці пороки ширяться тепер у загрозливому темпі і підривають здоров'я і життя наших родин, а далі і всієї спільноти. Наслідки цього занепаду видно на кожному кроці: у зменшенні числа дітей по наших школах, у послабленні темпа праці молодечих і взагалі малошо' не всіх громадських організацій.

Родина є основною біологічною клітиною громади; коли вона недомагає, не може бути здоровою і громада.

Досі над тією переважною справою призадумувались і шукали виходу, на жаль, тільки одиниці. На диво ні Суспільна Служба, ні навіть наші церкви не займалися (і не займаються) систематичною і плановою працею над збереженням морального і фізичного здоров'я наших родин. Цю переважну ділянку індивідуального і громадського життя залишено напризволяще, "якось то буде".

До виїмкових одиниць, оборонців української родини належить інж. М.О. Тишовницький з Каліфорнії, ЗСА. Він був одним з основників подружньої поради "Мета" і віддавна словом, пером і ділом обстоює однорідність українських подруж і на прикладах з історії і життя вказує шкідливість подруж мішаних. У своїй книжці "В обороні української родини", виданій в цьому році з нагоди

Року Родини, автор описує свою працю для добра українських родин. Яка шкода, що інж. Тишовницький не має багато послідовників! Коли б їх було більше, наші школи були б людніші, церкви повніші і все українське життя було б живіше. А так іноді думаєш, кому послужать за 50 рдків усі наші надбання?

Книжку інж. Тишовницького поручаємо всім, в першу чергу молодим людям напередодні подружжя, а далі священникам, батькам, провідникам громадського життя, що почувуються відповідальними за "долю мільйонів".

Книжка, "В обороні української родини" має приблизно 500 великого формату, коштує 20.- дол.

Замовляти її

Гурток Прихильників
Української Дитини
16 Rivercrest Road
Toronto, Ontario M6S 4N3
Tel. 769-2535

Ярослав Чумак

*Гурток Прихильників
Української Дитини
16 Rivercrest Road
Toronto, Ontario M6S 4N3
Tel. 769-2535*

"Літопис Бойківщини" - Липень-Грудень 1980

НОВЕ ЦІННЕ ВИДАННЯ

Наш відомий земляк інж. Омелян М. Тишовницький, колишній воїн УГА, а згодом громадський діяч та піонер українського матримоніального посередництва на чужині й основник Центрального Бюра Українських Подруж "Мета", що має вже кілька відділів у різних країнах нашого поселення, видав офсетом об'ємисту книгу в двох томах — кожний по 550 сторінок великого формату. У цій книзі поміщені спомини автора, копії численних документів, писем та листування й десятки статей, що в більшості відносяться до рятування нашої молоді перед мішаними подружжями, які є основним джерелом припідшеної асиміляції української спільноти тут і на рідних землях.

Це вперше появилася в українській мові книга, яка сміливо за торкує чи не найважливішу та найбільше пекучу проблему нашого існування.

Перший том має назву „Мої Пам'ятки“, а другий „У боротьбі за українську родину“. Ці два томи — пронизані глибокою релігійністю та щирим патріотизмом — повинні бути настільною книгою всіх українських родин, зокрема колишніх мешканців Бойківщини.

Нашому невтомному Землякові-Ювілятові на порозі вісімдесятки бажаємо ще многих творчих років життя на користь і на славу української спільноти та нашої Бойківщини. — О. Т.

На маргінесі одної нинини

(Замість рецензії)

Книжка Омеляна Тишовницького під заголовком "У Боротьбі за Українську Родину", що вийшла обмеженим накладом самого автора *), є цікавою спробою задокументувати авторові зусилля скеровані на пропаганду чисто українських подруж. Багата кореспонденція п. Тишовницького поміщена в книзі свідчить про його щирю журбу за збереження української біологічної субстанції в екзилі і в Україні і його намагання, на протязі багатьох років, переконати українську громаду, її організації і її передових людей, у загрозовості т. зв. мішаних подруж. (Тут треба також згадати, що шановний автор є головою Центрального Бюра Українських Подруж) з осідком у Лос Анджелес, у Каліфорнії). Шкода тільки, що у книзі годі знайти якінебудь ясні напрямні щодо розв'язки проблеми; читач буде розчарований самою тільки збіркою листування тим більше, що ціна книжки досить висока. Додані у книзі авторові особисті дані і факти з його життя, військової служби, тощо, не мають ніякого відношення до заголовка книги, вони — дезорієнтуючі.

Мішані родини не завжди були втратою для нашого народу, часто вони виходили нам на користь. Прикладів на це, мабуть, знайшлося би не мало (до цієї категорії треба зарахувати і автора цих рядків і, як це виходить з його родоводу, самого п. Тишовницького). Одначе там де немає українського докільля та й ще де одна подружня сторона є не-українська, небезпека асиміляції є велика. Тому

треба цілком погодитися з шановним автором, що якщо дивитись на справу з боку наших національних інтересів, найкраще є коли побираються українка з українцем.

Це, так би мовити, проста постановка справи. На жаль, життя людське не таке просте, а життя наше в еміграції такі зовсім складне. У Канаді давні компактні українські, поселення скоро зникають, а міські гетта розпадаються. Наступає соціальне розшарування і фізичне розпорошення. На сцену виходять нові покоління, які вирости на більшій толерації до "іногородців", з якими вони разом вчаться, працюють і розважаються. Соціальна і товариська близькість сприяє особистим і романтичним зацікавленням. Звідси вже тільки один крок до "мішаного" подружжя.

На тлі такої ситуації "побожні побажання" шановного автора і його рекомендації в напрямі раціонально-національно-калькульованого підходу до подружжя тують викликати хіба тільки поблажливу усмішку на устах наших молодих людей. Старше покоління має тенденцію забувати, що у західній, а зокрема нашій українській, культурі передумовою всякого подружжя є взаїмна особиста, емоційна і фізична атрактивність, кохання. Кохання оспіване у нас у тисячі пісень, поезій, у драмах, мистецтві. Подружжя з розмислу, з намови чи користі вважалось у нас з давнини за трагедію. Звичайно, всі знають, що у "мішаному" подружжі важче жити. Але молоді завжди

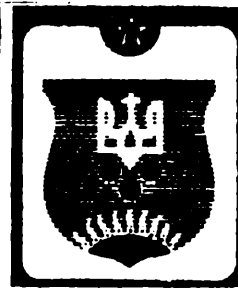
переконані, що "любов все перемагає".

Що ж тоді робити? Насамперед треба добре розібратись у самій природі проблеми, треба знати який її розмір, ріст, інтенсивність, локальні і суспільні обставини, тощо. Самі алярмуючі настрої не вистачають. На жаль у нас немає соціологів, які б тим ділом зайнялись (я знаю тільки двох справжніх, українських на цілий північно-американський континент, ми все ще волиємо вивчати наше минуле, про наше сучасне можна довідатись здебільша від чужинців). А в міжчасі можна пробувати направити шкоду, що її завдало нашій молоді наше розбиття на політичні, парохіальні, релігійні, "середовища", на всякі поборюючі себе псевдо-товариські гуртки, україно — і англомовні кліки, тощо. Можна пробувати зводити наших молодих людей разом на фестивалях, на спортових імпрезах, на всеканадських і панамериканських туристських, водних, лижних, гірських габорах, на забавах, залах, танцювальних вечірках — для всієї української молоді. А всіляких "опікунів" із старшого покоління треба переконати, щоб вони відпускали молодь із-під своїх партійно-парохіальних "крилець". Для молоді треба творити обставини; музеї і святині потрібні молодим і старим. Але молоді треба більше.

*) Омелян Михайло Тишовницький: "У Боротьбі за Українську Родину", Лос Анджелес, Каліфорнія, 1980, ст. 560, \$20.

Остан Журавський

Big picture на очі стаття є на сторінках 30 і 31.



РІК XVI. Ч. 9 (759) НЕДІЛЯ, 2 БЕРЕЗНЯ 1980

Инж. Омелян Мих. Тишовницький

ЗА ПРОГОЛОШЕННЯ РОКУ І ДЕКАДИ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ

Католицькі Єпископи Америки (США) проголосили 1980-ий "РОКОМ РОДИНИ", а роки 1980-1989 "ДЕКАДОЮ РОДИНИ". Причину і потребу такого проголошення можна бачити скрізь в Америці: інституція родини захитана й загрожена, сотки тисяч розводів, тисячі пар, що живуть разом без святої Тайни подружжя, (без шлюбу), без благословення батьків і Церкви, тисячі дітей, півсиріт, що їх виховує тільки батько, або тільки мама, а то й круглі сироти, що їх виховують чужі люди на кошт загалу суспільства.

Президент Джиммі Картер, затривожений таким станом, скликаючи в цій справі конференцію, яка має відбутися в Білому Домі, сказав: "Американська родина є під безприкладним тиском" і закликає провідників цієї конференції застановитися над тим, що може зробити не тільки влада, але й цілий народ, щоб скріпити американську родину.

Наш український народ, не тільки в США, але і в інших країнах нашого поселення, а також в московській імперії, є загрожений не тільки вищезгаданими негативними явищами і тиском, але ще й смертельною небезпекою самознищення ("самоголокостом") через потоп мішаних подруж, які в діаспорі є наслідком нашої інерції та браком протіакції, а під московською окупацією наслідком плянованої Москвою акції "еліття народів", себто переселювання наших молодих людей поза Україну, а не-українців на наші Рідні Землі.

Отже, нам, українцям, 1980-ий рік, як "РІК УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ", а роки 1980-1989, як "ДЕКАДА УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ" — багато більше потрібні, як цілій Америці "РІК РОДИНИ" та "ДЕКАДА РОДИНИ". Тому ми повинні молитися, щоб Святий Дух натхнув усіх наших Владик у вільному світі, не тільки католицьких, але й православних, проголосити в нашій пресі якнайскорше пастирськими листами 1980-ий рік "РОКОМ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ", а роки 1980-1989 "ДЕКАДОЮ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ", а одночасно звернутися до Світового Конгресу Вільних Українців, щоб Президія СКВУ скликала якнайскорше українську конференцію, подібну до конференції, скликаній президентом Картером, щоб застановитися, що може зробити український народ в Україні і в діаспорі для охорони від заглади української родини, — джерела та підстави існування і невмирущости українського народу. Крім наших молитов до Святого Духа ми можемо і повинні вислати до наших Владик та до Президії Секретаріату СКВУ відповідні ввічливі і шанобливі петиції в цій справі.

Таїспільна акція українських католицьких і православних Владик та Світового Конгресу Вільних Українців була б одною з найкращих і для наших Церков та нашого народу найхосенніших акцій для вшанування 1,000-річчя Хрещення України.

Омелян Михайло Тишовницький

Не дефетизму нам треба, а збереження існування нації

(Відкритий лист до Проф. Д-ра Івана Овечка)

Дорогий Пане Професоре! Щиро дякую за прислання мені Вашої книжки п. н. "НУМО ДО ПРАЦІ" і, згідно з Вашим бажанням, пересилаю Вам одночасно з оцим листом в обмін мою видану цього року книжку п. н. "У БОРОТЬБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ". Ви маєте теж мою книжку п. н. "МОЇ ПАМ'ЯТКИ". В обох тих моїх книжках можете знайти разом понад 600 сторінок документації боротьби за українську родину, в першій понад 200 сторінок (від 288-ої до 512-ої), а в другій понад 400 сторінок (від 9-ої до 437-ої).

У "ВСТУПНОМУ СЛОВІ" до другої книжки я написав так: "УКРАЇНСЬКА РОДИНА є джерелом і підставою існування та невмирущості українського народу. Без української родини не може бути української нації. Без української нації не може бути української держави. Існування української родини, а тим самим української нації, є смертельно zagrożене так в діаспорі, як і в Україні через потоп мішаних подруж". Советські джерела і статистика, що є в моїй другій книжці на сторінках 91, 92, 103 і 108-114, доказують, що ми тратимо в московській імперії "з безприкладною в історії націй швидкістю" мільйони наших людей, через мішані подружжя. "Тому обов'язком кожної української людини є боротьба за українську родину, а тим самим за існування українського народу, усіми мож-

ливими і доступними способами та засобами".

На 68-ій сторінці моєї нової книжки є слова Уласа Самчука, якими він допускає можливість, що "советський тоталітарний режим... може проіснувати, як дім романових (свят, свят, свят) триста років". Якби ця жахлива можливість, Боже борони, здійснилася і як наш народ через тих 300 літ, так, як тепер, не робив би нічого, щоб боронитися проти національного самоголокосту через мішані подружжя, то після тих 300 літ з українського народу навіть сліду не остало б, бо теперішні москалі подумалися вже до того, до чого не подумалися були романові, що мішані подружжя це найшвидший та найуспішніший засіб знищення не тільки українського, але й якогонебудь іншого народу. Подумалися були до того тисячі літ тому назад жидівські автори тих книг Святого Письма Старого Завіту, в яких є заборона мішаних подруж. Тієї заборони дотримувалися сотками літ їхні рабини та посередники жидівських подруж — "шадхени", а за ними і всі жиди, зберігаючи в той спосіб через довгі століття національне та віровизнане існування жидівського народу по цілому світі через 2000 літ.

Тільки ми ще не подумалися досі до того: ані загал нашого народу ані його провід. Ми збираємося визволити Україну пустими фразами, а не думаємо про те,

що може не буде там кого визволити за кількадесят чи кількасот літ, як до того часу московська імперія не розвалиться, а в Україні остануть тільки москалі та нащадки мішаних подруж, що не будуть признаватися до українства. І тому я присвятив понад 600 сторінок в моїх обох книжках на те, щоб усі ми подумалися нарешті до того та зачали робити те, що жиди робили через 2000 літ. Між тими 600 сторінками є теж сторінки, на яких є подані способи нашого самозбереження: 13, 14 135 та інші.

У "Вільному Світі" з 28 квітня 1980 є Ваш знаменитий репортаж "Про Караванських у Денвері та ще дещо", який Ви закінчили, на жаль, дефетистичним уступом, "що наша національна справа стоїть на межі того "спускайтесь, кумо, на дно", бо нічого вдіяти проти Москви не можна..." На мою скромну думку так воно не є. І Ви самі та інші такі, як Ви, непересічно здібні журналісти, можете дуже багато вдіяти проти Москви. Ви можете розпалити та роздути Вашими статтями такий вогонь боротьби проти українського дефетизму, фаталізму і самоголокосту та за збереження існування української мови, родини і нації, який захопив би нашу молоддь і цілий нарід та який не могли б спинити ніякі кордони ані загасити ніякі протизаходи.

Омелян Михайло
Тишовницький

*Думки про дві нові
публікації двох
українських
священиків*

Перша з тих публікацій — це поміщена в "СВОБОДІ" від 26-го червня 1980 рецензія на мою нову книжку п. з. "УБОРОТЬБИ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ" пера Впреп. отця д-ра Атанасія Пекаря, ЧСВВ, відомого сучасного історика Церкви, письменника і автора численних наукових праць і статей на історичні та церковно-релігійні теми. У тій рецензії Впреп. о. д-р Пекар написав, що книга "УБОРОТЬБИ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ" — це "вельми цінна і монументальна праця, яка заслуговує пильної уваги кожного українця, котрому доля батьківщини та його народу справді лежить на серці". Підбадьорений такою цінною рецензією такого визначного священика ЧСВВ, я розіслав її, разом зі запрошенням замовити цю книжку, до 16 українських католицьких Владик і до 130 українських католицьких священиків в ЗСА і Канаді, бо думав, що ця моя книжка принесе найбільше користи для нашого народу в руках наших душпастирів, які мають найбільше можливостей впливати на творення і збереження зразкових християнських українських родин і то якраз тепер, в "СВІТОВОМУ РОЦІ РОДИНИ" та в проголошеній католицькими єпископами ЗСА "ДЕКАДІ РОДИНИ",

коли світовий синод католицьких єпископів під проводом самого Святішого Отця Івана Павла II уважає справу родини дуже важливою. Можна уявити собі — мое розчарування і пригноблення, як на тих 146 запрошень прийшли замовлення на цю книжку тільки від одного українського Владики і тільки від 9 українських католицьких священиків з ЗСА та Канади, між якими було теж замовлення від Впреп. о. монс. Степана Сулика, пароха української католицької парафії в місті Перт Амбой у стейті Нью Джерзі.

Його стаття п. з. "СУЧАСНІ ДУШПАСТИРСЬКІ ПРОБЛЕМИ В ЗСА", що появилася в двох числах "НОВОЇ ЗОРІ" від 2-го і 9-го листопада 1980, є, на мою скромну думку, дуже цінна. Його опис, якою повинна бути українська родина на чужині, є неперевершено гарний і вартісний, а кінчиться він таким реченням: "Українська родина повинна бути наче островом України, де українська мова є єдиною розмовною мовою, а любов до Батьківщини — святістю." Але потрясаючо болючою є подана Впреп. о. монс. Суликом статистика, що в його парафії "з останніх 188 подруж було тільки 18 поміж українцями, а решта мішані." В зв'язку з тією жахливою

статистикою напрошується думка, що якби церковне Сестрицтво в Перт Амбой, або тамошній Відділ Союзу Українок, створили були в 1974 або 1975 р., за порадою і заохотою Впреп. о. пароха, "РЕФЕРЕНТУРУ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ" згідно зі ЗВЕРНЕННЯМ СКВУ (Гл. стор. 398, 399 і 400 вищезгаданої моєї книжки) і Відділ "МІТИ" згідно з проханням з 1975 р. (Гл. стор.

419 і 401-408 тієї книжки), то на 188 шлюбів в Перт Амбой напевно не було б аж 170 мішаних, головно, якби крім заохоти Впреп. о. пароха діяла теж порада і заохота від Преосвященнішого Владики, якому підлягає парафія Перт Амбой. Впреп. о. монс. написав в своїй статті, що "ми не збираємось будувати українську державу в Америці." Це правда, але через асиміляцію і мішані подружжя в Україні ми тратимо з безприкладною в історії націй швидкістю мільйони наших людей, так, що як московська окупація України потриває, борони Боже, ще довго, то українці стануть в Україні меншістю. Отже наш нарід мусить боротися проти асиміляції і приросту мішаних подруж не тільки в діаспорі, але теж в Україні. (Гл. стор. 76, 77, 91, 108-114, 122, 467 моєї книжки).

Гл. стор. 36

Гл. стор. 90

О. М. Тишовницький

Відкритий лист до Секретаріату СКВУ

Світлий Секретаріате!

Сім місяців тому назад, а саме 28 і 29 червня 1980 р., Чотирнадцята Пленарна Сесія Секретаріату СКВУ схвалила проголосити Декаду Української Родини. Понад одинадцять місяців тому назад опубліковано в нащій пресі Соборне Великодне Послання Української Католицької Церкви, дане в Римі 11-24 лютого 1980 і підписане Блаженнішим Патріархом і Кардиналом Йосифом та Ієрархією ПУКЦ. В тому посланні є такі два речення: «З нагоди святкування Ювілею тисячоліття нашого хрещення нові промені слави осяють Українську Церкву»... «Наш ювілейний клич "За християнську Україну" має стати рівночасно кличем "за християнську українську родину"».

В зв'язку з вищезгаданною ухвалою 14-ої Пленарної Сесії і з вищенаведеним Посланням Ієрархії ПУКЦ я вислав Світовому Секретаріатові п'ять і пів місяця тому назад, а саме 13-го серпня 1980, мій проект проголошення Світлим Секретаріатом Декади Християнської Української Родини. В тому проекті я покликався на опубліковані статистичні числа, з яких видно, що наш нарід втратив за 46 літ, від 1932 до 1978 року, 38 мільйонів наших людей. Між тими 38 мільйонами були не тільки жертви московського й німецького голокостів, але є теж ті мільйони, які український нарід тратить

через масовість мішаних подруж з безприкладною в історії націй швидкістю, так в московській імперії, як і в діяспорі. Дуже переконливою ілюстрацією тих наших втрат в діяспорі є стаття ~~Впрод. о. монсењора~~ Степана Судика, парока в місті Перт Амбой у ставті Нью Джерзі, США, в якій Шановний автор подає, в "Новій Зорі" від 2 і 9. XI. 1980, що в його парафії "з останніх 188 подруж було тільки 18 поміж українцями, а решта мішані" Як московська окупація України потриває довше і як ми далше будемо тільки приглядатися безчинно тому масовому і монументальному національному та віровизнаневому самотокостові нашого народу, то наш нарід в Україні стане меншістю, а в діяспорі зовсім зникне. *

Копії мого проекту проголошення Світлим Секретаріатом Декади Християнської Родини я розіслав деяким нашим Владикам, а також деяким нашим організаціям і поодиноким особам з проханням, щоб вони вислали до Світлого Секретаріату свої критичні зауваги відносно того проекту, а до мене копії тих критичних зауваг. Ті зауваги були назагал позитивні і прихильні.

В листі Світлого Секретаріату до Зп. Пана проф. д-ра Романа В. Кухара, підписаним Дост. Президентом М. Плав'юком і Дост. інж. В. Безхлібником, Генеральним Секретарем СКВУ, написано дослівно так: «Дякуємо за Вашого листа з 25 серпня

ц. р. в справі проголошення Чотирнадцятою Пленарною Сесією Секретаріату СКВУ Декади Української Родини. Як Вам відомо, Чотирнадцята Пленарна Сесія Секретаріату СКВУ прийняла в основні пропозицію інж. О. М. Тишовницького й звернення Секретаріату СКВУ до української громади в діяспорі в згаданій справі вже скоро появляться.»

Той лист Світлого Секретаріату має дату 15 жовтня 1980 р. Від тієї дати до сьогодні минуло вже більше як три місяці, а згадане звернення Секретаріату СКВУ до української громади в діяспорі досі ще не появилося в нашій пресі. Але кожного дня наш нарід тратить своїх, людей через приріст мішаних подруж, так в московській імперії, як і в діяспорі.

Звертаюся оцим відкритим листом до усіх Достойних Членів Світлого Секретаріату СКВУ з найвічливішою і найгарячішою просьбою не зволікати довше з проголошенням **ДЕКАДИ ХРИСТІЯНСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ** та з реалізацією запропонованого в моєму проекті способу боротьби цілої нашої спільноти проти приросту мішаних подруж і за **ХРИСТІЯНСЬКУ УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ**, яка від віків все була і є сьогодні єдиним джерелом та підставою існування і невмирущості нашого народу та без якої не може бути ані української нації ані української держави:

* 21, стор. 36 і 25

21, стор. 74

21, стор. 75

Омелян Михайло Тишовницький

Декада української родини: від слів до діл

Президія Секретаріату Світового конгресу вільних українців (СКВУ) і Екзекутива Світової федерації українських жіночих організацій (СФУЖО) опублікували в пресі своє спільне звернення з датою 9-го лютого 1981, в якому проголосили роки 1981-1990 **ДЕКАДОЮ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ.** (21. стр. 8 і 9)

Це звернення таке важливе й потрібне й актуальне, а одночасно таке мудре й переконливе, що заслуговує на увагу й застанову кожної української людини, якій лежить на серці доля українського народу та українських Церков як у діаспорі, так і в московській імперії. Від успіху, чи Боже борони, неуспіху цієї Декади залежатиме, чи наш нарід зможе в цій Декаді виключити епідемію національного і віровизнаневого самогубства української молоді через мішані подружжя, а чи буде, як дотепер, тільки приглядатися, як тисячі нашої молоді в діаспорі, а мільйони в московській імперії топляться без нашої протіакції в казанах мішаних подружжя і пропадають для нашого народу та наших Церков, через що наш нарід в діаспорі може зовсім зникнути, а на рідних землях стати меншістю, як московська окупація потривас, Боже борони, ще довше.

Тому не вистачає тільки прочитати звернення СКВУ і СФУЖО, а треба усім нам братися негайно до конкретної і практичної праці, щоб у цих десять роках переводити в життя все те, до чого звернення

нас закликає. Перш усього треба нам звернутися до редакцій усіх наших україномовних періодиків, щоб вони помістили це звернення на своїх сторінках без викрутів, що воно вже опубліковане в інших газетах, бо ніхто з нас не читає всіх українських газет, а треба, щоб не було між нами нікого, що того звернення не мав би можливості читати, бо його нема в тих газетах, які він чи вона читає. А редакції іншомовних українських часописів треба просити, щоб вони теж помістили це звернення без скорочень у перекладі іншими мовами, якими вони видають свої газети. Це дуже важливе, щоб усі ті українці, які української мови не знають і україномовних часописів не читають головно **наші молоді люди, теж мали можливість прочитати це знаменне звернення.**

В тому зверненні написано, між іншим, що справа оновлення і збереження української родини є „преважливою і невідкладною” та що „вона не може бути полагоджена одноразовим заходом. **вона вимагає постійної уваги та зусиль усієї української громади.**” Щоб вся українська спільнота могла в практиці виявляти постійно протягом десяти років свою увагу та зусилля для тієї справи, треба, щоб у кожній українській громаді у вільному світі існували організаційні клітини, які виконували б практичні й конкретні завдання у зв'язку з Декадою української родини, про що йде мова у зверненні

СКВУ і СФУЖО.

Про такі організаційні клітини була вже мова у зверненні Другого СКВУ з 1-4. XI. 1973, опублікованому у „Віснику СКВУ” (Рік 1, ч. 2). В тому зверненні Другий СКВУ закликав усі українські громадські організації у вільному світі в 1973 р. творити в управах тих організацій „Референтури української родини”. Шкода, що того заклику не підтримали крайові центральні громадські організації і не подбали про те, щоб в управах місцевих організацій створено ті референтури. Наслідок того був такий, що ніде тих референтур не створено, а наші люди прочитали звернення Другого СКВУ і за кілька днів чи тижнів забули про нього. **Так** що воно від 1973 року до сьогодні не припинило ані навіть не сповільнило масовості мішаних шлюбів, як усі ми бачимо і знаємо, що в наших Церквах, школах, організаціях і т. д. щораз менше молоді, бо вона й далі одружується масово з чужими, а наші старші люди відходять у вічність. Якби в управах наших громадських організацій діяли референтури української родини від 1973 р. дотепер, згідно із закликом Другого СКВУ, то стан нашої діаспори не був би аж такий трагічний, як тепер.

Щоб те саме не повторилося тепер, після проголошення **ДЕКАДИ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ**, треба нам конечно тепер почати і протягом десяти років переводити постійно в життя все те, до чого закликають нас оба СКВУ, Другий і Третій, а саме, створити **РЕФЕРЕНТУРИ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ**, запропоновані Другим СКВУ, але вже не в управах громадських органі-

/Прову обернути./

21. стр. 8

За. стор. 29

зацій, а в управах найповажніших, найгриваліших, найбезпартійніших і найсильніших установ, якими є тільки Божі установи, себто наші Церкви. Якби наші Владики, католицькі і православні, дозволили або навіть заохотили наших мир-
 парам, ^{в кожній} католицькій і православній, створено **РЕФЕРЕНТУРУ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ**, як парафіяльну прицерковну організаційну клітину, так само, як наприклад, парафіяльні школи, чи парафіяльні хори або парафіяльні братства чи сестрицтва, то це була б переломова і зворотна подія у боротьбі за українську родину.

Кожна така парафіяльна **РЕФЕРЕНТУРА УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ** була б очевидно підчинена парохам, чи настоятелям парафії, які або самі іменували б членів референтури, або дозволили б на їх вибір парафіяльними зборами. Так ініціатива творення цих референтур, як і надзір над їх діяльністю належали б тільки до парохів чи настоятелів. Ціль і діяльність тих референтур подана в обох вищезгаданих зверненнях: Другого СКВУ з 1-4. XI. 1973 і Третього СКВУ з 9.11.1981. **РЕФЕРЕНТУРИ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ** в католицьких парафіях могли б теж користати з чудового „Послання Отців синоду до християнських родин сучасного світу”, яке почало публікувати „СВІТЛО” в ч. 3 (697) за березень 1981 і в ч. 4 (698) за квітень 1981. Кожна **РЕФЕРЕНТУРА УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ** могла б установити для себе

таку програму і вести таку діяльність, яка в даних обставинах і можливостях була б найдоцільніша для досягнення цілей, про які мова у вищезгаданих зверненнях СКВУ. Кожна референтура могла б користуватись матеріалами, опублікованими в моїй великій книзі під заголовком „У боротьбі за українську родину”, виданій у 1980 р., якої 50 примірників я подарував Центральному бюрові українських подруж „МЕТА” (МЕТА — Central Bureau 5222 North 11-th Street, Philadelphia, Pa. 19141 U.S.A.) і яку це Бюро продає по 20 амер. доларів.

Проголошення Декади української родини й успіхи тієї **ДЕКАДИ** дійдуть на радіових хвилях до * наших поневоленних братів і сестер у московській імперії та будуть для них прикладом і заохотою до їх боротьби за українську родину. А це було б одною з найкращих та для нашого народу і наших Церков найуспішніших акцій для вшанування тисячоліття хрещення України. Молімся за успіх **ДЕКАДИ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ** і маймо в Бозі надію, що наші молитви будуть вислухані. Цю нашу надію підкріплюють такі проголошення наших Владик:

Четвертий Архиепископський Синод єпископату української католицької Церкви в Римі в 1969 р. виніс таку постанову: „Йдучи за постійною практикою цілої Вселенної Церкви, Синод перестерігає вірних і відряджує їм мішані подружжя, тому що вони стають дуже часто нагодою і причиною до релігійної, обрядової і національної байдушности

для подруг і їх дітей” („Свобода” з 21. 5. 1970).

В Соборному Великодному посланні Ієрархії Помісної української католицької Церкви з 11/24.11.1980 є таке речення: „З нагоди святкувань Ювілею тисячоліття нашого хрещення... наш ювілейний клич „За християнську Україну” має стати рівночасно кличем „за християнську українську родину”.

Високопреосвященніший Митрополит Кир Степан Сулик у промові 31 березня 1981 сказав таке: „Українська національна субстанція може бути збережена тільки через українську родину, яка свідомо своєї релігійної і національної приналежности” („Америка” з 3-го квітня 1981).

З вищенаведених проголошень видно, що справа української родини лежить на серці наших Владик. Отже тому можна і треба нам просити їх, щоб вони дозволили на створення в кожній парафії прицерковної парафіяльної **РЕФЕРЕНТУРИ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ** з ініціативи і під надзором пароха, чи настоятеля і щоб заохотили всіх наших священиків до активної й конкретної участі в боротьбі за українську родину, джерело та підставу існування українського народу.

Справа, про яку мова в цій статті та в обох вищезгаданих двох зверненнях II-го і III-го СКВУ та СФУЖО відноситься до духовенства і вірних усіх українських віровизнань, а не тільки до католицького і православного.

Кінєдь

* Я дописав вище машинкою слова, що їх пропустив складач. О.М.Т.

За. стор. 35

Омельян Михайло Тишовницький

(21. стор. 27 і 28)

Чому парафіяльні референтури української родини?

Тому що є нижченаведені, важливі і переконливі обставини, які вказують на те, що референтури української родини повинні бути прицерковними, парафіяльними установами, які протягом найближчих 10 років, 1981-1990, мали б у кожній нашій парафії виконувати постійно конкретні й практичні завдання, заплановані й проголошені у зверненнях Другого СКВУ від 1-4. XI. 1973 і Третього СКВУ та СФУЖО від 9 лютого 1981.

Першою з тих обставин є те, що управи наших непарафіяльних організацій не виявили належно розуміння важливості вищезгаданого звернення Другого СКВУ, який вже 8 літ тому закликав створити в їх організаціях референтури української родини. Не помагали повні розпачі статті і благальні листи, які я вислав до наших непарафіяльних організацій у цій справі. Всі ті статті і листи є опубліковані у моїх двох книжках: „Мої пам'ятки”, з 1974 р. і „У боротьбі за українську родину”, з 1980 р. Ці статті та листи є свідками і доказом обоятності й інерції наших непарафіяльних організацій у переважній справі „бути, чи не бути” нашому народові як у діаспорі, так і в московській імперії, якщо ця імперія, Боже борони, ще довше протриває. П'ятдесят примірників книжки „У боротьбі за українську родину” я подарував Центральному бюро українських подруж („Мета” — Central Bureau, 5222 N. 11th St., Philadelphia, Pa., 19141, USA), яке продає її по 20 ам. доларів.

Другою обставиною, чому референтури української родини повинні бути прицерковними парафіяльними установами, так само, як парафіяльні школи, парафіяльні хори, парафіяльні братства чи сестрицтва і т. п., є те, що наші Церкви є Божими установами, а всі при-

церковні парафіяльні організації є найсильнішими, найтривалішими і найбезпартійнішими установами. До прицерковних парафіяльних референтур української родини можуть і повинні належати всі мужчини, жінки, хлопці і дівчата, які розуміють, що тільки українські родини є джерелом та підставою існування українського народу, як у діаспорі, так і на рідних землях.

Третя обставина: В кожній парафії є вже ідеальний ініціатор і духовний провідник референтури української родини в особі пароха чи настоятеля, який ініціює її творення, назначує членів і членок референтури, або дозволяє вибрати їх парафіяльними зборами, а потім своїм авторитетом, повагою та порадами дає напрям її діяльності, над якою має виключний нагляд та який є запорукою, що діяльність усіх членів і членок референтури буде виконувати з правдивою християнською любов'ю, тактом, вирозумілістю та делікатністю.

Четверта обставина: Діяльності парафіяльної референтури української родини не заступить ніяка немісцева і непарафіяльна організація чи установа. Коли якомусь нашому хлопцеві або дівчині загрожує мішане подружжя, то тільки їхні ровесники чи ровесниці з референтури української родини можуть любов'ю, тактом, вирозумілістю і делікатністю відраджувати їм та переконувати, що вони є на дорозі до змарновання свого життя, як одружаться з чужинцями, а старші мужчини й жінки з референтури української родини можуть так само відраджувати й переконувати батьків того хлопця чи дівчини. Ані СКВУ, ані СФУЖО, ані ніяка інша позамісцева непарафіяльна установа не може цього робити на місцях у кож-

ній парафії протягом 10 років. Не зроблять того теж ніякі статті чи звернення в пресі, бо наша молодь українськомовної преси не читає, а українська чужомовна преса не поміщує нічого, що є потрібне в боротьбі за українську родину і не бере ніякої участі в тій боротьбі. Ані СКВУ, ані СФУЖО, ані ніяка позамісцева непарафіяльна установа не може часто влаштовувати протягом 10 років сходин молоді, прогулок, забав і т. п., в яких брала б участь уся молодь даної парафії для взаємного пізнання і, згодом, сдруження. Це можуть робити тільки молоді члени і членки референтури української родини. Таких і тим подібних конкретних та практичних завдань можна наводити більше, але вистачить і цих, що промовляють за те, щоб референтури українських подруж творилися й діяли, як парафіяльні прицерковні установи.

В Західній і в Закарпатській Україні, під сильним польонізаційним та мадяризаційним тиском, тільки наші Церкви століттями рятували український нарід від віровизнаневої та національної заибелі. Та саме й тепер, як видно з вищенаведених обставин, тільки наші Церкви та прицерковні парафіяльні референтури української родини можуть рятувати український нарід від віровизнаневої і національної заглуди своєю боротьбою з українську родину, як у діаспорі так і своїм прикладом в московській імперії.

Творення і діяльність парафіяльних референтур української родини можливі тільки за дозволом чи запорядження наших Владик. Тож просім наших Владик усно і письменно петиціями за таке запорядження.

} 21. стор. 13-15

21. стор. 13-15

21. стор. 13-15

О. М. Тишовницький

Відповідь на статтю п. Остапа Журавського

21. стор. 22

Пан Остап Журавський не погоджується з ідеєю боротьби за українську родину, і помістив на цю тему статтю у „Вільному Світі“ і „Канадійському фермері“ від 29 червня 1981 р., під заголовком „На маргінесі одної книжки (Замість рецензії)“. Він старається в цій своїй статті здескредитувати не тільки цю ідею, але теж мою книжку п. з. „У БОРОТЬБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ“, а також мене, як автора тієї книжки. Знаючи з мого життєпису на 15-ій сторінці тієї книжки, що я був в роках 1918-1920 фронтовим старшиною Української Галицької Армії, Журавський пише так: „Додані у книзі авторові особисті дані і факти з його життя, військової служби, тощо, не мають ніякого відношення до заголовка книжки, вони дезорієнтують“. Цікаво, що з цілого мого життя найбільше „дезорієнтує“ п. Журавського якраз тільки моя військова служба, бо тільки її згадує окремо.

Поміщення життєписів, чит. автобіографій авторів у написаних, чи видаваних ними книжках, є явищем загально прийнятим і практикованим, а в такій книжці, як „У БОРОТЬБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ“, навіть konieczним, бо кожний читач тієї книжки хоче знати де-що про такого автора, який закликає 50-мільйоновий український народ до боротьби проти національного і віровизнаневого самогубст-

ва через мішані подружжя: хто він такий той автор, яка його минушина та який факт його життя уповажнює його до вицезгаданого заклику. Отже видно, що між „дезорієнтуючими“ фактами мого життя п. Журавський згадує окремо якраз мою військову службу. Натомість про себе п. Журавський не згадує нічого: хто він такий, яка його минушина, який факт його життя уповноважує його до нападу на боротьбу за українську родину і т. п.

В намаганні здескредитувати мене особисто і мою книжку та провідну ідею в тій книжці, п. Журавський послужується двома способами: осміщуванням і неправдивими твердженнями, щоб осмішити мене особисто і провідну ідею моєї книжки перед українською молоддю, п. Журавський пише так: „побожні побажання шановного автора і його рекомендації в напрямі раціонально-національно-культульованого підходу до подружжя мусять викликати хіба поблажливу усмішку на устах наших молодих людей“. А щоб в очах українських молодих людей осмішити і понизити теж їхніх батьків та їх авторитет, а також взагалі ціле українське старше покоління, п. Журавський пише так: „А всіляких „опікунів“ із старшого покоління треба перекопувати, щоб вони відпустили молоді і під своїх партійно-парохіяльних „кріпелців“. Відпускати куди, Па-

не Журавський? До т. зв. „дів ін“, себто до спільного життя молодих пар без святої тайни подружжя і без Божого та батьківського благословення? Чи до тої, як Ви пишете, „більшої толеранції до „інородців“, з якими вони разом вчаться, працюють і розважаються“ та з якими соціальна „товариська близькість сприяє особистим і романтичним зацікавленням“ і звідки „вже тільки один крок до „мішаного“ подружжя“?

А неправдиві твердження у статті п. Журавського є такі: 1) Неправдою є, що у книзі годі знайти які незбудьясні напрямні щодо розв'язки проблеми“ мішаних подружж. Кожний читач, який прочитає докладно цілу книгу, може потвердити, що твердження п. Журавського є неправдиве. А додатковим доказом тієї неправди є те, що п. Журавський сам взяв до кінцевого уступу своєї статті „Що ж тоді робити?“ багато таких напрямних з моєї книжки, наприклад зі сторінок 400 і 413-414, точки 1-8 та з багатьох інших. 2) Неправдою є, що „читач буде розчарований самою тільки збіркою листування тим більше, що ціна книжки досить висока“. Шановний читаче може легко ірритирити також цю неправду, як почислить хочби тільки у змісті на 560-ій сторінці, скільки сторінок в тій книжці не є самим тільки листуванням. А відносно ціни книжки ввічливо прошу, щоб Шановні читачі оціни-

ли, чи при теперішній інфляції і доріжній ціна 20 ам. доларів за 560-сторінкову книжку великого формату (11 x 8 1/2 інчів), видану тільки в 200 примірниках, є „досить висока“, чи ні. 3) Пан Журавський пише: „Старше покоління має тенденцію забувати, що у західній, а-зокрема нашій українській, культурі передумовою всякого подружжя є взаємна особиста, емоційна і фізична атрактивність, кохання“. Це неправда, ми, старші, такої тенденції не маємо. Ми, старші, дуже добре пам'ятаємо про емоційну і фізичну атрактивність, але ми знаємо теж те, чого не знає або не хоче знати п. Журавський, а саме: як подружжя закінчуються виключно тільки на підставі емоційної і фізичної атрактивності без огляду на національність і віровизнання, то масові мішані подружжя якогонебудь поневоленого народу, чи якої небудь етнічної групи, розсіяної серед чужого докідля, можуть у відносно дуже короткому часі спричинитись до повного віровизнавевого і етнічного знищення цілого такого поневоленого народу, чи цілої такої розсіяної етнічної групи. Знали про цю смертельну небезпеку Богом натхненні автори Святого Письма і помістили у кількох книгах відповідні остороги, відряджування і заборони: Второзаконня 7:3, Езра 9:12, Псалмів 13:23-26, Товит 4:12-13.

І тільки тому, що жидівській нарід повинувався тим, Богом натхненним осторогам, відряджуванням та заборонам і боровся проти мішаних шлюбів та не одружувався з чужими, змогли жиди через дві тисячі літ свого розсіяння зберегти до сьогодні свою віровизнавеву та етнічну ідентичність. Отже і ми, українці, як не хочемо зникнути з лиця землі, мусимо боротися проти приросту мішаних подруж української молоді.

4) В кінцевому уступі своєї статті п. Журавський пише так: „Самі алярмуючі настрої не вистачають“. Слова „самі алярмуючі настрої“ — це неправда та інсинуація. Шановні читачі моєї книжки можуть самі переконатися, що на 560 сторінках тієї книжки є не тільки „самі алярмуючі настрої“. 5) Пан Журавський написав, що я є головою Центрального Бюра Українських Подруж з осідком у Лос Анджелес, у Каліфорнії. Це неправильно: я ніколи не був і не є тепер головою ЦБУП. Натомість я є від 20-го січня 1973 р. дотепер головою Дорадчої Ради Центрального Бюра Українських Подруж і керманічем Відділу того Бюра у Лос Анджелес.

Щоб замаскувати ціль своєї статті: осмішити і здескредитувати боротьбу за українсь у родину, п. Журавський при кінці своєї статті пише так: немовби

він сам теж є за ту боротьбу і то, як перший, розпочинає її тепер та навчає усю нашу спільноту, як цю боротьбу провадити, так, якби досі на цю тему не опубліковано вже в нашій пресі десяток статей різних авторів і двох звернень Світового Конгресу Вільних Українців з проголошенням Декади Української Родини (у зверненні від 9-го лютого 1981), а також виданих мною двох книжок (перша в 1974, а друга з 1980 рр.) і якби від 1973 р. не діяло досі Центральне Бюро Українських Подруж „МЕТА“ у Філадельфії і Віддлами в ЗСА, Канаді, Англії, Голяндії, Франції і Австралії.

Пан Журавський подає в своїй статті, що він є членом або нащадком одної з тих мішаних і один, які „не завжди були втратою для нашого народу“ і які „часто виходили нам на користь“. Я не мав нагоди читати жиптепису п. Журавського і не знаю, яку користь мав, чи має, український нар т з п. Остапа Журавського. Я навіть не знаю, чи „Остап Журавський“ — це його справдиве ім'я і прізвище, чи псевдонім. А чи його стаття п. з. „На маргінесі одної книжки вийде українському народові на користь, чи на шкоду, ввічливо прошу, щоб Шановні читачі оцінили самі. „Вільний Світ“ від 29 червня, в якому була ця стаття одержан у вересні і тому моя співімена ві повіди.

Кінець

200 стор.
83-87

УКРАЇНСЬКІ ШВЕДИ СВЯТКУВАЛИ 50-ЛІТТЯ ПОВОРОТУ ДО ШВЕЦІЇ

Від давна був я зацікавлений цими українськими шведами. Вже й дещо чув про них і дещо знав. Мені була цікава ця горстка людей, так що я обов'язково відчував потребу стрітнутися з ними й поговорити про їхнє життя в Україні.

Ось тут коротенька історія тих приблизно тисяча українських шведів. Їхні предки жили на острові Даге на Балтійському морю біля Естонії. Цариця Катерина II переселила їх в 1781 р. на Україну. Спочатку було їх 1200 душ. Коли вони прибули після 2,000 км походу, на місце заслання, до села Вербівка над Дніпром, осталося їх ледве 500. Решта згинула в дорозі від втоми, голоду й холоду.

В Вербівці, накінець осталося їх тільки 150 в 1782 р., бо більшість із них вмерли від недуг та страждань. Аж до свого повороту до Швеції в 1929 р. вони зуміли зберегти свою мову й свою протестантську віру. Не було між ними неписьменних. В школі вчилися вони на зміну — один день російською, а другий шведською мовою. Востанні року проходила наука українською і шведською мовами. Це були роки з українізації. Мішаним подружжям було дуже мило.

За допомогою шведського уряду їм вдалося повернутись до своєї колишньої батьківщини. 29 серпня 1929 року вони зійшли з німецького пароплава в Трелеборзі на шведську землю. А було їх 891 осіб. Ці люди прожи-

ли таке саме лихоліття як і багато із нас. Всі вони на все життя вилікувалися від комуністичної та русофільської недуги. Ось що заявив мені син голови їхнього об'єднання: "Я гарантую, що рецидиву тієї недуги немає між нами. Помимо того в деяких із них туга за Україною перемогла й вони повернулись назад, думали вернутись до рідної Вербівки. Їхній поворот скінчився на Сибірі. Деяким із них вдалося повернутися звідтіля знову до Швеції в 1945-1965 роках.

Побачивши в газеті "Дагенс Нігетер" оголошення, що вони будуть святкувати 50-ий ювілей повороту до Швеції, звернувся я до голови їхнього об'єднання з побажанням успішного відзначення їхнього повороту на батьківщину. У відповідь, голова їхнього об'єднання, Густав Кутц, подякував мені телефонічно та рівночасно запросив мене взяти участь у ювілейних урочистостях. Святкування відбулись в селі Рома на острові Готлянд. День перед святкуванням прибув я до міста Вісби, а відтак на другий день подався я до Роми, де я провів з ними ювілей.

Програма святкувань була такою: 1. Вечеря в ресторані в церкві. 2. Промови на цвинтарі перед церквою. 3. Річні загальні збори їхньої громади. 4. Спільна вечеря, промови, розривки в Вісби в одному ресторані.

Церква на богослуженні була переповнена. Числили, що прийде так до 500 осіб,

а прибуло на добру сотню більше. Не вмістились усі в церкві, так що стояли на цвинтарі перед церквою, але за допомогою техніки, тобто голосників, змогли всі вислухати богослуження. На місці була також телевізія. Можна було спостерегти, що оці люди дуже побожні. В церкві співав великий хор. Багато із них заявили мені, що якраз віра в Бога врятувала їх від національної загибелі. Ця віра дала їм силу й витривалість через 150 років для повороту в рідний край.

Після богослуження покладали вінок на могилу свого душпастиря, що був їхнім Мойсеєм, о. Гуас. Це була його невтомна праця, що дала успіх на поворот з України. Зараз відправляв в церкві богослуження його син, Сігфрід Гуас.

Загальні збори відбулись в власній домовіці. Як звичайно збори забрали дещо довшого часу, бо тяжко було найти охочих до вибору на членів управи.

А вечером зібрались ми на бал. Там мішались промови, танці, співи. Но одне заслуговує уваги, всі оті святкування відбулись без алькоголю. Так тримати в праці й в добрі своїй христини з нашими побратими українськими - шведами на острові Готлянд. "Скандинавські Вісті", ч. 47, 1979.

Григорій Будаєк

Де ж є корінь лиха?

Ми, українці, змагаємося за відбудову Самостійної Української Держави. А щоб Самостійну Українську Державу відбудувати, кожна українська людина повинна бути людиною глибоко-патріотичною, людиною, що прямує невпинно до волі і держави. Усі ці властивості придбасмо для себе, якщо зуміємо відрізнити усе рідне і традиційне від того, що постійно нахиляє нам ворог. І треба нам пам'ятати, що ніхто не дасть нам ані волі ані держави. Волю і державу мусямо здобути собі самі. І коли ми будемо вперто до цього прямувати, то бути може, що свободолюбні народи Заходу прийдуть нам з допомогою.

Але, на жаль, на еміграції є чимало українців, які нехтують власною українською духовністю, українськими традиціями, звичаями, українською філософією життя і змагаються за своє особисте краще майбутнє. Загрузнувши по шию в чужий ідейний та політичний світ, вони відреклися того, що українське.

А вже найбільш пекуча проблема для української нації, це — мішані подружжя. І скільки ж то вже остерігань появлялось в українській пресі: "Не вичайтесь з чужинцями! Бо мішані подружжя, це чинники національної загрози

лі". Але ця остророга, — кидання горохом до стіни. І хто ж то саме винуватий за це поносить? Одні кажуть: "Винуваті батьки!" А ще інші кажуть: "Чимало батьків виховувало своїх дітей в українському дусі. А коли діти вже вирости... покинули все, що українське, та й пішли чужими дорогами".

І це факт! Прикладом послужити може українське подружжя, Володимир і Марія Березовські (Аргентина). Це подружжя виховувало дітей своїх в українському дусі до тієї міри, що коли запитати було їхнього синка чи донечку, якої вони національності, то діти гордо відповідали: "Ми — українці, але народжені в Аргентині. Діти добре володіли українською мовою. Ходили на науку до Рідної Школи. Були

активними членами Т-ва "Просвіти", аматорського гуртка, хору, балету, СУМу, й була надія, що коли виростуть й одружаться, то вони й нащадків своїх виховуватимуть в українському дусі.

Та не так воно сталося, як гадалося. Коли ж діти вирости... попали в коло чужинської молоді і, заприятелювавши з нею, почали байдуже ставитись до всього, що українське. Нарешті, супроти волі батьків, вони зв'язалися з чужинцями, й вже не видно їх ані в українській церкві ані в товаристві. У себе вдома розмовляють лише еспанською мовою, бо вони не є вже українці, а — "аргентинці"!

— І, отже, де ж саме є корінь цього лиха?

Ю. Витриваленко

"ІЗ НОВИХ ВИДАНЬ", "Українські Вісті", 19.6.1980

В Лос Анджелесі недавно появилася нова цікава книга іжж. Омеліяна Михайла Тишовницького п.з. „У боротьбі за українську ріднину". Це друга книга того автора. Перша книга „Мої пам'ятки" іжж. Тишовницького вийшла в 1974 р. й складається з різних спогадів, статей, промов, листів, документів та світлин, які відносилися в більшості до життя і переживань автора. Друга книга це збірка матеріалів, присвячених з обороні української ріднини.

Немає сумніву, що іжж. Тишовницький слушно показує у своїй книзі „У боротьбі за українську ріднину", що наша українська громада досі не здає собі справи, яку велику загрозу ставлять мішані виччання. Треба робити, що можливо, щоби ілекати українські родини і в своїй книзі іжж. Тишовницький подає деякі добрі думки у тому напрямі. Шкода, що не було більшого відгуку в гро-

маді на такі думки та зоромно, що деякі часописи „бойкутували" навіть по тому. Варто звернути увагу на сам факт, що іжж. Тишовницький видав ці книги, які можуть бути, знаменитим прикладом для наших усіх пенсіонерів, як писати спогади.

Історія нашого народу складається із історій життя наших діячів. Публікуючи такі спогади, як книга іжж. Тишовницького, наші пенсіонери можуть збагатити українську історію та подати важливі джерела не тільки різних історичних подій, але також вказати, як такі книжки писати. Читачи їх, молодші українці можуть навчитися, як треба писати спогади українською мовою.

Нова книга іжж. Тишовницького „У боротьбі за українську ріднину" є, як і перша „Мої пам'ятки" цінним дарунком українському народові.

Андрій Юліан Семотюк

Весілля-концерт у Парижі

Поміж постійною працею в опері міста Мец та гостинними виступами в операх Кан чи Кретеї Ульяна Чайківська знайшла вільний день, щоб повінчатися, цим разом у церкві, з відомим архітектором Данилом Обуї, що задля неї вивчив українську мову. Обидвоє молоді настільки відомі, що у вінчанні 21-го червня в соборі св. Володимира взяв участь „весь Париж“ (за французьким висловом).

Приятелі Ульяни з кабаре-тів, з театру оперети Шатле, де вона співала у двох оперетах, та теперішні її партнери з Мецу, де вона співає арію Констанци в опері „Введення з сераю“ Моцарта, перемішалися з поважними особами з лікарського світу, бо батько Данила лікар-радіолог, та товаришами-інженерами і студентами Академії мистецтв, яку теж закінчив молодий. Гості заповнили по вінця українську церкву й з цікавістю розглядали іконостас Омеляна Мазурика.

Службу Божу правив французький священник у латинському обряді, а для проповіді вибрав тему, як висловився, „на інтенцію української страдальної Церкви“ про те, що „не буде ні пана, ні раба“, та що „переможе любов, а не чужа влада“, як записано у св. Письмі, бо коли всім здавалося, що Христос програв, то Він якраз виграв, бо „перемогла Його ідея любови“.

Під час Служби Божої вже почалися виступи прекрасних співаків: на початку Одарка Мазурик здивувала присутніх чудовим українським „Богородице-Діво“ Гнатюшиною; під час св. Причастя ліричне сопрано з

Шатле, Кароль, відспівала „Алілуя“; гітарист з кабаре-ту заграв короткий твір Баха; а на кінець інша співачка виконала на фісгармонії „Пісню без слів“ Франсіса Пуленка.

Обряд вінчання відправив о. митрат Михайло Василук українською мовою і в нашому обряді із „введенням“ молодих - Ульяни у кременівій з вишивками сукні за зразком королеви Франції Анни Ярославни, пошитій театральною кравчиною, та Данила у такому ж кременовому вбрані. Їх привітав хор під управою Віри Дратвінської, що знову таки „вхопило за серце“ французів, чутливих до нашого співу.

„Апостола“ читав свояк молоді Теодор Пастернак, а в проповіді священник поклав наголос на людське щастя, бож „чоловік має ущасливити жінку, а вона його“ та „більше щастя давати, як приймати“.

Після чудового виконання хором нашого „Отче-нашу“, партнер Ульяни з Мецу, тенор, проспівав „Аве Марія“ Туно. Чудовим завершенням обряду було трикратне „Многая літа“ у виконанні нашого гарного хору, спів якого „хотілося оплескувати, не зважаючи на церкву“ — казали потім французи.

Після виходу з церкви молодих зустріла несподіванка: на протилежному хіднику Сен-Жерменського бульвару усталися трубно оркестра студентів Академії мистецтв і заграла їм тріумфальні фанфари, а далі перейшла на вальса; тож молода пара вийшла на середину вулиці й почала танцювати, а всі прохожі й

проїжджі авта усталися шпаліром і розглядали вродливу пару молодих.

Учасники вінчання подалися до підпаризького села, в якому старовинний манастир і церкву перероблено на залю весільних прийнять й якого копули дуже гармонізували з княжою туалетною Ульяни.

Багатий буфет на столах сховався на задній плян, бо учасники мали кращий пир: на великій естраді мінялися раз-у-раз три оркестри й багато солістів, з яких кож-

ний співав, чи грав, чи навіть танцював, — кавказець, наприклад, відтанцював „танок з вогнем і ножами“ й його назвали „афганцем“ — свої найкращі арії для Ульяни й Данила.

Одарка Мазурик заспівала Ульянину „Циганочку“ до музики Мар'яна Кузана й нагадала французам українську пісню, яку вони бажали б слухати, й жалували, що не було тут нашого хору.

Софія Наумович

„СВОБОДА“, Число 100/1970

Внук ред. д-ра Василя Панейка одружився з віконтесою Ди Лайл

Нью-Йорк. Щоденник „Нью-Йорк Таймс“ привів вістку про те, що внук ред. „Діла“ д-ра Василя Панейка, який був першим міністром акордонних справ у уряді Західної Української Республіки і як такий брав участь в Паризькій Міровій Конференції після першої світової війни, Андрій Г. Лейн Панейко одружився з дівою Елизабеттою Софією Ди Лайл, донькою поетеси Ди Лайл із Понтрест Пасфору в Тонбриджі, Кент, Англія, і померлої Ди Еквельни віконтеси Ди Лайл. Молода пара скінчила освіту в Евраті. Її перше одруження скінчилося розводом, і вона називається двоїм іменами: Панейко-Ди Лайл. Андрій Г. Лейн Панейко, син діви Лейн Панейко з Понтресту і діва Марія Панейко з Ферфілда, Конн. Панейко відбув військову службу в авіації в часі Другої світової війни.

Ди Лайл була вчителькою доужбою і вчителювала в середній школі в Нью-Йорку. Вона була вчителькою в кількох канадських та британських школах в Австралії, а тепер займає високе становище в забезпеченстві в США. Ди Лайл молоді були польським маршальком в юності в Порті, командуючи бріджівською екіпажем „Свобода“ керуючи також „Свободою“ в Нью-Йорку. Ди Лайл одружилася з Андрієм Панейком, коли він був королем гольфу в Нью-Йорку. Після одруження з Андрієм Панейком, Ди Лайл переїхала до Нью-Йорку, де вона діла Василя Панейка.

ПРИМІТКА: Такі ентузіастичні репортажі про мішані шлюби паралізують боротьбу за українську родину і заохочують українську молодь одружуватися з чужинцями.

О.М.Т.

„МЕТА” — на сторожі української родини

У середу, 1-го жовтня ц.р., у Філадельфії відбулося річне засідання дирекції та керівників Центрального Бюра Українських Подруж „Мета”. Вичерпний звіт із діяльності цієї установи зложив керівник канцелярії мгр Володимир Масюк. У біжучому році користуються із послуг Центрального Бюра 56 жінок і 35 чоловіків. Це — в більшості, кандидати середнього віку. Між ними є тільки незначне число молоді, переважно дівчат, втім — кілька молодих українців із Польщі.

Відділи „Мети” в різних країнах задовільно працюють та самостійно полагоджують усі справи. На випадок труднощів при доборі відповідного кандидата вони пересилають такі зголошення до централі. Найак-

тивнішими є відділи в Лос Анджелесі, ЗСА, і Торонто, Канада. Успіх праці залежить від кількості бюр та зголошень. Діяльність центрального бюро має харитативний характер. Його скромною фінансовою базою є добровільні датки свідомих громадян, що ними покриваються видатки на канцелярні прибори та багату переписку. Проведено докладну контролю книговодства й знайдено все в зразковому порядку. Після жвавої дискусії намічено плян праці на майбутнє, що включатиме теж більше оглошень в пресі.

Дирекція стверджує, що: 1. „Мета” від сімох років є безперервним моральним захисником української родини в розсіянні та в Україні за посередством Ватикансь-

кого радіо; 2. Безупинна пресова акція „Мети” скріпила українську родину та зменшила кількість мішаних подруж, обмежуючи їх вбільшості до української периферійної молоді, зв'язаної тільки біологічно з нашою спільнотою; 3. Українська молодь нерado користується із безпосередніх послуг „Мети”, але під впливом її переконливої аргументації у пресі в переважаючій більшості шукає українських партнерів до подружнього життя. Зокрема, це робить організована молодь, яка винесла з родинного дому любов до української церкви та нашого народу; 4. До часу, коли Українська Церква, громадські та виховні установи беззастережно стануть на захист української родини, „Мета” буде нести тягар мо-

ральної відповідальности за дальшу її долю у розсіянні, а посередно і на рідних землях; 5. Висловлює подив і глибоку пошану для невторого чемпіона української родини інж. Омеляна М. Тишовницького, ім'я якого стало відомим тут і на батьківщині; 6. Висловлює сердечне признание за ідейну та безкорисну працю на протязі семи років на пості керівників ЦБУП „Мета” подружжю мгрові Володимирові та Наталії Масюкам. Спільними силами української організованої спільноти зуміємо зберегти кращу молодь для світлого прийдешнього української нації.

За Дирекцію ЦБУП „Мета” д-р. Микола Ценко — голова, проф. Олександр Татомир — член.

„НАШ ГОЛОС”, Трентон, Нью Джирзі, місячник, листопад 1980, том XII, число 11

У БОРОГЬБИ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ — це груба книга великого об'єму на 560 сторінок, видала інж. О.М. Тишовницьким в Каліфорнії. Там всі, що інтересуються справами здорової української родини, знайдуть для себе багато цікавого матеріалу, часом навіть свої листи до Авгора та його відповіді.

Зі Слова Голови АУА

Наші школи не мають кваліфікованих учителів, число учнів трагічно зменшується, церкви не мають священників, 80% українців не знають української мови, 80% укр. молоді одружується з неукраїнцями, такий же відсоток молодих людей не належить до наших церков, не беруть участі у виборах/на пропозицію УДР, щоб спільно зайнятися цим питанням, УККА навіть не дав відповіді/. Молода генерація тримається осторонь від УККА, а молодь, яка виходить із Пласту, СУМ-у, ОДУМ-у у більшості, як тільки усамоствітяться від батьків, відривається від нашого життя. У Вашингтоні вправді існує Інформаційне Бюро, але воно не функціонує як слід, а до того не має постійного директора бюро.

СУЧАСНІ ДУШПАСТИРСЬКІ ПРОБЛЕМИ УКЦЕРКВИ В ЗСА

Без сумніву найбільшою причиною відходу молоді від наших церковних громад є етнічно, обрядово, чи віровизнанево мішані подружжя, тобто подружжя з неукраїнцями. Тут втрата є більшою для самої української субстанції, як для Української Церкви, бо деякі з тих мішаних подруж залишаються при наших церквах. Буває, що такі мішані подружжя є так численні, що майже рідкістю є подружжя між українцями.

Перші емігранти, що приїхали до моєї парохії ще в 80-их роках минулого століття, спільно із закарпатськими русинами побуду-

вали церкву. Відтак через незгоду галичани відірвались і купили свою церкву у вересні 1908-го року. До 1923-го року не було жодного мішаного подружжя.

Того року почалось одним і так те число із року-в-рік зросло. І так за останніх 188 подруж було тільки 18 поміж українцями, а решта мішані. Приїзд нової еміграції, хоч не дуже численний, бо всього яких 30 родин, не змінив росту мішаних подруж. В дійсності вислід є цілком протилежний. Діти нової еміграції відсотково більше вступають у мішані подружжя і скорше відходять від

парохії, як нащадки першої еміграції. Таке саме явище відносно нової еміграції стверджують і інші душпастирі.

Тут слід зазначити, що не всі мішані подружжя покидають нашу церкву. Поважний відсоток залишається при наших церквах. Буває, що це діти або внуки мішаних подруж так, що української крові там тільки якась частина. Признання належить українським дівчатам, головню зі старої еміграції. Вони хоч вийшли заміж за неукраїнця, то скорше чи пізніше змогли притягнути чоловіка свого і дітей до нашої церкви.

21. стор. 25

/Продовження буде/

/Продовження/

Треба включити спопуляризування посібників навчання українських предметів в англійській мові, видання легкої літератури на теми української культури, релігійно-народних звичаїв тощо.

Ціллю такої літератури було б виховання української свідомости та виплекання любови, пошани і прив'язання до українського народу і Церкви, тобто виховання української душі, хоч і в англійській мові. Наша громада не сміє ігнорувати англомовних членів українського суспільства, бо це рівнялося б із самоліквідацією.

ЗБЕРЕЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ

Щоб припинити або хоч сповільнити масовість мішаних подруж, треба починати найперше від української родини. Родина--це

основна клітина народу, це перша і найважливіша школа, це джерело розвитку і майбутности народу. "Без української родини, - каже Омелян Титовницький, - не може бути української нації" ("У боротьбі за українську родину", стр 9). Ми справді не збираємось будувати українську державу в Америці, але хочемо зберегти себе, зберегти свою окремішність, свою ідентичність і національну субстанцію. Для того нам треба зберегти українську родину, свідому своєї релігійної та національної приналежности. Українська родина, щоб мала силу виплекати свідомих і ревних українців, повинна бути пронизана глибокою релігійністю, любов'ю до своєї Церкви, свого обряду та народних традицій, своєї культури і історії. Українська родина, - коли дивитись з ідеальної точки бачення, - повинна бути наче островом

України, де українська мова є єдиною розговірною мовою, а любов до Батьківщини - святістю.

Дуже потішаючим є праця Центрального Бюро Українських Подруж "Мета", що його відкрив СКВУ з осідком у Філадельфії та з одинадцятьма відділами на всіх трьох континентах нашого поселення, що посередничає між нашими молодими людьми в пізнаванні себе в цілі подружжя та йде з допомогою батькам в поборованні мішаних подруж. Та однак праця "Мети" не зможе обійняти всі наші парохії та всіх наших молодих людей.

Якщо хочемо зберегти себе, то мусимо поширити і збільшити нашу працю поміж молоддю, що говорить тільки англійською мовою. Тут треба змобілізувати співпрацю цілої громади, а головню всіх організацій.

Alexander Pastuszek, Catherine Newsom are wed

WASHINGTON, — Catherine Jean Newsom, daughter of the under-secretary of state for political affairs and Mrs. David D. Newsom of Washington, was married to Alexander Roman Pastuszek, son of Mr. and Mrs. William J. Pastuszek, of Swarthmore, Pa., on September 6, at St. Alban's Episcopal Church on the grounds of the National Cathedral, Mount St. Alban, here.

Officiating at the ceremonies were co-celebrants Dr. Theodore Eastman, pastor of St. Alban's Episcopal Church; Dr. Thomas A. Stone, pastor of the National Presbyterian Church of Washington; and the Very Rev. Bohdan Zelechiwsky, dean of the New Jersey Diocese of the Ukrainian Orthodox Church.

The bride, who was given in marriage by her father, wore a gown of French lace in Queen Ann style. She carried a bouquet of white roses and spider ivy.

Honor attendant for the bride was her sister, Nancy Newsom of Washington, and the bridesmaids were: Carolyn Trottier, Kathryn Bucher, Avery Kahl, Lilly Kaplan and Diane D'Orlando.

The best man was Michael Nardi of Atlantic City, N.J., and the ushers were: William J. Pastuszek Jr., Gary Groff, David Hagelin, John Combias and Daniel Newsom, brother of the bride.

The bride is a 1976 graduate of the Joint Embassy School of Jakarta, Indonesia, and in May, received a B.A. in political science and history from the University of Vermont. She is assistant to the executive director of the World Affairs Councils of Philadelphia.

Her husband is a graduate of the University of Vermont, where he received a B.A. in communications and public address in 1979 and presently, is the owner of a general contracting firm in Swarthmore.

Over 250 dignitaries, relatives, and friends attended the reception at the Cosmos Club of Washington, D.C.

After the reception, the couple left for a wedding trip to Bermuda. They will reside in Swarthmore.

Among the guests at the wedding were Deputy Secretary of State Warren Christopher; Secretary of State and Mrs. Edmund Muskie; former U.S. Senator and Mrs. Hugh Scott; former Michigan Gov. and Mrs. G. Mennan Williams; Ambassador and Mrs. Fasisel Alhegeland of Egypt; Ambassador Ali Begelloun of Morocco; Mr. and Mrs. Harunal Rashia, from the Indonesian Embassy; former Ambassador John Condon of Fiji; Asri Ashari, daughter of the Indonesian Ambassador and Donald Hardison, a San



Mr. and Mrs. Alexander Pastuszek

Francisco architect who was the best man at the wedding of the bride's parents.

Also in attendance were Mr. and Mrs. Phillip Jessup of New York, former UNA Supreme President and Mrs. Joseph Lesawyer; UNA Senior Field Organizer and Mrs. Stephen Hawrysz; Mr. and Mrs. John Malko of Baltimore; Mr. and Mrs. Arthur Pope of Ottawa; and Mr. and Mrs. Tony Murowany.

There were two octogenarians present, the bride's great-aunt, Mrs. Agnes E. Walter of Berkley, Calif., and Joseph Kiziuk, the groom's grandfather of Swarthmore.

The parents of the groom are members of UNA Branch 231.

REMARK: Such enthusiastic descriptions of mixed weddings paralyze the struggle for Ukrainian family and encourage the Ukrainian youth to marry non-Ukrainians.

O.M.T.

Soviet dating service**Kharkiv Family and Marriage Service**

by Dr. Roman Solchanyk

"I dream of meeting a young man with the following traits: even-tempered, a friendly personality, kind, who can cook, do the laundry, and clean house, and is knowledgeable about literature and art. I'm not dumb, I know how to run a household, am not lacking a sense of humor, have a friendly personality, and am mild-mannered."

The above letter from Iryna P. is one of the many received by the staff of the Kharkiv Family and Marriage Service since it opened its doors one year ago. Its function is to help people like Iryna who are seeking suitable marriage partners.

The Western-style dating service is a relatively novel phenomenon in the Soviet Union, and the Kharkiv Family and Marriage Service is the first of its kind in the USSR to be set up as a government-operated institution.

Recently, the Ukrainian youth newspaper *Molod Ukrainy* published a detailed account of its activities, relating step by step how one goes about using its services. This, as well as the general tone of the article, seems to suggest that the idea of a dating service has not gained widespread acceptability in the Soviet Union. Some of the reasons are indicated in the article, which was written by E. Zvonytsky, an engineer and, presumably, a satisfied customer.

Mr. Zvonytsky points out, for example, that after operating for a year, the Kharkiv Family and Marriage Service has 500 registered clients. This number seems to be rather small, considering that Kharkiv is Ukraine's second largest city, with a population of over 1.4 million. The use of the Kharkiv dating service is, moreover, not limited only to Ukraine. Among its clients are hopefuls from Moscow, Kuibyshev, Kursk, Leningrad and other cities.

What seems to be the major drawback hindering the wider use of the dating service is hesitation on the part of potential clients to reveal their predicament to total strangers. It is not surpris-

ing, therefore that Mr. Zvonytsky places a great deal of emphasis on the trained personnel at the Kharkiv Family and Marriage Service:

"Guests are greeted in a small, comfortable room and are tactfully encouraged to engage in a frank discussion. To establish contact is by no means a simple matter. One must not only know how to listen to a confession but also be able to handle an embarrassing situation and psychological barriers and overcome the established viewpoint about how men and women get to know each other."

The initial interview is followed by having the client fill out a personal data sheet that is matched with those of clients who have already registered with to the individual to establish his or her own contact, although the service will provide facilities, if required, and from time to time organized get-togethers.

The ratio of men to women registered with the Kharkiv dating service is 1 to 2.5. About 80 percent of the clients have a higher education. These are, for the most part, technical specialists, followed by teachers, physicians and service employees. It seems as if the women are faced with more difficult problems than the men. A group of five ladies who visited the Kharkiv dating service explained that most of the people at the research institute where they work are women and that the few men who number among their work colleagues are already married. The fact that the women live in a dormitory is also revealed not to be a very helpful circumstance.

All such problems, affirms Mr. Zvontysky, are treated in a professional manner. The Kharkiv dating service has benefited from the cooperation of specialists in the fields of psychology, medicine and sociology both in Ukraine as well as outside the republic.

Equally important is the support of local government organs. In June the Kharkiv Oblast Executive Committee passed a resolution "On the Formation of a Complex of Services for Questions of Marriage and the Family." The

resolution aims at improving work with persons who are considering starting a family, offering aid to single people who are trying to establish a family and extending consultative services on questions of marriage and the family. The resolution also calls for the provision of more spacious accommodations for the Kharkiv dating service, including adequate reception rooms and facilities for archives and files.

Similarly, the Kharkiv Oblast Committee on Traditions, Holidays and Rites has confirmed the statute of the Kharkiv Family and Marriage Service, which calls for systematic educational work on marriage and family problems, as well as on ethical-psychological, medical and legal questions.

The dating service now hopes to broaden its activities beyond the city of Kharkiv to encompass outlying areas. In June it initiated a second service called the "School for Youth," which conducts lectures and discussions. Thus far it has reached almost 700 people. A third service is planned that will serve as a center for consultation on marriage and mental health.

At first glance, writes Mr. Zvonytsky "everything is apparently straightforward, and it seems as if such institutions could grow like mushrooms after the rain. But that is only at first glance. The Family and Marriage Service is a brand-new idea that has not been studied adequately and in fact is developing only thanks to the work of enthusiasts."

According to the author, one of the most important factors that will determine the future of Soviet dating services is their acceptance by the government — i.e., their transformation from voluntary public services into official institutions. It might be thought that in view of the declining birth rates in the western part of the Soviet Union, the example set by the Kharkiv dating service would be emulated in other parts of the country.

See Pages:

44, 50 and 88.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ

UKRAINIAN NEWS

Український католицький тиждень • Виходить щочетверга
в Едмонтоні • Видас Опіка „Українські вісті”.

Published every Thursday in Edmonton
Yearly subscription in Canada — \$18.00,
in other countries — \$20.00.

Ukrainian News, 10987 - 97 Street, Edmonton, Alberta T5H 2M8
Телефон — 4225708 — Telephone
Second class mail registration number 1036.

КОМЕНТАР

МИ І НАШЕ ЗАВТРА

В. Мацьків

Нижче друкуємо статтю американського журналіста про відносини серед українців у США, які дуже подібні до відносин у Канаді, де ви-творюються такі самі відносини й проблеми.

Ред.

Читаючи нашу пресу, доволі часто можемо зустріти згадку, що нас, українців, є тут коло двох мільйонів, або й більше. Це доволі поважне число. Воно рівняється кількості населення деяких недавно ще самостійних держав, як Естонія чи Литва.

А ось в останніх місяцях деякі наші газети подали, що у Ватиканській офіційній публікації подано, що в минулому році Філадельфійська архидієцезія, начисляла 167.085 вірних, Стемфордська дієцезія — 87,650, а Чикагська лише 29.983, що разом дає квоту 284.718 душ, тобто небагато переходить чверть мільйона. Коли до того числа додати ще половину з того за наших братів православного й інших віровизнань, то і тоді буде багато бракувати до півмільйона членів української спільноти.

Випливає питання, де діваються наші люди? Не маючи даних в руках, не можемо подати якоїсь конкретної відповіді, але подам приклад з мого сусідства.

Недалеко мого дому живе кілька осіб, які знають українську мову, походять з української землі, але до українців вже не зачисляються, не ходять до української церкви і не беруть ніякої участі в українському житті.

Одна жінка, що приїхала до Америки молодою дівчиною, одружилась з не-українцем, пристала до його церкви і в українському житті не бере ніякої участі. Друга, народилась у Філадельфії, вийшла заміж за не-українця і стала стовідсотковою американкою, хоч їздила в Україну, щоб побачити землю своїх батьків. Дві інші подружили своїх дітей з не-українцями, пристали до них і зовсім відчужилися своєї Церкви і своєї спільноти. Один є власником бари і теж до українців не зачисляється. Таких прикладів можна б подати багато більше, але воно справи не змінить.

Коли ми приїхали до Філадельфії 25 років тому, то в церкві св. Миколая була ще поважна кількість т.зв. „старих емігрантів”, але вони вже майже всі померли. Їх потомків тут вже немає, за винятком кількох,

але вони вже послуговуються виключно англійською мовою.

Подібна справа з нашими закарпатськими братами, які затратили рідну мову навіть і в Церкві, і про них, їх суспільно - громадську та національну діяльність ні одним словом не згадує тепер наша преса. Видно, що вони вже до українців не зачисляються та їхня діяльність не має нічого спільного з українськими справами, за винятком невеликого числа тих свідомих одиниць, що прибули сюди після Другої світової війни.

Так є сьогодні, а як буде завтра? Відповідь не дуже втішна. Цю відповідь може дати школа в нашій парафії. Коли її побудовано 1961 року, в ній навчалось приблизно 200 наших дітей. Сьогодні, після 15 років, навчається в ній не більше як 20 українських дітей, а решта — це чужі. Подібна справа в інших наших парафіяльних школах, яких крім згаданої є ще три. Не краща ситуація в Нью Йорку в школі св. Юра, що її побудовано кілька років тому, видавши на неї поважну суму грошей. Про це часто згадувала „Свобода”.

Закодить питання: чим це все пояснити? Відповідь дати не тяжко: наші старі люди умирають, а молоді дружаться з не-українцями та відпадають від своєї спільноти й своєї Церкви; або, одружившись, обоє українці, але не хочуть мати дітей, б діти „перешкоджатимуть” їм „уживати світа”. Тому не диво, що порожніють не тільки школи, але й церкви.

Думаю, що про ці справи варто серйозно подумати не тільки окремим громадянам, але теж наші провідним, а тим більше церковним чинникам.

Кому залишаться всі ці наші церкви, народні доми та інші мистецькі здобутки, на які наші предки не жаліли ні гроша, ні труду? Чому наша дорослага молодь так дуже нерадо вживає рідної мови? Та й дорослі раз-у-раз переходять на мову англійську в розмові з ними? Чому в школах українознавства стає щораз менше кваліфікованих учителів? Чому меншає учнів? Чому завмирають деякі наші установи та організації? Чому наші письменники мусять самі видавати свої твори, а потім, чому пр. порожнює ч. найкращі книжки на полицях книгарень, бо їх мало хто купує і мало хто тепер читає?

Уважаю, що ці і багато інших подібних питань дуже важливі і про них треба не тільки писати і дискутувати, але й поробити всі можливі заходи щоб відповіді на них були позитивні і корисні.

Справа нашого „завтра”, справа збереження нашої діяспори є куди важливіша, як дискусії на партійні теми, що їх тепер часто можна зустріти на сторінках наших газет. Від належного розв'язання цих болючих питань, залежатиме наше „бути, чи не бути”.

Про всі ці справи повинні завжди думати всі наші батьки, що мають молодших чи старших дітей. Батьки мусять вжити усіх можливих заходів, дожити усіх своїх трудів, щоб ні одна дитина їх не змарнувалася для української громади, не пішла по „лакомство нещасне” до чужих, а виростила на відомих членів свого народу та своєї Церкви, а воєю майбутньою працею стала прикрасою нашої спільноти та нашого імени.

Сподіваюся, що наші думаючі люди не візьмуть мені за зле цього, що я приєднався до голосів тих, що сьогодні цю незвичайно важливу, хоч і прикру справу порушують. Бо цих голосів треба значно більше.

„Свобода” 39



БЕЗ КОМЕНТАРІВ

»НАРОДНА ВОЛЯ« в числі 6 за 5 лютого 1981 р. під заголовком "Чи треба одружуватись з своїми?" подала жмут думок висловлених під час дискусійного панелю, який був влаштований організацією ОДУМ в Чикаго. Думки зібрав Ю. Криволап і пише про це так:

«Суспільства, особливо етнічні, відіграють подвійну роль в житті свого членства. В одному розумінні, етнічні групи не існували б без активної праці свого членства — праця яких складається з плекання і розвивання тих культурних надбань, які відрізняють їх від решти суспільства світу. Але в той сам час, без цієї етнічної ідентичности, без знання або бажання плекати культурні надбання свого суспільства, члени цієї етнічної групи гублять частину свого власного "Я". Хоч вони й можуть жити серед цього суспільства, але суть їхнього погляду на решту світа або на самих себе змінюється, зникає і доповнюється іншими, сильнішими але чужими впливами.

Що відноситься до питання одруження, то етнічні групи, як я бачу, в одній чи другій формі, бажать того самого — щастя своїм членам, про яке я згадував раніше, а саме: знайти мир, любов і спокій в серці другої, парної людини. Вони лише, в додаток, підказують своїм членам, що *найкращі* перспективи, для досягнення цієї глибокої любови існують таки в тому суспільстві, в якому вони виростили: ходили разом до тої самої етнічної школи, гуляли по спільних літніх таборах та разом терпеливо вистоявали по дві або дві з половиною години по неділях в церкві. Що лише там, з того кореня, з якого вони отримали свій перший світогляд та перше пояснення свого і ширшого світу, вони й матимуть найкращі можливості для досягнення отого щасливого подружжя. Бо хто краще, пропонують етнічні групи, може зрозуміти проблеми, бажання або й взагалі суть даної людини, як друга людина з того самого походження? А хіба потреба для отого якнайглибшого розуміння другої людини і не є базою для тої любови, яка мусить існувати між жінкою і чоловіком?

Отож, головна причина для одруження в своїй власній етнічній групі є та, що чим більше людей одружуватиметься з людьми з того самого оточення, тим краща буде можливість втримувати і плекати дану культуру. Наприклад, замість того, щоб мати одну людину в родині, яка цікавилася б, і другу, яка не дбала б, або й навіть ворожо ставилася б до плекання чужої їй культури, краща буде можливість втримувати дану спадщину, коли чоловік і жінка вдвох рішать, перейти той самий млин національного чи етнічного усвідомлення, який і вони переходили в своєму молодому віці.»

ЩОБ ПРОГОЛОШЕНА ДЕКАДА УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ ПРОЙШЛА УСПІШНО

24.07.81
8,9:27-29

Разом з іншими народами світу і український народ має присвятити в цьому десятилітті 1981-1990 окрему увагу збереженню й зміцненню родини як основної клітини в національному організмі, від якої то клітини залежить здоров'я, сила і майбутність даного народу.

Поневолено Україна під керівництвом московських гавляйтерів не може провести цієї корисної й необхідної акції свобідно, з окремою увагою до питомих потреб і цілей українського народу, адже саме окупант, на шляху винародовлення і русифікації, поставив собі першим завданням знищити українську родину. Робити йому це легко, бо комуністична система обмежила права батьків до мінімуму, узурпуючи собі виключне право виховувати дітей в дусі атеїзму, безоглядної лояльності до партії і навіть підтримування антагонізму між батьками і дітьми для вигоди режиму, що так яскраво проявилось в нелюдському поступку Павлика Морозова проти своїх батьків.

Українська родина в ССРСР зруйнована теж у великій мірі в наслідок знищення українського села, яке було найміцнішою твердиною інституції родини. Переселення до міст, пролетаризація ще поглибили кризу української родини, а масові вивози і переселення в далекі райони між чужий елемент несуть з собою неминучо явище мішаних подруж як одну з найбільше загрозливих форм руїни української родини. Статистика виявляє, що коли в 1927 році було в Україні 6.5% мішаних подруж, в 1970 році було їх уже 28%, а сьогодні картина ще сумніша.

Українська діаспора мало що може зробити в напрямі допомоги братам і сестрам на рідних землях, але її обов'язком поставитися з найбільшою увагою до звернення СКВУ в справі збереження і зміцнення української родини в країнах поселення, де мішані подружжя стають одною з головних загроз для цієї родини. Акція ота не короткотривала, вона розрахована на ціле десятиліття, бо проблема збереження української родини поза Батьківщиною, в чужородних середовищах особливо складна, і її розв'язка вимагає доброго плянування та відповідних заходів, при співпраці Церков, шкіл, різних організацій і установ та поодиноких громадян.

Співпрацю всієї громади з її організаціями і установами треба підкреслити як передумову успіху з цієї причини, що на клітину родини йде з усіх боків постійний, сильний натиск різних середовищ з їх специфічним світоглядом, мораллю, навиками і побутом. Протиставитися

тому натискові одинцем-справа безвиглядна, тут треба протиставити середовище середовищу, встоятися проти натиску якогось середовища може тільки середовище з своїми власними вартостями, з своєю власною атрактивною силою.

Окрему увагу треба присвятити нашій студентській молоді, допомогти їй в організуванні клубів і різної діяльності, заохочувати її вписуватися на літні курси Гарвардського Інституту чи Вільного Університету і взагалі включитися в життя громади.

Вкінці, велику роль в заложенні української родини відіграють наші братські союзи. Визначення "Союзова родина" не є тут пустою фразою, за цим поняттям криється досвід багатьох поколінь, що едналися в братських організаціях, гуртувалися, зустрічалися і втримувалися в своєму середовищі. Добродійні впливи наших осел, як "Верховина", Союзівка" з їхніми фестивалями й імпрезами на знайомлення і зближення молоді безперечні, теж справа приналежності молоді до братських організацій повинна бути найпершою турботою батьків, коли вони щиро бажать добра і потіхи собі і своїм дітям та внукам у міцній, здоровій українській родині.

З цієї нагоди варта вказати, що тут основна помилка багатьох батьків, які хотіли б, щоб їх діти продовжували будувати українські родини, але не посилають своїх дітей до рідних шкіл і організацій і не дають своїм дітям цієї реальної підтримки, яку може дати тільки своє рідне середовище. Тут теж основна помилка багатьох наших організацій і установ, які не приділяють справді молоді належної уваги, не розробляють атрактивних для молоді програм.

Зайво нагадувати про виключну роль Церков у збереженні міцної, однородної клітини родини. Церковні відправи, співи, імпрези в парафіяльних школах, фестивалі, гарні обряди вінчання з українськими звичаями по змозі в церквах збудованих в українському стилі-це ті елементи, які рідне середовище повинно дати нашій молоді як протиставлення чужому.

У цій Декаді Української Родини треба провести повну кампанію між батьками, щоб вони вписували своїх дітей і внуків до молодечих організацій як Плат, ОДУМ, СУМ, МУН, бо саме в тих організаціях знайде молода людина рідне середовище, пізнає своїх, полюбить українську пісню і звичаї і нав'яже знайомство на все життя

ЧЕТВЕР, 19 БЕРЕЗНЯ 1981.

Winnipeg, March 23, 1981

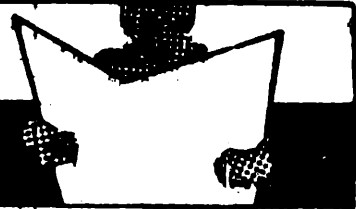
ВІДБУВСЯ ПАНЕЛЬ ОДУМ-У В ЧІКАГО

На тему потреби
одружуватися зі своїми:

Загально було стверджено, що хоча кожне правило має винятки, однак, чим більше є спільного між двома особами, тим кращі є можливості успішного подружжя. Дві людини українського походження вже мають більше спільного, чим будь з ким іншим, їх пов'язує історія, культура, традиції та домашнє виховання. Молоді люди часто засліпляються любов'ю, що і світу не бачать, або наперекір бажанням батьків, одружуються із неукраїнцями, навіть не подумавши про завтра — про майбутнє. Часами і так буває, що після романсів, після шлюбної подорожі, молоді відкривають очі на реальність, на те, про що не думали . . .

"Люба, мила Мері готує міннестроні з помідорами, а Іванові так хочеться українського борщу із перцем чи сметанкою. Люба Мері приготує мостачіолі, лазанья і спагетті . . . а в Івана слина тече з рота, пригадуючи голубці, паприку, пироги, налисники чи вареники. Згодом наш Іван уже і скучив за колись йому нудними бандуристами, а в хаті його малий син Джосеппе співає, "О соло міо"! Пробудився й зажурився наш Іван — за ним український рід вже спинився".

ТИСНЕВИК ПРЕСИ



БЕЗ КОМЕНТАРІВ

»УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ« (Детройт, США) в ч. 10 за 8 березня 1981 р., в статті М. Федоровича п. з. "Мішані подружжя в СРСР", між іншим, пише таке:

« У Радянському Союзі опубліковано вже всі результати останнього перепису населення країни, що відбувся 79-го року. Розглядаючи ці результати, фахівці дійшли до висновку, що внаслідок браку достатнього природного приросту кількість населення — включно з російським—європейських республік СРСР зменшується . . .

Нині в Радянському Союзі — шістдесят шість мільйонів триста тисяч подруж. Із них чотирнадцять відсотків — мішані. Ще два роки тому кількість мішаних подруж в СРСР становила десять відсотків усіх радянських родин. Як правило, чи не в усіх мішаних родинах російська мова є мовою щоденного вжитку. Згідно з результатами останнього перепису населення, в СРСР живе 137 мільйонів росіян, а загальна кількість населення Союзу становить понад 260 мільйонів. Але, з огляду на зростання мішаних подруж, вопри зменшення кількості росіян, російська мова здишиться панівною . . .

THE UKRAINIAN WEEKLY SUNDAY, OCTOBER 18, 1981

Letter to the editor

Even more on mixed marriages

Dear Editor:

Thank you for opening your newspaper for what hopefully will become a much needed, intense, yet dignified debate over mixed marriages, what to do about them, and are they really to blame for the disintegration of the Ukrainian language.

This is a topic too long ignored but one that has already touched thousands of Ukrainian families — and will affect many more in the years ahead.

There isn't a doubt in my mind that we need to preserve our Ukrainian language and heritage. It's our greatest challenge. However, we must be careful of simplistic solutions. Just because one Ukrainian marries another does not guarantee that Ukrainian will be spoken at home, or by the children.

Furthermore, during this discussion,

we should encourage and listen to the viewpoints expressed by men and women who are not Ukrainian but have married into Ukrainian homes. We should also solicit comment from Ukrainians who have long forgotten or never had the opportunity to learn Ukrainian. Perhaps if we better understood the pressures they face (particularly non-Ukrainian spouses), we might be able to forge a unified community-wide program that treats all Ukrainian families with equal respect.

That this issue of mixed marriages is divisive is clearly evident from the three letters you published on September 21. I sincerely pray that your newspaper has the foresight to stay clear of taking sides on this issue until all viewpoints have been heard.

Andriy Bilyk
Alexandria, Va.

3 НАГОДИ ДЕКАДИ РОДИНИ

НА ТЕМУ ПОДРУЖЖЯ

Питання подружжя в теперішню пору стає чимраз більше настирливе, пекуче й турбуюче, не тільки для покликаних до цієї справи осіб як священство, судді, подружжі дорадники, соціальні працівники, але таким воно є і для кожної чесної людини, яка дорожить добром суспільства і народу. Людина стала тепер більш ліберальною, вільнодумною, вимогливою, а шалено темпо життя і надмірний рух опанував всі ділянки життя та фатально вплинув на подружжя життя. Не треба адаватися до цифер чи процентів, як доказу, що справа мається але, бо з цією проблемою стічаємося кожного дня серед нашого ближчого чи дальшого оточення, про це чуємо до нереситу у радіо і телевізії. Кожний бачить і знає, що дуже багато теперішніх подружжя не є такими, якими вони повинні бути, і ситуація не поправляється, але приспіненим темпом погіршується. Цілий цивілізований світ є спустошений цю варварською недугою, та нікуди правди діти, ЗСА ведуть у цьому перед.

У чому суть лиха? Колись подружжя життя-це була святість, тепер — клатик паперу — контракт. В жахливий спосіб провітає явна чи скрита подружжя невірність. Родинні непорозуміння й колотнечі, дуже часто з несуттєвих, благосхищних причин, доводять до розстрою нервів та психічних забурень, а врешті розбита родина, аруйнована щастя, тоді розвід — "divorce". Немає в того користі

ні подругам, ні суспільству, ні державі. А вже найгірше відбивається це на наслідстві. З них, переважно, рекрутується ця найнижча верства людського шумовиння.

Теперішній спосіб життя зі всіми примхливими вимогами, всякими винаходами, удіпшенням, фінансовим незалеженням жінки і чоловіка не зробило подружжя щасливішим. Навпаки — воно привело до більших конфліктів, до різних суперечностей. Коли подруги мудрі, вирозумілі, вони легко можуть побороти всякі суперечності. Коли ж вони обидвоє вперті, неуступчиві, то й в тому є зародок лиха. Дехто говорить про "ідеальне" подружжя. Такого немає. Тяжко знайти подружжя, де б не було непорозумінь чи конфліктів, бо кожна людина-це інший характер. Вони є всі і всюди і різного роду: матеріальні, сексуальні, поглядові, релігійні, політичні чи національні. Та подружжя любов повинна їх ліквідувати і неутралізувати. В подружжі кожна сторона мусять дечого зрестися в користь другої, бо співжиття вимагає компромісу. Але є цінності, яких навіть і в подружжю житті зрестися не можна, бо тоді людина траить себе і самопошану. До таких цінностей належить, наприклад, приваєжність до такого чи іншого народу. Вміння жити вкулі навіть з ріжними поглядами, переконаннями, віровизнаннями чи матеріальними проблемами: уміти і хотіти знайти розв'язку, толерантність і пошанування, дати одне одному бу-

ти собою — це є запорук подружжю щастя, це те "ідеальне" подружжя.

Дехто каже, що подружжя з кохання дасть гарантію щасливого сімейного життя. Це правда що кохання, це велике психічне почуття. Але треба пам'ятати, що кохання є проминаюче і дуже часто змінливе. Воно звичайно є "глухе і сліпе", бо закохани не хочуть чути ні бачити щось злого про себе. Інші кажуть, що тільки розсудок зуміє вибрати і оцінити свого партнера, якого прикмети, матеріальна база, звання, дадуть підстави до створення щасливої сім'ї. Та оба ці міркування можуть бути добрими, або злими. Бувають подружжя щасливі з любови, бувають також щасливі і з розсудку. Часом колесо щастя крутиться в протилежний бік. Велика любов і щастя кудись діваються. Приходить розчарування, огірчення а потім розлука. А також ті, що руководились розсудом розходяться. Найкраще триматися золоті середини; серце і розум повинні йти впарі.

Тут справа мається не зі самими розводами, але, щось гірше, залишених чи розбитих подружжя є у дві рази більше, як самих розводів. До того додати ще безчисленні "дикі подружжя", так зв. "live together", то образ стає дуже сумний. Американське родинне життя є у повному розкладі. Вириннає загроза застелу цивілізації, бо ріст і вступ цивілізації починається від морально здорової родини.

Родина-це основна клітина, з якої твориться суспільство і нарід. Це стверджують моралісти, суспільники та політики. Яка буде морально здорова родина, такий буде і нарід. Ніякі наукові плянування не сплять того спладу вниз так довго, поки відповідне виховання і законодавство не подбають про це.

Наша українська родина все стояла на високому моральному рівні. Подружжя зв'язь — шлюб, не був "клатиком паперу". Це була Богом і Церквою освячена "Тайна Супружжя". Тому наша родина могла бути зразком для кожного християнського подружжя. Та під теперішню пору в Україні пішло все "догори коренем", а в країнах поселення, обставини теж не сприяють.

Там, влада наложила свою руку на родину і дає їй вказівки як жити, що робити і як виховувати дітей. Тут, вона просякнута американським способом життя, бере в усього приклад, і в подружжю також. Тож обов'язком усіх нас дбати й старатися, щоб нашій родині відновити давню пошану оперту на Божих законах і християнських засадах. Серед нашого народу була поширена пісня:

Де згода в родині, де мир і тишина,

Щасливі там люди, блаженна сторона,

І Бог благословляє, добро їм посилає,

І з ними Він живе — і з ними Він живе.

М. Бичка

О. Зеленецький

„Інтернаціоналізм” по-советському

Міжнаціональні подружжя

Одним із головних засобів „інтернаціоналізації та зближення” народів в ССРСР Тадевосян уважає мішані, міжнаціональні подружжя. За його словами таких мішаних подруж в ССРСР було в 1970 р., понад вісім мільйонів.

Ближчі дані про мішані подружжя як засіб русифікації дає стаття, що нещодавно появилася на сторінках „Молоді України”, яка має романтичний заголовок „Мовою закоханих”. Цю статтю написала „кандидат історичних наук” Терентьєва. Вона намагається доказати „прогресивність” мішаних подруж, чи пак міжнаціональних шлюбів. „Якщо порівняно недавно — пише Терентьєва — кожний десятий шлюб в ССРСР був змішаним, то тепер їх число перевищує 14 відсотків загальної кількості сімей. Процент змішаних сімей найвищий в Латвії, Казахстані й Україні, там кожен п'ятий шлюб — міжнаціональний.

Будь-який мовний бар'єр при змішаних подружжях — за словами Терентьєвої — відпадає. А відпадає тому, бо хоч ніби „усі нації й народності мають можливість вчитися рідною мовою, розмовляють і пишуть нею, засобом міжнаціонального спілкування стала російська мова”. Це, мовляв, допомагає „зближенню”.

Якому — неварто доказувати. Практично змішані подружжя в сім'ї вживають російську мову як розговорну, і таким чином діти з мішаних подруж стають росіянами, незважаючи на те, що їх часто ще записують в пасторках як українців, чи казахів, чи латвійців тощо. Отже на практиці збільшується „советський народ” коштом інших народів. В Казахстані, наприклад, так становлять уже більшість. В Латвії той процес також проходить.

Нова „історична спільнота”

На практиці це значно посилює русифікацію, зникання національних окремішностей в ССРСР, є засобом національного геноциду, побіч різних інших, як плянова міграція росіян до різних неросійських республік, як русифікація шкіл тощо. Проте саме цей національний геноцид у мові советських пропагандистів, в тому й Терентьєвої, є „формуванням нової історичної спільноти людей — радянського народу”. „Я гадаю, каже Терентьєва, що міжнаціональні шлюби зміцнюють цю спільність”.

Наслідків такої „інтернаціоналізації” не треба буде довго ждати. Сьогодні ми маємо в Україні вже 18 відсотків росіян, 30-х роках їх було тільки нецілих шість відсотків. Якщо підрахувати, що за допо-

могою дальшого посилення змішаних подруж та насилання в Україну росіян за яких 20—30 років число росіян в Україні й далі зростатиме таким темпом як досі, то можна рахувати, що на початку 2000 року матимемо в Україні 35—40 відсотків росіян, не враховуючи сюди тих русифікованих українців, які своєю рідною мовою вважають вже російську; їхнє число наслідком русифікації шкіл ще збільшуватиметься. Отже перед Україною стоїть на майбутнє така проблема, яку здійснено вже в Казахстані. Росіяни можуть стати в нас більшістю. Це, доречі, торкається ще більшою мірою таких малих республік як Латвія та Естонія, меншою мірою Литви.

Таким чином процес творення цієї „нової історичної спільноти” — „советського народу” протягом наступного 50-ліття існування советської влади на теренах ССРСР був би завершений. Існування неросійських республік стало б неактуальним. Вони на ділі перетворилися б тільки в адміністративні одиниці, однією розмовною мовою на терені цілого ССРСР стала б російська мова. А російська культура відсунула б цілком всі інші національні культури в ССРСР. Не існувала б вже більше потреба видавання неросійськомовної преси в ССРСР, неросійськомовних книжок тощо.

Д-р Микола Ценко

„Мета” і її цілі й завдання та методи праці

(Слово виголошене на авдісній у Владики Степана, 11-го травня 1981 р.)

Кожний, хто запитає про цілі й завдання „МЕТИ”, то зараз запитає: а скільки Ви вже поженили наших молодих людей, і вже має приготовану усмішку (часто іронічну), на лиці, бо очікує відповіді, що або взагалі ще дотепер нікого не одружили або дуже мало... і тоді запитав би: то навіщо існуєте й тратите час та енергію? Ми відповідаємо, що ми не є бюрою для женячки, ми не є заробіткове чи бизнесове підприємство, про яке Ви думаєте... ми взагалі не ведемо статистики скільки людей при нашій допомозі чи посередництві одружились, бо ми громадська установа, одна маленька ланка у величезному ланцюзі громадських та релігійних чи прицерковних організацій, і ми поставили лише перед очі громадянства велику, незвичайно складну і тяжку до розв'язання проблему української родини взагалі, а мішаних подруж зокрема...

Ми щасливі, що знайшлась людина серед нашої спільноти такого масштабу, знання, інтелігенції, витривалости, педантизму та одержимости, як інж. Михайло Тишовницький, (кол. старшина артилерії української армії) якому помагала його дружина Олена, що вже перед 30 роками написав сотки статей до української преси усього світу та частинно зрушив „ледяну гору” з місця справу українських родин взагалі, а мішаних подруж зокрема та довів до того, що в 1972 році на його прохання, з початку п. Оленксандер Татомір, а потім я погодився стати членом основником „Мети” та почали працюю.

А рівночасно я був ще більше щасливий, що мгр. Володимир Масюк та його дружина Наталія погодилися технічно й організаційно вести це бюро, вкладаючи в нього своє знання, життєвий досвід і також своє серце, бо переживають кожну справу, яку полагаджують та провадять часто довге і складне листування. Не треба забувати, що наша суспільність дуже консервативна в цих справах і без відповідної традиції, часто без підтримки нашої преси (крім „Америки” та деяких часописів в Канаді, що нас підтримують) і тому праця йде повільно, але громадянство має щораз більше довір'я до нашої праці за громадське й дискретне та дуже ввічливе полагодження кожної справи.

Коли на Україні ворог, крім інших засобів винародовлення нашого народу, вживає також пляново як засобу мішаних подруж і вже по містах поробив великі спустошення, то ми мусимо доложити всіх старань, щоб розвинути нашу працю в трьох напрямках:

Старатися, щоб не було багато самітних старших мужчин (на рідних землях було їх дуже мало, хіба перед самою війною з причини нестачі праці у Польщі, головно для мужчин з освітою), бо тут майже в кожному місті є сотки самітних мужчин, які працюють, заробляють, ощаджують і якби одружились, то ми мали б додаткові сотки й тисячі українських подруж та приріст молодого покоління.

Старатися, щоб наші хлопці, бо ініціатива на їх боці, женилися з українськими дівча-

тами, а дівчата щоб старалися виходити заміж лише за українських хлопців. Для цього треба розвинути нашої спільноті величезну працю.

Коли в наших садочках, народних школах, середніх школах, молодечих організаціях, спортових, танцювальних, хороших, музичних, студентських, церковних, організаціях молоді буде не лише 10-15 відсотків молоді, але бодай понад 50%, то напевно будуть успіхи.

Коли будемо робити забави, прогулянки, а навіть табори, не кожна організація для себе, але спільні для всієї української молоді, то напевно будемо мати успіхи.

Коли родичі зрозуміють цю проблему й будуть також співпрацювати, і для доростаючої молоді влаштовувати товариські зустрічі у своїх домах, головно батьки, що мають дівчат, то напевно буде успіх.

І коли на 100 мішаних подруж ми маємо чужинців, може 90-95%, а не більше, як 5% православних то це дуже недобре, ми зближаємось до 1000-ліття християнства, і нам треба старатись, щоб ми творили один нарід і для тієї цілі треба видумати й опрацювати безліч різних корисних проєктів...

Третє наше завдання — не відкидати навіть членів мішаних супруж, але притягати їх та допомогти їм увійти в наше церковно-релігійне життя, а потім громадське, але коли лише наша громада буде об'єднана та добре зорганізована, то чужинці, або ті, що від нас відстали, придуть до нас, як останньо Плішка та наші генерали на терені ЗСА чи Канади, але в цьому напрямі мусить працювати наша спільнота.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Дві статті, поміщені в „Америці” ч. 84, від 14-го травня ц. р., на тему збереження української родини в Краю й на еміграції, а саме „Декада української родини: від слів до діл”, інж. Омеляна М. Тишовницького — „Мета” і її цілі й завдання та методи праці” д-ра Миколи Ценка, доповнюють себе взаємно й піддають ділову, практичну розв'язку одної з найважливіших наших проблем — як устояти, пережити й закріпитись українству в світі в обличчі зудару й байдужими, а то й неприхильними його ростові сили.

Інж. О. Тишовницький, свідомий того, що ніяка наша центральна організація не зможе виконати завдання органічного національного самозбереження без активної співпраці духовних вогнищ у серцевинах країн наших поселень, взиває органи духовного проводу, парохів наших Церков, через парафіяльні референтури українських родин на місцях, взяти ініціативу у свої руки й потрібним тут авторитетом дати акції відповідний напрям.

Д-р М. Ценко, доповнюючи наświetлення даної проблеми вказує на те, як світські організації типу бюр подружніх зв'язків між українцями спроможні допомогти ініціативній дії в парафіяльних референтурах вести конструктивну працю з метою зберегти інтегральність українських родин на поселеннях.

Висловлені у згаданих статтях думки дуже доцільні, здорові й на часі. Коли б вони

виринули й організаційно оформились на початках нашого імеграційного буття, можна б було багато наших родин урятувати від денационалізації. Приступаючи до дії в дусі видвигнених засад зразу, без дальшої проволоки, існує спроможність досягнути в цій життєво важливій справі значні успіхи в майбутньому.

Тому звернення пп. інж. Тишовницького й д-ра М. Ценка набирають пекучої актуальності й заслуговують повністю на суспільну підтримку.

Р. В. Кухар

У звідомленні про прийняття на авдієнції в Митрополита Степана Сулика делегації Центрального Бюро Українських Подруж „Мета” закралася помилка в очеркненні характеру цієї установи. „Мета” — це не приватна, а суспільно-громадська інституція, оформлена з ініціативи Світової Ради Суспільної Служби СКВУ та підчинена їй у своїй праці.

„Мета” руководиться високим морально-національним стандартом при творенні українських родин, які є успішним засобом збереження української субстанції в розсіянні та на рідних землях. Діяльність „Мети” поблагословили Єрархи наших Церков і одобрили українські Центральні організації. З огляду на те, що „Мета” має суспільно-громадський характер, її Заряд працює безінтересовно.

За Дирекцію „Мети”

Олександр Татомир

Зл. с. г. 4. 45
119 з 120

НАШ ГОЛОС

Місячник — Видав Асоціація Українців Америки

OUR VOICE - Ukrainian Monthly 54 FLORISTER DR., TRENTON, N. J. 08690

Річна передплата в Америці і в інших краях . . . 6 доларів ♦♦♦♦♦♦ Поодиноке число . . . 60 центів.

Yearly subscription \$6.00 Single copy 60¢ Second Class Postage paid at Post Office of Trenton, N. J.

Рік XIII Ч. 6 ЧЕРВЕНЬ 1981 | USPS 043-070 | No. 6 JUNE 1981 VOL. XIII

Дмитро Кузик

ТРАТИМО ДОРОГИЙ ЧАС

Сторінка 102 (Нашого Голосу)

Що пильне

Отже - що є до роботи? Найперше по-робити солідні і продумані пляни притягнення молодшої генерації до нашого культурного громадського життя. Колись репрезентанти молоді /пластової і сумівської/ хотіли дістати місця в керівних органах УККА. Їм партійники відмовили, мовляв нехай насамперед вчуться. А вони, будучи там, були б притягали поступенно інших молодших. Не пішло. А тепер тяжко. Друге, незвичайно також важне, сповільнити мішані подружжя, з чим від років бореться інж. Тишовницький і подружні бюро. Коли приглянетесь ближче в певних місцевостях, побачити, що яких 80% сумівської молоді і не багато менше пластової молоді друкуються з чужинцями, відпадають від нашого громадського життя й перестають ходити до церкви, де нема англійської зрозумілої їм мови /бодай в євангелії чи проповіді/. А молодь, що не належить до ніякої молодечої організації, а такої є яких 50% всієї нашої молоді, зовсім відходить через мішані подружжя і всяко, як захочете. І ніхто дотепер із "великих патріотів" УККА не подумав над якоюсь опікою над цією молоддю.

Сторінка 113 (Нашого Голосу)

О.М. ТИШОВНИЦЬКИЙ видав знову за-клик з нагоди декади української родини в знаних нашим майже всім читачам справах української родини, в справах мішаних подруж, що власне нищить наші родини. Не маємо місця помістити тут тристорінкову статтю в цих справах. Відсилаємо наших читачів до українських щоденників, які повинні видрукувати переконуючі аргументи в справі родини.

Letters to the editor

On the folly of "mixed" marriages

Dear Editor:

I would like to say a few words about "mixed" marriages; in other words Ukrainians and non-Ukrainians. As I read the Ukrainian press and attend many wedding ceremonies, my heart cries out with joy when I see another Ukrainian couple take their marriage vows. In the first place I see the parents as being the proudest of all, knowing that they have raised their children in the proper way, but also we can see the whole Ukrainian community in celebration.

What a healthy atmosphere it is when almost everyone knows each other at a wedding and everyone understands the deep meaning of the Ukrainian wedding traditions. This first day of marriage leads to a good start for the young people.

The other side of the coin is when a "mixed" marriage occurs. From the very beginning, starting from the wedding ceremony, problems occur. One group of guests is on one side of the hall while the other group of guests is on the other side. Ukrainian music does not have the same meaning for the non-Ukrainians as it does for the Ukrainian guests and vice versa. Besides this fact, our wedding traditions, however, meaningful they may be, seem to lose their meaning and become strange rituals to non-Ukrainians.

This is where the trouble with "mixed" marriages begins and where many of our young adults fall into the melting pot. Friends and family see the young couple at the wedding, and then this young couple disappears from the Ukrainian community. We do not see them at divine liturgy or at other Ukrainian affairs.

The truth here is that even if the young adults try to bring their mate into the Ukrainian church and community, or try to teach the person a few traditions or some of the language, it usually just does not work out. These strong-willed Ukrainian persons that at least try to keep some of their traditions, deserve much credit, although these days it seems that there are not many of them around.

We cannot blame all parents because

many have tried to do all they can to raise their children in the Ukrainian spirit. We can blame the Ukrainian community in part since there are many ways they can turn this situation around.

First of all, the church, as well as our parochial schools, should sacrifice more time in this matter. The Ukrainian press in its English and Ukrainian versions should have separate articles, voices of professional persons (sociologists, psychologists) in relation to this matter to warn our younger generation of the problems they may encounter when they leave the Ukrainian circle. The press should have a column where Ukrainian persons from one part of our country could in some way meet someone from another part of the country or even from some other part of the world, in order to become friends or even go on further to marriage. Many young Ukrainians live in smaller cities where they have no youth organizations or churches, and I am sure they long to meet some of their Ukrainian peers from the larger cities and communities.

Many more things could be said, and a book could probably be written, but how many of our young Ukrainians read our books? This is why the press must concern itself with the interests of the younger generation and conform to them since they are the future of our heritage. Youth organizations can probably do the most besides the parents. Along with well-trained instructors and a healthy atmosphere of friendship, this matter should have a separate and forceful presentation to the right age group. Seminars should be conducted by young adults who have themselves experienced or are experiencing difficulties in "mixed" marriages. These and many more ideas and thoughts would have a great influence on our future generation of young Ukrainians.

I ask the Ukrainian press to try to think of some way they can be of assistance in this grave situation and help keep our young Ukrainians from falling into the melting pot.

Stefan Palylyk
Yonkers, N.Y.

See Pages 49 and 105-106, 40, 62, 83, 83-87, 97, 103

Letters to the editor

Response to letter on marriages

Dear Editor: *See Page 48*

I have just finished reading Mr. Palylyk's letter on the subject of "mixed marriages." It is, to say the least, shocking. When one learns to read between the lines, however, one sees that the true problem he is trying to address himself to is our assimilation into the "melting pot."

The problem is that Mr. Palylyk would have us (Ukrainian society) create an antiseptic environment much like that of the Hasidic Jews in Brooklyn.

The time for a ghetto mentality is long gone, Mr. Palylyk. We have to become part of this nation's socio-economic structure. Our future as an ethnic group demands that we strive for political, economic and social prominence in America. If we choose to segregate ourselves, we will leave nothing to our future generations except a feeling of frustration and the familiar quote: "It might have been."

Your views on mixed marriages reflect a 19th century ghetto style of thinking. Wake up and look around you; see the possibilities that are available to us in a democracy. As I said before, the days of the ghettos should be long gone. Let us not try to revive them. The psychological ghetto is just as detrimental as the physical one.

Danylo B. Dobrjanskyj
Flushing, N.Y.

More...

Dear Editor:

In reference to the letter written to you in the September 6 issue regarding, "On the folly of mixed marriages," I'd like to add some additional thoughts.

I'm a single Ukrainian girl, who steadfastly refuses to get married until I meet a nice Ukrainian boy. Sure, I've met some (in the bars and other such places), where Ukrainian boys are a disgrace to their heritage. In my church, The First Ukrainian Baptist Church, most of the boys have either already gotten married, aren't interested in getting married or are way too young for me. This presents a dilemma for me, because the boys that I went out with, that weren't Ukrainian, were

nice, but not Ukrainian.

So, where does a girl go from here? I do not attend the Ukrainian socials held for the young people here in Chicago, because most often, the boys tend to be too young. The older boys in our community (especially the ones that have some class and are well-schooled), tend to be stand-offish and that presents a problem in trying to get to know them. So, again now what?

I agree with Stefan Palylyk of Yonkers, N.Y., that something has to be done about this serious situation in regard to meeting a suitable mate that's Ukrainian, instead, of in desperation, marrying someone of another nationality. (Unfortunately, I have seen this done many times, and in most cases, the couple tended to have problems or even divorced.)

Ukrainians only can understand another Ukrainian, and that's a fact. Marrying outside your own kind tends to bring many needless frictions, which I believe are alleviated in marrying someone of your own nationality. So, I believe some type of system has to be set up in helping solve this crucial problem that many of us single people face.

The one particular statement made by Stefan, "the press should have a column where Ukrainian persons from one part of our country could in some way meet someone from another part of the country or even from some other part of the world, in order to become friends or even go on further to marriage," is in effect something that I think should be accomplished by your weekly. Finding a small part of The Weekly for the particular purpose would be a helpmate to many frustrated Ukrainian individuals. Yes, something should be done, and now! Waiting will force many frustrated Ukrainian people to finally resort to the ever-growing melting pot of mixed marriages. That is a serious matter to consider by you and your staff, don't you agree?

Sally Mesyk
Chicago

Still more...

Dear Editor:

I congratulate and thank you for publishing the wonderful letter from Mr. Stefan Palylyk in The Ukrainian Weekly of September 6. Said letter proves that there are, among English-language Ukrainians, ardent Ukrainian patriots who would like to preserve and perpetuate the existence of the

Ukrainian ethnic and religious substance and who are worrying about mixed marriages endangering this existence.

However, Mr. Palylyk's letter also represents an indictment against the entire English-language Ukrainian press for its almost unbelievable and inexcusable neglect to inform all those ardent English-language Ukrainian patriots about at least the following most important stages and events of the continuous struggle which is being waged for many years against the ethnic and religious suicide of the Ukrainian youth through massive mixed marriages in diaspora as well as in Ukraine.

Appeal of the World Congress of Free Ukrainians (2118 A Bloor St. W., Toronto, Ont. Canada M6S 1M8), dated November 1-4 1973 and published in the WCFU Herald, (Vol. 1, No.2.) in November 1974, in Ukrainian. This appeal on mixed marriages, translated into English, has been published in the book mentioned below "ISUP" on page 399.

Appeal of the WCFU and the World Federation of Ukrainian Women Organizations with proclamation of the 1981-90 Decade of the Ukrainian Family, published in Ukrainian in the WCFU Herald, (Vo. 7, No.1/9/) in February 1981.

The WCFU created in 1977: the META Central Bureau, (5222 N. 11th St., Philadelphia, Pa. 19141) with branches in the United States, Canada, England, Holland, France and Australia for helping Ukrainians, who cannot themselves find proper Ukrainian partners for marriage, find and contact such partners.

Two books in Ukrainian, edited and published by the author of this letter, containing hundreds of pages on the struggle against the increase of mixed marriages of the Ukrainian youth in diaspora and Ukraine:

"My Mementos," published in 1974, pp. 288-518 (on mixed marriages);

"In Struggle for Ukrainian Family", published in 1980, 560 pp. Both books are in some U.S. and Canadian University libraries and in all Ukrainian archives and museums in the free world.

Omelian Mykhailo Tyshovnyi
Kyiv
Los Angeles

Editor's note: The Ukrainian Weekly carried a story about the WCFU's proclamation of the Decade of the Family in its February 22, 1981, issue.

See Pages 42, 50, 57, 90, 83-84, 93, 105, 107

see page 106

(Soviet publication)



● MIXED MARRIAGES IN THE UKRAINE IS ANOTHER TOKEN OF FRIENDSHIP OF NATIONS INHABITING THE REPUBLIC

The time for harvest and weddings

NOTE: This Soviet article is a sample of the Soviet camouflaged propaganda of the Russian melting pot which for millions of non-Russians in the Soviet empire represents the ethnic and religious genocide. This article is encouraging and glorifying mixed marriages in order to annihilate all non-Russian ethnic groups, which constitute more than 50% of the population of the entire Soviet Union, and in order to create only one "Soviet", i.e. Russian ethnic group.

Omelian Mykhailo Tyshovnyts'kyi

A bride walks along a picturesque street in Solotvina village with her bridesmaids, bowing to the villagers on the street saying: "Mother, Father and I invite you to the wedding dinner at our house..." Such an invitation may be heard spoken in various languages, for the village of Solotvina is perhaps the biggest international settlement of multinational Transcarpathia. Everybody living there understands the language of friendship and love. Mixed marriages in Transcarpathia have become a tradition, a common practice.

On the wedding day the couples enter the "Room of Happiness" and step on an embroidered towel, according to tradition. They are presented with flowers and wheat-seed is poured over them as a token of happiness and wealth. The village elders move forward to welcome the young couples. In declaring the young couple married, the Chairman of the Village Soviet says: "As from now, you're married. May your union be strong and rich in love and mutual respect. May you walk through life with peace, happiness and wealth..."

Then it's the turn of the relatives and friends to congratulate the newlyweds, and then everybody joins the wedding escort and sees them to the bride's house where the tables are laden with food and drink. Music and cheers ring out in honor of the young couple. Musicians play the lyrical Ukrainian song "Marichka" and the energetic Moldavian air "Dolna". Russian, Hungarian, Slovak songs merge into one mighty choir.

A sociological research has been carried out at the Solotvina rocksalt mines: how many mixed-marriage couples work in the mines. Results indicated there were over 500 which were characterized as well-knit and long-lasting marriages.

Workers in the mines are proud of having such families as the Bratyns and the Pops. Stepan Bratyn, a Ukrainian, is a drift miner. His Rumanian wife Hanna operates a freight

elevator and has been awarded the order of the Red Banner of Labor. Her girlfriend, Valentina Pop, is Russian, and she heads the team, while Valentina's husband is Hungarian, and works as a machinery mechanic in the packing shop. Both couples have children and often spend weekends together.

Valentina and Hanna compete at work to out-do their production quotas, and often talk things over. They have been friends since they both attended the Artemivsk vocational school which offered them work at the Solotvina rock-salt mines. In Solotvina both women have built a happy life: this is where their children are growing up and where each one speaks the language of their mothers and fathers, for both are their native tongues. Soon the kids will go to any of Solotvina's four schools which teach in Ukrainian, Russian, Rumanian or Hungarian.

The "Friendship" Club whose membership numbers 500 students, is very popular in the village. The club's undertakings foster patriotism, the friendship of nations and internationalism among its members. The Solotvina villagers have symbols of friendship too—a monument to Bohdan Khmelnytsky, and also an obelisk they erected to commemorate the establishment of Soviet rule in the Ukraine. During the years of Soviet power, the Solotvina rock-salt mines have grown into a highly mechanized complex where all labor processes are run by automation. The pits below in the Solotvina mines remind one of fairy-tale caves where rock-salt crystals glow under electric light. The salt extracted is shipped to many enterprises in the Ukraine, Byelorussia, the Soviet Baltic republics, as well as Hungary and Czechoslovakia. The Solotvina villagers are proud of their mutual friendship which they tend as lovingly as they would a precious flower.

HALYNA KOVTUN
(Special to NFU)

М Е Т А

Центральне Бюро Українських Подруж

META - Central Bureau, 5222 North 11th Street, Philadelphia, Pa. 19141, U.S.A.

„Мішані подружжя — наша загибель. Наша спільнота не має більшої проблеми, як саме проблему мішаних подруж і повинна на них звернути найбільшу свою увагу, бо інакше все інше, що ми робимо, на довшу мету не має сенсу.“

Петро Саварин на II-ому СКВУ

Відділи — Branches:

META
1009 Adelante Ave.
Los Angeles, Ca. 90042
U.S.A.

META
11499 Continental Street
Warren, Mich. 48089
U.S.A.

META
P. O. Box 497, Sta. "D"
Toronto, Ontario
CANADA

META
2 Lake Ave.
Cardiff St., N.S.W. 2285
AUSTRALIA

META
9, rue Casimir-Brenier
38000 Grenoble
FRANCE

META
49, Linden Gardens
London W2 4HG
GREAT BRITAIN

META
P.O.Box 226
Cohoes, N.Y.
12047, U.S.A.

META
Pelikaanstr. 26
Losser (Ov.)
Tel. 05423-2469
HOLLAND

Омелян Михайло Тшовницький

Адреса

**Льос Анхелес, Каліфорнія,
21-го травня 1980-го року**

До Світлого Секретаріату Світового Конгресу Вільних Українців
Торонто, Онтаріо, КАНАДА

Світлий Секретаріате !

Вслід за моїм листом з 26-го квітня 1980 пересилаю Вам
ось тут два документи:

/1/ Копію листа ч.8449/80 до мене від Їх Святости Патріярха
і Кардинала Йосифа з радісною вісткою, що "осінню цього
року на Папськiм Синоді Єпископів головною темою буде
питання Родини." *2-а стор. 66*

/2/ Уривки із Соборного Великоднього Послання Помісної Укра-
їнської Католицької Церкви, в якому сказано, що "Наш ювілейний клич
"За християнську Україну" з нагоди святкування Ювілею ти-
сячоліття нашого хрещення має стати рівночасно кличем
"за християнську українську родину". *2-а стор. 8*

2-а стор. 8

Ці два документи є дуже важливі тому, що в них Ієрархія
Помісної Української Католицької Церкви знова заявляє за
українську родину вслід за 41-им параграфом ПРАВНИЧОЇ ПОСТАНО-
ВИ ЧЕТВЕРТОГО АРХІЄПІСКОПСЬКОГО СИНОДУ ЄПІСКОПАТУ УКРАЇНСЬКОЇ
КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ В РИМІ В 1969-ому РОЦІ, в якому то параграфи
Синод заявився проти заключування українцями мішаних подруж з не-
українцями. Ці два документи є теж доказом, що Ієрархія Україн-
ської Католицької Церкви ніяк не признає слухности тим україн-
цям, що одружуючися з неукраїнцями покликаються на слова Свято-
го Павла, Кол. 3,11.: "Тим то немає грека, ні юдея, ні обрізаня,
ні необрізаня, ні варвара, ні скита, ні невольника, ні вільного,
а все й у всьому — Христос." Залучені два документи доказують, ~~так~~
що Ієрархія УКЦ ніяк не інтерпретує тих слів Святого Письма, що
слова Св.Павла, Кол.3-11 уневажнюють усі ті тексти Святого Пись-
ма, які заборонюють мішані подружжя.

Зі щирим привітом і правдивою пошаною до всіх Достойних
членів Світлого Секретаріату:

2 залучники

Омелян Михайло Тшовницький

Копії цього листа і обох залучників вислано:

- /1/ Їх Святости Патріярхові і Кардиналові Йосифові
- /2/ Їх Блаженству Митрополитові Мстиславові Скрипникові

Кожний думай, що на тобі
Міліонів стає стоїть,
Що за долю міліонів
Мусиш дати ти одвіт!

Іван Франко

М Е Т А

Центральне Бюро Українських Подруж

META - Central Bureau, 5222 North 11th Street, Philadelphia, Pa. 19141, U.S.A.

„Мішані подружжя — наша загнись. Наша спільнота не має більшої проблеми, як саме проблему мішаних подруж і повинна на них звернути найбільшу свою увагу, бо інакше все інше, що ми робимо, на довшу мсту не має сенсу.“

Петро Савсрим на II-ому СКВУ

Відділи — Branches:

Омелян Михайло Тимовницький
Адреса

META
1009 Adelante Ave.
Los Angeles, Ca. 90042
U.S.A.

Льос Анхелес, Каліфорнія,
10-го червня 1980-го року

META
11499 Continental Street
Warren, Mich. 48099
U.S.A.

До Світлого Секретаріату Світового Конгресу Вільних Українців
2118 А Елур Стріт Вест
Торонто, Снтаріо, КАНАДА M6S 1M8

~~META
P. O. Box 497 Stn. "D"
Toronto, Ontario
CANADA~~

Світлий Секретаріате !

21. стор. 51

META
2 Lake Ave.
Cardiff St. N.S.W. 2285
AUSTRALIA

Вслід за моїми листами до Вас з 26.4.1980 і 21.5.1980 пересилаю Вам ще два інші важливі документи а саме: фото-копію листа до мене від Всеч. о.Родіона Головацького, ЧСВВ, керівника Українського Відділу Ватиканського Радія, а також фото-копію тексту радіопередачі Українського Відділу Ватиканського Радія в Україну під заголовком "СВІТОВИЙ РІК РОДИНИ", пера Всеч. о.Атанасія Пекара, ЧСВВ.

META
9, rue Casimir-Brenier
38000 Grenoble
FRANCE

Радіопередача, про яку мова в тих двох документах, іде до наших братів і сестер в Україні якраз тепер, сьогодні, як видно з дати /10.6.1980/, поданої на самій горі долученого ось тут тексту тієї радіопередачі. 21. стор. 18.

META
49, Linden Gardens
London W2 4HG
GREAT BRITAIN

Ця радіопередача — це тільки один примір одного конкретного способу рятування нашого народу від самоголокусту, себто від добровільного національного та віровизнаневого самогубства української молоді через масовість мішаних подруж так в московській імперії, як і в діаспорі.

META
P.O.Box 226
Cohoes, N.Y.
12047, U.S.A.

Таких і подібних конкретних способів та можливостей є більше і всі вони подані в моїх двох книжках п.н. /1/ "МОЇ ПАМ'ЯТКИ" та /2/ "У БОРОТЬБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ", які я переслав Вам, як мій дар, першу 17.10.1974, а другу 26.4.1980.

META
Pelikaanstr, 26
Loeser (Ov.)
Tel. 05423-2469
HOILAND

Щоб усі ті конкретні способи можна було використати, треба, щоб Пленарна Сесія Світлого Секретаріату СКВУ прихилилася ласкаво до моєї пропозиції, що є в в кінцевому уступі того листа до Вас з 26.4.1980, а саме: /а/ проголосити рік 1980 РОКОМ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ, а декаду 1980-1989 ДЕКАДОЮ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ і /б/ створити РЕФЕРЕНТУРУ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ при Секретаріаті СКВУ по думці моєї пропозиції на 135-ій сторінці моєї книжки п.н. "У БОРОТЬБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ".

META
451 Westmall
Apt. 1501
Etobicoke, Ont.
CANADA M9C 1G1

З глибокою і прадавню пошаною до Світлого Секретаріату:

Омелян Михайло Тимовницький

1 прилога / 2 картки /

Голова Дорадчої Ради Центрального
Центрального Бюро Українських Подруж "МЕТА"

Кожний думає, що на тобі
Мілонів стає стоїть.
Що за долю Мілонів
Мусиш дати ти одвіт!

52

Іван Франко

М Е Т А

Центральне Бюро Українських Подруж

META - Central Bureau, 5222 North 11th Street, Philadelphia, Pa. 19141, U.S.A.

„Мішані подружжя — наша загибіль. Наша спільнота не має більшої проблеми, як саме проблему мішаних подруж і повинна на них звернути найбільшу свою увагу, бо інакше все інше, що ми робимо, на довшу мету не має сенсу.“

Петро Саварин на II-ому СКВУ

Омельян Михайло Тишовницький

Відділи — Branches:

Адреса

Льос Анхелсс, Каліфорнія,
13-го липня 1980-го року

META
1009 Adelante Ave.
Los Angeles, Ca. 90042
U.S.A.

META
11499 Continental Street
Warren, Mich. 48089
U.S.A.

META
P. O. Box 497, Sta. "D"
Toronto, Ontario
CANADA

META
2 Lake Ave.
Cardiff St., N.S.W. 2285
AUSTRALIA

META
9, rue Casimir-Brenier
38000 Grenoble
FRANCE

META
49, Linden Gardens
London W2 4HG
GREAT BRITAIN

META
P.O.Box 226
Cohoes, N.Y.
12047, U.S.A.

META
Pelikaanstr. 26
Losser (Ov.)
Tel. 05423-2469
HOLLAND

META
451 West Mall
Apt. 1501
Etobicoke, Ont.
CANADA M9C 1G1

Хвальна Редакціє !

21. сер. 18

У "СВОБОДІ" з 20.6.1980 появилася небуденна рецензія.

Небуденна вона тим, що:

- /1/ Цю рецензію написав не постійний рецензент "СВОБОДИ" Др. Лука Луців, тільки ^{священик} монах-Василіянин Всеч.о.Атанасій Декар, ЧСВВ, член Українського Відділу Ватиканського Радія.
- /2/ Ватиканське Радіо переслало цю рецензію на радіових хвилях в Україну, де її чули мільйони наших братів і сестер.
- /3/ Ватиканське Радіо опублікувало цю рецензію в українській пресі у вільному світі, як видно з того, що ця рецензія появилася вже не тільки в "СВОБОДІ", але теж в інших часописах, наприклад в українському католицькому тижневику "ШЛЯХ", органі української католицької митрополії у Філадельфії, з 29.6.1980. 21. сер. 8
- /4/ Ця небуденна рецензія відноситься до небуденної книжки, яку рецензент Ватиканського Радія назвав дослівно "монументальною працею, яка заслуговує пильної уваги кожного українця, котрому доля батьківщини та його народу справді лежить на серці".

Немає сумніву, що й читачам Вашого цінного часопису було б цікаво прочитати цю ^{не тільки} небуденну рецензію, але теж цю небуденну книжку, про яку мова в тій рецензії.

Для того пересилаю Вам ось тут фото-копію тієї рецензії і ввічливо прошу Вас передрукувати її в цілості у Вашому цінному часописі та наперед дякую за сповнення оцього прохання.

Зі щирим привітом і правдивою пошаною до Вас:

Омельян Михайло Тишовницький
Голова Дорадчої Ради Центрального Бюро Українських Подруж
"МЕТА" і Керівник Відділу того Бюро в Льос Анхелсс

1 прилога:

фото-копія ^{не} рецензії зі "СВОБОДИ" 21. сер. 18

Кожний думай, що на тобі
Міліонів стан стоїть,
Що за долю міліонів
Мусиш дати ти одвіт!

Іван Франко

М Е Т А

Центральне Бюро Українських Подруж

META - Central Bureau, 5222 North 11th Street, Philadelphia, Pa. 19141, U.S.A.

„Мішані подружжя — наша загибіль. Наша спільнота не має більшої проблеми, як саме проблему мішаних подруж і повинна на них звернути найбільшу свою увагу, бо інакше все інше, що ми робимо, на довшу мету не має сенсу.“

Петро Саварин на II-ому СКВУ

Омелян Михайло Тимовницький

Відділа — Branches:

META
1009 Adelante Ave.
Los Angeles, Ca. 90042
U.S.A.

META
11499 Continental Street
Warren, Mich. 48089
U.S.A.

META
P. O. Box 497, Sta. "D"
Toronto, Ontario
CANADA

META
2 Lake Ave.
Cardiff St. N.S.W. 2285
AUSTRALIA

META
9, rue Casimir-Brenier
38000 Grenoble
FRANCE

META
49, Linden Gardens
London W2 4HG
GREAT BRITAIN

META
P.O.Box 226
Cohoes, N.Y.
12047, U.S.A.

META
Pelikaanstr. 26
Losser (Ov.)
Tel. 05423-2469
HOLLAND

META
451 West Mall
Apt. 1501
Etobicoke, Ontario
CANADA M9C 1G1

Адреса
ВІДКРИТИЙ ЛИСТ

Льос Анхелес, Каліфорнія,
23-го липня 1980-го року

До Достойного Пана Миколи ПІАВ'ЮКА,
Президента Секретаріату Світового Конгресу Вільних Українців

Достойний Пана Президенте !

В листі Секретаріату СКВУ до мене з датою 21-го квітня 1980 написано дослівно так: "Щиро дякуємо за Вашого листа з 13-го лютого цього року в справі Проголошення Року і Декади Української Родини. Ця справа буде обговорена на надходячій Пленарній Сесії Секретаріату СКВУ, яка відбудеться під кінець місяця червня цього року. Рішення в цій і інших справах будуть подані в українській пресі."

У "СВОБОДІ" з 5-го липня 1980 є про цю Пленарну Сесію СКВУ обширний репортаж, в якому однак нема ані одного слова про справу проголошення Року і Декади Української Родини.

З огляду на те, :

/1/ що я є головою Дорадчої Ради Центрального Бюра Українських Подруж "МЕТА", створеного Першим СКВУ, а саме рішенням Президії Секретаріату СКВУ в Мінхені 16.XI.1972, та порученого цілій нашій спільноті у ВІСНИКУ СКВУ, Рік I, ч.2,; 21. ст. 8

/2/ що головним обов'язком тієї Дорадчої Ради і моїм, як її голови, як теж і цілого Бюра "МЕТА" є боротьба за українську родину;

/3/ що я видав своїм коштом 7 тисяч доларів дві великі книги п. з. "МОЇ ПАМ'ЯТКИ" і "У БОРОТЬБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ", в яких я присвятив разом понад 600 сторін справі боротьби за українську родину та які я обі вислав безплатно Секретаріатові СКВУ, як мій дар;

/4/ що рецензент Ватиканського Радія, Впреп.о.Др.Атанасі ПЕККАР, ЧСВЗ, у своїй рецензії на книгу "У БОРОТЬБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ" назвав її дослівно "монументальною працею, яка заслуговує пильної уваги кожного українця, котрому доля батьківщини та його народу справді лежить на серці" та з огляду на те, що Ватиканське Радіо переслало цю рецензію в Україну, а також з огляду на те, /5/ що я вислав до Секретаріату СКВУ цього року вже 3 листи в цій справі з датами 26.4, 16.5 і 21.5, я є дуже заінтересований та затривожений тим, що Секретаріат СКВУ ані не опублікував досі в пресі ані не повідомив мене листом про рішення Пленарної Сесії в переважливій для нашого народу справі проголошення Року і Декади Української Родини, яка все була і є єдиним джерелом та підставою існування українського народу, загроженого тепер смертельно через масовість мішаних вінчань так в Україні, як і в діаспорі. Дякую дуже Вас прошу повідомити ласкаво про рішення Пленарної Сесії в цій справі, а також про справу створення при Секретаріаті СКВУ РЕФЕРЕНТУРИ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ, про що є мова на стор.135 книги "У БОРОТЬБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ".

З глибокою і правдивою пошаною до Вас, Пана Президенте:

Омелян Михайло Тимовницький

Кожний думай, що на тобі
Міліонів стан стоїть,
Що за долю міліонів
Мусиш дати ти одвіт!

М Е Т А

Центральне Бюро Українських Подруж

META - Central Bureau, 5222 North 11th Street, Philadelphia, Pa. 19141, U.S.A.

„Мішані подружжя — наша загибель. Наша спільнота не має більшої проблеми, як саме проблему мішаних подруж і повинна на них звернути найбільшу свою увагу, бо інакше все інше, що ми робимо, на довшу мету не має сенсу.“

Петро Саварин ва II-ому СКВУ

Відділи — Branches:

META
1009 Adelante Ave.
Los Angeles, Ca. 90042
U.S.A.

META
11499 Continental Street
Warren, Mich. 48089
U.S.A.

~~META
P. O. Box 497, Sta. "D"
Toronto, Ontario
CANADA~~

META
2 Lake Ave.
Cardiff St. N.S.W. 2285
AUSTRALIA

META
9, rue Casimir-Brenier
38000 Grenoble
FRANCE

META
49, Linden Gardens
London W2 4HG
GREAT BRITAIN

META
P.O.Box 226
Cohoes, N.Y.
12047, U.S.A.

META
Pelikaanstr. 26
Losser (Ov.)
Tel. 05423-2469
HOLLAND

*META
451 West Mall
Apt. 1501
Etobicoke, Ontario
CANADA M9C 1G1

Омелян Михайло Тишовницький

Адреса

Льос Анхелес, Каліфорнія,

13-го серпня 1980-го року

До Світлого Секретаріату Світового Конгресу Вільних Українців
2118 A Bloor Street West Secretariat of the World Con-
Toronto, Ontario, CANADA gress of Free Ukrainians
M6S 1M8

Світлий Секретаріате !

2. стор. 54

Щойно після вислання мого відкритого листа до Достойного Пана Президента СКВУ, Миколи Плав'юка, 23.7.1980, прийшла до мене 26.7.1980 "АМЕРИКА" з 19.7.1980, в якій появилася радісна вістка, що 14-та ПЛЕНАРНА СЕСІЯ СЕКРЕТАРІАТУ СКВУ схвалила проголосити ДЕКАДУ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ.

В зв'язку з тією ухвалою 14-тої Пленарної Сесії, пересилаю Вам ось тут мій проєкт вищезгаданого проголошення.

З глибокою і правдивою пошаною до усіх Достойних Членів Світлого Секретаріату:

Омелян Михайло Тишовницький

Голова Дорадчої Ради Центрального Бюро Українських Подруж "META" і керівник Відділу того Бюро в Льос Анхелес та автор книжки "У БОРОТЬБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ"

1 прилога: проєкт ПРОГОЛОШЕННЯ ДЕКАДИ ХРИСТИЯНСЬКІ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ /4 картки/ і 3 залучники до того проєкту, разом 7 карток 2. стор. 56-59, 8, 18; 23.

Кожний думай, що на тобі
Міліонів стан стоїть,
Що за долю міліонів
Мусиш дати ти одвіт!

Іван Франко

ПРОЄКТ

ПРОГОЛОШЕННЯ ДЕКАДИ ХРИСТИЯНСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ

1. Біжучий 1980-ий рік є МІЖНАРОДНИМ РОКОМ РОДИНИ, а католицькі єпископи ЗСА проголосили роки 1980-1989 ДЕКАДОК РОДИНИ. Причини і потреби таких проголошень можна бачити скрізь: інституція родини захитана й загрожена, мільйони розводів, тисячі пар, що живуть разом без святої Тайни подружжя /без шлюбу/, без благословення батьків і Церкви, тисячі дітей, півсиріт, що їх виховує тільки мама, або тільки батько, а то й круглі сироти, яких виховують чужі люди на кошті загалу суспільства, і з яких багато йде на дорогу злочинів.

2. Українська родина, яка від віків була і є джерелом та підставою існування нашого народу і без якої не може бути ані української нації ані української держави, є тепер смертельно загрожена так в діаспорі, як і в московській імперії, не тільки вицнаведеними негативними явищами, але ще й небувалою масовістю мішаних подруж.

3. Хоч Москва уживає пляново усіх велетенських засобів і ресурсів своєї гігантської невільничої імперії на те, щоб наша молодь одружувалася з чужими, бо знає, що це найшвидший і найуспішніший спосіб знищити український нарід, та хоч подібний натиск діє на українську молодь в діаспорі ізза нашого розсіяння серед чужого моря, то всеж таки ані в московській імперії, ані в діаспорі ніхто нікого не тягне фізичною силою до мішаних шлюбів, а помимо того мільйони нашої молоді там, а тисячі тут топляться з власної волі в перетоплюючих казанах мішаних подруж і пропадають для нашого народу та для наших Церков.

4. Як взяти за підставу число українців у цілому світі в 1932 р. і відсоток народжень українців перед 1932 р., то в 1978 р. повинно було бути в світі понад 88 мільйонів українців, а було нас тільки 50 мільйонів в тому році, отже дефіцит виносив в 1978 р. понад 38 мільйонів. Хоч львину частину того дефіциту спричинили нацистські та совєтські голокості, то всеж таки мільйони того дефіциту треба приписати на наш власний самоголокіст через мішані подружжя, як доказав на підставі совєтських наукових джерел і статистик Інж. Степан Е. Процюк в "СУЧАСНОСТІ" за січень 1978 і як можна переконатися зі статистики, поданої у "СВІТЛІ" за січень 1979 з "ПАНСЬКОГО РІЧНИКА" за 1978 р. Дальше таке масове національне і віровизнаневе самогуб-

ство української молоді через мішані подружжя може допровадити за кількадесят літ до повної національної заглади цілого нашого народу, як до того часу московська тюрма народів не розвалиться.

5. Щоб відвернути від нашого народу можливість такої заглади, вже Другий СКВУ, у своєму ЗВЕРНЕННІ, опублікованому у "ВІСНИКУ СКВУ", Рік 1, ч. 2, закликав нашу молодь до творення українських родин, а всі наші організації до творення в них "РЕФЕРЕНТУР УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ" проти зростання мішаних шлюбів і для допомоги в закладанні українських родин. На жаль наші організації досі ще не перевели в життя цього заклику.

6. В "СОБОРНМУ ВЕЛИКОДНОМУ ПОСЛАННІ ПОМІСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ", даному в Римі 11/24-го лютого 1980 і підписаному Блаженнішим Патріярхом і Кардиналом Йосифом та Ієрархією ПУКЦ і опублікованому в нашій пресі, є, між іншим такі два речення: "З нагоди святкувань Ювілею тисячоліття нашого хрещення нові промені слави осіляють Українську Церкву." "Наш ювілейний клич "За християнську Україну" має стати рівночасно кличем "за християнську українську родину".

7. Чотирнадцята Пленарна Сесія Секретаріату СКВУ, яка відбулася 28-го і 29-го червня 1980 р. в місті Торонто, в Канаді, схвалила проголосити ДЕКАДУ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ. У виконанні тієї ухвали і нав'язуючи до вищезгаданого ЗВЕРНЕННЯ Другого СКВУ, як теж до вищенаведених двох речень в Посланні Блаженнішого Патріярха і Кардинала Йосифа та Ієрархії ПУКЦ, Президія Секретаріату СКВУ проголошує оцим роки 1980-1989 ДЕКАДОЮ ХРИСТІЯНСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ та негайне творення в управах усіх українських організацій в діаспорі РЕФЕРЕНТУР ХРИСТІЯНСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ для організування і постійного ведення масової конкретної і практичної діяльності цілої нашої спільноти в зв'язку з проголошенням ДЕКАДИ ХРИСТІЯНСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ.

8. Управи українських організацій усіх трьох ступенів, себто світових централь, таких, як СКВУ, СФУЕО та інших, крайових централь, таких, як УККА, КУК, СУА та інших, і місцевих організацій, громадських, церковних та інших, вибирають зпоміж себе, себто зпоміж членів даної управи, або ко-оптують зпоза управи одну або більше осіб до

РЕФЕРЕНТУРИ ХРИСТІЯНСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ /РХУР/. До тих референтур треба вибирати або ко-оптувати тільки таких осіб, що є одержимими ентузіястами боротьби за християнську українську родину і за пригортання до українства усіх тих українців та українок, що вже одружені з чужими та їхніх нащадків і проти приросту мішаних подруж. Члени кількоособової референтури вибирають зпоміж себе керівника чи керівничку даної референтури. У місцевостях, де є більше РЕФЕРЕНТУР ХРИСТІЯНСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ, усі місцеві РХУР творять місцевий КОМІТЕТ РХУР для ко-ординування спільних акцій.

9. Кожна РЕФЕРЕНТУРА ХРИСТІЯНСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ установляє для себе таку програму і організує та провадить таку діяльність, яка в даних обставинах і можливостях є найдоцільнішою для досягнення вищенаведених цілей. З огляду на те, що справа подружжя - це одна з найбільше особистих та інтимних справ кожної людини, діяльність кожної РЕФЕРЕНТУРИ ХРИСТІЯНСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ вимагає великого такту, виrozumіння і любови, без яких якийнебудь успіх є неможливий.

10. Місцеві РЕФЕРЕНТУРИ ХРИСТІЯНСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ зможуть виконувати свої завдання задвільно та успішно тільки тоді, як будуть мати від РЕФЕРЕНТУР ХРИСТІЯНСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ при своїх крайових центральх постійну заохоту, вказівки і поміч. Так само РЕФЕРЕНТУРИ ХРИСТІЯНСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ в управах крайових централь потребуватимуть постійної заохоти, помочі і вказівок від РХУР в управах своїх світових централь. А всі РХУР усіх трьох ступенів можуть користати з матеріалів, опублікованих на сторінках 9-14, 52-135, 268, 398-408 і 419 в книжці Омеляна Михайла Тишовницького під заголовком "У БОРОТЬБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ", виданій цього 1980-го року.

11. Місцеві РЕФЕРЕНТУРИ ХРИСТІЯНСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ повинні інформувати РХУР в управах своїх крайових централь про свої успіхи. Те саме повинні робити РХУР в управах крайових централь для РХУР в управах своїх світових централь.

12. Нав'язуючи до вищезгаданого ЗВЕРНЕННЯ Другого СКВУ треба підчеркнути, що наші Владики і душпастирі, а також редактори усіх наших часописів можуть у вирішальній мірі спричинитися до успіху ДЕКАДИ ХРИСТІЯНСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ.

13. Це проголошення ДЕКАДИ ХРИСТІЯНСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ, як тех

і успіхи тієї декади в діаспорі напевно дійдуть на радіюних хвилях до відома наших поневолених братів і сестер в московській імперії та будуть для них прикладом і заохотою до їхньої боротьби за християнську українську родину. А це буде одною з найкращих та для нашого народу і наших Церков найуспішніших акцій для вшанування тисячоліття Хрещення України.

ПРЕЗИДІЯ СЕКРЕТАРІАТУ ТРЕТЬОГО СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ
Торонто, ----- 1980 р.

Джерела і пояснення для Редакції Проголошення Декади Християнської Української Родини:

До параграфу	Джерело і пояснення
1 і 2	Український католицький тижневик "НОВА ЗОРЯ" з 2.III.1980.
3	"СВОБОДА" з 20.6.1980.
4	Український католицький щоденник "АМЕРИКА" з 15.6.1978 і сторінки 75-77, 108-114, 122 та 467 книжки Омеляна Тишовницького під заголовком "У БОРОТЬБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ", яку автор вислав Секретаріатові СКВУ, як свій дар 26.4.1980.
5	Сторінка 398 вищезгаданої книжки "У БОРОТЬБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ".
7	Український католицький щоденник "АМЕРИКА" з 19.7.1980.
12	Сторінка 398 вищезгаданої книжки "У БОРОТЬБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ".

Омелян Михайло Тишовницький

Омелян Михайло Тишовницький

Автор книжки п.з. "У БОРОТЬБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ" і голова дорадчої Ради Центрального Бюра Українських Подруж "МЕТА"

З прилоги:

- /а/ Стаття п.з. "ЗА ПРОГЛОШЕННЯ РОКУ І ДЕКАДИ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ" з українського католицького тижневика "НОВА ЗОРЯ" з 2.III.1980 2а. стр. 23
- /б/ Два речення "СОБОРНОГО ВЕЛИКОДНЬОГО ПОСЛАННЯ ПОМІСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ" з 11/24 лютого 1980 2а. стр. 8
- /в/ Стаття п.з. "Книга про збереження української родини" зі щоденника "СВОБОДА" з 20.6.1980 2а. стр. 18

М Е Т А

Центральне Бюро Українських Подруж

META - Central Bureau, 5222 North 11th Street, Philadelphia, Pa. 19141, U.S.A.

„Мішані подружжя — наша загибель. Наша спільнота не має більшої проблеми, як саме проблему мішаних подруж і повинна на них звернути найбільшу свою увагу, бо інакше все інше, що ми робимо, на довшу мету не має сенсу.“

Петро Саварин на II-ому СКВУ

Відділи — Branches:

Омелян Михайло Тишовницький

Адреса

Льос Анхелес, Каліфорнія,

18-го серпня 1980-го року

META
1009 Adelante Ave.
Los Angeles, Ca. 90042
U.S.A.

До Світлої Президії Комітету Українців Канади у Вінніпезі і

META
11499 Continental Street
Warren, Mich. 48089
U.S.A.

До Світлої Президії Українського Конгресового Комітету Америки в Нью Йорку

META
P. O. Box 497, Sta. "D"
Toronto, Ontario
CANADA

Світлі Президії !

24. стор. 16

META
2 Lake Ave.
Cardiff St., N.S.W. 2285
AUSTRALIA

Побажання в залученій ось тут знаменитій редакційній передовиці під заголовком "Передконгресові побажання діячам КУК", поміщеній в "ВАНДІЙСЬКОМУ ФАРМЕРІ" і "ВІЛЬНОМУ СВІТІ" з 4-го серпня 1980, можна і треба спрямувати не тільки до діячів КУК, але теж до діячів УККА та до діячів усіх наших світових, крайових і місцевих, так громадських, як і церковних організацій в усіх країнах нашої діаспори.

META
9, rue Casimir-Brenier
38000 Grenoble
FRANCE

В тій дуже мудрій передовиці два уступи є найліпші і найважливіші: п'ятий спочатку та кінцевий і тому я зазначив на маргінесі оба ці уступи двома лініями і трьома знаками оклику.

META
49, Linden Gardens
London W2 4HG
GREAT BRITAIN

В зв'язку з уступами 8-мим та 9-тим, які я зазначив на маргінесі трьома знаками питання, мушу вяснити, що я сам видав власним коштом около 7 тисяч доларів дві великі книги, першу, 518-сторінкову, в 1974-ому році, під заголовком "МОЇ ПАМ'ЯТКИ", а другу, 560-сторінкову, в 1980-ому році, під заголовком "У БОРОТЬБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ", в яких я присвятив разом понад 600 сторінок зусиллям і методам для стримання асиміляції.

META
P.O.Box 226
Cohoes, N.Y.
12047, U.S.A.

Книгу "МОЇ ПАМ'ЯТКИ" Світлі Президії КУК і УККА отримали від мене, як мій дар, ще в 1974-ому році, а книгу "У БОРОТЬБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ" вишлю обом Світлим Президіям, як тільки дістану повідомлення, що Світлі Президії приймуть ту мою книжку, як мій дар.

META
Pelikaanstr. 26
Losser (Ov.)
Tel. 05423-2469
HOLLAND

При цій нагоді пересилаю обом Світлим Президіям копію мого листа до СКВУ з 13-ого серпня 1980 з моїм проєктом "ПРОГОЛОШЕННЯ ДЕКАДИ ХРИСТІЯНСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ".

З глибокою і правдивою пошаною до обох Світлих Президій:

*META
451 West Mall
Apt. 1501
Etobicoke, Ont.
CANADA M9C 1G1

Омелян Михайло Тишовницький

Четар Артилерії Української Галицької Армії в роках 1918-1920, а тепер Голова Дорадчої Ради Центрального Бюро Українських Подруж "МЕТА" і Керівник Відділу того Бюро в Льос Анхелесі

1 залучник:

передовиця п.з. "Передконгресові побажання діячам КУК"

24. стор. 16

Кожний думай, що на тобі
Міліонів стан стоїть,
Що за долю міліонів
Мусиш дати ти одвіт!

60

Іван Франко

М Е Т А

Центральне Бюро Українських Подруж

META - Central Bureau, 5222 North 11th Street, Philadelphia, Pa. 19141, U.S.A.

„Мішані подружжя — наша загибель. Наша спільнота не має більшої проблеми, як саме проблему мішаних подруж і повинна на них звернути найбільшу свою увагу, бо інакше все інше, що ми робимо, на довшу мету не має сенсу.“

Петро Саварин на II-ому СКВУ

Відділи — Branches:	Омелян Михайло Тимовницький	Адреса	Льос Анхелес, Каліфорнія,
META 1009 Adelante Ave. Los Angeles, Ca. 90042 U.S.A.	←		80-го вересня 1980-го року

META 11499 Continental Street Warren, Mich. 48089 U.S.A.	До Світлого Секретаріату Світового Конгресу Вільних Українців Торонто, Онт., Канада
---	--

META P. O. Box 497, Sta. "D" Toronto, Ontario CANADA	Світлий Секретаріате !	24. стор. 55-59
---	------------------------	-----------------

META
2 Lake Ave.
Cardiff St., N.S.W. 2285
AUSTRALIA

META
9, rue Casimir-Brenier
38000 Grenoble
FRANCE

Дня 13-го серпня 1980 я вислав Вам мій проєкт ПРОГОЛО-
ШЕННЯ ДЕКЛАРАЦІЇ АНТИКОМУНІСТИЧНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ, а фото-копії
того проєкту я розіслав одночасно деяким нашим організаціям,
а також деяким визначним особам.

META
49, Linden Gardens
London W2 4HG
GREAT BRITAIN

META
P.O.Box 226
Cohoes, N.Y. 12047, U.S.A.

Сьогодні пересилаю Вам ось тут фото-копії трьох відгуків
на той мій проєкт, а також дуже мудру, доречну і цінну передо-
вину на тему асиміляції, а саме:

META
Pelikaanstr. 26
Losser (Ov.)
Tel. 05423-2469
HOLLAND

24. 1/1 Лист від Їх Святості Патріярха Москита з 2-го вересня 1980,
24. 2/2 Лист від Впреп. о. Родіона Головацького, ЧСВВ, керівника
Українського Відділу Ватиканського Радія, з 17-го вер. 1980,
24. 3/3 Лист від Преосв. Владика Мир Ізидора Борельського з 19. IX. 1980.
24. 4/4 Передовиця у "ВІСНИКУ СВІТІ" і "КАНАДИСЬКОМУ ПАРМЕРІ"
з 4-го серпня 1980.

З глибокою і правдивою пошаною до усіх достойних Членів
Світлого Секретаріату:

Омелян Михайло Тимовницький

Голови Дорадчої Ради Центрального Бюро Українських Подруж
"М Е Т А" і керівника відділу того Бюро в Льос Анхелес та автор
книжки "У БОРОТБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ"

4 прилоги 24. стор. 6, 16, 72 і 73

Кожний думай, що на тобі
Міліонів стан стоїть,
Що за долю міліонів
Мусиш дати ти одвіт!

Іван Франко

Копія через Іванчуку

ХРИСТОС ВОСКРЕС !

ВОІСТИНУ ВОСКРЕС !

Лос Анжелес, Каліфорнія, 13-го квітня 1981

**До Їх Святости Папи Івана Павла II-го
у Ватикані**

**Ваша Святосте ! Великодушний Добродій і Опікуме Української
Католицької Церкви !**

Невиможно потрясені страшним нещастям, яке стрінуло
Вашу Святість і ціле людство, молимося, щоб Господь Бог зберіг
і повернув Вашу Святість якнайскорше до повного здоров'я для
добра нас усіх: для нашої Української Католицької Церкви, для
нашого українського народу і для цілого людства, яке так дуже
потребує тепер Вашої Святости.

З найвищою омилівською пошаною та відданістю:

Омелян Михайло Тишовницький Олена з Дроздовських Тишовницька

Омелян Михайло Тишовницький Олена з Дроздовських Тишовницька

Наша адреса:

**OMELIÂN MYKHAILO TYSHOVNYTS'KYI
1009 ADELANTE AVENUE
LOS ANGELES, CALIFORNIA 90042, U.S.A.**

Відповідь на оцей лист з на стор. 80

МЕТА

Центральне Бюро Українських Подруж

META - Central Bureau, 5222 North 11th Street, Philadelphia, Pa. 19141, U.S.A.

„Мішані подружжя — наша загибель. Наша спільнота не має більшої проблеми, як саме проблему мішаних подруж і повинна на них звернути найбільшу свою увагу, бо інакше все інше, що ми робимо, на довшу мету не має сенсу.“

Петро Саварин на II-ому СКВУ

Омелян Михайло Тишовницький

Відділи — Branches:

Адреса

Льос Анхелес, Каліфорнія,
26-го травня 1981-го року

META
1009 Adelante Ave.
Los Angeles, Ca. 90042
U.S.A.

META
11499 Continental Street
Warren, Mich. 48089
U.S.A.

META
P. O. Box 407, Sta. "D"
Toronto, Ontario
CANADA

META
2 Lake Ave.
Cardiff St., N.S.W. 2285
AUSTRALIA

META
9, rue Casimir-Brenier
38000 Grenoble
FRANCE

META
49, Linden Gardens
London W2 4HG
GREAT BRITAIN

META
P.O.Box 226
Cohoes, N.Y.
12047, U.S.A.

META
Pelikaanstr. 26
Losser (Ov.)
Tel. 05423-2469
HOLLAND

META
100 Yorkligh
Weston, Ont.
CANADA M9P 1Y7

До Їх Святости Патріярха і Кардинала Йосифа
у Ватикані

Ваша Святосте !

Стр. 8, 27 і 44

Нав'язуючи до змісту долучених ось тут трьох прилог, звертаюся одим до Вашої Святости з найввічливішим проханням і найуклінінішим благанням, щоб Вама Святість рятували український нарід в діаспорі та московській імперії від загибелі через епідемію масовости національного і віровизнаневого самогубства української молоді в мішаних подружжях.

Розпорядження Вашої Святости і цілої Української Католицької Ієрархії, щоб в кожній нашій парафії створилася мирянами і постійно діяла прицерковна парафіяльна РЕФЕРЕНТУРА УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ з ініціативи та під надзором Всеч.Отця Пароха, було б першим і найважливішим та переломовим і зворотним кроком на шляху до виключення масовости мішаних подруж нашої молоді.

Тільки наші Церкви в Галичині і Мадярщині рятували український нарід через кілька століть від віровизнаневої та національної загибелі. Так само тільки наші Церкви можуть робити те саме тепер в діаспорі та через радіо в московській імперії.

З найвищою синівською покором і пошаном та відданістю до Вашої Святости:

Омелян Михайло Тишовницький

Емеритований інженер Корпусу Інженерів Армії З.С.А., Четар Артилерії Української Галицької Армії в роках 1918-1920, а тепер Голова Дорадчої Ради Центрального Бюро Українських Подруж "МЕТА" у Філадельфії і Керівник Відділу того Бюро в Льос Анхелес

З прилоги:

- Стр. 27 ← 1. Моя стаття п.з. "Декада Української Родини: від слів до дія"
- Стр. 8 ← 2. Два Звернення СКВУ і три проголошення Укр.Катол.Ієрархії
- Стр. 44 ← 3. Стаття О.Зеленецького п.з. "Міжнаціональні подружжя"

Стр. 8, 27 і 44

Копії одієї петиції і трьох прилог я вислав до усіх 18 українських католицьких Владик у вільному світі та деяким мирянам в З.С.А. і в Канаді. *О.М.Т.*

Кожний думай, що на тобі
Міліонів стан стоїть,
Що за долю міліонів
Мусиш дати ти одвіт!

Іван Франко

М Е Т А

Центральне Бюро Українських Подруж

META - Central Bureau, 5222 North 11th Street, Philadelphia, Pa. 19141, U.S.A.

„Мішані подружжя — наша загабіль. Наша спільнота не має більшої проблеми, як саме проблему мішаних подруж і повинна на них звернути найбільшу свою увагу, бо інакше все інше, що ми робимо, на довшу мету не має сенсу.“

Петро Саварин на II-ому СКВУ

Відділи — Branches:

META
1009 Adelante Ave.
Los Angeles, Ca. 90042
U.S.A.

META
11400 Continental Street
Warren, Mich. 48089
U.S.A.

META
P. O. Box 497, Sta. "D"
Toronto, Ontario
CANADA

META
2 Lake Ave.
Cardiff St. N.S.W. 2285
AUSTRALIA

META
9, rue Casimir-Brenier
38000 Grenoble
FRANCE

META
49, Linden Gardens
London W2 4HG
GREAT BRITAIN

META
P.O.Box 226
Cohoes, N.Y.
12047, U.S.A.

META
Pelikaanstr. 26
Losser (Ov.)
Tel. 05423-2469
HOLLAND

Омелян Михайло Тимовницький
Адреса

Льос Анхелес, Каліфорнія,
27-го травня 1981-го року

До Світлої Екзекутиви Управи Світової Федерації Українських
Жіночих Організацій /СФУЖО/ у Філадельфії

Світла Екзекутиво ! Достойні і Дорогі Пані !

Щиро дякую за Ваш цінний лист з 15.5.1981 з двома при-
логами. В тому листі Ви, між іншим, згадали про те, що я вже
зневірився в те, щоб наші громадські організації, самі, без
наших Церков, могли перевести в життя гасло "ДЕКАДА УКРАЇНСЬ-
КОЇ РОДИНИ: ВІД СЛІВ ДО ДІЛ". На превеликий жаль мушу при-
знатися до тієї зневіри, але мушу теж зазначити, що ця моя зне-
віра не прийшла до мене скоро і легко. Сотки сторінок моїх обох
книжок, "МОЇ ПАМ'ЯТКИ" і "У БОРОТЬБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ", є
свідками і доказом того, як довго, як завзято і як терпеливо я
боровся проти тієї зневіри.

Натомість Ваш цінний лист з 15.5.1981 приніс мені промін-
чик надії, що наше з'організоване жіноцтво, під Вашим проводом,
разом з нашими Церквами, може конкретно і практично спричинява-
тися до переведення того гасла в життя в такий спосіб:

/1/ СФУЖО повідомить кротеньким листом нашого Патріярха і Кар-
динала та усіх 18 українських католицьких Владик, а також
Митрополита Мстислава, про Вашу підтримку і поїрття моєї
долученої ось тут петиції з 26.5.1981, бо без того не зна-
ти, чи Патріярх і усі наші Владики поставляться прихильно
до тієї моєї петиції;

/2/ Як Патріярх і всі українські Владики прихильно до тієї
моєї петиції і як у книжці українській та православної па-
рафії у вільному світі створиться і буде діяти прицерковна
парафіяльна РЕФЕРЕНТУРА УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ, то СФУЖО у най-
більше відповідний спосіб заохотить ціле українське жіноц-
тво до масової і конкретної та практичної участі усіх наших
жінок в усіх прицерковних парафіяльних РЕФЕРЕНТУРАХ УКРАЇН-
СЬКОЇ РОДИНИ.

Зі щирого серця бажаю Вам, Достойні і Дорогі Пані, та ці-
лому нашому, очолюваному Вами, жіноцтву і цілому українському
народові в діаспорі та в московській імперії якнайкращих успі-
хів у Вашій і нашій спільній боротьбі за українську родину та
оставсь з глибокою і правдивою повагою до Вас:

Ваш *Омелян Михайло Тимовницький*

1 прилога /4 картки/:

Моя петиція до Патріярха з трьома прилогами → Стр. 8, 27, 44, 63

Кожний думай, що на тобі
Міліонів стан стоїть,
Що за долю міліонів
Мусиш дати ти одвіт!

До Високодостойних і Високоповажаних та Дорогих Власників і Читачів книжки п.н.
У БОРОТЬБИ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ

Дорога Читачко і Дорогий Читачу !

Книжка У БОРОТЬБИ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ – це передусім документація боротьби за українську родину і за припинення або бодай сповільнення нашого "самоголокосту" /Гл. стор. 76 і 77 оцієї книжки/, себто проти добровільного національного та віровизнаневого самогубства української молоді через масовість мішаних подруж, які під московською окупацією обчислюються мільйонами, а в нашій діяспорі тисячами. Хоч Москва уживає пляново усіх велетенських засобів і ресурсів своєї гігантської невірільничої імперії на те, щоб наша молодь одружувалася з чужими, бо знає, що це найшвидший та найуспішніший спосіб знищити український нарід, і хоч подібний натиск ділає на українську молодь в діяспорі в усіх країнах нашого поселення із за нашого розсіяння серед чужого моря, то всеж таки ані в московській імперії, ані в діяспорі ніхто нікого не тягне фізичною силою до мішаних шлюбів, а помимо того мільйони нашої молоді там, а тисячі тут, топляться з власної волі в перетоплюючих казанах мішаних подруж і пропадають для нашого народу та для наших Церков. А ми тільки дивимося спокійно на ту жахливу трагедію нашого народу і не робимо нічого, щоб її припинити або бодай сповільнити /Гл. стор. 75 оцієї книжки/.

Головна ціль оцієї книжки, так, як і мосії попередньої книжки під наголовком "МОЇ ПАМ'ЯТКИ", це поширювання ідеї боротьби ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ та проти українського "самоголокосту".

Але як можна поширити серед 50-мільйонного народу якунебудь ідею тільки двома сотками примірників якоїнебудь книжки ? /Оця моя книжка вийшла тільки в 200 примірниках./ Це майже неможливе, бо 200 примірників для 50 мільйонів – це майже так, як кропля в океані або зерно піску на Сагарі.

Майже так, але не зовсім, бо, як кожна і кожний з Вас, Дорогі Читачки та Читачі оцієї книжки, схотіли б спричинитися до поширення тієї ідеї, то Ви могли б зробити це ! І ось тут моє найввічливіше та найшанобливіше прохання до Вас: Прошу і благаю Вас: Як прочитаєте оцю книжку, візьміть картку паперу і напишіть на ній те, що Ви думаєте про цю книжку, зокрема про сторінки 13, 14, 398-400, 404-406 і 135 та про ідею, яку ця книжка намагається поширити, а також про те, в який спосіб можна б, на Вашу думку, поширити цю ідею серед цілого нашого 50-мільйонного народу. А як скінчите писати, зробіть з того Вашого письма зіраксову копію і вишліть оригінал до Вашого українського часопису або журналу з просьбою о поміщення, або до якоїсь української радіостанції, такої, як наприклад "ГОЛОС АМЕРИКИ" або "РАДІО СВОБОДА", чи до українського відділу Ватиканського Радія, або до якоїнебудь іншої української радіовисильні, з просьбою о виголошення, а зіраксову копію того Вашого письма будьте ласкаві вислати мені, щоб я міг, як Бог дозволить, помістити його в моїй наступній книжці так, як я це зробив на сторінках 17-50 оцієї книжки відносно мосії попередньої книжки під наголовком "МОЇ ПАМ'ЯТКИ".

В той спосіб Ваші думки і слова зможуть дійти до тисячів, чи навіть мільйонів наших людей не тільки в діяспорі, але й до тих, що поневолені під московською окупацією і спричинитися до рятуння від "самоголокосту" нашої молоді і від загибелі УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ, яка є джерелом та підставою існування і невмирущости українського народу.

В жидівському Талмуді є таке речення: "Той, хто врятує одно життя, це те саме, немов би він врятував цілий світ". Парафразуючи те речення можна б сказати, що той, хто врятує одну молоду українську людину від національного і віровизнаневого самогубства через мішане подружжя, це те саме, немов би він врятував цілий український нарід.

Омелян Михайло Тишовницький

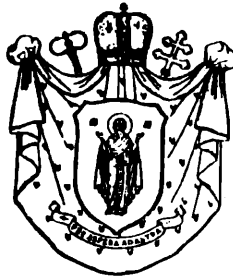
Моя адреса для вислання зіраксової копії Вашого відгуку на книжку "У БОРОТЬБИ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ":

OMELIÂN MYKHAILO TYSHOVNYTS'KYĬ
1009 ADELANTE AVENUE
LOS ANGELES, CALIFORNIA 90042, U.S.A.

Дуже а дуже прошу Вас о це. О.М.Т.

Копія

Слава Ісусу Христу !



Ватикан, дня 28 лютого 1980

Ч.8210/80

Високоповажаний Пане Інженер !

Дякую Вам за листа і статтю. добре робите, що забираєте голос в справі уздоровлення родини і ~~торкаєте~~ нашу пресу. Про це треба писати і говорити з батьками. На найближчих синодальних нарадах нашого єпископату це питання буде на порядку нарад.

З Патріяршим Благословенням

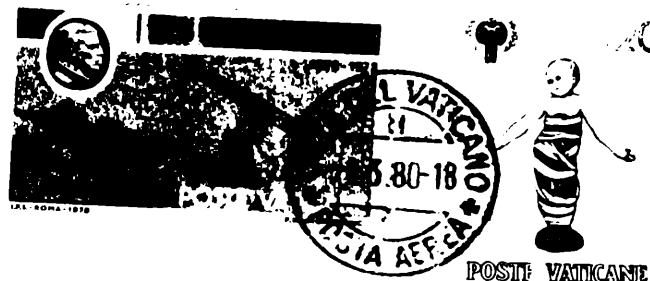
Патріярх і Кардинал

Високоповажаний Пан

Інж. О.М.ТИШОВНИЦЬКИЙ

ЗСА

CARD. G. SLIPYJ
PALAZZINA DELL'ARCIPRETE
00120 CITTÀ DEL VATICANO



Mr. O. M. TYSHOVNYTSKYJ

1000 Adelante Avenue
Los Angeles, California 90042
U.S.A.

Левіттан, 14 квітня 1980.

Вельмишановний та Дорогий Пане Інженере !

Прошу пробачити за спізнену відповідь та підсумки моїх вражень з II-го тому Вашої незвичайно цінної та дуже потрібної праці. Причиною опізнення був родинний з'їзд, що його кожного року влаштовують мої діти. Я з дружиною дуже щасливий, що всі троє дітей подружені з українцями та що такі родинні стрічі мають традиційний український характер з загальним вжитком української мови навіть найменшими. Другою причиною стала підготовка до ІУ Ювілейного З'їзду Бойківщини на Союзівці, що його я вже втраче мушу очолювати, як голова. По пленарному засіданні Проводу Т-ва, цьому 2 тижні, треба було вислати десятки листів до керівних людей та мистецьких сил нашої організації в зв'язку з З'їздом.

Першусього сердечно дякую за пересилку мені Вашої нової праці. Обидва томи дбайливо опрацьовані, сперті на багатому джерельному матеріалі є дуже цінним вкладом у ділянку суспільного посередництва, досі зовсім занедбану українськими провідними людьми. Ці два томи перейдуть до історії, як далекосяглий і найбільше успішний причинок для забезпечення одного із найважливіших відтінків наших змагань за свою самобутність. Треба було мати незвичайний гарт духа, безприкладну сміливість та незламну віру в слушність і кінцевий успіх великої ідеї, щоб її ширити серед нашої заскорузлої, пересяклої духом рабства, спільноти. Ви дали наглядний доказ кілько може зробити для свого народу одна одержима людина, що в неї кожна хвилина йде на вагу золота, яка вірить в потужність тяглої та систематичної праці й науки. Своїми томами Ви започаткували нову діланку українського суспільного посередництва, збагатили нашу мемуаристику та дали знаменний приклад, як творити родинні архіви та яке їхнє значення.

Від свідомих свого історичного призначення українських родин складаю Вам найсердечнішу подяку за ці два неоцінені вартості томи, які стають найкращими настільними книгами наших домів і в їхньому дусі будуть виховувані наші нащадки.

Бажаємо Вам, Дорогий Пане Інженере, ще багато творчих років праці для нашого народу та чергових томів на захист наших родин.

В залученні пересилаю скромний дар за книжку 15 доларів.

Остаюсь з глибокою пошаною до Вас та Вашої неперевершеної дорад-ниці й помічниці ВШПані Олени

Ваш

Олександр Погодин
з повагою

Чек на \$15.00 & Original з чеком з 20. IV. 1980,
про який мова на стор. 70. О. М. П.

Філядельфія, 15.квітня 1980.

Високоповажані і Дорогі Панство !

Просимо вибачити нам невдячникам за те, що зараз по одержанні Вашої цінної книжки "В боротьбі за українську родину", не відгукнулися.

До нас в тому часі заповілися надіти і внуки з Вашингтону, що придуть на суботу і квітну неділю, бо на Великдень внучка виступає в гагілках біля церкви і вони мусять вже її ту приємність зробити. Очевидна річ ми заворушилися і забули, а зокрема я забудько за мої обов'язки. А потім по святах як звичайно залеглости і справа відво-ліклася. Прошу Вашого ласкавого пробачення.

В першій мірі дуже сердечно дякуємо Вам за прислання нам Вашої цінної книги "В БОРотьБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ". Вона похлинула Вам Дорогі Панство більше як рік інтензивної праці. Це ми знаємо, бо тут у Пластовій Станиці задумали ми видати "Пропамятну Книгу" з нагоди 30-ліття існування Станиці. Запр'ягли і нас до цього. Ми ночами не спали поки свою частинку не довели до ладу, а над нею працює вже 10 місяців 8 людей та мають ще раз стільки помічників, роблять дописи чи упорядковують матеріял поодиноких частин. Наша книга розчислена на 250 сторінок, а щож тоді думати коли треба було зібрати матеріял у впорядкувати 560 сторінок і це творили лиш 2 особи, а в тому Ви Пане Інженере з болючою рукою та іншими клопотами, що їх приносить вік та бувші "воснні вигоди". Ми подивляємо Вас Дорогі Панство і клонимо наші голови перед Вашим завзяттям, витревалістю, організаційним хистом цілої праці та вкінці великим вкладом праці і гроша, щоб довести, свою працю до кінця. І це Ви Дорогі Панство зробили прекрасно. Ви дали нашій громаді історикам 560 сторінок документації Вашої семирічної, завзятої - Боротьби за українську родину". А до цього треба додати принайменше ще раз тільки, щоб створити "МЕТУ" яка за Вашим пляном мала бути одним дарунком для молоді, - заборолом проти проти підступного ворога, що ним являються мішані подружжя. Я вже мабуть писав Вам Дорогий Пане Інженере, що ціле Ваше Життя - це боротьба. Боротьба віч на віч з ворогом на полі бою, а відтак довга, постійна витривала боротьба словом і пером, за українську родину,

Як найширніше гратулюємо Вам Дорогі Панство і дякуємо з глибин нашого серця за Ваш дуже гарний дарунок - книжку "УБОРотьБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ". - Хай ласкавий Господь береже Вас і дасть Вам багато сил та здоровля і многих літ.

Щиро вітаємо Вас наші Дорогі Панство нашим ХРИСТОС ВОСКРЕС !

Гали
Наталя і Володимир Масюки
Наталя і Володимир Масюки

Левіттан, 28 квітня 1980.

Вельмишановний та Дорогий Пане Інженере !

Ваш сердечний лист зворушив мене до глибини. Ви у своїй безприкладній скромності признали за мною стільки заслуг у переведенні в життя українського суспільного посередництва, що в першій хвилині це прямо збентежило мене. Я вже давніше добачував загрозу від мішаних подруж для української спільноти і втрата моїм найкращим другом двох синів - пластунів спонукала мене спонтанно вдарити в дзвін на тривогу. Тоді Ви познайомились зо мною конфронтуючи із своєю основною продуманою ідеєю рятування нашої молоді та запізнали мене з багатим статистичним матеріалом, що його Ви дбайливо збирали довгі роки. Це відразу включило мене у круг Ваших широких і далекосяглих плянів.

Ви, Дорогий Пане Інженере, перший в українській спільноті відкрили головну загрозу нашої денационалізації і вперто почали мобілізувати українську прилюдну опінію і організувати ідейне ядро активістів до безпощадної боротьби з нашим найбільшим ворогом. Я Вам децю поміг в практичній розв'язці проблеми, але не Ви мені, а я Вам безконечно вдячний за скермування мене на найважливіший відтинок нашого національного фронту. Без Вас, Вашої безмірної ідейности, пронизаної глибокою релігійністю і патріотизмом та небувалою уктивністю, українське суспільне посередництво було би мертво народженою дитиною. Сьогодні ми свідками, як цією важливою ідеєю захопилася вже значна частина нашої спільноти, вона здобула наші релігійні та національні верхи, а число мішаних подруж помітно зменшилося.

Ви, Дорогий Пане Інженере, перейдете до нашої історії не тільки як батько українського суспільного посередництва, але і як найбільше сміливий і жертвенний пробоевик цієї ідеї в новітніх часах.

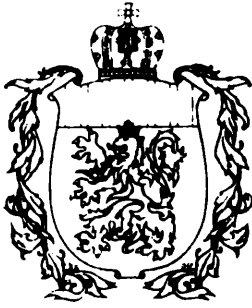
Я широ зворушений, що стільки разів у своїх цінних працях Ви згадуєте й про мою скромну особу і колись дослідник діяльності нашої еміграції, переглядаючи Ваші видання, відмітить імена цих всіх, що трудилися разом із Вами, а між ними помяне й мене незлим тихим словом. Прикро мені, що Ви не прийняли моєї "вдовиної лепти" на хоч незначне покриття Ваших великих видатків, зв'язаних із виданням книжок.

Вквротці вишлю рецензію до української преси в ЗСА і Канаді про Вашу дуже цінну й корисну книгу. Це мій привілей та почесний обов'язок!

70

Сердечно вітаю! Прошу передати ширій привіт
ВШПані Олені Ваш

Олександр П. Антонович



UKRAINIAN CATHOLIC
DIOCESE OF STAMFORD

16. червня 1980.

No _____
In reply refer to this number

Високоповажаний Пан
Инж. Смелян Михайло Тишевніцький
Льос Анджелос, Каліф.

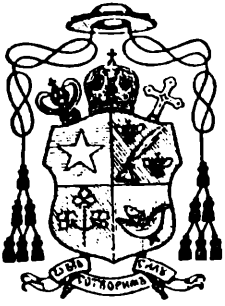
Високоповажаний Пане Інженере!

Широ дякую за Вашу пересилку копій листа від о. Р. Головацького, ЧСВВ,
та рецензії на Вашу книжку о. Пекара, ЧСВВ.

Няхай Господь благословить Вашу корисну працю, щоб вона причинилась до
збереження української родини, а тим самим до збереження і нашої Церкви
та національної субстанції.

З Архисрејським Благословенням


ВАСИЛЬ, Єпп.



EPARCHY OF TORONTO
CHANCERY OFFICE

61 GLEN EDYTH DRIVE
TORONTO, ONTARIO
M4V 2V8

19 вересня 1980

Високоповажаний Пан Інженер
п. інж. Омелян Тишовницький
Лос Анжелес, ЗСА.

Високоповажаний і Дорогий Пане Інженер!

Прохаємо прийняти вислови щирої подяки за Вашого листа і проєкт проголошення декади християнської родини. *2а. стор. 55-59*

Ми переглянули цей проєкт. Він дуже добре написаний і ми не маємо ніяких завваг, ані доповнень.

Є надія, що Ваша ідея буде гарно реалізуватися, що вже українська преса пише і коментує справу української родини.

Бажаємо Вам, Пане Інженер, благословених успіхів у дальшій Вашій так хосенній праці і здоровимо Вас щиро,
в Христі Господі


Єпископ



Світовий Конгрес Вільних Українців

WORLD CONGRESS OF FREE UKRAINIANS
CONGRES MONDIAL DES UKRAINIENS LIBRES
CONGRESO MUNDIAL DE UCRANIOS LIBRES
WELTKONGRESS DER FREIEN UKRAINER
CONGRESSO MUNDIAL DOS UCRANIANOS LIVRES

Secretariat: 2118 A Bloor Street West, Toronto, Ontario, Canada, M6S 1M8 Tel: (416) 767

15-го жовтня 1980 р.

Вп. пан д-р Роман В. Кухар
Гейс, Кензас, ЗСА.

Високоповажаний Пане Професоре!

Дякуємо за Вашого листа з 25-го серпня ц.р. в справі
проголошення Чотирнадцятою Пленарною Сесією Секретаріату
СКВУ Декади Української Родини.

Як Вам відомо Чотирнадцята Пленарна Сесія Секретаріату
СКВУ прийняла в основі пропозицію інж. О.М. Тишовницького
й звернення Секретаріату СКВУ до української громади в
діяспорі в згаданій справі вже скоро появиться. → 2-а стор. 8 і 9

Микола Плав'юк
президент

З дружнім привітом!
За Президію Секретаріату СКВУ,

інж. Василь Безулібник
генеральний секретар



Світовий Конгрес Вільних Українців

WORLD CONGRESS OF FREE UKRAINIANS
CONGRES MONDIAL DES UKRAINIENS LIBRES
CONGRESO MUNDIAL DE UCRANIOS LIBRES
WELTKONGRESS DER FREIEN UKRAINER
CONGRESSO MUNDIAL DOS UCRANIANOS LIVRES

Secretariat: 2118 A Bloor Street West, Toronto, Ontario, Canada, M6S 1M8 Tel. (416) 762-1108

20 лютого 1981 р.

ВП. Пан
Омельян Михайло Тшовницький
Каліфорнія, ЗСА.

Високоповажаний Пане Тшовницький,

2 л. стор. 26 →

До нас прийшов Ваш "Відкритий лист до Секретаріату СКВУ." Все, що в ньому пишете правда, одначе Ви не берете до уваги того, що з огляду на характер нашої надбудови - перехрещування інтересів, опіній тощо, розкинутість членів Секретаріату по всьому світі, потреба перередагувати чи зредегувати проєкт Вашого звернення і неспроможність для бюро Президії Секретаріату зробити це скоро - ми не змогли проголосити звернення так скоро, як хотіли. Як пригадуєте собі, Ваша первісна ідея була проголосити декаду української родини, і щойно пізніше Ви вийшли з ідеєю декади української християнської родини. Наше звернення взяло до уваги українську родину, бо вона є ширшим поняттям ніж українська християнська родина. Ми й в інших випадках відійшли з конечних та оправданих причин від Вашого первісного проєкту, але зберегли - віримо- Вашу основну ідею - боротьби за збереження і розвій української родини в країнах нашого поселення та в Україні.

У залученні пересилаємо звернення Президії Секретаріату СКВУ → *2 л. стор. 8*
з приводу проголошення Декади Української Родини та остаємося з пошаною і дружнім привітом

за Президію СКВУ

WORLD FEDERATION OF UKRAINIAN WOMEN'S ORGANIZATIONS СВІТОВА ФЕДЕРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

4936 NORTH 13th STREET, PHILADELPHIA, PA. 19141

Telephone: DA 4-7394

Дня 15. травня 1981

"UKRAINIAN WOMAN IN THE
WORLD"

QUARTERLY

Mrs. Irene Pelenska

Editor

Mrs. Dora Rak

Co-Editor



Вп. Пан інж. Михайло Тишовницький
М о с А н д ж е л е с

Mrs. Stefania Sawchuk
Honorary President

Mrs. Lydia Burachynska
President

Mrs. Natalia Pazuniak
Mrs. Wira Buchynsky
Vice-Presidents

Mrs. Stefania Bernadyn
Mrs. Halyna Carynyuk
Secretaries

Mrs. Lidia Diaczenko
Treasurer

Mrs. Daria Boydunyk
Fin. Secretary

Шановний пане Інженере!

Ми отримали Вашого листа з 28. квітня із залученою статтею "Декада Української Родини: від слів до діл".уже там якусь за цей плян. Але з нього бачимо, що вже не маєте довіри в світське опрацювання цього гасла. Перекидаєте розроблення його на наші церковні громади в залежності від наших оо. парохів.

Ми також думали про те, щоб співпрацювати з нашою Церквою у розробленні того гасла. Але не кидали наші на те, щоб ми спільно з Президією СКВУ створили Комісію Декади Української Родини. З тієї Комісії ішли б до наших установ різні проєкти і залежно від охоти й доброї волі, вони виконували б їх.

Ми зладили проєкт програми Декади Української Родини, яку тут залучуємо. З тієї програми ми вже вибрали деякі речі до найближчого виконання і розіслали це до жіночих організацій. Залучуємо наш заклик.

Про цей наш проєкт ми повідомили вже твоєму Ієрарху, а саме Кир Максима Германюка /10. січня 1981 р./ і Кир Урослава Любачівського /24. січня 1981/. Тепер ідемо з тією справою до Кир Степана Сулика. Ми є тієї думки, що співпраця Церкви нам дуже потрібна. Не маємо нічого проти того, щоб Церква це провадила. Але думаємо, що це можна зробити спільно з більшим успіхом.

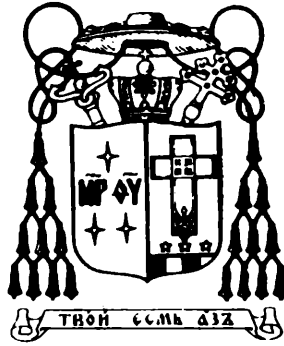
В кінці червня ц.р. відбудуться в Торонто Пленарні Збори СКВУ. Там думаємо, що вдасться вяснити цю справу і створити Комісію Декади. Про наші заходи будемо Вас інформувати.

Л. Бурчинська
Л. Бурчинська
голова

Із ширим привітом
Г. Маринник
Г. Маринник
серктарка

УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ
МИТРОПОЛИЧНИЙ ОРДИНАРІАТ
У ФІЛІАДЕЛЬФІЇ
Злучені Стати Америки

№ _____
Please refer to this number in your reply



UKRAINIAN CATHOLIC ARCHDIOCESE

815 North Franklin Street

PHILADELPHIA, PENNSYLVANIA 19123

United States of America

13-го липня 1981

До
Високоповажаного
Пана Омеляна Михайла Тишовицького
Високоповажаний Пане!

2л.
стр. 29

Дякую за прислану статтю п.з. Чому Парафіяльні Референтури
Української Родина? Передав я статтю до редакції Америки на
руки вп редактора Дольницького.

Бажаю Божого благословення та й остаксь у Христі Господі

+ Стесан
МИТРОПОЛИТ

"МЕТА"

Центральне Бюро
Українських Подруж
Філадельфія.

Філадельфія, 20.липня 1981.

Копіє.

Високопреосв'ященний
Митрополит Степан Сулик
Філадельфія,

Високопреосв'ященний Владико !

Стр. 29

Голова Дорадчої Ради Центрального Бюро Українських Подруж "МЕТА" - п.інж.Омелян М.Тимовницький у своїй статті п.н. ЧОМУ ПАРАФІЯЛЬНІ РЕФЕРЕНТУРИ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ" ? - поміщеній в "АМЕРИЦІ" з дня 14.липня ц.р. жаліється, що його численні заклики в часописах і безпосередньо до Централь і громадських проводів, товариств і організацій, - творити такі референтури української родини, щоб запобігати мішаним подружжям, а сприяти ростові українських подруж, - не дали бажаного успіху і тому звертається до наших Єпископів з проханням дозволити чи до-ручити підлеглим їм парокіям організувати при церковних організаціях молоді, брацтвах чи сестрицтвах, ~~творити~~ "парохіяльні референтури українських родин".

Процес винародовлення через мішані подружжя поступає скорим темпом і тому Дирекція Центрального Бюро Українських Подруж "МЕТА" повністю попирає і звернення п.інж.Омеляна М.Тимовницького і також від себе просить Вас Високопреосв'ященний Владико-у смирливій Вам формі дозволити чи запор'ядити творення при парохіях чи парохіяльних товариствах "парохіяльних референтур української родини". Ціллю їх бул-об - сприяти словом і ділом творенню і зберіганню української родини та тактом і змілим роз'ясненням запобігати мішаним подружж'ям.

"МЕТА" ставить до диспозиції свої технічні послуги.

Бажаємо Вам Високопреосв'ященний Владико обильних Божих ласк і вітаємо нашим

СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ:

За Дирекцію Ц.Б.У.П. "МЕТА"

Мр.Никола Ценко
Директор

Мгр.Володимир Масюк
керівник канцелярії

Копія зроблена в бюрі "МЕТА"

Володимир Масюк

УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ
Митрополичий Ординаріят
у Філадельфії.

27.липня 1981.

4:906/81 0

до
Високоповажаного
Пана Дре Миколи Ценка
у Філадельфії.

Високоповажаний Пана Докторе !

2. стор. 78

На Ваше письмо з дня 20.липня ц.р. в справі організування
референтур українських родин при наших парохіях, я раджу,
щоб Ви виготовили в двох мовах листа, що в ньому ясно, ко-
ротко, до речі, дасте пояснення справи та чого бажаєте
від Отців парохів.

Після одержання такого начерку листа від Вас й одержання напої
апробати, ми самі радо розішлемо того листа до Отців.

Бажаю Божого благословення та й остаюсь в Христі

+ СТЕФАН в.р.
МИТРОПОЛИТ

КОПІЯ зроблена в Бюрі МЕТИ.

Вмасюлеу



SECRETARIAT OF STATE

FROM THE VATICAN,

September 1981

His Holiness Pope John Paul II received with great comfort and joy the message of good wishes for the complete restoration of his health, and he has directed the Secretariat of State to convey his thanks.

His Holiness deeply appreciates the sentiments manifested in his regard, and he asks God to bless all those who have so kindly prayed for him and expressed their concern for him.

Monsignor G.B. Re

Assessor

*Одговори на писмо - не бигроу бига на писмо,
мо е на стр. 62. E.M.T.*

This is the answer to the letter in Lithuanian on Page 62. E.M.T.

КАНАДІЙСЬКИЙ ФАРМЕР

"CANADIAN FARMER"

Український Тижневик — Ukrainian Weekly

P. O. Box 3717, Sta. B.

WINNIPEG, MANITOBA

R2W 3R6

ВИДАЄ ВИДАВНИЧА СПІЛКА ТРИЗУБ



Вінніпег, 19 жовтня 1981 р.

Високоповажаний Пане

У зв'язку з тим, що видавання часописів "Канадійський Фармер" і "Вільний Світ" припинюється, Вам, як заслуженому журналістові і речникові ідеї вільної преси, оцим висловлюємо сердечну подяку і щире признання за Ваше цінне і довголітнє співробітництво.

З глибокою пошаною до Вас

Юр. Мулик-Луцик
Юрій Мулик-Луцик, редактор

Надія Гаврачинська
Надія Гаврачинська,
заступниця редактора

Trident Press Ltd.

P.O. Box 3629, Sta. B.

WINNIPEG — CANADA

R2W 3R4

*Ms. Omelia Tyshkovytskij
1009 Adelante Ave
Los Angeles, Calif. 90042*

ВІЛЬНИЙ СВІТ — FREE WORLD

ДЕЩО ПРО ІНФОРМАЦІЮ
»Г. У.«

Тижневик »Гомін України« за 23 вересня подав неправильну інформацію із »приватних кіл«, що у видавництві »Українського Голосу« відбудуться великі зміни: газета »Канадійський Фармер« перестане виходити, а з видавництва від-

ходить д-р Юрій Мулик-Луцик, ред. Микола Гнатів і ред. Гикавий і, що до редакції »Українського Голосу« прийдуть ред. Віталій Лехтер і ред. Анатоль Курдидик.

На жаль »приватні кола« подали тижневику »Гомін України« неправильну інформацію.

Winnipeg, October 12, 1981

»КФ« і »Український Голос« об'єднуються в одну газету, а з видавництва відходять д-р Юрій Мулик-Луцик, ред. Надія Гаврачинська та ред. Микола Гнатів. До видавництва »Українського Голосу« прийшов ред. Віталій Лехтер, але як співредактор. Головним редактором видавництва залишається ред. Гикавий.

Вельмишановний та Дорогий Пане Інженере !

Пропу пробачити, що так довго не писав. На це зложилося багато причин, але вони не в силі вповні виправдати моє занедбання. Тим більше, що Ви, Дорогий Пане Інженере, постійно підтримуєте контакт зі мною.

Сердечно дякую за всі матеріали та інформації. Я щиро обурений на українця з Канади, який впав з місяця і береться писати про те, про що не має зеленого поняття. Нашим нещастям є те, що маємо багато людей, які без відповідної підготовки хочуть мати рішальний голос у всьому. Вірю, що наш канадець дістав добру лекцію від Вас і на майбутнє буде обережніший. (2-а стор. 109 - 115)

Стр. 22 ←
Стр. 30 ←
31, 110-115

Завдяки Вам справа мішаних подруж стала відома всьому українському громадянству й найшла почесне місце серед наших найважливіших проблем. Теперішній митрополит Сулик виявляє дуже велике зрозуміння справи й кілька разів вже прилюдно згадував про неї. Це саме становище займає о. др. Біланич, що на Конвенції США у Філадельфії виголосив знамениту доповідь про загрозу мішаних подруж. Врешті і наше жіноцтво зрушило з місяця.

Слава Вам, Пане Інженере, що своїми впертими заходами рятуєте тисячі нашої молоді! Бажаю Вам ще багато сил продовжувати святе діло !

Остаюсь з глибокою пошаною до Вас
і Вашої Шановної Дружини

Зам.
Дякуємо за листівку
М. А. Ковалюк

АДРЕСИ БІБЛІОТЕК, В ЯКИХ МОЖЕ ШЕ Є, АБО МОЖЕ ВЖЕ НЕ Є, КНИЖКА ПІД ЗАГОЛОВКОМ "МОЇ ПАМ'ЯТКИ", ВИДАНА В 1974 Р., ЯКОЇ АВТОРОМ Є ОМЕЛЯН МИХАЙЛО ТИШОВНИЦЬКИЙ: * /Гл.ЗАВВАГУ на стор.87/

ADDRESSES OF LIBRARIES IN WHICH STILL MAY, OR MAY NOT, BE THE BOOK ENTITLED "MY MEMENTOS" EDITED IN 1974 WHOSE AUTHOR IS OMELAN MYKHAILO TYSHOVNYTSKIY: *(See NOTE on Page 87)

- New York Public Library, 5 Ave & 42 St., New York, N.Y. 10018, U.S.A.
Ukr. Orth. Bishop, 13769 Dwyer Ave., Detroit, Mich. 48212, U.S.A.
"America", Ukr. Cath. Daily, 817 N. Franklin St., Philadelphia, Pa. 19123, USA
Ukr. Orth. Bishop, 90-34, 139 St., Jamaica, N.Y. 11435, USA
Ukr. Orth. Bishop, 11404, 112 Ave., Edmonton, Alta, Canada T5G 0H6
Societe Scientifique Sercenko, 29, rue des Bauves, 95 Sarcelles (Val d'Oise), France
Bibliotèque Ukrainienne Simon Petlura, 6, rue de Palestine, 75019 Paris, France
Ukr. Cath. Bishop, 61 Glen Edith Drive, Toronto, Ontario, Canada M4V 2V8
Ukr. Orth. Bishop, 322 Bannerman Ave., Winnipeg, Manitoba, Canada R2W 0T9
Ukr. Cath. Bishop, 550 W. 14 Ave., Vancouver, B.C., Canada V5Z 1P6
Ukr. Orth. Bishop, 2002 W. Farwell St., Chicago, Ill. 60645, USA
East European Research Institute, 469 Flamingo St., Philadelphia, Pa. 19128, USA
"Free World", Ukr. Weekly, P.O. Box 3717, Sta. B, Winnipeg, Man., Canada R2N 3R6
Ukr. Cath. Bishop, 2245 W. Rice St., Chicago, Ill. 60622, USA
Ukr. Cath. Bishop, 10825 - 97 St., Edmonton, Alta, Canada T5H 2M4
Harvard Ukr. Research Institute, 1581-1583 Massachusetts Ave., Cambridge, Mass. 02138, USA
Ukr. Cath. Metropolitan, 235 Scotia St., Winnipeg, Man., Canada R2V 1V7
Ukr. Cath. Bishop, 22 Binney St., London W1Y 1YN, Great Britain
Indiana University Library, Bloomington, Indiana 47401, USA
Provincial Superior, CSSR, 250 Jefferson Ave., Winnipeg, Man., Canada R2V 2M6
Ukr. Orth. Bishop, 8 München 50, Kristallstrasse 27, B.R.D., West Germany
Ukr. Cath. Parish, 5154 De Longue Ave., Hollywood, Calif. 90027, USA
Ukr. Cath. Bishop, 8 München 80, Schönbergstrasse 9, B.R.D., West Germany
Ukr. Cath. Bishop, Caixa Postal 6192, 80.000 Curitiba, Parana, Brazil
La Parole Ukrainienne, 3, rue du Sabot, Paris 6-e, France
Library of Congress, Washington, D.C., USA. (Cat. No. 75-407414)
Ukr. Cath. Bishop, 161 Glenbrook Road, Stamford, Conn. 06902, USA
Ukr. Cath. Bishop, 186 Blvd. St. Germain, 75006 Paris, France
Ukr. Cath. Bishop, Caixa Postal 6192, 80.000 Curitiba, Parana, Brazil
Ukr. Cath. Visitatore Apostolico, Passegiata del Gianicolo 7, 00165 Roma, Italia
Ukr. Orth. Bishop, 92 Burnside Drive, Toronto, Ontario, Canada M6G 2M8
Ukr. Orth. Metropolitan, P.O. Box 495, South Bound Brook, N.J. 08880, USA
Ukr. Cath. Parish, 2412 W. 3rd St., Chester, Pa. 19013, USA

- Library of Ukr. Cath. University Branch, 2305 W. Superior St., Chicago, Ill. 60612, USA
Library of Taras Shevchenko, 49, Linden Gardens, London W2 4HG, Great Britain
LIVAN - Ukr. Free Acad. of Sciences, 456 Main St., 2nd Floor, Winnipeg, Man., Canada R3B 1B6
"Narodna Volya", 440 Wyoming Ave., Scranton, Pa. 18503, USA
National Library of Canada, Multilingual Biblioservice, Ottawa, Ont., Canada K1A 0N4
"Novy Shliakht", 297 College St., Toronto, Ont., Canada M5T 1S2
"Nash Klych" - "Nuestro Llamado", Maza 150, Buenos Aires, Argentina
Radio Vaticana, Sezione Ucraina, Piazza Pia, 3, 00193 Roma, Italia
Ukr. Cath. Bishop, 866 Saskatchewan Cres. E., Saskatoon, Sask., Canada S7N 0L4
Ukr. Cath. Bishop, Ramon Falcon 3960, Casilla 28-Suc. 7, Buenos Aires, Argentina
Ukr. Cath. Bishop, 6240 Ada Blvd., Edmonton, Alberta, Canada T5W 4P1
"Schlach Peremohy", 8 München 80, Zeppelinstrasse 67, B. R. D., West Germany
Shevchenko Scientific Society, Inc., 302-304 W. 13 St., New York, N. Y. 10014, USA
Ukr. Cath. Metropolitan, 815 N. Franklin St., Philadelphia, Pa. 19123
Card. Josyf Slipyj, Palazzina Dell'Arciprete, 00120 Citta Del Vaticano, Italia
"Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N. J. 07303, USA
Ukr. Orth. Bishop, 2 Susan St., Sunshine, Vic. (Melbourne), Australia
"The Free Thought", P.O. Box 130, Punchbowl, N.S.W. 2196, Australia
Ukrainian American Public Library, 11756 Charost St. & Conner, Detroit, Mich. 48212, USA
Ukr. Archives Museum, 1359 Steele St., Denver, Colo. 80202, USA
Ukr. Book Store, P.O. Box 1640, 10207-97 St., Edmonton, Alta., Canada T5J 2N9
Ukr. Canadian Committee, 456 Main St., Winnipeg, Man., Canada, R3B 1B6
Ukr. Cong. Committee of Am., 203 Second Ave., New York, N. Y. 10003, USA
Ukr. Museum-Archives, Inc., 1202 Kenilworth Ave., Cleveland, Ohio 44113, USA
"Ukrainian Settler", 125-127 Melville Road, West Brunswick, Vic. 3055, Australia
"Ukrainian Voice", P.O. Box 3629, Sta. B, Winnipeg, Man. Canada R2W 3R4
"Ukrainische Nachrichten", 791 Neu Ulm/Donau, Schützgasse 1-2, West Germany
Ukrainische Freie Universität, 8 München 80, Piezennauerstr. 15, West Germany
Ukr. Techn. Wissenschaftl. Inst., 8 München 80, Laplacestr. 24, West Germany
Universita Cattolica Ucraina, Via di Boccea 478, 00166 Roma, Italia
University of Minnesota Library, Immigrant Archives, Minneapolis, Minn. 55455, USA
World Congress of Free Ukrainians, 2118 A Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada M6S 1M8
Ukr. Center for Social Research, Inc., 231 E. 14 St., New York, N. Y. 10003, USA
Ukr. Museum LIVAN - Ukr. Free Acad. of Sci., 206 W. 100 St., New York, N. Y. 10025, USA
Ukr. National Museum, 2453 W. Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622, USA
Ukr. Museum and Library, 161 Glenbrook Road, Stamford, Conn. 06902, USA

АДРЕСИ БІБЛІОТЕК, В ЯКИХ МОЖЕ ЩЕ Є, АБО МОЖЕ ВЖЕ НЕ Є КНИЖКА ПІД ЗАГО-
ЛОВКОМ "У БОРОТБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ", ВИДАНА В 1980 Р., ЯКОЇ АВТО-
РОМ Є ОМЕЛЯН МИХАЙЛО ТИШОВНИЦЬКИЙ: * / Гл. ЗАВВАГУ на стор. 87 /

ADDRESSES OF LIBRARIES IN WHICH STILL MAY, OR MAY NOT, BE THE BOOK
ENTITLED "IN STRUGGLE FOR UKRAINIAN FAMILY" EDITED IN 1980 WHOSE
AUTHOR IS OMELIAN MYKHILLO TYSHOVNYTS'KYI: *(See NOTE on Page 87)

- Association of Ukrainians in Victoria, Box 78, 20. Essendon, Vic. 3040, Australia
ARCA Company, 48 E. 7 St., New York, N.Y. 10003, USA
Metropolitan Sheptytsky Society, 1236 College Drive, Saskatoon, Sask., Canada S7N 0W4
American-Ukrainian Youth Ass'n, Inc., 2457 W. Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622, USA
Basilian Fathers' Museum and Library, P.O. Box 379, Mundare, Alta, Canada T03 3H0
Ukrainische Freie Universitaet, 8 Muenchen 80, Piere naeuerstr. 15, West Germany
Societe' Scientifique Ševčenko, 29, rue des Bauges, 95-Suresnes (Val d'Oise), France
Bibliotegne Ukrainienne Simon Petljura, 6, rue de Palestine, 75019 Paris, France
Ukr. Cath. Bishop's Chancery, 35 Canning Str., Nth. Melbourne, Vic. 3051, Australia
Canadian Ukrainian Institute Prosvita, 777 Pritchard Ave., Winnipeg, Man., Canada R2X 0E8
Carleton University, Murdoch Maxwell MacGraw Library, Ukr. Collection, Ottawa, Ont., Canada K1S 5B6
Children's Care Group, 16 Rivercrest Rd., Toronto, Ont., Canada, M6S 4H3
Columbia University Libraries, Ukr. Collection, New York, N.Y. 10027, USA
Center of Ukr. and Religious Studies, 2305 W. Superior Str., Chicago, Ill. 60612, USA
Library of Congress, Washington, D.C. (Catalog Card No. 80-50080)
"America", Ukr. Cath. Daily, 817 N. Franklin St., Philadelphia, Pa. 19123, USA
East European Research Institute, 469 Flamingo St., Philadelphia, Pa. 19128, USA
First Ukr. Baptist Church Library, 1042 N. DAMEN Ave., Chicago, Ill. 60622, USA
Ukr. Cath. Parish, 33 E. 7 St., New York, N.Y. 10003, USA
Harvard Ukr. Research Institute, 1581-1583 Massachusetts Ave., Cambridge, Mass. 02138, USA
Ukr. Cath. High School, 3056 Hanley St., Hamtramck, Mich. 48212, USA
Immigration History Research Center, 826 Berry St., Univ. of Minn., St. Paul, Minn. 55114, USA
Indiana University Library, Bloomington, Ind. 47405
Iowa University Library, Iowa City, Iowa 52242
Ukr. Cath. Cathedral, 214 Ave. M South, Saskatoon, Sask. S7M 2K4, Canada
Malyja Institute, 1240 Temperance St., Saskatoon, Sask. S7N 0P1, Canada
New York Public Library, Ukr. Collection, 5 Ave & 42 St., New York, N.Y. 10015, USA
"Nash Klych" - Nuestro Llamado, Plaza 150, Buenos Aires, Argentina
Ohio State University, Ukr. Collection, 2400 Olentangy River Rd., Columbus, Ohio 43210, USA
"Our Voice" - "Nash Holos", 54 Florister Dr., Trenton, N.J. 08690, USA
Pennsylvania State Univ. Library, Ukr. Collection, W. 112 Pattee, Univ. Park, Pa. 16802, USA
"PLAST", 2199 Bloor Street West, Toronto, Ont., Canada M6S 1N2,
Princeton Univ. Library, P.O. Box 190, Princeton, N.J. 08544, USA

- Queens Borough Public Library, 89-11 Merrick Blvd., Jamaica, N.Y. 11432, USA
- Radio Vaticana, Sezione Ucraina, Piazza Pia 3, 00193 Roma, Italia
- Ukr. Cath. Sacred Heart Church, Box 340, Ituna, Sask. S0A 1N0, Canada
- Fort William Ukr. Prosvita Society, 610 Simpson St., Thunder Bay, Ont. P7C 3T7, Canada
- Rockland Community College, 145 College Rd., Suffern, N.Y. 10901, USA
- Rutgers State University Library, Ukr. Collection, Newark, N.J. 07102, USA
- Association of Ukr. in Great Britain, 49, Linden Gardens, London W2 4HG, Great Brit.
- Shevchenko Scientific Society, Inc., 302-304 W. 13 St., New York, N.Y. 10014, USA
- Universita Cattolica Ucraina, Via di Bicocca 478, 00166 Roma, Italia
- "Narodna Volja", 440 Wyoming Ave., Scranton, Pa. 18503, USA
- St. Andrew's College Library, 475 Dysart Rd., Winnipeg, Man., Canada R3T 2M7, Can.
- Stanford University Library, Ukr. Collection, Stanford, California 94305, USA
- St. Basil Academy, 711 Fox Chase Road, Philadelphia, Pa. 19111, USA
- St. Basil's College, 14 Toveril Road, Stamford, Conn. 06902, USA
- St. Nicholas Cathedral School, 2200 W. Rice St., Chicago, Ill. 60622, USA
- St. Nicholas Monastery, Grimsby, Ont., Canada L3M 4G3
- Ukr. Cath. Parish, 684 Alta Vista Place, Perth Amboy, N.J. 08861, USA
- St. Vladimir's College, Roblin, Man., Canada R0L 1P0
- Syracuse University, E.S. Bird Library, Ukr. Collection, Syracuse, N.Y. 13210, USA
- St. Vladimir Institute, 620 Spadina Ave., Toronto, Ont., Canada M5S 2H4
- St. John's Institute, 11024 - 82 Ave., Edmonton, Alta, Canada T6G 0T2
- Ukr. Cath. Seminary, P.O. Box 240, South Bound Brook, N.J. 08880, USA
- University of Calgary, Ukr. Collection, 2920 - 24 Ave., Calgary, Alta, Canada T2N 1N4
- University of Ottawa, Ukr. Collection, 616 Cumberland, Ottawa, Ont., Canada K1N 6K5
- Ukr. Free Academy of Sciences (UWAN), 456 Main St., Winnipeg, Man., Canada R3B 1B6
- Ukr. Academy of Arts & Science (UWAN), 206 W. 100 St., New York, N.Y. 10025, USA
- Ukr. - Aer. Museum - Archives, 1202 Kenilworth Ave., Cleveland, Ohio 44113, USA
- Ukr. Book Store, 10207 - 97 St., Edmonton, Alberta, Canada T5J 2N9
- Ukr. Orthodox Church, P.O. Box 595, South Bound Brook, N.J. 08880, USA
- Ukr. National Museum, 2453 W. Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622
- Ukr. Library and Museum, 161 Glenbrook Road, Stamford, Conn. 06902, USA
- Ukr. - Am. National Archives, 11756 Charest St., Detroit, Mich. 48212, USA
- Ukr. Fraternal Society, 154 E. 10 Ave., Vancouver, B.C., Canada V5T 1Z4
- Ukr. National Federation, 297 College St., Toronto, Ont., Canada M5T 1S2
- Ukrainian Home, 1492 Clifford Ave., Rochester, N.Y. 14621, USA
- University of Manitoba, E. Dafoe Library, Ukr. Coll., Winnipeg, Man., Canada R3T 2N2
- University of Saskatchewan, Saskatoon, Sask., Canada S7N 0W0

"У БОРОТЬБИ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ"

- University of Toronto Library, Ukr. Collection, Toronto, Ontario, Canada M5S 1A1
University of Wisconsin Lib., Ukr. Coll., 728 State St., Madison, Wis. 53706, USA
Ukr. Cath. Church Lib., 5154 De Longpre Ave., Hollywood, Calif. 90027, USA
Ukr. Canad. Archives & Museum, 9543-110 Ave., Edmonton, Alta, Canada T5H 1H3
Ukr. Cultural & Educ. Centre, 184 Alexander Ave. East, Winnipeg, Man., Can. R3B 0L6
Ukr. Cultural Centre, 83-85 Christie St., Toronto, Ont., Canada M6G, 3B1
Colorado University, Ukr. Coll., Boulder, Colo. 80302, USA
University of Illinois Library, Urbana, Illinois 61801
University of Chicago, Regenstein Library, 1100 E. 57 St., Chicago, Illinois 60637, USA
University of California, Berkeley, Calif. 94720, Calif., USA
University of Alberta, Canadian Inst. of Ukr. Studies, ^{352 Athabasca Hall} Edmonton, Alta, Can., T6G 2E8
Ukr. Research Foundation, 6931 S. Yosemite St., Englewood, Colo. 80112, USA
Ukr. Library and Archives, 191 Lippincott St., Toronto, Ont., Canada M5S 2P3
University of Pennsylvania, Van Pelt Lib., 3420 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19104, USA
Ukr. Center for Social Research, 203-2nd Ave., New York, N.Y. 10003, USA
University of B.C., 1956 Main Mall, Vancouver, B.C., Canada V6T 1T3
Ukr. Cath. Church, P.O. Box 196, Keokuk, N.Y. 12446, USA
World Congress of Free Ukrainians, 2118A Bloor St. West, Toronto, Ont., Canada M6S 1M8
Yale University Library, Ukr. Collection, P.O. Box 1603A Yale Sta., New Haven, Conn. 06520, USA

* ЗАВВАГА: Деякі бібліотеки позбуваються книжок, яких ніхто ^дощі й час не випозичає.

* NOTE: Some libraries discard books which nobody borrows for a longer time.

Тепер уже можна сказати, що комуністичної родини немає, тому що немає комуністичного суспільства. Але тема чи проблема залишається. КПСС про таке обережно пише: родинні відносини цілковито звільняються від матеріальних розрахунків і за основу матимуть почуття взаємної любови. Як би від питання комуністичної родини не відпекуватися, вона стає все більш актуальним. Комуністична пропаганда твердить, що в комуністичному суспільстві родина буде існувати у звичайній традиційній формі. Але це відноситься тільки до часу „побудови комунізму“.

Інша думка нам каже, що родина в комуністичному суспільстві буде існувати у складі двоє людей — чоловіка й жінки, себто фактично не родина, а подружжя пара. Третій погляд передбачає, що в комуністичному суспільстві не буде сталої родини і такої не може бути. А буде вільне кохання. Такий погляд був популярний зараз після жовтневої революції. Відомий навіть маніфест на цю тему: „При комунізмі не буде родини. Зникне навіть слово „чоловік“ (муж) і „жінка“ (дружина). Не буде установ, де записуватимуть подружжя. Буде тільки вільна спілка вільних сердець“.

Такі існують в СССР погляди щодо перспективи родини в комуністичному суспільстві.

Культурно-виховні функції. Партія такі функції поступово відбирає від родини і привласнює собі, щоб виховати „нову“ людину, яка не пам'ятає свого роду. Діти у віці 7-15-17 років вчать у державних школах, де виховуються у комуністичному дусі. Діти дошкільного віку охоплені дитячими садками, але не всі. Передбачено, що десь біля 1980 року всі діти дошкільного віку будуть охоплені дитячими садками. Того не сталося. Нема ані приміщень, ані вихователів.

З бігом часу діти переходять поступово на державне утримання. Спочатку це тільки їжа, а пізніше будуть інтернати закритого характеру. Родинне виховання поступово зменшиться і врешті зовсім зникне. Хто

схоче затримати у себе дитину, буде засуджений „публічною опінією“ (фактично державою). Таким чином діти стануть державними, себто її власністю, як колись діти кріпаків у дідичів. Історія трагічно повторяється. Родина в СССР поступово звільняється від дітей і її культурно-виховні функції припиняються.

Зміна родинного побуту. Коли держава відбере від родини дітей, то родина тим самим обернеться у родину пару. Згідно з переписом населення 1959 року в СССР, 26 відсотків родин склалися з двох людей (пар) і 26 відсотків — з трьох. Такі зміни викликала партія; її політика, технічно-економічні моменти та ідеологічні.

В СССР центр ваги духовних інтересів з родини перекладається на виховання „нової“ людини з колективною психологією. Партія стремить до того, щоб в робочому колективі використати не тільки робочий час людини, але і велику частину вільного часу. Таким чином поступово ліквідується побут родини.

Протиріччя перехідного часу. Стара традиційна і патріархальна родина суспільства вже зникла, а на її місці постали чи постане нова родина яка буде відповідати новому суспільству. Звичайно, такий процес забере багато часу.

Дечого КПСС уже перелякалася і починає запевняти, що стара традиційна людина в СССР не тільки продовжує існувати, але й зміцніє. На ХХІІ з'їзді партії в доповіді ЦК КПСС Хрущов впевняв, що помиляються усі ті, які твердять, що за комунізму родина зникне. В дійсності комуністична родина зміцніє та осягне велику стабільність. Це стало новою директивною партії та новою повинною словесної половини у партійній пресі. Ось зразок... „Широкою сфера прекрасного життя родини. При комунізмі ця сфера зміцніє, поширяться... При комунізмі зміцніє все краще, що вже отримала соціалістична родина. Мрія народу про ідеальну щасливу родину стане дійсністю“.

Звичайно, таке красномовство в СССР вже нікого не переконує і в світі також не зовсім вірять советській

пропаганді, поза лініями лібералами, яких досі багато. Італійська газета „Темпо“ написала, що програма КПСС „плянує комунізм і цивілізацію подібну на життя у казармах і монастирях, але без Бога“.

У СССР негайно образилися: „Це злісні вигадки про ліквідацію родини і її господарства, вигадки і брехні про казармне життя. Все це немає нічого спільного з комунізмом. При комунізмі родина залишиться основою суспільства і родині належить головна роль у вихованні дітей“.

Постає питання чому советська пропаганда заперечує політику партії?

Родина і нарід. Заперечення советської пропаганди — це тактичний хід, засіб партії для наївних, яких все менше і його викликали дві причини. Народ виявив турботу за долю традиційної родини. Це видно з наступного 1960 року в журналі „Новый мир“ — для советської еліти, видрукувано статтю, у якій написано, що в комуністичному суспільстві родина не матиме дітей, бо кожна дитина зараз по народженні підє в ясла, а з них у дім для дітей. У зв'язку з цією статтею редакція журналу отримала багато листів з осудом і гнівом. Редакція журналу вирішила якось заспокоїти гнів читачів і видрукувала статтю протилежного змісту. Головна думка чергової статті зводилася до такого: це була б злісна карикатура твердити, що майбутня комуністична родина буде без дітей. Це фактично нонсенс, бо чоловік і жінка без дітей — це тільки подружжя пара, але не родина.

1963 року в одному білоруському інституті була дискусія про родину в комуністичному суспільстві. Було стверджено, що родина зникає. Звіт про цю дискусію видрукувано в „Комсомольській правді“ і знову газета отримала немало сердитих листів, в яких висловлено категоричний протест проти твердження, що при комунізмі не буде родини. Писали: родина буде, повинна бути!

Партія знає про спротив народу її політиці і, щоб заспокоїти невдоволених і затурбованих, дала пропагандивну директиву про збереження родини в кому-

ністичному суспільстві. Про майбутній (все майбутній!) добробут.

Є ще й інші причини. Родина в СССР все одно поступово відмирає, але покищо уряд не може взяти на утримання всіх дітей. Щоб збудувати комунізм і комуністичну родину треба покищо затримати традиційну родину, звідси ідеологічні викрутаси партії.

Чого не взяла на увагу завжди мудра партія із своїми історичними рішеннями — це демографічні процеси в цілому СССР і зокрема в російській республіці. Кількість великоруського населення зменшується, як також цей процес охопив УССР. Незабаром великоруське населення опиниться в меншості. Великий приріст населення дають азійські республіки.

Очевидно все такі є межі знущання і над покірною советською людиною. Жінки на політику партії відповіли одностайно: буде, посилайте кагебістів відбирати від нас немовлят? То взагалі не буде їх мати.

Подібні, але не ідентичні процеси відбуваються і в советських сателітних країнах. Польська преса на чужині затривожила захитанням вікового стану населення в Польщі. Звідти висмігувала, або втекла одна третина молоді. Молоді поляки виїжджають за кордон і не повертаються додому, а віддають свої паспорти в польські консуляти — в надії хутко таким чином отримати право на азиль. Так стається в Австрії. Причин до того кілька: політична непевність в країні, неможливість виявити свої інтелектуальні і фахові здібності, заробити і закласти родину та взагалі апатія і небажання далі так жити.

У Чехо-Словаччині молоді люди перестали одружуватися і перелякана партія запропонувала людям подружнього віку кредити на будівлю будинків, авт і меблів. Спочатку це допомогло, але незабаром кількість одружень знову зменшилася, а кількість розводів осягнула 40 відсотків.

Причини ті самі, що в СССР — апатія, неможливість проявити себе, непевна політична будучність, неможливість утримати родину, бажання виїхати на Захід.

"МЕТА"
Центральне Бюро
Українських Подруж
Філадельфія

(Проект Лист. О. М. Турчиновичського)

Філадельфія, серпня 1981

Високопреосвященний
Митрополит Стефан Сулик
Філадельфія

2 н. стор.
79

Високопреосвященний Владико ! Експеленціє !

Згідно з дуже цінним і ласкавим письмом з дня 27.липня 1981,
ч: 906/81 0, яке ми прочитали з радістю і вдоволенням, пере-
силаємо ось тут Вашій Експеленції бажаний проєкт /в двох мовах/
Пастирського Листа до Високопреподобних і Всечесніших Отців
Парохів Української Католицької Філадельфійської Митрополії
та долучуємо ще й інші три прийоги, які доповнюють і навіт-
люють залучений проєкт, що його ми старалися, згідно з бажан-
ням Ваої Експеленції, написати, як можливо, найкоротше.

Бажаємо Вам, Високопреосвященний Владико, обильних Божих ласк
і вітаємо Вас нашим

СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ:

За Дирекцію Ц.Б.У.П. "МЕТА"

Микола Ценко
Др. Микола Ценко
Директор

Володимир Масюк
Мгр. Володимир Масюк
Керівник канцелярії

5 прилог /7 карток/:

- 90 2 91
92 2 93
8 2 9
27 8 28
29
1. Проєкт Пастирського Листа в українській мові /2картки/
 2. Проєкт Пастирського Листа в англійській мові /2 картки/
 3. Два звернення СКВУ і три проголошення Владик /1 картка/
 4. Стаття "Декада української родини - від слів до діл" /1 карт./
 5. Стаття "Чому парафіяльні референтури української родини" /1 к.

Ч:

ПАСТИРСЬКИЙ ЛИСТ

/Інк.О.М.Тимовицького/

ДО ВИСОКОПРЕПОДОБНИХ І ВСЕЧЕСНІШИХ ОТЦІВ ПАРОХІВ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКОЇ МИТРОПОЛІЇ

Високопреподобні і Всечесніші Отці Парохи !

Постійно масові мішані подружжя молоді якогонебудь поневоленого народу, чи якогонебудь етнічної групи, розсіяної серед чужого довкілля, можуть у відносно дуже короткому часі спричинитися до повного віровизнаневого та етнічного знищення цілого такого поневоленого народу, чи цілої такої розсіяної етнічної групи. Знали про цю смертельну небезпеку Богом надхнені автори Старого Завіту Святого Письма і тому помістили у кількох книгах відповідні остороги, відраджування і заборони: Второзаконня 7:3, Езра 9:12, Несмія 13:23-26, Товит 4:12-13, а в книзі Буття 24:1-67 є прегарний опис, як сам Господь Бог посилає Свого ангела, щоб поміг рятувати від мішаного подружжя Авраамового сина, Ісаака. І тільки тому, що жидівський нарід повинувався тим, Богом надхненим, осторогам, відраджуванням та заборонам і не одружувався з чужинцями, змогли жиди через дві тисячі літ свого розсіяння зберегти до сьогодні свою віровизнаневу та етнічну ідентичність.

Згадана на вступі цього листа смертельна небезпека висить тепер над українським народом так в діаспорі, як і на рідних землях. Свідомий тієї смертельної небезпеки є голова нашої Української Католицької Церкви, блаженніший Отець Йосиф, який у Своїому посланні з 3-го червня 1976 сказав: "Де шукати виходу і яких треба середників,.... щоб не зникнути з лиця землі і не перейти до історії, як віджитий і мертвий первень, подібно, як це сталося вже з неодним народом в історії". Свідомі тієї смертельної загрози є теж усі наші українські католицькі Владика, які на Четвертому Архiepіскопському Синоді Єпископату Української Католицької Церкви в Римі в 1969-му році ухвалили таку правничу постанову Ч.41: "Йдучи за постійною практикою цілої Вселенної Церкви Синод перестерігає вірних і відраджує їм мішані подружжя тому, що вони стають дуже часто нагодою і причиною до релігійної, обрядової і національної байдужности для подруг і їхніх дітей". Свідома тієї загрози була і є теж наша найвища громадська установа, а саме Світовий Конгрес Вільних Українців, який вже два рази закликав нас усіх до боротьби проти тієї смертельної небезпеки: перший раз у Зверненні Другого СКВУ з 1-4.XI.1973 у справі мішаних подруж, а другий раз у Зверненні Третього СКВУ і СФУЖО з 9-го лютого 1981, в якому проголошено Декаду Української Родини 1981-1990.

Але сама свідомість тієї небезпеки і самі заклики та звернення не вистачають. Тому наша Церква, яка через цілі століття успішно рятувала український нарід від віровизнаневої та національної загибелі на українських західних і закарпатських землях, стає й тепер до конкретної, постійної і практичної діяльності для рятування українського народу від масового віровизнаневого та етнічного самогубства через мішані подружжя. Цю діяльність буде виконувати в кожній нашій парафії на-

шої Митрополії ПАРАФІЯЛЬНА РЕФЕРЕНТУРА УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ. Створення тієї референтури заініціює в кожній нашій парафії ^{без проволочки} Всеч. Отець Парох в той спосіб, що або сам призначить відповідних парафіянок і парафіян на членок і членів тієї референтури так, щоб в ній були заступлені усі ті жінки ^{та} ¹ понад 18-літні, ^{та} ¹ дівчата та хлопці, які розуміють, що тільки українська родина є джерелом і підставою існування українського народу, так в діаспорі, як і на рідних землях, або скличе загальні збори для вибрання відповідних членок і членів тієї референтури. Членки і члени референтури виберуть її управу, яка буде плянувати діяльність референтури так, щоб ця діяльність в даних обставинах і можливостях була найдоцільніша для виключення приросту мішаних подруж в даній парафії. Надзир над діяльністю референтури належатиме виключно до Всеч. Отця Пароха, який прише Митрополичому Ординаріятові звіт, ^{коли референтуру створено і} скільки було в даній парафії мішаних шлюбів, а скільки немішаних за кожний рік окремо в останніх 40 роках, від 1941 до 1981, а відтак при кінці кожного року за даний рік, почавши від 1981-го року. Діяльність ПАРАФІЯЛЬНОЇ РЕФЕРЕНТУРИ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ буде в кожній нашій парафії нашої Митрополії відбуватися тільки з правдивою християнською любов'ю, тактом, вирозумістю і делікатністю.

На тему боротьби проти приросту мішаних подруж і за українську родину опубліковано в українській пресі вже багато статей різних авторів. Багато з тих статей поміщено теж у двох окремих книжках. Обі ті книжки є в наших бібліотеках, архівах і музеях. Перша з тих книжок зовсім розпродана, а кільканадцять примірників другої, під заголовком "У БОРОТЬБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ" є ще на продаж /по 20 амер.дол. за примірник/ в Центральному Бюрі Українських Подруж у Філадельфії, якого поштова адреса є: META-Central Bureau, 5222 North 11-th Street, Philadelphia, Pa. 19141, U.S.A.

Дня

МИТРОПОЛИТ

No.

/ІНЖ.О.М.ТИШОВНИЦЬКОГО/

PASTORAL LETTER
TO VERY REVEREND AND REVEREND PASTORS OF THE UKRAINIAN CATHOLIC METROPOLIS
IN PHILADELPHIA

Very Reverend and Reverend Fathers:

Permanently massive mixed marriages of the youth of any enslaved nation or of any ethnic group ^{dispersed} among another ethnic environment can cause in a relatively very short time complete religious and ethnic annihilation of such entire enslaved nation or of such dispersed ethnic group. This mortal danger was already known to God-inspired authors of the Old Testament of the Holy Bible and therefore they included in several books appropriate warnings, dissuasions and prohibitions in the books of Deuteronomy 7:3, 1 Esdras 9:12, Nehemias 13:23-26 Tobias (Ukrainian Bible by OSBM, Rome, 1963) 4:12-13. In the book of Genesis 24:1-67 is a wonderful description how God Himself sends His angel to help save Abraham's son Isaac from mixed marriage. And only because the Jews were obeying those God-inspired warnings, dissuasions and prohibitions and did not marry non-Jews, were the Jews able for two thousand years of their diaspora to preserve their religious and ethnic identity.

The deadly danger mentioned at the beginning of this pastoral letter is now hanging over Ukrainian nationality in diaspora and in Ukraine. The head of our Ukrainian Catholic Church, His Eminence Josyf Cardinal Slipyj, being aware of said deadly danger, said in His proclamation of June 3, 1967: "Where should we look for solution and what means should we use.... to prevent our disappearance from the face of the earth and not to become an outlived and dead element as it happened to many nations in history". All our Ukrainian Catholic Bishops are also aware of said deadly danger and the Fourth Archiepiscopal Synod of the Hierarchy of the Ukrainian Catholic Church in Rome in 1969 passed the following resolution No.41: "Following the continuous practice of the entire Universal Church, the Synod warns the faithful and dissuades them from mixed marriages because mixed marriages are very often the cause and opportunity of religious, ritual and ethnic indifference of the spouses and their children". Our highest social organization, namely the World Congress of Free Ukrainians, has always been aware of said deadly danger and already twice appealed to all of us to struggle against said deadly danger: The first time in the Appeal of the Second WCFU of 1-4.XI.1973 on mixed marriages and the second time in the Appeal of the Third WCFU and WFUWO (World Federation of Ukrainian Women Organizations) of February 9, 1981, in which the Decade of the Ukrainian Family 1981-1990 has been proclaimed.

But appeals and proclamations alone are not sufficient. Therefore, our Church, which for centuries was in western and transcarpathian regions saving Ukrainian nationality from religious and ethnic annihilation, is also now

starting a concrete, continuous and practical activity for saving the Ukrainian nationality from massive religious, ritual and ethnic suicide through mixed marriages. This activity will be performed in each parish of our diocese by the ^{PAROCHIAL} AGENCY OF UKRAINIAN FAMILY. The creation of said agency will be initiated ^{without delay} in each our parish by the Rev. Pastor. All groups of parishioners have to be represented in said agency, but only those women and men as well as girls and boys over 18 years of age may become members of the agency who clearly understand that only the Ukrainian family is the source and foundation of the existence of the Ukrainian nationality in the diaspora as well in Ukraine. Those members will be either selected and appointed by the Rev. Pastor or elected by the meeting of all parishioners called by the Rev. Pastor especially for that purpose. The members of the agency shall elect their board of officers who shall plan and direct the activity of the agency in such a way that it shall be most appropriate for eliminating the increase of mixed marriages in the parish. The supervision of said activity will belong exclusively to the Rev. Pastor who will submit to the Metropolitan's Chancery a report showing the date of creation of the agency and the number of mixed and unmixed marriages in the parish separately for each year of the last 40 years from 1941 to 1981. Afterwards such report will be submitted at the end of each year for that year, starting with 1981. The activity of the agency in each parish of our Metropolis will be conducted only with true Christian love, tact, understanding and consideration.

On the theme of the struggle against the increase of mixed marriages and for Ukrainian Family have been published in Ukrainian press many articles by various authors. Many of those articles have been included in two books which are in Ukrainian libraries, archives and museums. The first of said books is sold out, but about 2 dozens of the second one entitled "IN STRUGGLE FOR UKRAINIAN FAMILY" are still for sale, at U.S.\$20.00 per copy, at the META-Central Bureau, 5222 North 11-th Street, Philadelphia, Pa. 19141, U.S.A.

Date:

Metropolitan

М Е Т А

Центральне Бюро Українських Подруж

META - Central Bureau, 5222 North 11 th Street, Philadelphia, Pa. 19141, U.S.A.

„Мішані подружжя — наша загибель. Наша спільнота не має більшої проблеми, як само проблему мішаних подруж і повинна на них звернути найбільшу свою увагу, бо інакше все інше, що ми робимо, на довшу мету не має сенсу.“

Петро Саварин на II-ому СКВУ

Філадельфія, 26.серпня 1981.

Відділи — Branches:

META
1009 Adelante Ave.
Los Angeles, Ca. 90042
U.S.A.

META
11499 Continental Street
Warren, Mich. 48089
U.S.A.

META
P. O. Box 407, Sta. "D"
Toronto, Ontario
CANADA

META
2 Lake Ave.
Cardiff St., N.S.W. 2285
AUSTRALIA

META
9, rue Casimir-Brenier
38000 Grenoble
FRANCE

META
49, Linden Gardens
London W2 4HG
GREAT BRITAIN

Високопреосвященний
Митрополит Стефан Сулик
Філадельфія.

Високопреосвященний Владико ! Екцеленціє !

Згідно з дуже цінним і цікавим письмом з дня 27.липня 1981 4906/81 о, яке ми прочитали з радістю і вдоволенням, пересилаємо ось-тут Вашій Екцеленції бажаний проєкт Пастирського Листа до Всечеснійших Стців Парохів Української Католицької Митрополії у Філадельфії та долучуємо ще й інші три прилоги, які доповнюють і наświetлюють залучений проєкт, що його ми старалися, згідно з бажанням Вашої Екцеленції, написати, як можливо, найкоротше.

Предкладаємо цей сам проєкт — один-оригінальний пера інж. Михайла Омеляна Тишовницького, і цей дещо скорочений проєкт споряджений в бюрі МЕТА. Переклад до другого проєкту, скороченого, зладив проф. Лев Шанковський.

Бажаємо Вам, Високопреосвященний Владико, обильних Божих ласк і вітаємо нашим

СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ !

За Дирекцію Ц.Б.У.П. "МЕТА"

Микола Ценко
др.Микола Ценко
Директор

Володимир Масюк
Мтр.Володимир Масюк
Керівник канцелярії

Прилоги:

- Стор. 90-93
- II - 95-97
- II - 27-29
1. Проект Пастирського Листа С.М. Тишовницького — укр. і англ. мовами
 2. Скорочений проєкт "П.Л." Бюро МЕТА — укр. і англ. мовами
 3. 4 картки-допоміжні матеріали.

Кожний думай, що на тобі
Міліонів стан стоїть,
Що за долю міліонів
Мусиш дати ти одвіт!

ПРОЕКТ Центрального Бюро У.П. "МЕТА"
ПАСТІРСЬКИЙ ЛИСТ

До Всечеснійших Отців Парохів Української Католицької Митрополії у Філадельфії.

Всечеснійші Отці Парохи !

Постійні мішані подружжя молоді якого небудь поневоленого народу чи якої небудь етнічної групи, розсіяної серед чужого довкілля, можуть у відносно короткому часі спричинитись до повного віровизнаневого та етнічного знищення цілого такого народу, чи розсіяної етнічної групи.

Небезпека ця не нова. Знали про неї Богом натхнені автори Св'ятого Письма Старого Завіту і тому помістили в кількох книгах відповідні остороги, а в книзі Еутти 24:12-13 є прегарний опис, як сам Господь Бог посилає свого ангела, що б поміг ратувати від мішаного подружжя Авраамового сина Ісаака. І тільки тому, що нарід жидівський повинувався тим осторогам, існує по сьогодні мимо того, що розкинений по всьому майже світі.

Згадана вище небезпека висить тепер над українським народом так на різних поселеннях, як і на рідних землях. Українські Католицькі Владика зібрані на Четвертому Архиепископському Синоді в Римі 1969 р. ухвалили таку правну постанову Ч:41: "Йдучи за постійною практикою цілої Вселенської Церкви, Синод перестерігає усильно вірних і відраджує їм мішані подружжя тому, що вони стають дуже часто нагомою і причиною до релігійної, обрядової і національної байдужности для подруг і їхніх дітей".

Соборне Послання Ісрархії Української Католицької Церкви проголошене Блаженнішим Патріархом Йосифом у свято св.рівноапостола, великого князя Володимира 1981 р. - про "українську родину" між іншими каже: "Наші духовні Отці, всі наші парохії, організації і установи повинні поставити проблему **УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ** - як одну з головних точок своєї програми праці. Це треба зробити вже тепер коли Світовий Конгрес Вільних Українців проголосив **"ДЕКАДУ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ"**.

Маючи на увазі добро нашої Української Католицької Помісної Церкви і згідно з постановами Синодів Українського Католицького Єпископату - звертаємося до Вас Всечеснійші Отці і взиваємо стати мужньо на захист української родини, а з тим на захист нашої церкви і народу та поробити всі можливі заходи і старання, щоб припинити, а принайменше поважно зменшити число мішаних вінчань.

Тому доручаємо Всечеснійшим Отцям парохам в кожній парафії покликати до дії **"ПАРОХІАЛЬНУ РЕФЕРЕНТУРУ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ"**. Членів до цієї РЕФЕРЕНТУРИ підбере о.Парох з жінок, мужчин і молоді від 18 р. - Члени це добровольці, свідомі своїх завдань парохіяни. Їхня праця повинна зосередитися серед неодруженої української молоді та парохіян, щоб їх освідомити про небезпеку, що її створюють мішані подружжя нашої церкви і народові. Та, що найбільше шансів на щасливе подружжя має подружжя, де обоє подруги, в нашій випадку, є українці, яких лучить спільна церква, мова, традиція, обрядовість та побутові звичаї, і які створюють українську родину - трівку підвалину українського народу.

Треба вияснити, що оце наше доручення не має на цілі як небудь вразити тих вірних нашої церкви, що подружені з неукраїнським партнером. Їх треба прийняти ввічливо з повною повагою і пошаною як друзів.

Н-агляд над працею РЕФЕРЕНТУРИ виконують Отці Парохи.

ПРОЕКТ Проф. Лева Шанковського
PASTORAL LETTER.

Very Reverend Fathers:

The problem of mixed marriages has become acute in Ukraine and in Ukrainian Diaspora. Under the pressure of Soviet Government, the number of mixed marriages has risen. Their support has been a constant feature of Soviet nationality policy which aims at the convergens of all nations into a single Soviet i.e. Russian nation. In Ukrainian Diaspora, continuous intermarrying of Ukrainians with persons of different religious or ethnic backgrounds has approached undesirable dimensions. If we allow this trend to continue, it will threaten the very survival of our Church and our Community. It is obvious that in no case their demise will favor our Maternal Ukrainian Catholic Church which continues its heroic existence in the catacombs of present-day Ukraine.

The mortal danger of mixed marriages to national groups living in a foreign environment was already known to God-inspired writers of Old Testament who took the Jews to task for marrying strangers and saw ruin for the Jewish nation in them. If the Jews have been able to preserve their religious and ethnic identity in diaspora for more than 2000 years, it is because they have heeded God-inspired warnings and desisted from undesirable marrying of strangers.

The Ukrainian Catholic Hierarchy is also perfectly aware of their danger to our Church and our nation, both Ukraine and in Diaspora. Ukrainian Catholic Hierarchs assembled at the Fourth Archiepiscopal Synod in Rom in 1969, passed the resolution No.41 which read; "Following the continuous practice of the entire Universal Church, the Synod warns the faithful and dissuades them from mixed marriages because they are often the reason and the excuse for the religious, ritual, and ethnic indifference of the spouses and of their offsprings.

Synodic Pastoral Letter of the Hierarchy of the Ukrainian Catholic Church, as announced by His Beatitude Patriarch Josyf on the Feast of the Equal to Apostles (Isapostolos) Saint and Grand Prince Volodymyr in 1981, and treating the problem of Ukrainian Family, states among others: "Our Reverend Fathers, all our parishes, organizations, and institutions should advance the problem of Ukrainian Family and make it the most important point of their activities. This should be done now, after the World Congress of free Ukrainians proclame the Decade of Ukraine Family.

Bearing in mind the welfare of our Ukrainian Catholic Church and in compliance with the resolutions of the Synods of the Ukrainian Catholic Hierarchy we ask you Very Reverend and Reverend Fathers to stand courageously in defence of Ukrainian Family and, by that means, in defense of our Church and people, and to take all possible measures as well initiate actions in order to stop or, at least, to considerably decrease the number of mixed marriages.

We recommend you, Very Reverend and Reverend Fathers, therefore, to establish activate Parochial Action Groups in Defense of Ukrainian Family. Members of Groups should be selected by you from women, man and youths over 18 years of age. These volunteers should be conscious of their tasks parishioners. Their work should be concentrated on Ukrainian unmarried youth and parishioners at large with the purpose of making them aware of dangers caused by mixed marriages to our Church and people. The youth should be educated to perceive that the happiest marriage is the marriage where both spouses are Ukrainian because such spouses are united by their married life by a common Church, rite, language, culture, tradition, manners and customs. These bonds form healthy Ukrainian Family which is the solid fundation of our Church and nation.

It is necessary to explain that our recommendations do not intend to offend or alienate the faithful of our Church who are married to non Ukrainian spouse. It is our intention that they should be accepted courteously in our parishes and treated with full respect and consideration as friends.

All work of the Parochial Action Groups in Defence of Ukrainian Family should be supervised by the Pastors.

Дня 2-го вересня 1981 р.

Високоповажаний Пан
Інж. Омелян М. Тишовницький
1009 Аде--ланте Аве
Лос Анжелес Кал. 90042

в справі: утворення фундації для "збереження української родини"

Високоповажаний Пане Інженере !

1. Стільки життя, праці, знання, посв'яти та фінансів посв'ятили для тої великої цілі: "збереження та вратування української родини" і цей вклад не лишився без успіхів.. бо не лише 2 Ваші монументальні книги, сотки статей, тисячі листів, але також всі проекти резолюцій для 3-ох Конгресів СКЗУ були Вами опрацьовані, а також у висліді того СКЗУ проголосив "декладу української родини", Блаженніши й Патріярх написав надзвичайно глибоке послання з тої нагоди, а наш Митрополит робить підготовку, що б дати інструкції всім св'ященникам оснóвувати у всіх парафіях референтури для українських родин... (За. ст. 119 і 120)
2. Мабуть я вже при нагоді піддавав думку/у висліді Ваших суггестій/, що б наші високі школи: Гарвард, чи УЗУ чи УКУ, проголосили конкурс, що б хтось з наших молодих науковців вибрав за тему магістерської, а відтак докторської праці: "проблеми української родини", головню у діаспорі... а тепер постановив зробити конкретну пропозицію, а саме установити фундацію для тої цілі прим. в сумі 5.000 дол. у пам'ять моєї бл. п. дружини Володимири, з яких відсотки були б около навіть 900-1.000 дол. рівно/можна б доплатити в міру потреби/, для студій над тою проблемою, а відтак для підв'язування Мгр. чи докторської праці і про це я своєчасно перегсворював лише завальню з Дром Гоем - Головою Фундації для допомоги УУ.
3. Але цю справу треба належно підготувати: виготовити відповідний проект поставити потрібні вимоги і розум. без Вашої помочі це не може обійтись, бо навіть думаю, що Ви могли б на протязі студій дораджувати у тих справах, а натомість при апробаті Мгр. чи докторської праці, можливо В-и повинні перед тим переглянути та подати опінію чи можливо частинно апробувати, що б вона мала належну вартість.
Розум. що УЗУ має своєю наукову комісію, що ті справи розглядає, але не все вона має потрібне знання для тих справ, що нас головню цікавлять. Для прим. подаю "конкурс про збирання ~~кпе~~ матеріалів про українські справи у чужих часописах та журналах" п. Марусі Бек, де є дуже довладно опрацьовані вимоги і подібно я б думав для нашого конкурсу і тому зветраюсь до Вас дорогий Пане Інженере, що б ласкаві розглянути мій проект-пропозицію та висловити Ваші цінні міркування, а якщо б були згідні, то опрацьувати відповідний проект, а я буду мобілізувати потрібні фонди та договорюватись технічно з УЗУ чи Фундацією.

Пересилючи Вам щирий привіт та уціловання ручок для Вп. Пані
остаю з належною пошаною:

В. Ц. я пишу лише тут *Никола Ценко*
пробавджую, бо я хотіла утварити *Др. Бурдасюк*
бу тут був 2 рази влітку і забрав всі документи.
Ценко

Це є тільки проєкт, до якого важлива заввага є на сторінці 101.
ПЕРШИЙ СВІТОВИЙ КОНКУРС УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ /УВУ/ НА ПРАЦЮ
ПІД ЗАГОЛОВКОМ "ЗА ЗБЕРЕЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ХРИСТІЯНСЬКОЇ РОДИНИ"
- ЗМАГАННЯ ЗА НАГОРОДУ ЦЕНКІВ

Той конкурс ім. с. п. Володимири Ценко, що його фундаторами стали с. п. Володимира Ценко і Д-р Микола Ценко з Філадельфії, проголосує оцим на академічний рік 1982/1983 Конкурсна Комісія УВУ, яка розгляне надіслані праці і найкращій з них приділить НАГОРОДУ ЦЕНКІВ У СУМІ ОДНОЇ ТИСЯЧІ АМЕРИКАНСЬКИХ ДОЛЯРІВ.

Надіслані до конкурсу праці п. з. "ЗА ЗБЕРЕЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ХРИСТІЯНСЬКОЇ РОДИНИ" мусять відповідати таким вимогам:

- /1/ Кожний автор конкурсної праці повинен передусім зазнайомитися з численними матеріалами різних авторів, що їх опубліковано досі на цю тему в різних українських і неукраїнських часописах і періодиках в останніх кільканадцяти роках. Досить багато з тих матеріалів зібрав і помістив О. М. Тишовницький у своїх двох книжках п. з. "МОЇ ПАМ'ЯТКИ", вид. 1974, і "У БОРОТЬБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ", вид. 1980. Обі ті книжки є в деяких наших музеях і архівах, а також в деяких університетських бібліотеках, яких адреси може, на бажання, подати Центральне Бюро Українських Подруж "МЕТА" (META-Central Bureau, 5222 North 11-th Street, Philadelphia, Pa. 19141, U.S.A.). Те бюро має на продаж книжку "У БОРОТЬБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ" по 20 ам.дол., а також деякі матеріали на цю тему, опубліковані після 1980. Крім цього може деякі наші книгарні мають ще на продаж обі вищезгадані книжки, які однак, як вже згадано, не вичерпують усіх матеріалів, опублікованих на цю тему.
- /2/ Кожна конкурсна праця мусить бути написана так, щоб вона могла зацікавити і заохотити та переконати українську молодь до того, щоб всі молоді українці та українки не лиш самі одружувалися тільки з християнськими українками чи українцями, але щоб вони теж поширювали і популяризували ідею боротьби за українську християнську родину, джерело і підставу існування українського християнського народу, так в діаспорі у всіх країнах вільного світу, як теж в московській імперії.
- /3/ Кожна конкурсна праця мусить бути:
 - /а/ оригінальна, себто не може повтаряти того, що вже було на цю тему опубліковане, але може на нього покликуватися чи до нього нав'язувати та дещо з нього наводити /"цитувати"/ в знаках наведення та з поданням джерела;

- /б/ позитивна, себто така, в якій автор пропонує свої власні позитивні ідеї, а не тільки критикує інших;
 - /в/ реалістична, в якій автор видвигає ідеї, проєкти, чи способи, що їх можна б легко переводити в життя в існуючих обставинах і можливостях;
 - /г/ приязна. Автор не може в конкурсній праці нікого ображувати, чи принижувати, або оскаржувати, ані не може пропонувати нічого такого, що могло б кому-небудь спричинити яку-небудь шкоду, чи небезпеку наприклад в московській імперії.
- /4/ Кожна конкурсова праця мусить бути написана окремо в двох мовах, а саме: в добрій і бездоганній літературній українській мові і в одній, теж добрій літературній мові тих країн поза Україною, в яких жис значна скількість українців та в яких головною мовою є одна з таких мов: англійська, французька, німецька, еспанська, португальська, італійська, російська, польська, словацька, сербсько-хорватська і бачвансько-український говір. Праця в другій мові може але не мусить бути перекладом, ^{першою.}
- /5/ Кожна конкурсова праця мусить бути написана в обох мовах машинкою. Писати треба тільки на одній сторінці паперу з подвійними відступами між рядками і з нормальними маргінесами по обох боках паперу та з нумерацією сторінок не в кутах, тільки по середні паперу в горі або долині карток, яких не можна зшивати, чи оправляти. В кожній праці в обох мовах мусить бути на окремих картках теперішня фотографія автора, його автобіографія та бібліографія і "зміст".

Учасниками конкурсу можуть бути всі українці в усьому вільному світі. Ниде неопубліковані праці в 4-ох примірниках в обох мовах, під власним прізвизем, треба висилати найпізніше до кінця 1982-го року убезпеченою посылкою на таку адресу: **Ukrainische Freie Universitaet, 8 Muenchen 80, Plenzenerstrasse 15, West Germany.**

Конкурсowa Комісія УВУ застерігає собі право, у виїняткових випадках, залежно від якості праці, розділити визначену суму на дві чи три нагороди, замість одної, а то й не приділити жодної, перенісши визначену суму до наступного академічного року.

Всі надіслані конкурсowi праці п.з. "ЗА ЗБЕРЕЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ХРИСТІЯНСЬКОЇ РОДИНИ" залишаються власністю УВУ.

Якби Конкурсна Комісія УВУ прийшла до переконання, що найкраща і відзначена нагородою Ценків праця є виїмково та надзвичайно вартісною, то Сенат УВУ міг би рішити, чи цю працю можна прийняти, як магістерську чи докторську працю, якщо її автор старався б о один з тих наукових титулів і відповідав би усім іншим вимогам до досягнення того титулу.

Проголошення вислїду конкурсу відбудеться найпізніше в червні 1983-го року.

Кінець

Заввага до проекту на сторінках 99-101:

Я опрацював проєкт, що є на сторінках 99-101, згідно з листом, що є на сторінці 98. До хвилі виходу одієї книжки у світ я не бачив його в пресі і не знаю, чи п.Др.Ценко акцептував і опублікував цей проєкт, чи ні.

Омелян Михайло Тишовницький
Омелян Михайло Тишовницький

Лос Анжелес, 21. I. 1982

Вл. Пан Д-р. Микола Ценко
у Філадельфії

Високоповажаний і Дорогий Пане Докторе!

Я був би Вам дуже вдячний, як Ви
були б ласкаві поінформувати мене в таких 2 справах:

(1) Пан М-р. В. Масюк був ласкав прислати мені копії
листа Впресв. Митрополита Стефана з 27. липня
1981, л. 306/81 О, до Вас. В тому листі Вла-
дика Стефан написав дослівно так: "На Ваше
письмо з дня 20. липня ц.р. в справі органі-
зування референтур українських фондів при
наших парохіях, я раджу, щоб Ви виставили
в двох мовах листа, що в ньому єсно, коротко,
до фети, даєте пояснення справи та того бажаєте
від Отців парохів. Після одержання такого
натерку листа від Вас і одержання нашої
апробати, ми самі радо розішлемо того листа
до Отців. Бажано Божого благословення та й
останось в Христі + Стефан Б.р. Митрополит".
"Копія зроблена в бюро МЕТН. В. Масюк б.р."

На мою скромну думку той лист
Владика Стефана - це дуже важкий доку-
мент, в якому Владика обіцяє вислати
до Отців листа в справі організування

референтур української родини після одержання від Вас натерку такого листа і одержання аprobante того листа Владикою. У мене є п'ять копій листа від МЕТН до Владика Стефана, який підписали Ви і М-р. Мастоук та з яким вислали Владикі базанний ним натерк і 5 прилог (7 картки). Той лист МЕТН є датований 6 серпня 1981, себто 6 місяців тому. Ані від Вас ані від М-бра. Мастока ані з преси я довідався, чи Владика Стефан розіслав до Отців обіцяний ним лист. Як розіслав, то який є зміст того листа, а як не розіслав, то чому. З преси знаю, що Ви в протязі чотирьох місяців зустрілися з Владикою Стефаном і могли запитатися його про те. Для мене це дуже важке, бо я є автором проекту того натерку і я присвятив цій справі кілька канадців мій мого життя. Дякую а вільно прошу Вас, щоб Ви були ласкаві написати мені, як ця справа виглядає тепер: чи Владика Стефан розіслав обіцяний лист до Отців, чи ні. Як розіслав, то який є текст того листа, а як не розіслав, то чому?

(2) Як стоїть справа Вашої фундації для збереження української родини?

Л. ст. 89 і 94

Л. ст. 90-93

Л. ст. 98-101

Зм. стор. 99-101

Зм. стор. 101

Заголовок "Перше проголошення..."
в журналі на російській мові:
"Кому Труманге в руках"
С. К. Ш.

Коли поведеться в пресі оголошення
УВУ в цій справі? Для мене зваж-
ним знати про це, бо, як я вже писав
Вам, я вже приготував "Перше про-
голошення в'язани" в 1980 р. книжечку
під заголовком: "У боротьбі за україн-
ську родину", окол 100 сторінок, яке
я міг би вислати вам, ми бажали
б його мати, але рекаю аж
поведеться оголошення УВУ в пресі,
щоб закінчити те "Перше проголо-
шення....." і віддати його до дру-
карні.

Отже повторюю те, ким я загалом очей
мій лист: буду Вам дуже вдячний, як Ви
будете ласкаві інформувати мене в обох
вищенаведених справах.

Дуже сердечно поздоровляю Вас,
Дорогий Пане Докторе, і остаюсь з глибокою
та правдивою пошаною до Вас:

Ваш Омелья Михайло Тумишницький

See Pages 48, 49, 106, 107, 421, 501, 621
801 83- R-7, 82, 93,
105

Letters to the editor

Mixed marriages...again

Dear Editor:

I would like to add some comments regarding Stefan Palylyk's letter, "On The Folly of Mixed Marriages" (September 6), and the three responding letters (September 27).

First, to Danylo B. Dobrjanskyj of Flushing, N.Y.: You state that we Ukrainians have to become a part of this nation's socio-economic structure. I ask you, since when are we not a part of the socio-economic structure? And, what has that to do with mixed marriages? Ukrainians have worked hard, saved and contributed much to the United States. We are making our mark on American society. We have a higher percentage of home ownership than the average American. We also have our fair share of doctors, lawyers, dentists, engineers, accountants, etc., and many college students. We are an economically successful, yet ethnically conscious group.

Marrying someone within one's own ethnic group does not mean becoming or staying socio-economically disadvantaged. Nor does it "leave nothing to our future generations except a feeling of frustration and the familiar quote: 'It might have been,' " as you stated. Since when does marrying someone Ukrainian do any of the above? On the contrary, two Ukrainians marrying each other will leave much more than any mixed-marriage can ever hope to leave: continuance of a unique and beautiful culture, stability, familial values and security, in addition to socio-economic status (through the ethnic hard-work ethic). This is not a "ghetto mentality."

You also state: "Our future as an ethnic group demands political, econo-

mic and social prominence in America." How can you speak of "our future as an ethnic group" while discouraging intra-group (Ukrainian) marriages and encouraging inter-group (mixed) marriages? Our future as an ethnic group demands only that we survive as a distinct ethnic group through Ukrainian marriages and the rearing of children in a Ukrainian atmosphere at home. Since when can't two married, ethnically conscious Ukrainians have a nice home in the suburbs, financial security, upward mobility and happiness?

To Sally Mesyk of Chicago, Omelian M. Tyshovnyts'ky of Los Angeles, and of course, Stefan Palylyk of Yonkers, N.Y.: I loudly applaud your letters and your sincere Ukrainian souls. We need more thoughtful and active Ukrainian patriots like yourselves. We have enough pressures to completely assimilate (and therefore, lose our identities in a mumbo-jumbo, rootless melting pot) without a Ukrainian encouraging it.

I think The Ukrainian Weekly should occasionally publish the addresses and books of those Ukrainian organizations provided by Mr. Tyshovnyts'ky and of the Ukrainian Pen Pal Association in New Jersey.

I am a 20-year old male student at Northern Illinois University studying international relations (political science) and the Russian language. I hope to work for the United States Foreign Service in the Soviet Union (where more Ukrainian-speaking personnel are needed). In this way I hope to contribute my share to the Ukrainian cause. I, too, will marry only a Ukrainian girl. And this does not mean that I will become or stay socio-economically disadvantaged. I say hurray for Ukrainian patriotism!

Wolodymyr Dmytro Bilocerkowycz
Park Ridge, Ill.

Letters to the editor

Praise for letter

Dear Editor:

It was with great interest that I read the various responses to Stefan Palyk's letter "On the folly of mixed marriages." Since I am in the category of the "older" generation, I was anxious to know what our young Ukrainians think about this problem.

Mr. Bilocerkowycz's response, especially to Mr. Dobrjanskyj's letter, was excellent, and I was proud of him and all the other young Ukrainians who think as he does. Since I have two boys who are about his age, I was interested to hear their comments on this subject and also comments of their friends.

All of them wholeheartedly agreed with Mr. Bilocerkowycz! They feel that they do not have to assimilate themselves in order to be successful in our "socio-economic structure" (quoting Mr. Dobrjanskyj). They can be active young Ukrainians, proud of their culture and rich heritage, passing it on to future generations. This does not conflict with their personal goals in life. Mr. Dobrjanskyj does not realize how much he is missing as a result of his efforts to assimilate himself. He seems to suffer from a severe complex of "menshevar-tosty."

If more young Ukrainians think like Mr. Bilocerkowycz, we can rest assured that our cause will not die, we will not lose our identity, but on the contrary, will enhance the "socio-economic structure" of which we are part, with our culture and rich heritage.

To quote Mr. Bilocerkowycz, I also say "hurray for Ukrainian patriotism!"

Oksana Kuzyszyn
Maspeth, N.Y.

More praise for letter

Dear Editor:

God Bless Wolodymyr Bilocerkowycz for his most eloquent and meaningful commentary on mixed marriages. Blessings also on his parents and all others who instilled such clear thinking and high ideals in him. The contents of his letter cannot be improved upon — it was so thorough. The only improvement would be to print it in headline-size lettering. We need at least several thousand others more like him. I had intended writing my views after reading the original opinion expressed by Stefan Palyk, but was prevented from doing so by family responsibilities. Mr. Bilocerkowycz's letter made me sit

down immediately to "strike while the iron was hot."

I know from personal observation that mixed marriages do not help to retain our ethnicity — they only destroy it. Not only does such a couple usually (there are exceptions, of course) stop attending the Ukrainian church and Ukrainian community functions, but their children — the only hope a nation has if it is to survive — are lost to our cause. It may not happen in all cases, but it does in most, and that is why our numbers are dwindling so alarmingly.

It is a terrible torment for parents to undergo when their child, whom they have so dilligently tried to nurture in the Ukrainian heritage, chooses a marriage partner from outside. It is a cruel, heart-rending pain to have to call such an in-law one's child. What happens when they come to your holy supper on Christmas Eve? Or to share in consuming the "paska" on Easter morn? Can they join in the singing of our traditional koliady, or the soul-stirring "Khrystos Voskres"? Explanations of the meaning of the meal are politely received but just go in one ear and out the other. It has no significance; it is just a party to them — a sociable entertainment of quaint old customs! How sad.

It is a shame that there are among us those, who by example or outright advice, encourage assimilation into the melting-pot of non-recognition and abandonment of our precious ancient heritage. It is also regrettable that our churches have tragically neglected firmly instilling into our youth the idea of marrying only a person of one's own rite. It is difficult to direct your child if no one else of authority backs you up.

Children will say: "But I can't meet a nice Ukrainian boy or girl around here." Maybe not in you immediate neighborhood; but with car travel so readily accessible, it is not impossible. In addition, most universities have Ukrainian clubs, there certainly are various Ukrainian societies, not to mention church organizations, where young people can meet.

I wish Mr. Bilocerkowycz full realization of all his goals and dreams. I know that on that beautiful day when he and the lady he has chosen present themselves before their parents to ask for their blessing upon their marriage, tears of great joy will flow freely on both sides.

Olena Chandoha
Monsey, N.Y.

See Pages 42, 43, 44, 67, 89, 92-97
92, 93, 105, 107

Letters to the editor**Mixed marriages:
another reaction**

Dear Editor:

It is sad and sometimes even a tragic event when families of our children, our young adults, are confronted with a mixed-marriage situation. I use the word "confronted" with more than one meaning in mind, because it is basically a serious confrontation during which, more often than not, harsh words are exchanged, feelings are hurt, dreams and expectations are shattered.

Watching it happen to other people or just hearing about it one can say: no, it will never happen to me, after all I was a "better" parent, I used strictly Ukrainian at home, went to church, involved my children in "Ridna Shkola," Plast, SUM-A, etc. But it may and, in fact, has happened to many who least expect it.

Many letters have been written and published in various ethnic papers, including The Ukrainian Weekly. Many facets of the topic have been mentioned, various opinions have been expressed, but some problems or possible problems have been bypassed. So let me mention those in brief, as I feel this type of newspaper discussion, especially in an English-language publication, is beneficial, and the English language, like it or not, is preferred by the majority of our young people.

First and foremost, let's make it clear that as a rule it is not a question of ethnic or racial bias, since we as Ukrainians are a true minority in all aspects. Rather it is a question of ethnic and cultural, and sometimes even national and religious survival, and it is most serious. We are slowly being suppressed, denationalized, robbed of our culture, tradition, language and heritage here and in Ukraine.

We still have to fight for recognition of the fact that "Ukraine is not Russia," even among the most "learned" people in the news media. Our students have difficulties when taking geography or world history. Our Catholic priests are not considered true Catholics because they marry (though there are many important differences, they are still Catholic). Our Orthodox Church is labelled Russian. Our "varenyky" are Polish "pierogi," "borshch" is Jewish, and "holubtsi" are who knows what, and on and on.

See Pages 48, 49, 105 & 106
30 02, 1982, 3.8.82, 9.10.82, 10.11.82

I have met some Ukrainians who say they have the perfect solution to the mixed-marriages problem: stick to your own in school, home or community, don't get involved (romantically) with non-Ukrainians and there will be no problem. However, this is easier said than done, as many of our young are impatient and afraid that time will pass them by.

Today some young people might say: "But my happiness with so-and-so is at stake." That is a totally selfish feeling, since the initial flame of romance will, sooner or later, flicker out and reality will prevail. Religious, cultural and traditional differences will eventually emerge. Where and by whom will their children be accepted? It's easy to say that they will manage, but will they? Or will they be branded as "yanychary?"

Some young couples say: "I'll take my child once a week to Ukrainian school." That child will grow up to know Ukrainian as a second language, and that's about it. And, sooner or later, even that will be forgotten.

We must remember that our parents or we came to this country to preserve our identity, or else we or they could have remained where they were, accepted Russian dominance and their language, and led fairly comfortable lives without the uncertainties of an immigrant's life.

Few of the young people involved in such incidents, really and truly comprehend the personal hurt and grief to which parents (on both sides) are subjected. Although parents sometimes try to hide their feelings, nevertheless the hurt is there for life.

My advice to our young people is, don't start something you may not be able to finish, don't get involved and hurt yourself and those who give so unselfishly of their lives to you, and who really loved you and cared for you before anyone else even knew you existed. Young people have many romances, as it should be, but one does not marry as a result of each romance. So, be careful, think hard — and not only with your heart alone but with your head — think and consider all without "starry-eyed emotion."

Dr. Sviatopolk Shumsky
Tujunga, Calif.

Letters to the editor**Mixed marriages:
one more time**

Dear Editor,

I have to confess that I, a non-Ukrainian, have been "foolish" enough to marry a Ukrainian. Thus I have followed with interest, a bit of amusement and at times dismay the reactions of your readers concerning the issue of "mixed marriages."

The emotional aspects of this issue, though understandable, may lead to a fallacy. What is at stake, as I see it, is the survival and transmission of Ukrainian culture. Since the family is the primary place of acculturation, the attempt to ensure the transmission of Ukrainian culture through endogamy reflects a real and serious concern.

I would like to point out, however, that the marriage of two Ukrainians does not necessarily guarantee the transmission of Ukrainian culture, nor should marrying a non-Ukrainian necessarily be an impediment to this transmission.

Before I married a Ukrainian, Ukraine for me was a geographical place somewhere in Eastern Europe. Today I speak Ukrainian, I am familiar with Ukrainian culture and I have become interested in Ukrainian history. In a word, I have become "Ukrainianized," and I hope to convey to my children the idea that they are to be the carriers of this culture.

I would by no means like to propose that Ukrainians marry foreigners in order to Ukrainianize them. This, I am afraid, would not be a realistic proposition, though, a most intriguing one. Mixed marriages may perhaps work for those who find excitement in getting to know themselves better in the mirror of another culture. Then the other becomes a source of cultural enrichment rather than a threat of assimilation.

Unfortunately I also know enough cases to make me think that "unmixed marriages" alone will not be a guarantee of cultural survival.

Yosyf Novotvinsky
Jersey City, N.J.

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ПОЇСНА ПРАМОГА

ДІЯ ВІСВІСНОГО ЧИМЕНА

38 випуск: стаття: «Логоманська українська Рідна»

Вержав / Д

ІНЖ. МИХАЙЛО О. ПІДОВНИЦЬКИЙ

15-ГО ГРУДНЯ, 1981

Віднодк. код

Логоман
ГОЛОВА

фінансовий секретар

Михайло Подовницький
секретар



21. стор. 22, 30,
31, 52, 110-115

Ще раз про одну книжку

П. О. М. Тишовницький сердиться на мене (див. його відповідь на мої критичні зауваги у КФ за 28. 9. ц. р.) за те, що я не похвалив його книжки п. з. "У боротьбі за українську родину", яку він продає по \$20 від примірника. Я написав, що його книжка є нікудишня тому, що в ній немає того що пересічний читач сподівався б, а є лише збірка його кореспонденції до різних впливових осіб і інституцій, у справі мішаних подруж. Також я відмітив, що підхід автора до проблеми мішаних подруж є надто спрощений, бо він концентрується виключно на потребі збереження національної субстанції, а не бачить емоційних, фізичних і інших спонук, які ведуть до подружжя. Я ще написав, що старшим людям важко бути об'єктивними порадниками у подружньому ділі тому, що в їхній ментальності емоційні, "романтичні" елементи уже не діють.

Все це шановний автор пояснив собі так, що я не погоджуюсь з ідеєю боротьби за українську родину. Його думання менш-більше таке: якщо мені не подобається книжка, значить, я є проти ідеї, яку книжка пробує пропагувати. Також, якщо мені не подобається авторів підхід до цієї справи, то я є проти особи автора. Знову ж, якщо автор є патріот і заслужена людина, то я не хочу визнати його заслуг. Така є дивна логіка автора книжки п. з. "У боротьбі за українську родину".

Ну годі, на таке немає, мабуть, ради.

Остан Журавський

Відповідь на другу статтю п.Остапа Хуравського

В "Канадійському Фармері" і "Вільному Світі" з 19.Х.1981 появилася стаття п. Остапа Хуравського п.з. "Ще раз про одну книжку". В тій статті п. Хуравський написав, що моя книжка п.з. "У БОРОТЬБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ" є "нікудишня". На таку оцінку я позволю собі зачитувати кілька інших оцінок, опублікованих в українській пресі:

Професор Олександр П. Татомир, відомий визначний журналіст, педагог, діяч і патріот написав у своїй рецензії, між іншим, дослівно так: "Книга "У БОРОТЬБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ" - неочіненний порадник для батьків, виховників і молоді, це сумління української нації. Вона сперта на життєвому досвіді одиниць і народів й повинна знаходитися в домашній бібліотеці кожної української родини. Інж.Омелян М. Тишовницький, як зразковий патріот посвятив ціле своє життя й службу поневоленій Батьківщині. Королівський радник адв.Петро Саварин з Едмонтону в Канаді в своєму листі до інженера пише: "Ви мали незвичайно цікаве та сповнене трудів для нашого народу життя. З таким, як Ви, можна будувати державу навіть серед сагарських пісків. Додо ідей, які Ви пропонуєте...це справді великі ідеї." Найкращою нагородою за всі його труди буде те, коли якась наша центральна установа або меценат допоможуть перевидати масовим тиражем "МОЇ ПАМ'ЯТКИ" та "У БОРОТЬБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ" і вони стануть настільною книгою кожної української родини." /"АМЕРИКА", 6-го травня 1980/.

Впреп. о. д-р. Атанасій Пекар, ЧСВВ, відомий сучасний історик Церкви, письменник і автор численних наукових праць і статей на історичні та церковно-релігійні теми, написав в своїй рецензії, що книга "У боротьбі за українську родину" - це "вельми цінна і монументальна праця, яка заслуговує пильної уваги кожного українця, котрому доля батьківщини та його народу справді лежить на серці." /"СВОБОДА", 20.6.80 і "ШЛЯХ", 29.6.80/. Цю рецензію переслало Ватиканське Радіо в цілості в Україну.

Впреп. с. С.С.Шавель, ^{ЧНІ}голови́ний редактор Богословського Квартальника "ЛОГОС" в Йорктоні, в Канаді, написав так: "Авторові належить подяка за зібраний матеріал, а також за старання, щоб рятувати свій нарід тут у діаспорі. З цим матеріалом наше громадянство повинно б познайомитися, щоб протидіяти проти мішаних подруж там, де живуть українці." /"ЛОГОС", жовтень-грудень 1980/.

Мгр.Ярослав Чумак, Голова Гуртка Прихильників Української Дитини в Торонті, в Канаді, написав так: "Книжку інж.Тишовницького поручасмо всім, в першу чергу молодим людям напередодні подружжя, а далі священикам, батькам, провідникам громадського життя, що почуватяться відповідальними за "доле мільйонів". /"НОВИЙ ШЛЯХ" - Торонто, 1980/. *Р.с.стб. 22, 30, 31, 82, 109-115*

Головний редактор "НАРОДНОЇ ВОЛІ", Іван Смолій, у своїй рецензії написав дослівно так: "Нема сумніву, що для історика, а з окрема для дослідника асиміляції української діаспори, збірник О.М.Тимовницького є багатим джерелом вже готового, зібраного матеріалу". /"НАРОДНА ВОЛЯ", Скрантон, 3-го липня 1980/.

В "Канадійському Фармері" і "Вільному Світі" ^{з 28 IX 81} ^{я виявив} ⁵ неправдивих твердженнь, помічених п.Журавським в "К.Ф." і "В.С." з 28.6.81, а тепер мушу ^{де й шосте} ^{виявити} те його неправдиве твердження, а саме: в "К.Ф." і "В.С." з 19.X.81 він написав, що я продаю мою книжку "У БОРОТЬБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ" по 20 доларів від примірника. Це неправда: цю книжку продаю тепер ^{вже} від 13-го серпня 1980 р. Центральне Бюро Українських Подруж "МЕТА" (META-Central Bureau, 5222 North 11-th Street, Philadelphia, Pa. 19141, U.S.A.), якому я подарував 15 місяців тому усі непродані тоді 50 примірників, про що я повідомив в "К.Ф." і "В.С." з 11-того травня 1981 в моїй статті п.з. "Декада української родини - від слів до діл".

Отже своїми шістьма неправдивими твердженнями про мою книжку "У БОРОТЬБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ" п.Журавський шкодить фінансово Центральному Бюро Українських Подруж, яке є незарірковою харитативною установою, яку створив Перший СКВУ і поручив цій нашій спільноті Другий СКВУ та яку поблагословили три наші митрополити /Гл. стор. 398 і 399 книжки "У БОРОТЬБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ"/.

Одночасно тими шістьма неправдивими твердженнями і ^{кпинами та} ^{осмішуванням} тисі книжки, якої головною ідеєю та ціллю є боротьба за українську родину, джерело і підставу існування українського народу, п. Журавський ллє воду на московський млин, бо Москва, яка від соток літ стримить до знищення українського народу, вже 16 літ ^{накинлася} на цю ідею та на борців за українську родину поіменно пером свого яничара українського роду, Дмитра Цмокаленка, який в київському ілюстрованому тижневику "УКРАЇНА", ч.43/459/ з 24.X.1965 в пасквілю п.з. "Недобиті женяться" уживав таких самих метод, яких тепер ужив п.Журавський в "К.Ф." і "В.С." з 28.6.81 і з 19.X.81, а саме осмішування і ^{кпин та} ^{неправдивих} твердженнь, щоб здискредитувати мене і мою книжку "У БОРОТЬБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ". /Гл. "МОЇ ПАМ'ЯТКИ", стор.495./

Кінець

Зм. стор. 22, 30, 31, 82, 100-115

О. М. Тышовницький

Хто є п. Остап Журавський?

Вже кілька місяців іде на сторінках "Канадійського Фармера" і "Вільного Світу" дискусія про мою книжку п. з. "У боротьбі за українську родину" між п. Остапом Журавським і мною. Читачам тієї дискусії напевно було б цікаво знати дещо про обох авторів тієї дискусії. Як ідеться про мене, то в обох моїх книжках, а саме в першій, виданій в 1974 р. п. з. "Мої пам'ятки" і в другій, виданій в 1980 р. п. з. "У боротьбі за українську родину", я описав циро і докладно ціле моє життя від дня мого уродження до 1980 року, мої погляди, переконання, стреміння та все інше, що може цікавити кожного читача. Натомість про п. Остапа Журавського я не знаю нічого, а його статті прямо провокують багато питань, наприклад:

Хто він такий, яка його мінувшина від уродження до сьогодні, які його погляди і переконання, яке його звання, де він працює, до яких організації він належить і т. д.?

Чому п. Журавський написав в "К.Ф." і "В.С." з 29. 6. 1981, що його "дезорієнтує" факт, що я був фронтним старшиною Української Галицької Армії? Чи, може, тому, що його хтось заставив дискредитувати мою книжку "У боротьбі за українську родину", а він побачив на самому початку тієї книжки велику фотографію її автора в однострою старшини української армії, якого не легко дискредитувати перед українською спільнотою, бо він, нападений, буде боритися, хоч йому, Богу дякувати, де вже 83-ній рік життя?

Чому п. Журавському не подобається, в його статті в "К.Ф." і "В.С." з 19. X. 1981, що я концентруюся в моїй книжці "У боротьбі за українську родину" "виключно на потребі збереження національної субстанції"? Чи те негативне наставлення п. Журавського до потреби збереження української на-

ціональної субстанції є його власне, чи накинене йому кимось? А як накинене, то ким? Чи прихильниками "перетоплюючого казана"? Чи прихильниками "одного советського народу"? Чи ж збереження української національної субстанції не є першою і найважливішою та найпильнішою потребою так в діаспорі у вільному світі, як і в московській імперії?

Чому п. Журавський накинувся в обох своїх статтях на листування в моїй книжці? Чи він прочитав кожний лист до мене і від мене докладно і чи він пригадувався над змістом кожного листа? Чи він не бачив, чи не хотів бачити, що власне в тих усіх моїх листах і статтях є докладно втілена моя боротьба за українську родину?

Чому п. Журавський написав в "К.Ф." і "В.С." з 19. X. 1981, що він не хоче признати моїх заслуг? Хто це з поміж свідомих українців, які не є ані комуністами ані вшародовленими, не признає заслуг усіх тих, що зі зброєю в руках боролися за вільну і самостійну українську державу?

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

НАРОДНИЙ САМОСТІЙНИЙ ЧАСОПИС

Заснований 1910

Видав

ВИДАВНИЧА СПІЛКА ТРИЗУБ

P.O. Box 8629, Sta. B.

Winnipeg 4, Man.

15 січня 1981 р., Вінніпег

Високошановний і Дорогий Пане Титов^{ми}ський!

Редакція "Українського голосу" отримала Вашу статтю під заг. "Відповідь на другу статтю п. Остапа Журавського" і Ваш лист. Як Ви знаєте, ми надрукували Вашу статтю під заг. "Хто такі Остап Журавський". Друга стаття була набрана, але у той час прийшов до редакції образливий лист п. Журавського, який Вам вислаємо. Після цього листа п. Журавського, гол. редактор "УГ" п. М. Гикавиць заборонив мені друкувати Вашу другу статтю. Не зважаючи, на моє бажання надрукувати Вашу статтю/бо я у свій час також мав полеміку з п. Журавським у справі русифікації на Україні / ред. М. Гикавиць заборонив мені надрукувати Вашу статтю. Вибачте, але так сталося.

З дружнім привітом і найкращими побажаннями

За редакцію

Віталій Лехтен

Віталій Лехтен

Зм. стр. 22, 30, 31, 82, 109-115

Інк. Омелян Михайло Тишовницький

Льос Анхелес, Калифорнія,
1-го лютого 1982-го року

До Хвальної Адміністрації
Канадійського Фармера і Українського Голосу
Вінніпер, Манітоба, КАНАДА

Хвальна Адміністраціє !

Ввічливо прошу Вас вичеркнути мене зі списку Ваших перед-
платників і не прислати мені більше ніяких Ваших часописів.

З привітом:

Омелян Михайло Тишовницький

Моя адреса :

ОМЕЛЯН МИХАЙЛО ТИШОВНИЦЬКИЙ
1007 ADAMS AVENUE
LOS ANGELES, CALIFORNIA 90042, U.S.A

Заказ. 22, 30 31, 82, 105-115

Омельян Михайло Тишовницький

В річницю проголошення декади української родини

Дев'ятого лютого 1982 минав рік від дня 9.11.81, в якому СКВУ і СФУЖО проголосили Декаду української родини 1981-1990. Те проголошення було чи не найкращим і найважливішим документом, який видали ці дві наші громадські установи. Про велику вартість і значення того проголошення появилася була в „Америці” з 14-го травня 1981 р. моя стаття під заголовком „Декада української родини — від слів до діл”. А тепер, при кінці першого року тієї декади, треба нам подивитися критичним оком, що, кілько і як ми виконали, чи досягнули з того, до чого те проголошення нас закликає.

Перше дуже вартісне й позитивне досягнення — це сам факт, що те проголошення видали дві українські установи спільно для спільної праці і для спільного добра нашого народу і то якраз в тому часі, коли спільність наших змагань і зусиль не є найпопулярнішим явищем у нашій діаспорі, та коли нам усім тієї спільности якнайбільше потрібно.

Але коли йде про конкретні

і практичні здобутки, то перший і найважливіший та для наших Церков і для нашого народу найкорисніший крок для збереження української родини і цілої української нації зробив філядельфійський митрополит, Кир Стефан Сулик. Вже на самому початку своєї митрополичої діяльності, а саме 31-го березня 1981 р., у своїй промові з нагоди введення його на митрополичий престол, митрополит Стефан сказав, в дусі проголошення Декади української родини, дослівно так:

Українська національна субстанція може бути збережена тільки через українську родину, родину, яка свідомо своєї релігійної і національної приналежності”. „Другий ватиканський Собор пригадав нам, а то й доручив нам, єпископам і священникам, подбати про більшу співпрацю мирян, ніж це було в недавньому минулому”. („Америка” з 3-го квітня 1981 р.). А коли миряни з Центрального бюро українських подруж „Мета” звернулися до митрополита Стефана з проханням у справі творення

референтур української родини при кожній парафії, то митрополит Стефан дозволив тим мирянам виготовити і прислати йому проєкт відповідного листа до парохів, який, після його апробати, обіцяв розіслати парохам. Як парохі дістануть того листа і будуть виконувати доручення митрополита Стефана та як за прикладом митрополита підуть усі наші Владики, то цей почин митрополита Стефана стане переломовою і зворотною подією в боротьбі за збереження української родини, яка є джерелом та підставою існування української нації й української Церкви. Тому ми усі очікуємо апробати та розіслання того листа.

Та були в цьому першому році Декади української родини теж негативні явища. Наші вороги також реагували на проголошення тієї декади. Знайшовся провокатор, який накинувся на мене за те, що я в своїй книжці п. з. „У боротьбі за українську родину” згадав про свою військову службу фронтового старшини артилерії Української Галицької Армії в роках 1918-20 і що я в тій книжці концентруюся виключно на збереженню національної субстанції. Знайшовся теж український часопис, який помістив таку диверсію, але відмовив помістити мою оборону проти тієї диверсії. Та найприкрішим є те, що не було нікого з-поміж читачів і читачок тієї диверсії, щоб виступити в пресі в обороні потреби концентруватися нам усім на збереженню української національної субстанції, як не хочемо зникнути з лица землі через масовість мішаних подруж як у діаспорі, так і московській імперії.

24. с. 178-22, 23, 31, 82, 109 - 114

Омельян Михайло Тишовницький

В річницю проголошення Декади Української Родини

Дня 9-го лютого 1982 минув рік від дня в якому СКВУ і СФУЖО спільно проголосили Декаду Української Родини 1981-1990. Це проголошення — це чи не найкращий і найважливіший документ, який ці дві наші громадські установи взагалі видали. Про величезну вартість і значення цього проголошення появилася була в „Америці” з 14-го травня 1981 року моя стаття п. з. „Декада Української Родини — від слів до діл”. А тепер, при кінці першого року тієї декади, треба нам подивитися критичним оком, що, кілько і як ми виконали, чи досягнули з того те, до чого це проголошення нас закликає.

Перше дуже вартісне і позитивне досягнення — це сам уже факт, що те проголошення — видали дві українські установи спільно для спільної праці і для спільного добра нашого народу і то якраз в тому часі, коли спільність наших стремлінь і зусиль не є найпопулярнішим явищем в нашій діялорі та коли нам усім тієї спільности якнайбільше потрібно.

Але, якщо йдеться про конкретні і практичні здобутки того першого року Декади Української Родини, то перший і найважливіший та для наших Церков і для нашого народу найкращий крок для збереження української родини і цілої української нації зробив наш Філядельфійський Митрополит, Владика Стефан Сулик. Уже на самому початку своєї митрополичої діяльності, а саме 31-го березня 1981 року, в своїй промові з нагоди введення

його на митрополичий престол, Митрополит Стефан — в дусі проголошення Декади Української Родини — сказав дослівно так:

„Українська національна субстанція може бути збережена тільки через українську родину, родину, яка свідомо своєї релігійної і національної приналежності”.„Другий Ватиканський Собор пригадав нам, а то й доручив нам — єпископам і священникам — подбати про більшу співпрацю мирян, ніж це було в недавньому минулому”. („Америка” з 3-го квітня 1981 р.). А як, в дусі тієї співпраці миряни з Центрального Бюра Українських Подруж „Мета” звернулися до Митрополита Стефана з петицією у справі творення референтур Української Родини при кожній парафії, то Митрополит Стефан великодушно дозволив тим мирянам виготовити і прислати йому начерк відповідного листа до отців парохів, який, після його апробати, обіцяв розіслати отцям парохам. Коли отці парохи дістануть той лист і будуть виконувати доручення Митрополита Стефана та як за прикладом Митрополита Стефана підуть усі інші наші Владики, то цей почин нашого Митрополита Стефана стане переломовою і зворотною подією у боротьбі за збереження української родини, яка є джерелом та підставою існування української нації і української Церкви. Тому ми всі очікуємо на апробату та розіслання того листа Митрополитом Стефаном.

Омелян Михайло Тишовницький
OMELIĀN MYKHAILO TYSHOVNYTS'KYI
1009 ADELANTE AVENUE
LOS ANGELES, CALIFORNIA 90042, U.S.A

Льос Анхелес, Калифорнія,
2-го квітня 1982-го року

Високоповажані Пані: Олександра-Дзвінка Швед і Ніля Павлюк
Голови Ліги проти знеславлення українського імени

Високоповажані і Дорогі Пані !

З подивом, признанням, вдячністю, любов'ю і зворушенням читаємо в пресі про Вашу дуже важливу і потрібну громадську працю проти знеславлення українського імени. Нехай добрий і всемогучий Господь Бог благословить Ваш шляхетний труд для добра нашого українського народу і дасть Вам здоров'я, силу і витривалість продовжувати далше ту Вашу високо-патріотичну діяльність.

Як вияв нашої глибокої пошани і вдячності до Вас просимо прийняти нашу скромну пожертву 50 доларів на видатки очолюваної Вами ліги, а від мене, старого українського вояка, ще й мою фотографію, зроблену в Україні в 1920 р. в старшинському однострою Української Галицької Армії, в якому я в роках 1918-1920 боровся зі зброєю в руках на воєнних фронтах за волю, державність і добре ім'я нашого українського народу.

Зі щирим привітом і правдивою та глибокою пошаною до Вас:

Омелян Михайло Тишовницький з дружиною Оленою

2 прилоги:

чек і фотографія

P.O. Box 2142

Jenkintown, Pennsylvania 19046

Філадельфія, Па.
9 квітня, 1982 р.

Вп. п-тво Тишовницькі!

Сердечно дякуємо Вам за Ваші щирі слова, які доказують нам, що є у нашій громаді ті, котрі оцінюють нашу працю і підтримують її морально і матеріально. Ваш чек на \$50.00 допоможе нам у нашій дальшій праці, яка, як Ви знаєте, є дуже потрібною.

Наша громадська праця часами є дуже невдячною тому, що велика частина нашої громади не здас собі справу, яку загрозу несуть ці розправи проти українців, цілій українській політичній протикомуністичній імміграції у З.С.А.

Дивлячись на Вашу змилку ми вброду пізнали "бойовика", котрий хоч тепер віком "поважний", серцем молодий та готовий іти з нами в бій. Хоч війна, котру ми провадимо, відбувається в судах, газетах, телевізіях, у всіх містах Америки, як також у столиці Вашингтон, Д.К. і хоч бій так, як і у Ваші часи, є нерівний, цим разом з підтримкою українців Вашого "калібру" віримо, що виграємо.

З правдивою повагою до Вас,

За ліну Проти знеславлення
українського Імени

Дорієндо Швед
Азвінка Швед
ств- голова

Alexandra Zwenoslava Shwed

1208 68th Avenue

Philadelphia, Pennsylvania 19126

Слава Ісусу Христу !

Омелян Михайло Тишовницький

Льос Анхелес, Каліфорнія
22-го червня 1982

Відкрита петиція

До Їх Ексцеленції Високопреосвященного Кир Стефана Сулика
Архiepіскопа і Митрополита Філадельфійського
у Філадельфії

Ексцеленціє ! Високопреосвященний Владико !

Пересилаю Ексцеленції мою нову книжку під заголовком "УКРАЇНЬКА РОДИНА: ПІДСТАВА ІСНУВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ" і ввічливо прошу прийняти її ласкаво, як мій скромний дар для Ексцеленції.

На сторінках 115 і 116 тієї книжки є моя стаття під заголовком "У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ ПРОГОЛОШЕННЯ ДЕКАДИ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ". Цю статтю помістили майже одночасно "АМЕРИКА" з 12-го лютого 1982 і "СВОБОДА" 13-го лютого 1982, хоч оба ці найвизначніші щоденники тепер не все "тягнуть в один гуж". Ця однозгідність відносно тієї моєї статті свідчить про те, що оба ці наші найповажніші та провідні пресові органи були переконані, що справа, про яку мова в тій моїй статті, є важлива і заслуговує на публікацію. При кінці тієї статті я написав, що ми всі чекаємо на апробату Ексцеленцією начерку листа до усіх Отців Парохів в справі творення в кожній парафії Референтури Української Родина згідно з листом Ексцеленції до п. Д-ра Миколи Ценка, ч.906/81 О з 27-го липня 1981. Той лист Ексцеленції є на 79-ій сторінці вищезгаданої моєї книжки, а три версії начерку, про який мова у тому листі, вислало до Ексцеленції Центральне Бюро Українських Подруж "МЕТА" у Філадельфії 26-го серпня 1981. Усі три версії того начерку в обох мовах є на сторінках 89-97 вищезгаданої моєї книжки.

Від дня вислання до Ексцеленції того начерку, себто від 26.8.1981, минуло вже 300 днів, в яких у всіх країнах нашого поселення у вільному світі, як теж в московській імперії, наш нарід втратив через мішані подружжя сотки, як не тисячі наших молодих українських людей. Всі ми знаємо, як дуже Ексцеленція постійно зайняті численними обов'язками свого високого становища і тому прийшло мені на думку, що може той начерк, що є на сторінках 89-97 вищезгаданої моєї книжки, міг десь закинутися серед маси важливих актів і листів так, що Ексцеленція могли про той начерк забути, а моєї статті, що є на сторінках 115 і 116, Ексцеленція може й не читали і тому не могли досі полагодити справи апробати того начерку листа до Отців Парохів та розіслання до них того листа. А тимчасом ця справа є така важлива, що вповні заслуговує на ласкаву увагу Ексцеленції, бо йдеться о перший і практичний крок та початок рятування української Церкви та цілого українського народу від заглади через масовість мішаних подружжя.

Четвертий Архiepіскопський Синод Єпископату Української Католицької Церкви в Римі в 1969 р. у своїй Правничій Постанові ч.41, перестерігає вірних і відряджує їм мішані подружжя, але досі ані один український католицький єпископ не опублікував в пресі ніякого виконавчого і конкретного та практичного розпорядження тієї правничої постанови. Як інебудь ідеї, постанови, розпорядження чи закони є успішними тільки тоді, як їх постійно і безперестанно пригадують, проголошують і поширюють та виконують призначені до того люди. Навіть християнство не могло б було поширитися на цілий світ, якби його постійно і безперестанно не проголошували і не поширювали тисячі єпископів і сотки тисячів священників, монахів, монахинь та місіонерів. Те саме відноситься і до Постанови ч.41. Як нема до неї нія-

кого виконавчого розпорядження і як ніхто її не пригадає та постійно і безперестанно не проголошує та не поширює, то ця Постанова ч.41 є мертвою і безуспішною. А наслідок того є такий, що лавина масовості мішаних подруж української молоді так в діяспорі, як і на Рідних Землях, летить бз ніякого стриму у пропасть повної денационалізації української Церкви і цілого українського народу. /Гл. стор.29 вицезгаданої мосі книжки./

Ексцеленція знають про це о много ліпше від мене, бо будучи парохом в Перт Амбоу опублікували катастрофічну статистику: на 188 подруж було тільки 18 поміж українцями, а 170 мішаних ! /Стор. 2,25,36/. Моя скромна думка про цю статистику є така, що ці катастрофічні числа не були б в 1980 р. аж такі катастрофічні, якби Ексцеленція зараз на початку Своєї парохіяльної діяльності в Перт Амбоу дістали були від Свого Єпископа такий лист, як той начерк, що є на сторінках 89-97 вицезгаданої мосі книжки. Отже йдеться про те, щоб всі наші Отці Парохи дістали бодай тепер такий лист, як той начерк і щоб не тільки всі наші священники, але теж усі наші миряни, а в першій черзі члени парафіяльних прицерковних Референтур Української Родини постійно виконували Правничу Постанову ч.41 4-го Синоду УКЦ, себто, щоб вони усі постійно і при всіх нагодах перестерігали тих вірних, яким загрожує одруження з неукраїнцями і щоб відраджували їм мішані подружжя тому, що наша Церква голосами своїх Єпископів заявилася проти приросту мішаних подруж.

Брак апробати Ексцеленцією проєкту листа до Отців Парохів, що є на сторінках 89-97, можна б теж пояснювати собі, що може Ексцеленція уважать той проєкт свого рода намаганням втягнути наше духовенство в політику, проти чого Ексцеленція вже прилюдно заявилися. Я свято переконаний, що боротьба за українську родину і проти приросту мішаних подруж української молоді не є політикою. Я сам не належу і ніколи не належав до ніякої української політичної партії. Я є тільки українцем і українським воляком, який в роках 1918-1920 боровся зі зброєю в руках за цілий український нарід і за усі українські Церкви, а тепер борюся за українську родину і проти приросту мішаних подруж української молоді, щоб рятувати цілий український нарід і усі українські Церкви від повної заглади через масовість мішаних подруж української молоді так в діяспорі, як і в московській імперії. Цю мою аполітичну боротьбу санкціонує аполітична Постанова ч.41 аполітичного 4-го Синоду УКЦ. А ще вищою від Постанови ч.41 апробатою активної і практичної участі не тільки мосі, але й усіх українських Єпископів та священників у тій аполітичній боротьбі за українську родину і проти приросту мішаних подруж української молоді в діяспорі і в Україні можна уважати заклик Святійшого Отця Папи Івана Павла II-го, поміщений при самому кінці сторінки ч.2 вицезгаданої мосі книжки та опублікований в "АМЕРИЦІ" з 2-го квітня 1982-го року.

В проєкті пастирського листа до Отців Парохів є на сторінках 91 і 93 вимога звітування про скількість мішаних і немішаних шлюбів, перший раз за кожний рік від 1941 до 1981, а відтак при кінці кожного року. Ця вимога є потрібна на те, щоб статистичні числа, публіковані в церковній пресі щороку владичими канцеляріями, викликували в кожній парафії заохоту і стремління до зменшення мішаних шлюбів та до шляхетного змагання під цим оглядом з іншими парафіями. Теперішній брак такої заохоти і такого змагання є одним з причин байдужности та інерції супроти смертельної загрози заглади української Церкви і українського народу через масовість мішаних шлюбів.

Слава Ісусу Христу !

Олександр Михайло Тимобовницький

Емеритований інженер Корпусу Інженерів Американської Армії, клишній фронтний старшина /четар/ Української Галицької Армії в роках 1918-1920, а тепер Голова Дорадчої Ради Центрального Бюро Українських Подруж "МЕТА"

Пл. сан. Тома Г'орозович

УКРАЇНЬСЬКА РОДИНА У ІІ ДЕСЯТИРІЧчі

„Вісник” СКВУ” ч. I (9) з лютого 1981 року, а за ним українська преса, подала звернення Секретаріату СКВУ і Екзекутивній Управі СФУЖО до громадянства, щоб присвятити проблемам родини й її ролі у вихованні дітей в роки від 1981 до 1990, бо небезпеки, які вона тепер переживає, це стан тривоги!.. Наші Церкви, наукові установи, організації, уся організована спільнота повинна зосередити свої зусилля, щоб допомогти батькам виховувати дітей.

Бачимо, що традиційні моральні й суспільно-етичні цінності в цілому світі тепер захитані наслідком дії ліберального способу виховання, обниженням вимог Церкв і судивництва, втечі людей від релігії, матерів від виховання, через багато інших негативних виявів суспільного життя, що їх принесли нові часи зматеріалізованого світу.

Тривога за родину

Зовсім безслідно минув рік, і досі ні в шкільництві, ні в церковних, ні в жіночих, ні організаціях молоді не згадуючи вже про наукові, мистецькі об'єднання, нема ні діяльності, ні планів на майбутнє в напрямі родини, допомоги їй у вихованні. Мабуть сам захлик Секретаріату СКВУ та Екзекутиві СФУЖО, щоб у часі цієї декади всі ми кожного року в наших родинях, установах організацій і громадах застановлялися як направити, будувати та розбудовувати українську родину” не вистачає. Треба ініціяти і плани, ентузіазм в усвідення його у житті.

В Україні наша родина виставлена ще на додатковій небезпеки. Крім згаданих суспільних лих, діє там шість спрямована та послідовна система заходів, щоб знищити корінь до живих національних джерел духовності народу. Там веде влада боротьбу з релігією, руйнує церкви, традиції, не допускає до розвитку української науки, переслідуючи вияви самобутності народу. І свідомість того аського повинна споняти нас, українців у діаспорі, великою тривоگیю. Бо сьогоднішня молодь — це майбутнє народу, носій його духовності, а з тим і саме його існування.

Захлик Президії СКВУ звернений до нас усіх — до загалу українців. Тому й ініціативу повинні прожити всі середовища — від родини починаючи й на Світовій Координаційній Виховно-Освітній Раді (СКВОР), кінчаючи. Щоб зусилля родин були успішними, треба допомогти центральним організаціям, і навішати, заходи з центру, коли не буде співпраці загалу, не дадут бажаних вислідів. Бо треба устійити мету нашого виховання у діаспорі, треба мати школи, вчителів, підручники, літературні твори для дітей, театр, фільми, придбати багато інших засобів виховного впливу на молоде покоління.

Щоб побудувати доцільний виховний план, найперше треба вивчити духовний стан сучасної молоді в діаспорі, її потреби, ідеали, можливості. Відповідно до зібраних даних (провести зустрічі з молоддю, зібрати від неї відповіді на відповідні питання анкетами) побудувати план дії, починаючи від плану для батьківських гуртків при школах й у парафіях та організаціях, кінчаючи на плані СКВОР-и. Першим завданням СКВОР-и було б виготовити різноманітні допоміжні виховні матеріали. В цьому можуть дати велику допомогу наші науковці та практики — вчителі й виховники в організаціях молоді. Матеріали ці повинні б подати батькам відповіді на актуальні й основні питання у вихованні (український виховний ідеал у діаспорі, плекання мови, знання про Україну, сучасна Україна, проблеми асиміляції тощо). Спонуляризувавши й відповідно навітливши згадані проблеми, дальшим кроком повинно б бути — спонукати батьків і громадянство до співпраці, до проведення запланованих акцій у всіх середовищах, де перебувають родини (дм, церква, школа). Родина ж — велика виховна сила, коли сить її життя, світосприймання батьків поєднані з українськими національними ідеалами, коли вона діє згідно з напрямними СКВОР-и.

Велика ролі у вихованні припадає церквам, шкільництву, організаціям, зокрема молодіжним і жіночим, необхідний є вклад творців культурних надбань (малюнків, композиторів, театральних діячів, письменників), і жертводавців-меценатів (кредитивих, професійних об'єднань тощо). У майбутніх вісьмох роках душпастир повинні виконати свої спеціальні плани щодо релігійного виховання молоді; шкільництво збагатитися могло б мовою марибром вчителів, зокрема мовниками та вчителями літератури, розгорнувши план вишколу вчителів у співпраці з науковцями; письменники може б

дали молоді й дітям нові літературні твори з сучасною тематикою і проблемами дітей та молоді; мавляри ілюстрації до літературних творів та до нових підручників у школах, виготовити відповідний ілюстраційний матеріал до навчання історії, культури, географії; театральні діачі підготувати відповідні театральні вистави, мистецтва награти на платівки розповіді казок, читання уривків з літературних творів тощо; композитори могли б дати нові пісні та іншу музичну творчість, науковці, нав'язуючи ближче співжиття з студентами й їх організаціями могли б залучувати їх до студій української мови й виховники в організаціях молоді активізувати старшу студентську молодь до активної їх участі у громадському житті (це можливо, спонукало б їх ставитись з більшою увагою до українського мовлення); кіномистці могли б дати дітям і молоді українські фільми, а фінанси повинні б допомогти всі, а зокрема кредитівки, різні громадські фонди і меценати жертводавці.

Такий план можна реалізувати тільки за тих умов, коли загал батьків і громадянства — його всі творчі сили виллюються в русло змагу за збереження української духовності в нашій молоді.

Духовний стан сучасної молоді

Наша теперішня дітвора і молодь під багатьома оглядами інша від покоління своїх попередників. Тому так важливо дослідити її духовний потенціал. Йі зв'язок з Церквою, її ідеали, її ставлення до українського і інтернаціонального середовищ, до української та державної школи, її зв'язки з батьками, з ріднею, з виховниками в організаціях молоді. Треба також знати її плани на майбутнє, амбіції, погляди на події у громадському житті, її світосприймання.

СВОБОДА, СЕРЕДА, 6-го ТРАВНЯ 1982

Дослідити духовний стан можливо при співпраці спеціалістів психологів, педагогів, соціологів, філософів, бібліотекарів та батьків. Їх багато серед батьків молодшого покоління.

Знаємо, що світогляд багатьох сучасних молодих батьків і стиль їхнього життя не завжди сприяє виховним потребам дітей. Багато батьків заєдбує релігійне виховання (немає щоденної молитви, немає обов'язку ходити до церкви, не ілюструють вони традицій святкування релігійних свят тощо), вони байдужі до ашица асиміляції, такі батьки питають: „Пощо створювати дітям проблеми? Вони і так українцями не є і не будуть!” А відомо, що, молодь не може жити в духовній порожнечі. Щоб вона не пішла манівцями, їй треба допомогти знайти себе не серед змуджених буднями й порожнечою в житті, але серед тих хто потребує Бога і батьківщину. А народ, що не має патріотів, не є життєздатний, „наражений на суспільний розклад, бо ж люди великого серця і ума ведуть народ вгору до Бога, до ідеалів. Любов зроджує добро.

Духовний стан молоді нас тривожить. Багато молодих втікають від релігії, така молодь зацікавлена тільки розвагами, вона поверховна, поводитьсь безвідповідально з своїм здоров'ям (прширення в алкогольизм, наркоманія), вона байдужа до чеснот, творчості думки й інтелекту. Байдужа до людської опії, без дворян сумління немає моральні закони й, очевидно, далеко така молодь від національних ідеалів.

Ми не знаємо який відсоток нашої молоді є саме в такому стані. Їй допомогти можуть тільки фахівці. Ми ж свідомі небезпеки — своїми заходами можемо й повинні оберігати її від небезпеки, допомагати батькам.

Та наші заходи не тільки презентивні. Наші завдання — диховати молодь, свідому й виробити національну зміню. Без мішної, здорової, свідомої свого завдання родини цього досягнути не можна.

Культура домашнього життя

Наслідком постійного поспіху, браку часу (батьки й мати працюють (хоч не завжди є необхідність!), нема іншої форми розваги, як тільки сидіння дітей при телевізорі, брак контакту батьків з дітьми на базі культури (немає часу на розмови про книжку, на голосне читання, на відвідування з дітьми імпрез тощо), культурний рівень домашнього життя дуже занепадає. А відомо з життєписів визначних українських родин — Косачів, Старичків, Русових, Лисенків та інших, як вони дбали про домашню атмосферу. Там були розповіді, оглядання зразків мистецтва, ігри, спів, рецитация поезії, драматизація, зустрічі з довідками сели для пізнання фольклору, гарні святкування іменин, плекання українського мовлення та традицій релігійних святкування.

Важливе у родинному житті — встановити правильний баланс поміж індивідуальною свободою кожного члена родини, правильним розумінням потреби цієї свободи та її доцільності. „Я дорослий і батьки нічого мені вже радити й наказувати не можуть”, — чуємо з уст сучасних синів чи дочок. Зв'язок між дітьми й батьками не ривчиться з їх ід-

ним чи у кращому випадку 21-им роком життя. На цьому полягає споріднення, родинні зв'язки, усвідомлення, що цей зв'язок є на ціле життя.

Але інтерпретована індивідуальна свобода кожного члена родини має часто згубні наслідки. Діти відчужуються від батьків, сходять на манівці. А нам же треба зберегти в них українську ідентичність, плекати зв'язок їх з народом на ґрунті глибокої особистої потреби. А з цієї потреби виростає й пошана до батьків, до тих людей, що пошлюють національні ідеали, живуть за ними.

Дуже негативним є погляд, що його тепер часто чуємо від молодого віку батьків, мовляв, недоцільно, коли батьки „нав'язують“ дітям свої переконання. А на якій же базі формується близьке й тепле співжиття батьків з дітьми? Коли діти не переймуть наших національних ідей, то як же вони можуть стати нашою зміною? Успішність дітей починається в родині. З нього виростає у дітей пручаття обов'язку супроти батьків під час їх старості, пошана їх авторитету. Зі слабких взами батьків з дітьми дуже часто походять те лихо, що зветься свободою звичай і моралі. А свобода ця руйнує не тільки життя родини, але й родини самої. Виніма думок між батьками і дітьми — необхідні для успішного виховання. А теплі чуттєві взаємини між батьками й дітьми — це важливий засіб наближення до мети нашої національного ідеалу. Без теплої співжиття між членами родини не досягнемо тих цінностей характеру, які необхідні нам, щоб боротися з негативними асиміляційними впливами. Родина без емоційного зв'язку і між батьками й дітьми наражена на занепад. У родині діти, узагальнюючись, пізнають потреби членів родини, вчаться балювати своєю індивідуальною потребою з цілюрою родинною. Коли така потреба існує, дітям буде потрібний контакт з родинною, захочуть ділитися поглядами, враженнями, будуть прислухатися до опії про їх поведінку, події у докільці, вироблятимуть правильні оцінки цінностей.

Близьке співжиття батьків з дітьми у речного віку, ніжність матері, розумна вимоглива опіка батька, приязні взаємини між дітьми й бабусею, та дідусем, між братами й сестрами — це чинники, що міцно єднують родину. Родина, що плеєкє традиції свого народу, практикує християнський стиль життя, у якій батьки не занедбують своїх обов'язків (є члени парафії, організації, що шлють національний податок, читають книжки й передплачують пресу), що не байдужі й лийні, щоб працювати в громадському житті, у таких родинах є живі приклади дітям, на яких можуть виховуватися повноцінні громадяни.

Родина, члени якої дискутують на світоглядні теми, про виховання характеру, які читають, співають, грають на музичних інструментах, які відвідують драматичні вистави, концерти, яких цікавить Україна, події в ній, які читають українську пресу й люблять перебувати в

родинному колі, така родина не засимілюється, а передає свою естафету наступному поколінню.

Та особливим чинником єднання дітей і батьків є українське мовлення, плекання його в дітей. Без знання мови не можна плекати української духовності. Щоб українська родина могла стати справжнім осередком і кузницею християнського й національного виховання, у ній повинна панувати глибока релігійність, культ батьківщини, культ рідного слова, ближнього і книжки. Отже — культ рідного слова і книжки стоїть поруч основних ідеалів людини. Бо не можна користати із скарбів рідної культури вповні без знання мови. А брак рідної культури — це стіна, що ділить нас від батьківщини. Відчуження ж від батьківщини її членів — це замирання клітини її організму. Нема культури мови в родині, якщо її нема в щоденному вжитку, якщо діти не пов'язані з нею емоційно. Неохоту в дітей читати українські книжки треба поборювати великим акладом праці усіх чинників. Школи повинні дбати про високий рівень навчання, надбудови громадських організацій — про вишкіл вчителів, письменників про творчість, дачи місцевці про різні культурні розваги для дітей. Це широка й важлива тема. Вони повинні всесторонньо насвітлити потребу творення культури — духовного корму дітям і молоді.

Педагогічний конгрес

Кожний народ має свій власний виховний ідеал. Він впливає з обставин, в яких живе даний народ, з його світосприймання, духовності та конкретних виховних потреб. Духове життя нашої діаспори дуже неупорядковане. Треба нам сконфронтувати всі розбіжні погляди про мету українського виховання, засоби досягнення цієї мети, треба зосередження сил для виховної дії, треба розподілу завдань, треба й постійного і глибокого вивчення сучасної виховної ситуації, нашої проблематики.

І наше шкільництво, виховні організації, студентські, громадські організації потребують унапрявлення, проведу треба намітити правильні шляхи для виховного процесу та знайти й вишколити його реалізаторів — треба навчальних і виховних матеріалів, треба фондів та ситуацій праці для молодого покоління. Це все в якійсь мірі може дати Український Педагогічний Конгрес. Підготовка його — велика робота. Мабуть можливо його відбутися, чи хоч провести частинну підготовку при нагоді чергового IV-го Конгресу СКВУ, який має відбутися у 1983 році. Тому треба вже тепер зрушитись усім середовищам до цієї підготовки. Ініціативу має СКВУ Рада СКВУ, а якщо не вона, то повинні взятись до підготовки такого конгресу Шкільні ради в порозумінні з організаціями молоді, жіночими та іншими, що є у складі СКВУ.

Найбільший Голокост

У 50-ті роковини голодової облоги

За тисячу років український народ переживав різні трагедії. В заранні історії постійні напади східних кочівників пустошили українські землі та значно проріджували населення. Найважчий був монгольський напад хана Батия, який знищив Київ і спричинив упадок української державності. Згодом важкі були постійні напади татарських напасників, що палили села й місточки, вбивали мешканців, грабували, тисячі молоді забирали в ясир. Великі жертви зложив український народ теж у боротьбі з польськими й російськими окупантами.

Але всі ті трагедії українського народу бліднуть в обличчя моральної, духової, фізичної та матеріальної руїни, яку заподіяла московсько-більшевицька окупація за останніх 60 років. Вона не має паралелі в минулому.

Коли московсько-більшевицький геносид українців жахливий, то голодова облога України безприкладна не тільки в нашому минулому, але й у всесвітній історії. Були випадки, що наїзник у воєнному часі вирізував тисячні маси переможеного безборонного населення, але ще ніде не було такого, щоб наїзник у мирному часі в найбільше жорстокий спосіб виморив голодом мільйони безборонних громадян.

Жидівський голокост своїм розміром був нелюдський, але це діялося у воєнному часі, коли панував дух руїни. Український голокост був вислідом холодної калькуляції в мирному часі і своїм розміром та жорстокістю перевищує всі дотеперішні вбивства.

Жидівський голокост під час війни знищив до 6 мільйонів людей, а український за неповних два роки, самим голодом виморив найменше 6-7 мільйонів українців, а під час зв'яз-

ної з ним колективізації сільських господарств вислано на Сибір понад 10 мільйонів українських людей. Наші історики обраховують, що в українському голокості за 60 років совєтської влади втратило життя понад 30 мільйонів українців, жертв трьох голодових облог, розстріляних в тюрмах, концтаборах і вбитих у совєтській армії в II світовій війні.

Жидівський голокост став відомий у всьому світі, у всіх його закутинах, появилися сотні наукових праць різними мовами, тисячі пресових звітлень, масові радіомовлення, телевізійні покази, документальні фільми, монументальні пам'ятники жертвам нацизму тощо. Під впливом голокосту жидівський нарід перетворився з грошлюбних крамарів, що з них усі насміхалися, в нарід воїнів які визначаються героїзмом. Після важкої трагедії, так реагувала зріла патріотична жидівська громада.

А ми слабо реагуємо на наш найбільший в світі голокост. Ми нічого не зробили за минулих 60 років, щоб про цей голокост довідався весь світ, щоб після цієї жахливої масакри ми стали більше об'єднані та більше рішучі в боротьбі з окупантами. Час усвідомити собі, що причиною всіх нещастя нашого великого народу є традиційні міжусобиці та байдужість до долі наших братів і сестер у потребі. На рідних землях ми виправдувалися, що в неволі не було змоги розвинути ширшої діяльності. Але від 30 років ми вже у вільному світі і нічого не видали про голод в Україні в різних мовах. А дві три джерельні праці не можуть бути єдиною відповіддю та єдиним звинуваченням московських комуністів у голодовому голокості українського народу. Не багаті і

статтей та листів про цю подію появилося в чужомовній пресі.

У трагічну річницю голоду запевнім окупантів, що невинно проллята кров наших земляків та страждання заголоджених врешті об'єднали нас у духовий моноліт і що від сьогодні вже жодна українська жертва не піде намарно!

Культурні нації ставлять своїм героєм й мученикам величаві пам'ятники, що пригадують грядучим поколінням безмірну жертву спочилих. А деж пам'ятник мільйонам замучених українців, який голоситиме світові правду про найбільший злочин Москви та остерігатиме людство крізь сторіччя перед московським хижацтвом.

Чи СКВУ, або інша центральна організація, зложила вже репрезентативний Комітет Будови Пам'ятника, який повинен би звернутися до наших визначних скульпторів за відповідними проектами та коли буде проголошена збірка потрібних фондів на цю шляхетну ціль серед нашого ідейного й жертвенного громадянства?

Про есенціальний, інгвілий, більше ефективний плян порушення сумління вільного світу й осудження комуністичної Росії слід поінформувати українську спільноту.

При енергійній акції та об'єднаній співпраці всього нашого громадянства ще в 1983 р. зуміємо гідно відзначити мученичу смерть українських хліборобів в обоєні рідного чорнозему й релігійно-народних традицій.

Припинім хоч на деякий час наші міжусобиці та разом довершім великого діла прославлення безчислених жертв Москви. До цього кличе нас сім мільйонів українців і українців замучених в 1932-33 роках!

„АМЕРІКА”

27 КВІТНЯ 1982

За цю статтю в висвітленні історії Брацтвації і її значення та її багатства, на якій історії виступив листом, мав на сиринці 124. С. М. Ш.

Вельмишановні та дорогі Панство !

21. 07. 82. 123
 З глибоким зворушенням і вдячністю я прочитав Вашого щиросердечного листа. Спішу зложити гарячу подяку за гратуляції та побажання. Ваше признание є для мене великою заохотою для дальшої невтомної боротьби за єдність нашої громади та концентрацію її зусиль для допомоги поневоленій Україні й збереження її найціннішого скарбу молоді. Ви дали мені й цілій українській спільноті блискуючий приклад своїм ідейним життям, своїми безчисленними ділами та палким словом і друком. Ви пожертвували цілих себе на службу нашому народові та на відбудову його втраченої державности.

Признання від людей цієї міри зобов'язує, але й насторожує, бо незважаючи на все ми в порівнянні до Вас, Дорогі Панство, на правду дуже мало жертвували для України і з покорю хилимо голови перед Вами й обіцяємо дальше вперто йти Вашими слідами.

Молимо Всевишнього, щоб у цей критичний час у житті нашого народу, зберіг Вас ще на довгі роки в кріпкому здоровлі, як світильники правди для нашого доброго, ідейного та жертвенного народу, що хвилево дезорієнтований захитався у своїх принципах і в своєму зав'язі.

Коли би хтось довершив тільки одне велике діло, яке при допомозі суспільного посередництва рятувало би нашу цінну молодь перед цинічною аналізацією, його ім'я найшлюбисся між найбільше заслуженими українцями сторіччя, а щож говорити про Вельмишановне Панство, що не тільки довершило це історичне діло, але й невтомно працювало на всіх найбільше загрожених ділянках нашого релігійно-національного життя ?

Я дуже вдячний Провидінню, що дозволило мені познайомитися з Вами та поглибити мій світогляд багатством Ваших ідей і досвіду.

Прикро мені, що останньо тільки спорадично піддержував контакт з Вами Дорогі Панство. Чомусь щораз менше остає вільного часу, незважаючи на те, що я вже третій рік на пенсії. Прошу пробачити за лінивість в переписці! На майбутнє постараюся бути більше уважливим. Цього року тому, що у Великодньому часі на кілька днів відвідали нас усі діти з внуками, ми не вислали зв'язних карток, бо прямо не було часу. Відновимо цей гарний звичай з черговим Празником Христового Різдва.

Сердечно вітаємо Вас Дорогі Панство та бажаємо багато успіхів у Вашій праці

Олександр і Софія Татомири

Олександр і Софія Татомири

ПОКАЖЧИК ПРИЗВИЩ

- АВРААМ, пророк 90,92,95
АДАМ 7
АЛГЕГЕЛЕНД Фасісел 37
АННА ЯРОСЛАВНА, королева 34
АПОРИ Асри 37
БАРАНОВСЬКИЙ Роман 35
БАХ 34
БЕГЕЛЛУН Алі 37
БЕЗХЛІБНИЙ В., інж. 26,74,75
БЕК Маруся 98
БЕРЕЗОВСЬКА Марія 33
БЕРЕЗОВСЬКИЙ Володимир 33
БІЛАНІЧ, о.д-р 82
БІЛІК Андрій 42
БІЛОЦЕРКОВИЧ Володимир Дмитро 105,106
БОРЕЦЬКИЙ Ізидор, Єпископ 61,73
БРАТИН Степан & Ганна 50
БРЕХНІВ Л.11
БУДЯК Григорій 32
БУРАЧИНСЬКА Лідія, інж. 12,76
Бучер Катрина 37
ВАСИЛІК Михайло, о.мітрат 34
ВАСИЛЬ, Єпископ 71
ВИТРИВАЛЕНКО Ю.33
ВІЛБРЕГЕМ Джан 34
ВІЛЛІАМС Менне Г.37
ВОЛОДИМИР, Князь 95,96
ВОЛТЕР Агнес Е.37
ГАВРИШ Стефан 37
ГАЛ 3
ГАРДІСОН Донеда 37
ГАРНАМ Раші 37
ГЕГЕЛІН Дейвід 37
ГЕРМАНЮК Максим, Митрополит 8,10,76
ГІКАВИЙ М.Г.81
ГНАТІВ Микола 81
ГНАТИШИН 34
ГОЛОВАЦЬКИЙ Родіон, о.ЧСВВ 18,22,61,71
ГУАС, о.32
ГУАС Сігфрід 32
ГУ Скат 37
ГАВРАЧИНСЬКА Надія 81
ГАРЦЕЦЬКИЙ, Д-р, 98
ГОЙ Петро, Д-р, 98,108
ГОРІОН Ернест 34
ГОРР 34
ГОВ Гері 37
ГУНО 34
ДЖЕУП Філіп 37
ДИ ДАЙЛ 34
ДИ ДАЙЛ Джеквеліна 34
ДОБРЯНСЬКИЙ Данило 49,105,106
ДОЛБНИЦЬКИЙ Мстислав 77
Д'ОРЛЕНДО Дасн 37
ДРАТВІНСЬКА Віра 34
ЕВА 7
ЕЗРА 31,90,92
ЕФ 3,7
ЖУРАВСЬКИЙ Остап 22,30,31,109-113
ЗВОНІЦЬКИЙ Е.38
ЗЕЛЕНЕЦЬКИЙ О.44,63
ЗЕЛЕХІВСЬКИЙ Богдан, о.37
ІВАН, Апостол, 3
ІВАН ПАВЛО ІІ, Папа 2,10,25,120
ІСААК 90,92,95
ЙОСИФ, Патріарх, Кардинал, 7,26,51,57,61,
63,64,66,72,90,92,95,96
КАЛ Евери 37
КАРАВАНСЬКІ 24
КАРОЛЬ, співачка, 34
КАРТЕР Джімі, Президент ЗСА, 23
КЕПЛЕН Лілли 37
КІЗЮК Йосиф 37
КОВТУН Галина 50
КОМБАЄС Джан 37
КОНДОН Джан 37
КРИВОЛАП Ю.40
КРІСТОФЕР Воррен 37
КУЗАН Марян 34
КУЗИШИН Оксана 106
КУХАР Роман В., д-р, 26,74
КУЧЕР Михайло 88
КУРДИДИК Анатоль 81
ЛЕХТЕР Віталій 81,113,
ЛИСОГІР Йосиф 87
ЛОСТИН Василь, Єпископ 71
ЛУЦІВ Лука, д-р 53
МАЗУРИК Одарка 34
МАЗУРИК Омелян 34
МАЛИНОВСЬКИЙ Олександр, о.Мітрат 6,18
МАЛКО Джан 37
МАСКІ Едмунд, пані 37
МАСЮК НАТАЛІЯ, 35,45,69,102,103
МАСЮК Володимир, Мгр., 35,45,69,78,79,83,
94,1
МАЦЬКІВ В.39
МЕСИК Селли 49,105
МОРОЗОВ Павлик 41
МОЩУК Ярослав, д-р, 108
МСТИСЛАВ, Митрополит 64
МУЛИК-ЛУЦИК Юрій, д-р, 81
МУРОВАННИЙ Тоні, пані, 37
НАУМОВИЧ Софія 34
НЕГЕМІЯ 31,90,92
НЕРДИ Майкел 37
НОВОДВІРСЬКИЙ Йосиф 107
НЮСОМ Дейвід Д.37
НЮСОМ Деніел 37

НОСОМ Катарина Джін 37
НОСОМ Ненсі 37
ОБУЇ Данило 34
ОВЕЧКО Іван, д-р, 24
ПАВЛО, Апостол, 51
ПАВЛО Шостий, Папа, 6, 62, 80
ПАВЛУК Ніля 117
ПАЛИЛИК Стефан 48, 49, 105, 106
ПАНЕЙКО Андрій Г. Лейн 34 ПАНЕЙКО Василь,
д-р, 34
ПАНЕЙКО Мірко 34
ПАНЕЙКО Стівен Гоббс 34
ПАСТЕРНАК Теодор 34
ПАСТУШЕК Олександр Роман 37
ПАСТУШЕК Вілліям Дж. 37
ПЕКАР Атанасій, о. ЧСВВ, 6, 18, 25, 52, 53
54, 71, 110
ПЕТРО, Апостол, 3
ПЛАВ'ЮК Микола 54, 55, 74
ПОП Валентина 50
ПОПЕ Артур, пані, 37
ПРАШКО Іван, Єпископ 8
ПРОЦЬК Степан Ю., 56
ПУЛЕНКО Франсіс 34
РЕ, Г. Б., о. монсенйор ассесор 80
САВАРИН Петро, Королівський Радник, 2, 17,
19, 110
САМЧУК Улас 24
СЕМОТЮК Андрій Юліян 33
СЕНИШИН Амврозій, Митрополит 8
СІДНІ Елизабет Софія 34
СКРИПНИК Мсислав, Митрополит, 8, 51, 64
СЛІПНИЙ Йосиф, Патріярх, Кардинал 7, 26,
51, 57, 61, 63, 64, 66, 72, 90, 92, 95, 96
СМОЛІЙ Іван, редактор, 19, 111

СОЛЬЧАНИК Роман, д-р, 38
СТОУН Томас А. д-р, 37
СУЛИК Стефан, Митрополит, 2, 8, 10, 25, 26,
28, 36, 46, 76, 77, 78, 79, 82, 89, 94, 102, 103,
115, 116, 119, 120
ТАДЕВОСЯН 44
ТАТОМИР Олександр, проф., 17, 21, 35, 45,
46, 68, 70, 82, 110, 1, 123, 124
ТЕРЕНТЬЄВА 44
ТИШОВНИЦЬКА Олена 18, 19, 68, 108, 117
ТИШОВНИЦЬКИЙ Омелян Михайло, автор оці-
єї книжки
ТОВИТ 31, 90, 92
ТРОТТІЄР Каролин 37
ФЕДОРОВИЧ М. 42
ФРАНЦІСК, Святий 1
ХАНДОГА Олена 106
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ Богдан, Гетьман, 50, 107
ХРУЩОВ 88
ЦАРИННИК Г. 12, 76
ЦЕНКО Володимира 99
ЦЕНКО Микола, д-р, 35, 45, 46, 78, 79, 89, 94,
98, 99, 102, 119, 1
ЦМОКАЛЕНКО Дмитро 111
ЧАЙКІВСЬКА Уляна 34
ЧУМАК Ярослав, мгр, 21, 110
ШАВЕЛЬ С. С. о. ЧНІ, 20, 110
ШАНКОВСЬКИЙ Лев, проф. 94
ШВЕД Олександра Звенислава /"Дзвінка"/
117, 118

P.S.:

БОДНАРЧУК Дмитро 108
ГОРОХОВИЧ Тоня, Пл. Сен. 121
ТАТОМИР Софія 124

